

PROSINETARIUM

CHRONOLOGIC

1781

[Handwritten scribble]

780
 78.
 78.
 78.
 78.

 390.
 39.-

 78.-
 78.-
 78.-
 78.-

 39000
 39.-

 78000
 30000

 48000

7800

[Handwritten scribble]

خفی *[Handwritten scribble]*

SISMANOGILIO

الخفی
 436
 10

 43600

الخفی
 10900
 10900
 10900
 10900

 43600

1923
1807
—
116
—
923

SISMANOGLIO

ΑΝΘΙΜΟΣ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ

ΠΡΟΣΚΤΗΤΑΡΙΟΝ

ΤΗΣ

ΑΓΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ
ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ.

ΣΤΗΝΤΕΘΕΝ ΜΕΝ ΠΑΡΑ

1761

ΤΟΥ

ΠΑΝΟΣΙΩΛΟΓΙΚΤΑΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΑΜΑΡΑΣΗ ΤΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΟΥ, ΚΑΙ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΤΑΨΟΥ

ΚΤΡΙΟΥ

ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΤΟΥ ΕΚ ΠΡΟΥΣΗΣ.

ΑΦΙΕΡΩΘΕΝ ΔΕ ΠΑΡ' ΑΥΤΟΥ

ΤΩ,

ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΩ, ΘΕΙΩΤΑΤΩ, ΚΑΙ ΑΓΙΩΤΑΤΩ, ΠΑΤΡΙ ΚΑΙ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ, ΚΑΙ
ΠΑΣΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ

ΚΤΡΙΩ, ΚΤΡΙΩ,

ΑΝΘΙΜΩ

ΟΥ ΤΟΥΣ ΑΝΑΛΩΜΑΣΙΝ ΕΞΕΔΟΘΗ

ΕΙΣ ΔΙΑΝΟΜΗΝ ΤΩΝ ΕΤΣΕΒΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ.

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ, ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΜΠΟΡΑ

Εν ΒΙΕΝΝΗ, ΤΗΣ ΑΟΥΣΤΡΙΑΣ. 1807.

ΠΑΡΑ ΙΟΑΝΝΑ ΣΧΡΑΙΜΒΛ.

γ.
Τῷ Μακαριωτάτῳ Θειοτάτῳ τε καὶ Φιλοσοφωτάτῳ

Δεσπότη καὶ Πατριάρχῃ Γεροσολύμων,

τὴν μετ' εὐλαβείας τῆς ἐφειλομένης προσκύνῃσιν.

Τῶν κοσμοφελῶν καὶ μάλιστα ψυχοσωτηρίων ἢ ἀμέλεια καὶ πα-
ραίτησις, ἔχ' ὅπως φέγεται, ἀλλάγε δὴ καὶ ἐ μικρὰν ὑπευθύνην
ὑπάγεται ἀλλὰ μὴν ἢ καταγραφὴ τῶν ἁγίων καὶ Θεοβαδίστων προσ-
κυνημάτων, ὅτι κοσμοφελῆς τε καὶ σωτήριος κατέβηκε τοῖς ἐπιμε-
λῶς καὶ ἐκρινῶς διερευνῶσιν, ἐδεῖ τῷ ἐσὶν ἀσυμφανές· ἐν γὰρ
τέτοις τοῖς τε ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάσῃ τῇ Παλαιστίνῃ τόποις, τὴν
ἡμετέραν σωτηρίαν τε, καὶ ἀνάπλασιν τὴν δευτέραν προκηρυχθεῖσαν
προφητῶν, καὶ διὰ τῶν ἀποστόλων διαγγελθεῖσαν ὁ φιλόανθρωπος
Θεὸς δι' ἄκραν ἀγαθότητα Θεανδρικῶς ὠκονόμησε· καὶ ἡ τέτων ἔκ-
φανσις τὸ δυνατόν, καὶ ἀγαθόν, καὶ σοφόν, καὶ δίκαιον τῷ Θεῷ
τοῖς μυεμένοις καταγγέλλει, καὶ τὸ Θεμέλειον ἀπάσης τῆς ἀγα-
θοεργίας τε καὶ σωτηρίας τὴν εἰς Θεὸν εὐσέβειαν καὶ πίσιν εἰλικρι-
νῇ κρατύνει· ὡς γὰρ τὸ Θεῖον εὐαγγέλιον διδασκόμενον, ἔτω καὶ
οἱ σεβάσμιοι τοποὶ τῆς Θεανδρικῆς τῷ Σωτῆρος ἡμῶν ἐμπεριπατή-
σεως τρανέμενοι τὴν πίσιν σφρίζουσιν, ἐκτυπώτερον τὰ γεγραμμένα
ἐνδεικνύμενοι· διὸ ἐ μικρὸν καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν ἐμέλησεν ἐν προσκυ-
νηταρίοις τῆς ἱερᾶς καὶ Θεοβαδίστου τόπος τοῖς Θεοσεβέσι χριστιανοῖς
διαγράψαι τοῖς τε εἰοῦσι, καὶ τοῖς ἀγνώταις τέτῃς ὡς ἐφικτὸν διαγ-
γεῖλαι· ἀλλ' ἐπειδὴ ἢ ἐν ἐκείνοις συντομία ἀμυδρὰν τὴν εἰσηγησίαν

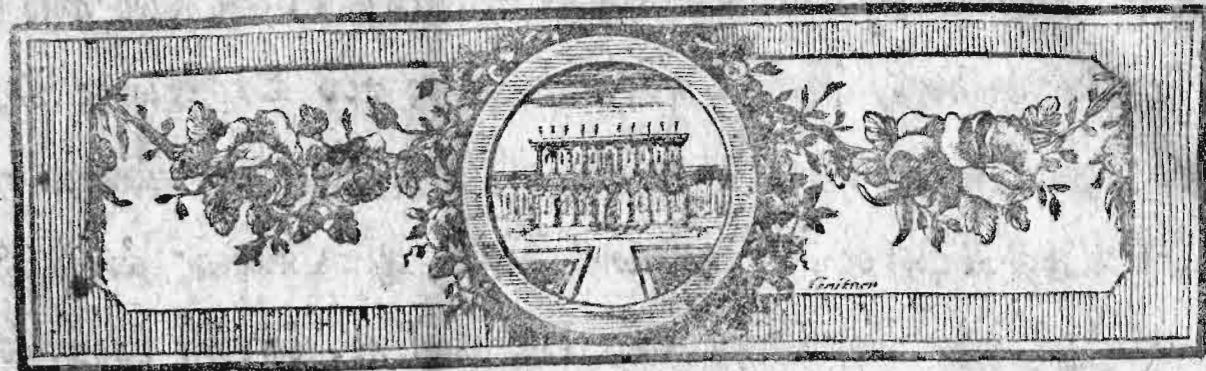
ἐπεποίητο, ἔδοξέ μοι ἀναλέξασθαι, ἔκ τε γραφῶν ἁγίων, καὶ ἐξ
 ἱστορικῶν συγγραμμάτων κατ' ἐπιτομὴν μὲν, τραυτοτέραν δὲ τῶν προ-
 γενεσέρων συντάξασθαι προσκυνητῆριον, δι' ἃ σὺν τῇ εὐκρινεῖ εἰση-
 γήσει, καὶ γραφικῶς τινὰ πρὸς εἰδήσιν τε καὶ ψυχικὴν ὠφέλειαν κο-
 μιδὶ συντείνοντα διδάσκειται, καὶ οἷον ἐν ἀργεσέροις χαρακτῆρσι τὰ
 τῆς ἐσάρκει οἰκονομίας εἰκονογραφεῖται προσφωνεῖ εὐκότως τοιγα-
 ρῶν αὐτῶ μοι τῶ θειοτάτῳ κατὰ πνεῦμα Πατρὶ καὶ Δεσπότῃ, τῶ
 τὴν Θεοειδῆ εἰκόνα λαμπροτέροις ἀρετῶν χρώμασι ἐτετυπωμένῳ,
 καὶ ἐν ἑαυτῷ ἀπασράπτεισιν διατηρῶντι, καὶ τὴν πνευματικὴν ἡγε-
 μονίαν, καὶ προξασίαν τῶν ἁγίων τέτων τόπων Θεόθεν ἐπαξίως
 ἐμπιστευθέντι. Δέξαιο ἐν σεβασμιώτατῃ Αὐθέντῃ καὶ Δέσποτῃ, τῇ
 Θεομιμήτῳ σε εὐμενείᾳ καὶ χρισότητι, τὸ Σοὶ ἀνατιθέμενον πόνη-
 μα, καὶ ὅσα ὑπ' ἀμαθείας ἐνεσπαρμένα τύχοι αὐτῷ ἀμαρτήματα,
 (εἰμὴ τῇ εὐσεβείᾳ λυμῖνεται) ταῦτα φιλανθρώπως παριδῶν, καὶ
 πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποβλεψας τῶν πονημάτων, ἀντιδώς ἐμδίῳ τὰς πα-
 τρικῆς καὶ δεσποτικῆς εὐχῆς καὶ εὐλογίας αἵτινες εἴψαν μοι φυ-
 λακτῆριοι διὰ βίης παντός.

Ὁ τῆς Ὑμετέρας Θεοδοξίας καὶ Τρισολβίης Μακαριότητος

καπεινός ἢ ὑποκλινῆς

δέλος

Χρόσσανθος Καμαράσης.

Περὶ τῶν Διαφόρων ὀνομασιῶν τῆς Ἁγίας Γῆς.

αὐτὸς προκειμένῳ εἰς ζήτησιν, πρέπει πρῶτον, νὰ ἠξεύρωμεν
 τὸ ὄνομα, καὶ ἐπειδὴ πρόκειται ἡμῖν, νὰ εἰπῶμεν περὶ τῆς
 Ἁγίας Γῆς, πρέπει νὰ φανερώσωμεν ἐν τῷ παρόντι, πο-
 σαχῶς λέγεται. Ταύτην γοῦν τὴν Ἁγίαν Γῆν. ὃ μὲν Νῶε εἶχε δώσει
 αὐτὴν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Σὴμ· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Χαναὰν ὁ υἱὸς τῆς Χαμ, τὴν
 κατεκυριευσεν δυνατικῶς, ὠνομάσθη καὶ ὄλον τὸ διάστημα τῆς χώρας αὐτῆς,
 Γῆ Χαναὰν, καὶ τὰς πόλεις αὐτῆς, ὠνόμασαν οἱ υἱοὶ τοῦ Χαναὰν μὲ τὰ
 ἐδικάτους ὀνόματα, οἰκῆτορες γενόμενοι ταύτης· ὧν τὰ ὀνόματα εἰσι
 ταῦτα. Σιδῶν, Χετταῖος, Γεβεσσαῖος, Αἰμωρραῖος, Γηργεσαῖος, Εὐαῖος,
 Αἰρκαῖος, Αἰσαναῖος, Αἰράδιος, Σαμαραῖος, Αἰμαδί· ὡς γέγραπται ἐν
 τῷ ἰδ. καὶ ἰθ. Κεφαλ. τῆς Γενέσεως, καὶ ἀλλαχῆ· λέγεται προσέτι Γῆ
 Χαναὰν διὰ τὰς πραγματείας ὅπῃ ἐγένοντο εἰς τὰς πόλεις αὐτῆς, τὸ
 γὰρ Χαναὰν, ἐρμηνεύεται πραγματεία, ὡς ἐν τῷ τοῦ Γεζεκίηλ ιζ.
 Κεφ. διαλαμβάνει, ὅτι ὁ Ναβεχοδονόσορ ἐσήκωσε τὰ πολύτιμα τῶν
 ναῶν, καὶ τὸν βασιλεῖα, καὶ ἠγεμόνα τῆς πόλεως, καὶ μετήνεγεν αὐτοὺς
 εἰς Γῆν Χαναὰν, ἐννοῶν τὴν Βαβυλῶνα, Χαναὰν ὀνομαδεῖσαν, διὰ τὴν
 ἀφθονίαν τῶν πραγματειῶν. ἀπέδοτο περιζώματα τοῖς Χανααναίοις, ἦτοι
 τοῖς ἐμπόροις, λέγει εἰς τὰς παροιμίας.

Δεύτερον ὠνομάσθη Παλαιστίνη, ἦτοι Γῆ τῶν Φιλιζιείμ, ὅπῃ ἐκα-
 τείκησαν εἰς αὐτὴν, τῆς ὁποῖας οἱ Εἰθνηες καὶ Ῥωμαῖοι, ὀνομάζουσι Πα-

λαισιῶδες, τοὺς ἀπογόνους τοῦ Μεσραήμ, ὄντος καὶ αὐτοῦ υἱοῦ τοῦ Χάμ, καὶ ὀνομάζεται μετὰ τὸ ὄνομα, τὸ ἀπὸ Γάζης ἕως τῆς Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, ἣτις τὸ πάλαι πύργος τοῦ Στράτωνος ἐλέγετο· εἰς δὲ τὸ Βιβλίον τοῦ Ἰησοῦ, πέντε κύρια πόλεις ἀριθμῶνται τῶν Φιλιστειῶν, Γάζα, Ἀζωτος, Ἀσκαλὼν, Μέρθ, καὶ Ἀκαράν· ὀνομάσθη ὕλη ἡ Χαναανία μετὰ τὴν ὀνομασίαν τῆς Παλαιστίνης, ἐπειδὴ ἐκράτησαν καὶ ἐκυρίευσαν πόλεις μεγάλας καὶ δυνατὰς εἰς τὴν παραθαλασσίαν· ἐκεῖνοι δὲ ὅτε ἤρχοντο ἀπὸ ξένων τόπων, καὶ πάλιν ἐπέστρεφον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν, μετὰ αὐτὴν τὴν ὀνομασίαν ὀνόμαζον καὶ τὴν ἐνδοτέραν χώραν, καὶ ἔγινε γνωστὸν εἰς τοὺς Ἑβραίους, διὰ τὸτο ὁ Πτολεμαῖος εἰς τὰ γεωγραφικά τε, μετὰ τὸ ὄνομα τῆς Παλαιστίνης, συμπεριλαμβάνει ὅχι μόνον τὸ μέρος ὅτε ἐκυρίευσαν οἱ Φιλιστειῶν εἰς τὴν παραθαλασσίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Γουδαίαν, Σαμαρείαν, καὶ Γαλιλαίαν, τὸ δὲ ὄνομα Φιλιστειῶν σημαίνει βεβρεμένη, ἢ σεισμόν.

Τρίτον ὀνομάσθη αὐτὴ ἡ χώρα, γῆ Ἰσραήλ, καθὼς λέγει εἰς „τὸν ο.ε. ψαλμ. ἐν τῷ Ἰσραήλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ὁ κύριος ἡμῶν, εἰς τὸ ἡ. κεφ. τοῦ κατὰ Ματθ. λέγει, ἐδὲ ἐν τῷ Ἰσραήλ τοσαύτην πίσιν εὐδρον, διὰ Ἰσραήλ ἐννοεῖται ἐδῶ, ἢ γῆ τῆς ἐπαγγελίας, καὶ οἰκίητορες, Γουδαῖοι, διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἄγγελος πρὸς τὸν Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ, εἶπεν „ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύε εἰς γῆν Ἰσραήλ· Ἰσραήλ δὲ ὀνομάσθη ὁ Ἰακώβ, ἀφ’ ἧς ἐπάλευσε μετὰ τὸν Θεόν, τὸ ὁποῖον ὄνομα κατὰ τὸν Θεῖον Γερώνυμον, ἐξηγεῖται Ἰσχυρὸς Κύριος, ἢ ἐνιχύσας μετὰ Θεοῦ· ὅθεν οἱ ἐξ αὐτοῦ καταγόμενοι, ὀνομάσθησαν Ἰσραηλιῖται· καὶ κατὰ Θεῖαν προσαγῆν εἰσελθόντες εἰς τὴν Χαναάν, Ἰσραήλ αὐτῆς ἐπωνόμασαν, καὶ αὐτὴ ἡ γῆ διὰ Ἰησοῦ τῆ Ναυῆ, ἐμοιράσθη εἰς τὰς δώδεκα φυλάς.

Τέταρτον ὀνομάσθη γῆ Γεδά, καὶ Γεδαία, ὡς λέγει ὁ ψαλμωδὸς ἐν τῷ ο.ε. ψαλμ. γνωστὸς ἐν τῇ Γεδαία ὁ Θεός, καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς λέγει περὶ τοῦ Κυρίου, ἦλθον ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ ὄρια τῆς Γουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου· πρέπει νὰ ἠξεύρωμεν ὅτι οἱ Ἰσραηλιῖται ἀρχισαν νὰ ὀνομάζωνται Γεδαῖοι, καὶ ἡ γῆ αὐτῶν Γεδαία, ἀφ’ οὗ ἐχωρίσθησαν αἱ-

δέκα φυλαὶ εἰς τὸν καιρὸν Ρ’ οβοάμ υἱοῦ Σολομῶντος, καὶ κατώκησαν εἰς τὴν Σαμαρείαν, ὀνομαζόμενοι Ἰσραήλ· καὶ αἱ ἄλλαι δύο φυλαὶ ὁποῦ ἔμειναν εἰς Γερουσαλήμ ὑποτασσόμενοι εἰς τοὺς ἐκ γένους Δαβὶδ βασιλεῖς, ὀνομάζοντο Ἰεδαῖοι, ἀλλὰ καὶ ὕστερον ἀπὸ τὴν ἑβδομηκονταετῆ αἰχμαλωσίαν τῆς Βαβυλώνας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν τοὺς ἠλευθέρωσε Κῦρος ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας, ἐπειδὴ ἦλθον ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Γερουσαλήμ, ἠγεμονευόμενοι ἀπὸ τὸν Ζοροβάβελ, τὸν ἐκ τῆς βασιλικῆς φυλῆς τοῦ Γούδα καταγόμενον, ὀνομάσθησαν καὶ διὰ τοῦτο Ἰεδαῖοι· ἐρμηνεύεται δὲ τὸ ὄνομα Γούδα, ἔπαινος, ἢ ὁμολόγησις· τὸ δὲ Ἰεδαῖοι, ἐρμηνεύεται ὁμολογῶντες· καὶ ἀληθῶς εἰς τὴν Γουδαίαν ἐδόξαζον, καὶ ὁμολόγησαν τὸν Θεόν, καὶ εἰς αὐτοὺς ἠκμαζον ἡ Γερουσύνη, ἡ Θουσία, ὁ Ναός, ὁ Θεῖος Νόμος, καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ λατρεία.

Πέμπτον λέγεται γῆ ἐπαγγελίας, διὰ τὴν ἐπαγγελίαν τὴν γεγενημένην τῷ Ἀβραάμ καὶ τοῖς λοιποῖς θεοῖς πατράσι, καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος πρὸς Ἑβρ. ἐν κεφ. ια. πίσει παρώκησεν Ἀβραάμ εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας· ὁ γὰρ Θεὸς ἐπαγγέλλεται το αὐτῷ δοῦναι εἰς κατάχεσιν αὐτὴν· καὶ μετὰ ἰσοδύναμα ὀνόματα τὴν ὀνομάζει καὶ ὁ ἴδιος „Θεός. εἰς κ. κεφ. τοῦ Γεζικιήλ· διότι ἐγὼ κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῷ εἰσαγγαγεῖν με ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ, εἰς τὴν γῆν ἣν ἤρα τὴν χειρᾶς μου δοῦναι αὐτὴν τοῖς πατράσιν ὑμῶν· καὶ ἐν τοῖς Ἀρθ. κεφ. λβ. τὴν „γῆν ἣν ὤμωσα τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ.

Ἑκτόν λέγεται γῆ τοῦ Ἰδίου Θεοῦ, ὅχι κατὰ τὴν ἔνωϊαν, καθὼς ἦν λέγομεν ὅλη ἡ γῆ εἶναι τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ κατὰ τινὰ ξεχωριστὸν καὶ εἰδιάζοντα τρόπον, ἐπειδὴ καὶ εἰς αὐτὴν κατέστησε τὸν θρόνον τῆς Βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ Γεροσολυμητικῷ ναῷ ἠυδόκησε νὰ λατρεύεται κατὰ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον τὸ πάλαι, μετὰ διαφόρους θυσίας, καὶ λατρείας, καθὼς μᾶς διδάσουσιν αἱ Γεραι γραφαί. διὰ τοῦτο, καὶ ἐν τῷ ο.δ. ψαλμῷ λέγει εὐδόκησας κύριε τὴν γῆν σου. Καὶ ἐν τῷ κ. κεφ. λέγει ἐμὴ γὰρ ἐστὶν ἡ γῆ· καὶ ἐν τῷ ις. κεφ. τοῦ Γωὴλ, ἔθνος ἀνέβη ἐπὶ τὴν γῆν μου.

Ἑβδομον λέγεται ἔνιτε καὶ ἀπλῶς γῆ, καὶ ἄλλο τε μετὰ τῆς „προσθήκης, τοῦ πάσα, ὡς ἐν τῷ ο.γ. ψαλμ. ὁ δὲ Θεὸς Βασιλεὺς ἡμῶν

προαιώνων ὑπάρχων, σωτηρίαν εἰργάσατο; ἐν μέσῳ τῆς γῆς, καὶ ὁ
 „Γερεμίας, ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν
 γῆν, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Προφήτε Ἡλίου λέγει, οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τὴν
 γῆν, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ὅλα αὐτὰ ἐννοοῦσι τὴν Ἰσραηλιτικὴν γῆν,
 τινὲς μὲν τὸ ἐκλαμβάνει διὰ ὅλην τὴν γῆν, τινὲς δὲ διὰ μόνην τὴν
 Ἰουδαίαν.

Ὁ γδοον καὶ τελευταῖος λέγεται Ἁγία Γῆ, τόσον παρὰ τοῖς Ἰου-
 δαίοις, καθὼς καὶ παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς, πλὴν κατὰ ἄλλον, καὶ ἄλλον
 τῆρον· καὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἰουδαίοις, διότι λέγεται γῆ τοῦ Θεοῦ διότι
 κατεξαιρέτου λόγου εἰς αὐτὴν ἠθέλησε νὰ λατρεύεται διότι ταύτην ἐ-
 παγγεῖλατο τοῖς ἁγίοις πατρῶσι· καὶ διότι ἐξώσας ὅλα τὰ λοιπὰ ἔδωκεν,
 τὴν ἔδωκεν εἰς κατάσχεσιν αὐτῶν· παρὰ δὲ τοῖς Χριστιανοῖς, καὶ διὰ αὐ-
 τὸ τοῦτο, καθ' ὑπεροχὴν ὁμῶς, καὶ ὑπερτέραν ἐννοιαν διὰ τὰ γεγονό-
 τα ἐν αὐτῇ τῆς θείας χάριτος μυσῆρια, καὶ δὲν ὀνομάσθη πρότερον,
 παρὰ ἀφ' οὗ ἠκμασεν εἰς αὐτὴν τὸ σέβας τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀφ' οὗ ἠγιάσθη
 μὲ τὴν παρθεσίαν, καὶ μὲ τὰ ζωποια πάθη τοῦ Κυρίου ἡμῶν· διὰ τοῦτο
 προεῖρηται ἐν τῇ Σοφίᾳ τοῦ Σολομῶντος β'. καὶ γ'. τοὺς παλαιούς οἱ
 „κίητορας τῆς ἁγίας γῆς μισήσας· διότι εἰς αὐτὴν ἠκμασεν ἡ λατρεία
 τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ παλαιοῦ νόμου. καὶ εἰς μὲν τὰ ἄλλα μέρη
 τοῦ κόσμου, ἐθύοντο θυσίαι εἰς τὰ ἔργα τῶν ἀνθρωπίνων χειρῶν, εἰς δὲ
 τὴν Ἁγίαν Γῆν ἐπροσφέροντο θυσίαι εὐπρόσδεκτοι τῷ ἀθανάτῳ Θεῷ.
 καὶ εἰς τοὺς αἰκίητορας ταύτης τῆς γῆς, ἀπεκαλύφθησαν τὰ τοῖς ἄλλοις
 ἀπόκρυφα οὐράνια καὶ θεῖα μυσῆρια· διὰ τοῦτο λέγει καὶ ὁ προφητά-
 „ναξ Δαβὶδ, οὐχ οὗτος ἐποίησεν παντὶ ἔδωκεν, καὶ τὰ κρέματα αὐτοῦ
 „οὐκ ἐδίλωσεν αὐτοῖς· Καὶ πάλιν γνωστὸς ἐν τῇ Γεδαία ὁ Θεός, ἐν τῷ
 Ἰσραὴλ, μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ· Ἀὐτὴ ἡ Ἁγία Γῆ ἐγέννησεν ἐπισήμους
 Πατριάρχας, Προφήτας, Ἀποστόλους, Μάρτυρας, Λευίτας, καὶ ἄλλας πολ-
 λους ἁγιότητι καὶ μαθήσει διαπρέψαντας, καὶ εὐαρεσίσαντας τῷ ζῶντι
 Θεῷ, ἀνδρας καὶ γυναῖκας· εἰς αὐτὴν ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐκ
 τῆς πανυπερευλογίτης καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς
 τοῦ Θεοῦ, ὁρατὸς ἀνθρωπος γενόμενος, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναναεγρά-

φη, καὶ ἐπλήρωσε τὰ σύμβολα τοῦ παλαιοῦ νόμου. εἰς αὐτὴν τὴν ἁγίαν
 γῆν ἐθαυματέργησεν, ἐπρόβαλε τὸν λόγον τῆς ζωῆς, καὶ ἐφανέρωσε
 τοῖς ἀνθρώποις τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· εἰς αὐτὴν διὰ τὴν σωτηρίαν
 τῶν ἀνθρώπων ἔδωκε τῷ πατρὶ εἰς ὀλοκτύωμα τὸ Αἷμα καὶ Πνεῦμα, εἰς
 αὐτὴν ἐτάφη ἀνθρωποπρεπῶς, καὶ ἀνέστη θεοπρεπῶς, καὶ πρὸς τὰ ἐρά-
 νια ἀνελήφθη, καὶ τοῖς πιεύσασι αὐτῷ ἔπεμψε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον
 ἀπὸ αὐτῆν ἐδιεμοιάσθησαν οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ
 ἐκήρυξαν τὸ Θεῖον καὶ Γερὸν Εὐαγγέλιον καὶ εἰς αὐτὴν πάλιν ἐλεύσε-
 ται ἐπὶ νεφελῶν τοῦ ἑρανοῦ, ἐν δυνάμει ποτῆ καὶ μεγαλειότητι, διὰ νά-
 κρινῆ ὅλα τὰ γένη, καὶ νὰ ἀποδώσῃ ἐκάσῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ τὰς
 μεν κακοὺς νὰ πέμψῃ εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τοὺς δὲ ἐκλεκτὸς νὰ φέ-
 ρῃ εἰς γῆν ἁγίαν, εἰς γῆν ζώντων. δικαίως λοιπὸν λέγεται γῆ ἁγία,
 ἐπεὶδὴ εἰς αὐτὴν δὲν εἶναι σῆμα ποδὸς ἐποῦ νὰ μὴν ἠγίασε τὸ σῶμα,
 ἢ ἡ σικιᾶ τοῦ σωτῆρος, ἢ ἡ ἐνδοξος παρθεσία τῆς ἁγίας αὐτοῦ μητρὸς, ἢ
 ὁ περίβλεπτος τῶν ἁγίων Ἀπόστολων ἔσμος, ἢ τὸ ἀξιοτίμητον αἷμα
 τῶν ἐνδόξων μαρτύρων, καὶ ἐκεῖνο ὅπου λέγει εἰς τὸν ψδ'. ψαλμ. ὡς ὠ-
 „μοσα ἐν τῇ ὀργῇ με, εἰ εἰσελεύσανται εἰς τὴν κατάπαυσίν με· οἱ δι-
 δασκαλοὶ ἐξηγῶντες, λέγουσι κατάπαυσιν τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας,
 μὲ τὸ νὰ εἶναι τύπος τῆς αἰωνίης ἀναπαύσεως· καθὼς οἱ Ἰσραηλίται ἐκ
 τῆς Αἰγυπτιακῆς τάλαιπωρίας, ἐλθόντες εἰς αὐτὴν τὴν γῆν ἀνεπαύθησαν ἀ-
 πὸ τῶν πόνων, κρατηγοῦντος Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ· ἔτω καὶ οἱ Χριστιανοὶ διὰ
 Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναπαυθῶνται εἰς ἑράνιον Ἰερουσαλήμ· λυτρωθέντες ἀπὸ
 τῆς κοσμικῆς τάλαιπωρίας.

Εἰς τοῖς πρώτον ἐδόθη αὐτὴ ἡ ἁγία γῆ, καὶ ποῖοι τὴν ἐκυρίευσαν
 νομίμως καὶ δικαίως.

Ἐπεὶδὴ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ὁ Νῶε διεμοίρασε πᾶσαν τὴν γῆν εἰς
 τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τὸν Σὴμ, Χάμ, καὶ Γάφεθ, διὰ τοῦτο καὶ ἕκαστον τρι-
 τιμῶριον ἐκληρώθη εἰς ἕνα ἐξ αὐτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς ἕν ἦτον καὶ ἡ
 γῆ τῆς ἐπαγγελίας, εἰς ποῖον ὁμῶς ἀπὸ τοὺς τρεῖς, ἀμφιβάλλεται· διό-
 τι μερικοὶ λέγουσι ἅτι ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας νὰ ἐδόθη εἰς τὸν Χαναάν

τὸν υἱὸν τοῦ Χάμ, καὶ ὄχι, εἰς τὸν Σήμ, θεμελιώνοντες τὴν αὐτῶν γνώμην, πρῶτον ἐκ τῆς δεκάτης κεφαλαιῆς τῆς γενέσεως, ἔνθα φαίνεται ὅτι ἡ Γεδαία δὲν ἐξῆστιάθη ἀπὸ τὸν Σήμ, ἢ ἀπὸ τοὺς υἱοὺς αὐτῆς, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Χαναάν, διὰ τοῦτο καὶ ὠνομάθη Χανααῖα· δεύτερον ἐκ τοῦ λόγου ὁποῦ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου καὶ λέγῃσιν εἰς τῆτο ὅτι ἰδοὺ ὁ Θεὸς ὀνομάζει τὴν Μεσοποταμίαν γῆν καὶ πατρίδα τοῦ Ἀβραάμ ὁποῦ εἶναι ἀπόγονος τῆς Σήμ, καὶ ὄχι τὴν Γεδαίαν, ἀλλὰ τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα εἶναι κατὰ πολλὰ ἀδυνάτους, πατρὶς γὰρ καὶ γῆ ὀνομάζεται, ὁ τόπος ὅπῃ ἐγεννήθη ὁ καθ' ἑαυτῆς, ἐκ Θεοῦ ὁμοῦς κληρονομία δεδομένη εἰς τὸν Ἀβραάμ εἶναι ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας· αὕτη δὲ ἐδόθη εἰς τὸν Σήμ τὸν πρωτότοκον τοῦ Νῶε· ὁ γὰρ Νῶε ἀπὸ Πνεύματος ἁγίου ὀδηγηθεὶς, ἔδωκε τὴν ἁγίαν γῆν εἰς τὸν Σήμ. ταύτην τὴν γνώμην τὴν βεβαιοῖ καὶ ὁ Ἅγιος Επιφάνειος εἰς τὸν ἀγκυρωτὸν λόγον, λέγων, ὅτι ἡ Παλαισινή, καὶ πάντα τὰ πλησίον αὐτῆς εἰς τὸν κληρον τοῦ Σήμ ὑπέπεσε· ταύτην τὴν γνώμην βεβαιοῖ καὶ ἡ παράδοσις τῶν Σύρων, ὅτινες λέγουσιν ὅτι ὁ Νῶε Πνεύματι Θεῷ φωτισθεὶς, ἐγνώρισε πῶς εἰς τὴν Γεδαίαν ἔμελλον νὰ τεθῶσι τὰ πρῶτα θεμέλια τοῦ σκιώδους ναοῦ τοῦ Σολομῶντος, καὶ ὅτι ἐκεῖ ἔμελλε νὰ κατασκευασθῆ καὶ νὰ τελειωθῆ ἐπάνω εἰς τὸ θεμέλιον τῶν Ἀποστόλων καὶ προφητῶν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἀληθινοῦ καὶ αἰδίου Θεοῦ, ὄντος ἀκρογονιαῖς λίθου αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Σήμ, καὶ διὰ τὰ πρωτοτόκιά τε, καὶ διότι τὸν ἐλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν ὕβριν τοῦ τολμηροῦ Χάμ· καὶ ἐπειδὴ ἐμοίρασε τὰ ὅσα τοῦ Ἀδάμ εἰς τοὺς υἱούς τε, ἔδωκε καὶ εἰς τὸν Σήμ τὸν πρωτότοκον, τὸ κρανιον μὲ τὴν ἐπαρχίαν τὴν λεγομένην Γουδαίαν ἀλλὰ καὶ ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸ 16. κεφ. τῆς γενέσεως διηγούμενος περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἀβραάμ εἰς τὸν τόπον Συχέμ, καὶ εἰς τὴν δρυὸν τὴν ὑψηλὴν, καὶ θέλων νὰ δείξῃ ὅτι ἡ Γεδαία ἦτον μὲν ἰδίᾳ κληρονομία τοῦ Σήμ, καὶ τοῦ ἀπογόνου αὐτῆς Ἀβραάμ, οἱ δὲ Χανααῖοι ἀδίως τὴν ἀφῆρσαν, καὶ τὴν ἐπωνόμασαν μὲ τὸ ἐδικόντες ὄνομα, διὰ τοῦτο λέγει ὁ Μωϋσῆς, οἱ δὲ Χανααῖοι κατώκουν τὴν γῆν τότε μὲ τὸ ὅποιον βεβαιούται ὅτι δίκαιοι κληρονόμοι, καὶ κάτοικοι τῆς γῆς ταύτης,

εἶναι

εἶναι ὁ Σήμ, καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ· ταύτην τὴν γνώμην βεβαιοῖ καὶ ὁ Θεὸς Γερώνυμος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ διδάσκαλοι, μεγάλης ὀνόματος· ἰδὲ καὶ τὰ λόγια τῆς Ἐπιφάνειος, τῆς γεγεννημένης ἀπὸ τῶν Ὑίων Σήμ, ἠδικηθέντας ἀπὸ τῶν υἱῶν Χάμ, καὶ τὸν ἴδιον τόπον ἀφαιρέθέντας, ἠδικεῖ ὁ Θεός, ἐξολοθρεύσας τῆς τῆς Χαναάν κατὰ τὸν ὄρκον αὐτῆς, καὶ τὸ σπέρμα τῆς Σήμ ἀπολαμβάνει τὴν ἰδίαν χώραν, καὶ ἠδίκησεν ἔν ὃν ὁ Θεὸς τὰ δίκαια ἐκάσῃ μέρει ἀπονέμων.

Περὶ τῶν ὁρίων τῆς γῆς τῆς ἐπαγγελίας.

Εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν, καὶ νὰ περιγράψωμεν καὶ τὰ ἐλάχιστα, ἐπειδὴ μῆτε κανένα μέρος αὐτῆς, μῆτε καμία πῆλις δὲν ἐσάθη, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴν ἔγινε κανένα πρᾶγμα ἄξιον ὑποθέσεως καὶ σημειώσεως· διότι εἰς αὐτὴν τὴν γῆν, ξεχωριστὰ ἐφάνέρωσεν ἐντελῶς ὅλα τε τὰ πράγματα, καὶ τὰ θεῖα μυστήρια ὁ Θεὸς τῶν ἀπάντων, τόσον τὰ νομικὰ καὶ σκιώδη εἰς τὸν καιρὸν τῆς Μωσαϊκῆς νόμου, ὅσον τὰ τῆς χάριτος καὶ ἀληθείας, ἀφ' ἧς ἐγενήθη ὁ Κύριος ἡμῶν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, καθὼς τὸ βεβαιώσιν αἱ θεῖαι γραφαὶ παλαιάτε καὶ νέα· ἔχει ἔν ὅρια αὕτη ἡ ἁγία γῆ, ἀπὸ μὲν τῶν ἀνατολῶν τὰ βενὰ Γαλαὰδ, καὶ Σανιήρ, καὶ Ἀερμών, καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀντιλιβάνης ἀπὸ δὲ Μεσημβρίας τὴν Πετραίαν Ἀραβίαν, τὴν Ἰδεμαίαν, τὴν ἔρημον Φαράν, καὶ τὴν Αἴγυπτον· ἀπὸ δὲ Δύσεως, μέρος Φοινίκης καὶ τὴν Συριακὴν θάλασσαν, ἥτοι τὴν μεσόγειον ἀπὸ δὲ τὸ Βόρειον μέρος ἔχει τὴν Φοινίκην, καὶ τὰ ὑψηλότερα βενὰ τῆς Λιβάνης ἕως Δαμασκῆ· ἡ δὲ ἔκτασις αὐτῆς κατὰ μῆκος, ἀπὸ τὸ βόρειον μέρος ἐκ τῆς χώρας Δάν, κειμένης ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τῆς Λιβάνης ὄρεος, πλησίον Καισαρείας τῆς Φιλίππε, ἐκτείνεται πρὸς Μεσημβρίαν ἕως Βρισαβεῆ πόλεως πλησίον τῆς ἐρήμης· ἐκτείνεται δὲ τῆτο τὸ διάστημα εἰς ἑκατὸν ἐξήκοντα μῆλια Ἰταλικά κατὰ τὸν θεῖον Γερώνυμον· τὸ δὲ πέραν τῆς Γορδάνης μῆκος αὐτῆς, ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας θαλάσσης ἕως τῆς Χειμάρης Ἀρνῶν, τὸ δὲ πλάτος τῆς Παλαισίνης τῆς ἐντὸς τῆς Γορδάνης κατὰ τὸν θεῖον Γερώνυμον, τὸ ἀπὸ Γόπτης διάστημα μέχρις Γερσαλήμ μῆλια

B 2

ἀπὸ

ἀπὸ τεσσαράκοντα, καὶ ἀπὸ Γερσαλήμ ἕως Βηθλεέμ μῆλια ἕξ· καὶ πάλιν ἀπὸ Βηθλεέμ, ἕως Γορδάνε μῆλια εἴκοσι πέντε· καὶ συνάγεται τὸ ὅλον πλάτος τῆς ἐντὸς τῆς Γορδάνε Παλαιστίνης, ἀπὸ Γόππης ἕως τῆς Γορδάνε μῆλια ἑβδομήκοντα καὶ ἓν, καθὼς ὁμῶς τῆς σήμερον οἱ προσκυνηταὶ διέρχονται τὸ πλάτος, ἀπὸ Γόππης ἕως τῆς Γορδάνε μετρεῖται ἕως ἀπὸ Γόππης μέχρι Ἀριμαθείας, ἦτοι Γαμαῖν, κοινῶς Ρέμπλη, εἶναι διάστημα ὠρῶν τεσσάρων· ἀπὸ δὲ τῆς Ρέμπλης ἕως τῆς Γερσαλήμ ὠρῶν ὀκτώ ἀπὸ Γερσαλήμ ἕως Γεριχῶ ὠρῶν ὀκτώ ἡμῆσι, καὶ ἀπὸ Γεριχῶ ἕως Γορδάνε τρεῖς καὶ ἡμῆσι, ὅπῃ γίνεται τὸ διάστημα ὅλον ὁμῶς ὠραι εἴκοσι τέσσαρες.

Διατὶ λέγεται ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας μέση τῆς κόσμου.

Τὸ μέσον κατὰ δύο τρόπους ἐνοεῖται· ἢ μαθηματικῶς, ἢ ἰδικῶς· καὶ μαθηματικῶς μὲν μέσον λέγεται ἐκεῖνο ὅπῃ ἀπέχει ἀπὸ τῶν δύο ἄκρας κατὰ ἀκρίβειαν· ἢ ἰδικῶς δὲ μέσον λέγεται ἐκεῖνο ὅπῃ ἀγκαλιὰ ἀπέχει ἀπὸ τῶν δύο ἄκρας, ὅχι ὁμῶς κατὰ ἀκρίβειαν, ἀλλὰ ἐγγίζει ὅσον εἶναι δυνατόν εἰς τὴν μεσότητά· τέτων ἕως ἐχόντων, τὸ μαθηματικὸν μέσον, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εὐρεθῇ εἰς τὸ σφαιρικὸν Σῶμα, διότι ὅποιον μέρος ὑποθέσεις μέσον τῆς σφαίρας, ἐκεῖνο ἢμπορεῖ νὰ ὑπονοηθῇ καὶ μέσον καὶ τέλος· Καὶ ἐπειδὴ ὁ κόσμος εἶναι σφαιρικὸς, δὲν ἔχει λοιπὸν μέσον διορισμένην, καθὼς μήτε ἀρχὴν, μήτε τέλος· ἢδικὸν ὁμῶς μέσον, δύναται νὰ εὐρεθῇ, κατὰ τὸ ὅποιον λέγεται καὶ ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας νὰ εἶναι εἰς τὴν μέσην τῆς κόσμου. Εἰς τὸν καιρὸν τῶν ἁγίων Προφητῶν καὶ προσέτι εἰς τὸν καιρὸν τῆς σαρκώσεως τῆς Κυρίου ἡμῶν, δὲν ἦτον γνωρισμένα πολλὰ μέρη τῆς γῆς, ὅσα εἶναι εἰς τὰς δυσκράτους ζώνας, καὶ πολλὰ ἔθνη θηριόγνωμα, ὅπῃ δὲν ἦτον ἄξια διὰ τὴν ἀγριότητάς μήτε ἄνθρωποι νὰ ὀνομάζωνται, μήτε τὰ κατοικητήριάς καὶ οἱ τόποιτες νὰ ὀνομάζωνται οἰκημένη· διὰ τῆτο οἱ παλαιοὶ εἰς ἑπτὰ μόνον κλήματα ἐμέριζον πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἐπειδὴ αὕτη ἡ ἁγία γῆ κεῖται εἰς τὸ τέταρτον ἐκεῖνον κλῆμα, τὸ δὲ τέταρτον εἶναι μέσον τῶν ἑπτὰ, διὰ τῆτο λέγεται πῶς εἶναι εἰς τὴν μέσην τῆς γῆς· κατὰ τῆτο λέγεται ἡ αὕτη καὶ μέσον τῶν ἔθνων, καθὼς τὸ βεβαιοῖ καὶ ὁ Θεσπέσιος Γεζεκιήλ

ἐν Κεφ. ε'. Γερσαλήμ ἐν μέσῳ τῶν ἔθνων· τῆτο τὸ ῥητὸν ἐξηγῶντες ὁ Θεὸς Γερωνῆμος, καὶ ὁ Γερὸς Θεοδοσίω, καὶ ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγουσι, διὰ τῆτο λέγεται ἐν μέσῳ τῶν ἔθνων, διότι ἀπὸ Ἀνατολῶν ἔχει τὴν Ἀσίαν, ἀπὸ Δύσεως τὴν Εὐρώπην, ἀπὸ Νότου καὶ Μεσημβρίας τὴν Λυβίην καὶ τὴν Ἀφρικὴν, ἀπὸ δὲ Βορᾶν τὴν Σκυθίαν, τὴν Ἀρμενίαν, τὴν Περσίαν, καὶ συντόμως εἰπεῖν, εἶναι μέσον τῶν τριῶν τμημάτων, ἅπερ ἐμοιράθησαν οἱ τρεῖς υἱοὶ τῆς Νῆε· ἀπὸ τῆς λόγου λοιπὸν τῆς Γεζεκιήλ ἡ ἁγία Πόλις Γερσαλήμ, λέγεται ὀμφαλὸς τῆς Γεραίας· λέγει καὶ ὁ Γάσπηπος αὐτολεξί ἕτω μεσαιτάτη δὲ τῆς Γεραίας ἡ πόλις τὰ Γεροσόλυμα κεῖται· παρ' ὃ καὶ τινες ἐκ ἀσκόπως ὀμφαλὸν τῆς χώρας τὸ ἄσυ ἐκάλεσαν· καὶ εὐλόγως αὕτη ἡ ἁγία πόλις, ὀμφαλὸς καὶ μέσον, ὅχι μόνον τῆς Γεραίας, ἀλλὰ καὶ ἀπάσης τῆς οἰκημένης πρέπει νὰ λέγεται, διότι ἡμέρας ὁδὸν ἀπέχεσα ἀπὸ τῆς μεσογείας θαλάσσης μὲ πολλὴν εὐκολίαν γίνεται ἡ πλεῦσις εἰς τὰ τρία μέρη, Εὐρώπην, Ἀσίαν, καὶ Ἀφρικὴν, εἰς τὰ ὅποια ἢ τότε οἰκημένη ἐμοιράζετο· διὰ τῆτο ἀπὸ αὐτῆς μὲ εὐκολίας ὡς ἀπὸ κέντρου ἀποσαλόντες οἱ μαθηταὶ τῆς Κυρίου, ἐξήπλωσαν τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα εἰς ἐκεῖνας τὰς τόπους· καὶ ὅχι μόνον πραγματικῶς ἔλαβε τὴν θέσιν ἐν μέσῳ τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν πνευματικὸν λόγον γνωρίζεται παντὸς ἀπλὸς τῆς κόσμου ὀμφαλὸς, κέντρον, κεφαλὴ, θεμέλιον, πηγὴ, καὶ καρδιά· διότι καθὼς τὸ βρέφος θηλάζει ἐκ τῆς ὀμφαλῆς τῆς μητρὸς τροφὴν, ἕτω τὰ ἔθνη ἐθήλασαν ἐκ τῆς Γερσαλήμ τὴν πίσιν, τὴν θεῖαν σοφίαν, τὴν χάριν, καὶ τὴν σωτηρίαν· καὶ ἐξ αὐτῆς ὡς ἀπὸ κέντρου διασπάρη εἰς πάντα τὰ ἔθνη διὰ τῶν ἀποστόλων, τὸ θεῖον εὐαγγέλιον, ἢ πίσιν τῆς μακαρίας Τριάδος, ἢ γνωσιν τῶν θεῶν μουσικῶν, καὶ ἡ πνευματικὴ ζωὴ, καὶ ὡσπερ ἀπὸ τῆς κέντρου πᾶσαι αἱ γραμμαὶ εἰς τὴν περιφέρειαν, ἕτω καὶ ἐξ αὐτῆς εἰς πάντα τὸν κόσμον ἡ εὐσέβεια· ὡς κεφαλὴ δὲ διότι ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ λογίων τῆς Χριστοῦ, γίνεται ἡ θεῖα κίνησις ἐν ὅλῳ τῷ πνευματικῷ σώματι τῆς Ἐκκλησίας· ὡς θεμέλιον δὲ, διότι ἐν αὐτῇ πρῶτον θεμελιωθεῖσα ἡ Ἐκκλησία τῆς Χριστοῦ, ἐγκατέσπειρεν εἰς ὅλην τὴν οἰκημένην τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας· πηγὴ δὲ διότι οἱ ἐξ αὐτῆς

ποταμοὶ τῶν θείων χαρισμάτων εἰς ὅλα τὰ ἔθνη ἐξεχώθησαν· καρδία δὲ, διότι ἐξ αὐτῆς τὰ ζωτικὰ θεία Πνεύματα ἐξέρχονται ὡς ἀληθῶς καὶ κατὰ τὸ γράμμα, καὶ κατὰ τὸ Πνεῦμα, σώζεται τὸ τῆ προφή-
 „τῆ Δαβὶδ λόγιον, ὁ δὲ θεὸς εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος καρδίαν τῆς γῆς ὀνομάζει τὴν Ἱερουσαλήμ κατὰ Ματθ. ἐν κεφ. ιβ'. ὡσπερ γὰρ Ἰωανῆς ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς κίτης τρεῖς ἡμέρας, καὶ τρεῖς νύκτας ἔμεινεν, ἔτω καὶ ὁ υἱὸς τῆς ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

Περὶ διαφορῶν οἰκητόρων τῆς Ἁγίας Γῆς.

Πολλὰ δεῖνὰ ἔπαθεν ἡ ἁγία Γῆ, περισσότερα ἀπὸ τὰ ἄλλα μέρη τῆς κόσμου, ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ γείτωνα ἔθνη, ἀλλὰ ἐδελώθη καὶ ἀπὸ τὰ μακρὰν αὐτῆς κείμενα ἔθνη, Μακεδόνας καὶ Ῥωμαίους, καὶ εἰς τὰς μετέπειτα χρόνους ὑπὸ τῶν Περσῶν, καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῷ Ὁμάρε παρατῶν Ἀγαρινῶν, καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς Γερῆ λεγομένης πολέμου ὑπὸ τῶν Εὐρωπαϊῶν λεγομένων χριστιανῶν, ἦτοι τῶν Φράγκων μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν Σελτῶν τῆς Αἰγύπτου, καὶ τῆς Μπαγδατῆς, καὶ κατὰ τὸν ἐνεσῶτα καιρὸν τῷ Ὁθωμανικῷ ὑπέκειται κράτει καὶ διότι ἐταλαιπορήθη πολλὰ, καὶ ἐλεηλατήθη ἀπὸ τὰς συχνὰς ἐπιδρομὰς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι καὶ ἡ ἰσορία. καὶ καταγραφῆτις μία, ἐνταῦθα ὅμως ἐκθέτουμεν τὰς ἀρχαίας καταδρομὰς καὶ μνήμας ὅσας συμφωνῶσι μετὰ τὴν ἱερὰν ἰσορίαν. Ὄταν ἦλθεν ὁ Ἀβραὰμ εἰς αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν ἐκατοικεῖτο ἡ ἁγία Γῆ ἀπὸ τῆς ἑνδεκά υἱῶν τῆς Χαναάν, τῆς ὁποῖας ὁ θεὸς Μωϋσῆς ἀριθμεῖ ἐν κεφ. ι. τῆς Γενέσεως, πρῶτος ὁ Σιδῶν, ὁ ὁποῖος κατεσκεύασε τὴν Σιδῶνα εἰς τὴν Φοινίκην, πόλιν ὁμώνυμον αὐτῷ. δεύτερος ὁ Χευεταῖος, ἐξ ἧς οἱ Χευεταῖοι, οἱ ὁποῖοι ἐκατοίκησαν περὶ τὴν Χεβρῶν, καὶ τὴν Βηρσαβεῆ, χωρία νότια τῆς Χαναανίτιδος γῆς· τρίτος ὁ Γεβσαῖος, ἐξ ἧς οἱ Γεβσαῖοι οἵτινες ἕως τὸν καιρὸν τῆς προφητῆαντος Δαβὶδ ἐκυρίευσαν τὴν Ἱερουσαλήμ. Τέταρτος ὁ Ἀμορραῖος, ἐξ ἧς οἱ Ἀμορραῖοι, οἵτινες ἐκατοικῶσαν τὴν ὄρεινὴν τῆς Γεδαιᾶς, καὶ περᾶσαντες τὸν Ἰορδάνην ἐπολέμησαν μετὰ τῆς Μωαβίτας, καὶ Ἀμμανίτας, καὶ ἔλαβον τὰς χώρας Βασάν καὶ Λαβράν, καὶ χωρίζεται ἡ ὁπ' αὐτῶν κυ-
 ρισυ-

ριευθεῖσα γῆ μετὰ τὰς ποταμὸς Γαβὴν καὶ Ἀρνῶν· πέμπτος Γεργεσαῖος ἐξ ἧς οἱ Γεργεσαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἐκατοίκησαν πέραν τῆς Ἰορδάνης περὶ τὰ Γέραρα· ἕκτος ὁ Εὐαῖος, ἐξ ἧς οἱ Εὐαῖοι, καὶ ἐκατοίκησαν ἐν τῷ ὄρει Ἀελμών κατὰ ἀνατολὰς πρὸς τὸν Λιβάνον· ἕβδομος ὁ Ἀρεκαῖος, ἐξ ἧς οἱ Ἀρεκαῖοι, ἐκατοικῶσαν περὶ τὰ ὄρεινὰ χωρία τῆς ὄρεις Λιβάνου, τῶν ὁποῖων εἶναι καὶ ἡ πόλις Ἀρκα, ἡ νῦν λεγομένη Πτωλεμαῖς, καὶ Ἀκρι· ὄγδοος ὁ Ἀσαναῖος, ἐξ ἧς οἱ Ἀσαναῖοι, ἐκατοικῶσαν τὴν χώραν Σιν, ὅπερ εἶναι κοντὰ εἰς τὸ Πηλέσιον· ἕνατος ὁ Ἀράδιος, ἐξ ἧς οἱ Ἀράδιοι, ἐκατοικῶσαν τὴν Ἀράδα νῆσον τῆς Φοινίκης, δέκατος ὁ Σαμαραῖος, ἐξ ἧς οἱ Σαμαραῖοι· ἑνδέκατος ὁ Ἀμμαθῖ, ἐξ ἧς οἱ Ἀμμαθῖοι, ἐκατοικῶσαν τὴν Ἀμμαθίην, τὴν, ὅποιαν οἱ Μακεδόνες τὴν ὀνόμασαν Ἐπιφάνειαν, σήμερον δὲ λέγεται Χαμᾶ. τέτων τῶ ἑνδεκά υἱῶν τῆς Χαναάν ὁμογενεῖς οἱ Φερεζαῖοι οἱ κατοικῶντες τριγύρω εἰς τὰ ὄρη τῆς Λιβάνου, ὅταν δὲ εἰσῆλθον οἱ Ἰσραηλίται εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἐκατοικῶσαν εἰς αὐτὴν ἔθνη ἑπτὰ, μεγάλα καὶ δυνατὰ, καθὼς γράφει εἰς τὸ ζ'. κεφ. τῆς Δευτερονομίης, Χετταῖος, Γεργαῖος, Ἀμορραῖος, Χανααῖος, Εὐαῖος, Φερεζαῖος καὶ Γεβσαῖος· ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἔθνη μετὰ τὴν προσαγὴν τῆς Θεῆ, ἔλαβεν τὴν γῆν ὁ Ἰησοῦς ὁ στρατηγὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν, καὶ τὴν ἐμοίρασεν εἰς δώδεκα μέρη, καὶ τὴν ἔδωκε κληρὸν εἰς καθ' ἓνα ἀπὸ τῆς υἱῶν τῆς Γακαῦ, ὅμως οἱ υἱοὶ τῆς Λευῆ κατὰ ὀρισμὸν Θεῆ δὲν ἐκυρίευσαν κανένα μέρος τῆς γῆς, ἀλλὰ πρὸς κυβερνησιντες ἐλάμβανον τὰς ἀπαρχὰς ἀπὸ ὅλης· εἶχον δὲ προσέτι εἰς τὰς λοιπὰς κλήρας καὶ διορισμένας πόλεις Λευιτικὰς καὶ Γερας ὀνομαζόμενας, ἀνάμεσα εἰς τὰς ὁποῖας ἦτον καὶ αἱ Φυγαδευτήριαι ἕως ὀνομαζόμεναι, διότι ὅποιος πταίσις ἤθελε καταφύγη εἰς αὐτὰς, ἦτον ἐλευθερος ἀπὸ τὸν ἐπικείμενον αὐτῷ κίνδυνον. ἡ φυλὴ τῆς Ρεβὶμ καὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἦμισι τῆς φυλῆς τῆς Μανασσῆ εἶχαν τὰς κλήρας τῶν πέραν τῆς Ἰορδάνης κατὰ τὴν κοίλιν Συρίαν καὶ Ἀραβίαν· οἱ λοιποὶ δὲ υἱοὶ τῆς Γακαῦ, ἦτον πρὸς τὸ ἐντὸς τῆς Ἰορδάνης· τὰ ἔθνη τὰ ὅποια ἔυρον οἱ Ἰσραηλίται εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, δὲν ἐνίκηθισαν, καὶ δὲν ἠφάνισαν τελείως, παρὰ εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας Δαβὶδ, αὐτὸς νικη-

κλήτης γενόμενος τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν, τὰ πράγματα τῶν Γεδαιῶν ἠντρέ-
πισε, καὶ πόλιν κατεσκεύασε τὸ ὄρος Σιών, ἣτις καὶ πόλις Δαβὶδ ὠνο-
μάθη, καὶ ἐσάθη, ἀκρόπολις καὶ κεφάλαιον τῆς Γεσσαλήμ, καὶ τῆς βα-
σιλείας ὁμῆ καὶ τῆς εὐσεβείας, διὰ τῆτο ὀνομάζεται συνήθως Ἁγία
Σιών, καὶ αὕτη μὲν εἶναι ἡ γενικωτέρα καταγραφή καὶ διαίρεσις τῆς ἁ-
γίας Γῆς πρὸ τῆς τῆ Κυρίε ἡμῶν γεννήσεως· ὅταν δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν
ἐφάνη ἐπὶ τῆς γῆς, ἦτον ἡ ἁγία Γῆ διαμοιρασμένη εἰς Ἰδεμαίαν, Γε-
δαίαν, Σαμάρειαν, καὶ Γαλιλαίαν, καὶ παρὰ ταύτας εἰς Ἰτεραίαν, καὶ
Τραχωνίτιδα, εἰς τὰς ὁποίας ἐπεριλειόντο καὶ ἄλλαι μικραὶ ἐπαρχίαι.

Περὶ τῶν περὶ τῆς ἁγίας Γῆς διαμερισμένων ἐπαρχιῶν.

Ἡ Γεδαία περιεῖχε τὸν κλῆρον τῆ Γῆδα, Βενιάμην, τῆ Δάν, τῆ
Συμεῶν, τὸ πλάτος αὐτῆς ἐξαπλώνετο ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἕως
τὴν Ἰόππην, πόλιν παραθαλασσίαν τὴν νῦν Γιάφα λεγομένην· ἡ Γεδα-
μαία ἦτον ἐνωμένη μὲ τὴν Γεδαίαν πρὸς τὸ μεσημβρινὸν ἐπίπεδον, ἔ-
χουσα τὴν θῆσιν μεταξὺ Ἀραβίας καὶ Αἰγύπτου· τὰς Ἰδεμαίους νικήσας ὁ
ἀρχιερεὺς Ὑρκανὸς, τὰς ἐπρόσαξεν, ἢ νὰ περιτριφῶσιν, ἢ νὰ φύγω-
σιν ἀπὸ τὰς κατοικίας των, οἱ ὁποῖοι βιαζόμενοι ἀπὸ τὴν ἀγάπην τῆς
πατρίδος ἐδέχθησαν τὴν περιτομὴν, καὶ τὰ ἄλλα Γεδαιῶν ἔθνη ἢ δὲ
Σαμαρεία ἦτον πρὸς τὸ βόρειον μέρος τῆς Γεδαίας καὶ Γαλιλαίας, καὶ δι
αὐτῆς εἶται ἡ διάβασις ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ
μεταξὺ Ἰορδάνου καὶ μεγάλης θαλάσσης· Ἐκεῖ ἕνα καιρὸν ἦτον ἡ Φυ-
λὴ τῆ Ἐφραῖμ, καὶ τὸ ἡμισυ μέρος τῆς Φυλῆς τῆ Μανασσῆ, ταύτης
μητρόπολις ἐσάθη ἡ Σιχῆμ, καὶ Σιχαρ ὀνομαζομένη, ἀνάμεσα εἰς δύο
ἤρη Γαραζὶ καὶ Γεβαλ· κατὰ τὸ παρὸν δὲ μητρόπολις τῆς Σαμαρείας
εἶναι ἡ Νεάπολις· Ναπλῆς λεγομένη, ἔνθα καὶ τὸ Φρέαρ τῆ Γαλιλάβ,
ἡ δὲ Γαλιλαία ἔχει σύνορα, πρὸς μὲν ἄριστον τὴν Φοινίκην, τὸ ὄ-
ρος τῆ Λιβάνου, μεταξὺ παρεμπύπτου καὶ ὑψόμενον, ἀπὸ δὲ μεσημ-
βρίας τὴν Σαμάρειαν, πρὸς δὲ τὴν ἀνατολὴν τὸν Ἰορδάνην, πρὸς δὲ
τὴν δύσιν τὰ ὄρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· αὕτη διαρεῖται εἰς δύο, εἰς ἀνωδι-
λαδὴ Γαλιλαίαν, ἡ ὁποία καὶ Γαλιλαία τῶν ἔθνῶν ἐλέγετο, διότι ἕως

τὸν

τὸν καιρὸν τῷ Σολομῶντος ἐκυριεύετο παρὰ τῶν ἔθνῶν καὶ εἰς τὴν κά-
τω Γαλιλαίαν, εἰς αὐτὸ τὸ μέρος ἦτον αἱ Φυλαὶ τῆ Ἰσάχαρ, τοῦ
Ζαβελῶν, τῆ Ἀσήρ, καὶ τῆ Νεφθαλήμ· περεταίρω τῆς ἀνω Γαλιλαίας,
τριγύρε εἰς τὰς ρίζας τῆ Λιβάνου, ἦτον ἐπαρχία καὶ πόλις, πρότερον μὲν
Δάν λεγομένη, ὑστερον δὲ Παναιὰς ὀνομαθεῖσα, τὸ ἄλλο ἡμισυ τῆς Φυ-
λῆς τοῦ Μανασσῆ ἦτον πέραν τῆ Ἰορδάνου εἰς μίαν ἐπαρχίαν, ἡ ὁποία
περιορίζεται πρὸς μὲν Βαρρῶν ἀπὸ τὸν Λίβανον ὅπῃ βλέπει ἀντιρῶν εἰς
τὴν Δαμασιὸν, πρὸς δὲ ἀνατολὴν ἀπὸ τὰ ὄρη Σενιήρ, ἡτοι Ἐρμόνια·
εἰς ἐκείνην τὴν πεδιάδα, ἐπάνω εἰς τὴν Περαιάν, εἶναι ἐπαρχία Γαβρω-
νίτης· πλησίον ταύτης ἦτον ἐπαρχία Βατανάια, ἔνθα ἦτον τὸ βασίλειον
τῆ Βασῶν, πλησίον τῆς Βατανίας εἶναι ἡ Τραχωνίτης, ἔτω ῥηθεῖσα διὰ
τὴν σκληρότητα τῶν Βενῶν, καὶ ὅτι ἔχει τραχῶνας ἡγευ πετρώδεις τό-
πος· αὕτη ἡ Τραχωνίτης περιορίζει κοίλην Συρίαν, τὸ βορειότερον μέρος
αὐτῆς ὀνομάζεται Ἀβρανίτης, καὶ παρὰ τοῖς Ἀραβ. σήμερον Χαβρῶν· ἐπαρ-
χία ἔτω κλημένη ἀπὸ τὴν Ἀβραμ πόλιν κειμένην μεταξὺ Καισα-
ρείας Φιλίππου, καὶ Δαμασιῶν· αὐτὴν τὴν Τραχωνίτιδα ἐπαρχίαν, οἱ μὲν
Ἐβραῖοι ὠνόμαζον Χῆς, κατὰ δὲ τὰς ἑβδομήκοντα λέγεται Ἀυσίτης,
χρηματήσασα χώρα τῆ πολύτλα Γῶβ, ἔνθα καὶ τὴν σήμερον τὸ μνη-
μα αὐτῆ τιμᾶται παρὰ τοῖς Ἀραβ., καὶ Ὀθωμανοῖς, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆ
Χαβρῶν, εἰς κώμην τινὰ Τζεβέικα λεγομένην. δὲν εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὴν
Ἀβρανίτιδα ἢ Ἰτεραία περριορισμένη καὶ αὕτη ἀπὸ τὴν κοίλην Συρίαν,
λαμβάνει τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, πλησίον τῆ Λιβάνου
πρὸς Δυσμάς, καὶ ἐπεκτείνεται ἕως εἰς τὰ ὄρη Τυρίων καὶ Σιδωνίων· τῆς
Ἰτεραίας καὶ Τραχωνίτιδος ἐσάθη τετράρχης ὁ Φίλιππος, τῆς δὲ Γαλι-
λαίας καὶ Περαιας τετράρχης ὁ Ἡρώδης ὁ Ἀντίπας, καθὼς λέγει ὁ ἱερὸς
Εὐαγγελιστὴς Λευκῆς εἰς τὸ γ'. κεφ. ἡ δὲ ἐπαρχία Δεκάπολις λέγεται
ἔτω, διότι ἀπὸ τὰς ποσσὶς πόλεις ὅπῃ εἶχε, δέκα ἦσαν αἱ πλέον ἐ-
πίσημοι, καὶ ὑπερέχουσαι τῶν ἄλλων, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται εἰς τὴν Γα-
λιλαίαν, τριγύρε εἰς τὴν θαλάσσαν τῆς Τιβεριάδος καὶ τὸν Ἰορδάνην.
εἰς αὐτὰς τὰς δέκα πόλεις συναριθμῶσιν τινες καὶ τὴν Καισάρειαν τῆς Φι-
λίππου, τὴν Χωραζίν, τὴν Βηθσαιῶν, τὴν Καπερναῦν, καὶ τὰ Γάδδαρα·

D

αι

αἱ χῆραι τῆς Δεκαπόλεως ἐμεταχειρίζοντο καὶ τὰς νόμους τῶν Ἑβραίων,
διὰ τὸ ὁποῖον τὰς ὀνομάζει ὁ Γώσηπος, πόλεις Ἑβραϊδῶν μὲ τὸ νὰ
ἦτον οἱ πλείονες, Ἑβραῖοι, διὰ τῆτο καὶ ἔτρεφον χοίρας, εἰς τὰς ὁποίας
καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπέτρεψεν εἰσελθεῖν τὰς δαίμονας, ὅταν ἤλευθερώσεν
τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν λεγεῶνα, καὶ διότι αἱ χῆραι τῶν Γαδαριῶν, καὶ
Γεργεσιῶν εἶναι πλησιόχωροι, καὶ μεταδίδασιν εἰς ἀλλήλους τὰ ὀνόματα,
διὰ τῆτο ὁ μὲν Μάρκος καὶ Λευκῆς οἱ Ἐυαγγελισταὶ λεγέσιν χώραν Γαδα-
ριῶν ὁ δὲ Ματθαῖος χώραν Γεργεσιῶν, ἀμφοτέρω τῆς Δεκαπόλεως.
ἔθεν εἰς τὴν περὶχωρον τῆς Δεκαπόλεως, ὁ ἐλευθερωθεὶς ὑπὸ τῶν
δαμόνων ἤρξατο κηρύττειν· Μάρκ. κεφ. εἰ. ὁ ἱερεὺς Λευκῆς ἀπαριθμῶν-
τας τὰς ἡγεμονίας τῆς καίρῳ ἐκεῖνης, εἰς τὸν ὁποῖον Γεωργίου ὁ Βαπτιστῆς
ἄρχισε τὸ κήρυγμα, ἐν Συμῆθι καὶ τὴν ἐπαρχίαν Ἀβιβινῆς, ἡ ὁποία
εἶναι μέρος κοίτης Συρίας, ὀνομάσθη Ἀβιβινῆ, ἀπὸ τῆς μητροπόλεως
αὐτῆς Ἀβιβῆ λεγομένης· αὕτη ἡ ἐπαρχία εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦτον
ἐνωμένη μὲ τὸ βασιλεῖον τῆς μεγάλης Ἡρώδης· ὁ δὲ μέγας Ἡρώδης, εἰς
τῆ ὁποία τὸν καιρὸν ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν, ἐξέστίαζεν ὅλην τὴν γῆν
τῆ Ἰσραὴλ, τὴν Ἰδεμαίαν δηλαδὴ, Γεδαίαν, Σαμάρειαν, Περαιάν, Γα-
λιλαίαν, Παναιάδα, Γαβαωνίτιδα, Βαταναιάν, Τραχωνίτιδα, καὶ Ἀβιβ-
λινῆν, κατασάθεις μόνος βασιλεὺς ὑπὸ τῆς συγγλήτης τῆς Ῥώμης, καὶ
τῆ Καίσαρος μέλων δὲ ἀποθανεῖν, ἐμοίρασεν αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας εἰς
τὰς υἱὰς τε τὰς τρεῖς, καὶ τῶ μὲν Ἀρχελάφῳ ἔδωκε τὴν Ἰδεμαίαν, τὴν Γε-
δαίαν, καὶ τὴν Σαμάρειαν, τῶ δὲ Ἡρώδῃ Ἀντίπα τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὴν
Περαιάν· τῶ δὲ Φιλίππῳ τὴν Ἰταράϊαν, καὶ τὴν Τραχωνίτιδα· ὁ δὲ Λι-
σανθείας, ἀγναλὰ δὲν ἦτον συγγενὴς τῆ Ἡρώδῃ, κατεσάθει ὁμῶς παρὰ
τῆ Καίσαρος τετράρχης τῆς Ἀβιβινῆς· τὸ δὲ ὄνομα τετραρχία, σημαί-
νει ἐπικράτειαν τῆ τετάρτης μέρος τῆς ἐπαρχίας· ἦτον ἀκόμη καὶ αὐτὸ
τὸ ὄνομα τιμῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῆ Ῥωμαϊκῆ· τελευταίου
ἐδιαμοίρασθη εἰς τρεῖς ἐπαρχίας· πρώτην δηλαδὴ Παλαιστίνην, δευτέραν,
καὶ τρίτην, τὴν ἐπωνομαθεῖσαν Σαλευταρίαν· τῆς πρώτης μητρόπολις ἐ-
σάθει ἡ Καισάρεια Φιλίππε, τῆς δευτέρας ἡ Σκυθέπολις, καὶ ἡ Σεβαστή
ἢ καὶ Σαμάρεια, τῆς τρίτης ἡ Γερεσαλήμ· ἡ πρώτη ἦτον Ὑπατία αἱ δὲ
ἄλλαι Ἠγεμονίαι.

Περὶ

Περὶ εὐκρασίας καὶ εὐφορίας τῆς ἁγίας Γῆς.

Ὁ Γώσηπος Φλάβιος εἰς τὸ περὶ Γεδαίαν πολέμου βιβλ. γ'. κεφ. δ.
σημεῖον μέγα τῆς εὐθυμίας ὅπως ἔχει ἡ ἁγία Γῆ, γράφει τὸ πλη-
θος τῶν ἀνδρῶν λέγων· μέγιστον τεκμήριον ἀρετῆς καὶ εὐθυμίας τὸ πλη-
θύνειν ἀνδρῶν· καὶ διὰ μὲν τὴν Γαλιλαίαν λέγει ἔτω, πίνετε πᾶσα,
καὶ εὐβοτος, καὶ δένδροισι παντοίοις κατάφυτος, ὡς ὑπὸ τῆς εὐπαθείας
προσκαλέσασθαι, καὶ τὸν ἡμισα γῆς φιλόπονον, ὅπως θέλει νὰ εἴπῃ ὅ-
τι ἡ Γαλιλαία εἶναι λιπαρὰ καὶ παχέια, πολὺδένδρος καὶ καλόχορτος,
ὡς παρακινεῖ καὶ τὸν πλέον ἀμελῆ εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς γῆς· διὰ δὲ
τὴν Σαμάρειαν καὶ Γεδαίαν λέγει ταῦτα· ἀμφοτε ὄρειαι καὶ πεδίαδες,
καὶ εἰς τε γεωργίαν μαλθακαὶ καὶ πολὺφοροί, καταδενδρῶν τε καὶ ὀπώρας
καὶ ὄρεινης καὶ ἡμέρας μεσαί· προσάρδεσθαι γὰρ ἔδαμῳ μὲν φύσει θαφίλης,
καὶ ὄνται δὲ τὸ πλέον γλυκυδε νάμα πᾶν διαφόρως ἐν αὐταῖς, καὶ διὰ
καὶ πληθὺς πόας ἀγαθῆς, τὰ κτήνη πλέον ἢ παρ' ἄλλοις γαλακτοφόρα
εἰς δὲ τὸ, λέ. κεφ. ὁ αὐτὸς γράφει, παρατείνει δὲ τὴν Γενησαρέθ
ὁμώνυμος χώρα, θαυμαστὴ φύσιν τε καὶ κάλλος· ἔτε γὰρ αὐτὴν τίφυτον
καὶ ἀρνεῖται διὰ τὴν ποιότητα, καὶ πᾶσιν πεφύτευκασιν οἱ νεμόμενοι· τῆ
καὶ δὲ αἶρος τὸ εὐκρατον ἀρμόζει καὶ τοῖς διαφόροις καρύαι μὲν γε φυτῶν
καὶ τὸ χειμεριώτατον, ἄπειροι τεθάλασιν, ἔνθα φοίνικες, οἱ καύματι τρέ-
φονται, συκεῖαι τε καὶ ἐλαῖαι πλησιοντέτων, αἷς μαλθακώτερος ἀηρά-
καὶ ποδεδείκται· φλοτιμίαν ἄντις εἶποι τῆς φύσεως, βιασαμένης εἰς ἐν συ-
καὶ ἀγαγεῖν τὰ μάχημα, καὶ τῶν ὄρων ἀγαθὴν ἔριν, ἐκάστης ὡς περ' ἀντι-
καὶ παικμένης τῆ χωρῆς· καὶ γὰρ ἐμόνον τρέφει παρὰ δόξαν τὰς διαφόρους
καὶ ὀπώρας, ἀλλὰ καὶ διαφυλάσσει τὰ μὲν γε βασιλικώτατα· σαφυλίαν
καὶ τε καὶ σῦικον δέκα μηνῶν ἀδιαλείπτως χωρηγεῖ· τὰς δὲ λοιπὰς καρπῆς,
καὶ δι' ἔτες ὅλα περιγηράσκοντας αὐτοῖς· πρὸς γὰρ τῇ τῶν ἀέρων εὐκρασίᾳ,
καὶ πηγῇ διάρδετα ποτιμωτάτη, Καπερναῆμ αὐτὴν οἱ ἐπιχώριοι καλεῖσι.
καὶ ταύτην Φλέβα τῆ Νείλη τινὲς ἔδοξαν· ἐπεὶ γεννᾷ τῶ κατὰ τὴν Ἀλε-
καὶ ξανδρέων λιμνὴν κορακινῶ παραπλήσιον· μῆκος δὲ τῆ χωρῆς καττεί-
κνει παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς ὁμωνύμου λιμνῆς, ἐπὶ τριάκοντα, καὶ εὐ-

D 2

ῥος

„ρος εἴκοσι ταῦτα μὲν ἔτω φύσεως ἔχει· ὁ αὐτὸς διὰ τὴν Γεριχὰ γρά-
φει, πόλις δὲ ἐστὶ εὐδαίμων αὕτη, φοινικάτε φέρει ἀγαθὴν, καὶ βάλ-
σαμον γεμομένην. καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ μέρη τῶν συγγραμμάτων τε, ὁ προφ-
ρῆθεις Γώσηπος καὶ ἄλλοι πολλοὶ συγγραφεῖς, καὶ μάλιστ' ὁ Θεὸς Γερώ-
νυμος εἰς τὰ διάφορα αὐτῆς συγγράμματα, ὅλοι ἐπαινέσι τὴν καρποφορίαν
καὶ εὐκρασίαν τῆς ἁγίας Γῆς· τὸ πλῆθος τῶν φυτῶν, τῶν τε αὐτοφυῶν, καὶ
τῶν ὑπὸ τῶν ἐντοπιῶν πεφυτευμένων, ταῖς καρυδιαῖς, τὰς φοίνικας, ταῖς συ-
κείαις, τὰς ἐλαίας, τὴν σαφυλὴν, καὶ τὰ ἄλλα διάφορα γένη τῶν φυτῶν ταῦ-
τα βεβαιῶνται καὶ ἀπὸ τῆς Προφήτου Μωϋσέως, ἐν κεφ. ι'. τῆς Δευτερονο-
μίας ὅπῃ λέγει· „ὅ γὰρ Κύριος ὁ Θεός σου εἰσάξει σε εἰς γῆν ἀγαθὴν,
„καὶ πολλὴν, ἐνθα χεῖμα ῥοι ὑδάτων, καὶ πηγαὶ ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι
„διὰ τῶν πεδίων, καὶ διὰ τῶν ὀρέων. γῆ πυρῆ, καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συ-
„καί, ῥοαὶ, γῆ ἐλαίας, ἐλαίαι καὶ μέλιτος· γῆ ἐφ' ἧς ἔμετὰ πτωχείας
„φαγῆ τὸν ἄρτον σου, καὶ ἐκ ἐνδειθίσης ἐπ' αὐτῆς ἐδὲν· γῆ ἧς οἱ λίθοι
„σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλεύσεις χαλκὸν καὶ φαγῆ, καὶ ἐμ-
„πληθήσῃ, καὶ ἐυλογίσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγα-
θῆς, ἧς δέδωκέ σοι· καὶ ὁ Προφήτης Γεζεκιὴλ, καὶ ἄλλοι προφῆται ὀνο-
μάζουσιν αὐτὴν γῆν ῥέεσαν μέλι καὶ γάλα, καλίστην παρὰ πᾶσαν τὴν
γῆν· καὶ ἀγκαλὰ τὰ λόγια τῶν συγγραφέων, εἶναι λόγια ἀληθείας
καὶ αὐτοψίας, καὶ τὰ λόγια τῶν ἁγίων Προφητῶν εἶναι ἔμπνευσις τῆς
παναγίης Πνεύματος· ἔχομεν ὁμῶς ἀποδεικτικώτερα καὶ φανερώτερα τὰ
λόγια τῆς Θεῆς, τὰ ὅποια ἐλάλησεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Μωϋσῆν ἐν κεφ.
γ'. τῆς ἐξόδου, ἐνθα λέγει διὰ τῆς Ἑβραίας κατέβην ἐγὼ ὁ Θεὸς ἐξε-
„λέσθαι αὐτὰς ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτὰς ἐκ γῆς ἐ-
„κείνης, καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτὰς εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλὴν, εἰς γῆν ῥεού-
σαν μέλι καὶ γάλα· ἡ αὐτὸς ἐν κεφ. β'. τῆς Γωὴλ, λέγει, ἡ Γῆ τῆς
ἐπαγγελίας ἦτον ὡς παράδεισος τρυφῆς πρὸ προσώπου αὐτῶν· τὸ αὐ-
τὸ βεβαιῆται καὶ ἀπὸ τοῦ ιγ'. κεφ. τῶν ἀρθμῶν. ἐνθα λέγει ὅτι οἱ κα-
τασκοποὶ ὅπῃ ἐπέμφθησαν ἀπὸ τῆς Μωϋσέως διὰ προσαγῆς Θεῆς, καὶ κα-
τεσκέψαντο τὴν γῆν Χαναὰν καὶ ἦλθον ἕως Φάραχος βότρυος, καὶ ἐκεί-
θεν ἔκοψαν ἕναν βότρυον σαφυλῆς, καὶ ἦσαν αὐτὸν ἐπ' ἀναφορεῦσι, καὶ

ἀπὸ

„ἀπὸ τῶν Συκῶν, καὶ ἀπὸ τῶν Ῥοῶν τῆς τότε ἐκείνης, καὶ μετὰ τεσσαρά-
„κοντα ἡμέρας ὑποσρέψαντες, ἦλθον πρὸς Μωϋσῆν, καὶ Ἀαρὼν, καὶ
„πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, εἰς τὴν ἔρημον παρὰν Κανάς,
„καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ῥῆμα, καὶ πάση συναγωγῇ, καὶ ἔδειξαν τὸν καρ-
„πὸν τῆς γῆς, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ, καὶ εἶπον, ἦλθομεν εἰς τὴν γῆν,
„εἰς ἣν ἀπέσειλας ἡμᾶς, γῆν ῥέεσαν μέλι καὶ γάλα, καὶ ἔτος ὁ καρπὸς
αὐτῆς· ἀλλ' ἡ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ κατοικεῖν ἐπ' αὐτῆς· καὶ πόλεις
„ὄχαιραὶ τετοιχισμέναι μεγάλαι σφόδρα, καὶ τὴν γενεὰν Εἰνώχ ἐωρά-
καμεν ἐκεῖ· τὰ αὐτὰ γράφει καὶ τὸ ιε'. κεφ. τῶν Κριτῶν, διὰ τῆς κα-
τασκοπῆς τῆς ἐκ τῆς φυλῆς Δᾶν, ὅπῃ ἐπῆγαν νὰ κατασκοπεύσεν τὴν
πέλιν Νασᾶν, ἡ ὅποια λέγεται νῦν Καισάρεια τῆς Φιλίππων μετὰ τὴν
κατασκοπὴν ἐπαναστρέψαντες, εἶπων τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν, ἀνάστητε καὶ
„αναβῶμεν, ὅτι εἶδομεν τὴν γῆν, καὶ ἰδὲ ἀγαθὰ σφόδρα, ὅπερ ἐκ ἔστιν
„ὑσέρημα ἐκεῖ παντὸς ῥήματος τῶν ἐν τῇ γῇ· ἐπρόθεσαν καὶ τῆτο,
ὅτι ἀπὸ ὅσα καλά ἔχει ὁ κόσμος ὅλος ἔτος, ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας
εἶναι πεπλητισμένη· ἀμὴ ἂν καὶ ἤθελεν εἰπῆ τινὰς, διατὶ βλέπομεν εἰς
αὐτὴν τὴν γῆν ἀκαρπίαν καὶ ἀφορίαν; καὶ διατὶ ὁ Θεὸς εἰς μὲν τὸ ι'.
κεφ. τῆς Δευτερονομίας, καὶ εἰς τὸ ιε'. τῆς αὐτοῦ, λέγει πῶς εἰς τὴν γῆν τῆς
ἐπαγγελίας, δὲν θέλει εὐρεθῆ πτωχός, εἰς δὲ τὸ αὐτὸ, πάλιν λέ-
γει, ἔμετὰ ἐκλείψει ἐνδεὴς ἀπὸ τῆς γῆς σου; καὶ αὐτὰ τὰ λόγια φαί-
νεται νὰ ἔχωσιν ἐναντίωσιν, εἰς τῆτο ἀποκρινόμεθα πρῶτον ὅτι διὰ νὰ
τῆς ἐνθυμίση τῆς πτωχῆς ὡς πολυεὐσπλαγχιος, καὶ νὰ τῆς νεθετή-
ση ὅτι νὰ ἐπισκίεπται τῆς πτωχῆς, καὶ νὰ τῆς εὐεργετῶσι, διὰ τῆ-
„το τῆς προσάσει λέγων, ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖρας σου τῷ ἀδελφῷ
„σου τῷ πένιτι, καὶ τῷ ἐπιδεομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου· λέγομεν δεύτε-
ρον ὅτι ἡ ὑπόσχεσις τῆς Θεῆς εἰς τῆς Ἑβραίας ἦτον ὑποθετικὴ, ἀπιστως
διλαδῆ καὶ φυλάξουσι τὰ προσαχθέντα παρὰ τῆς Θεῆς, ἡθελεν νὰ εἶναι
ὅλοι ἀνενδεεῖς, καὶ ὑπέρπλητοι τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγνώρι-
ζε πῶς δὲν ἡθελεν νὰ φυλάξεν τῆς νόμους καὶ τὰς ἐντολάς τε, διὰ τῆ-
το προεῖπε, ποτὲ δὲν θέλει λείπει ἐνδεὴς ἐκ τῆς γῆς αὐτῶν· ὑπέσ-
χετο ὁ Θεὸς τοῖς Ἑβραίοις νὰ τῆς δώσῃ τὴν γῆν ἕως τῆς ποταμῆς τε

Ε

Εὐφρά-

Ευφράτη, ἀλλὰ διατι δὲν ἐπλήρωσε τὴν ὑποχρῆσιν; ἀποκρίνεται ὁ μακάριος Θεοδώριτος, εἰσήγαγεν αὐτὸς ὁ Θεὸς εἰς ἣν ἐπιγγεῖλατο γῆν, „ἐπειδὴ δὲ φυλάξαι τὸν Θεῖον ἐκ ἡδυνήθησαν νόμον, ἔπασαν αὐτοῖς παρὰ δέδωκεν, ἀλλ' εἶασε τινὰς δινηκῶς αὐτοῖς πολεμῆντας, ἵνα πολεμῆμενοι ἡττηθῆεν. τῆτο διαφερόντως ἢ τῶν κριτῶν ἰσορῖα διδάσκει, „Δαβὶδ μόντοι τῷ βασιλεῖ καὶ τέττας ὑπέταξε, καὶ γὰρ οἱ ἀλλόφυλοι „φόρους ἐδίδουσαν, καὶ Συρία Δαμασκῆ, καὶ Συρία Σεβῆ, καὶ Σολομῶν δὲ „ἕως ὅπῃ ἦτον εὐσεβὴς, εἶχε τὴν δυναστείαν, ἀποκλίνας δὲ εἰς ἀσεβειαν, τῆς ἐξουσίας ἐξέπεσε, καὶ τέτοις δὲ δόσιν ἐπιγγεῖλατο τὰς ἐντολάς καὶ τὸν νόμον φυλάττασιν ἐν συντημίᾳ, τοιαύτη ἐμελλε νὰ εἶναι ἢ γῆ ἡκείνη, ὡσεὶ τινὰς νὰ μὴν εὐρίσκειται ἐν ἐκείνῃ ἐνδεῆς, ἐκ τῆς φύσεως τῆς γῆς, καὶ ἐκ τῆς Θεῖας ἐλέως, ἐὰν ἐφύλαττον τὰ Θεῖα προστάγματα. συνέβη ὅμως τὸ ἐναντίον ἐκ τῆς παρατροπῆς τῶν προσαγμάτων, ἐπειδὴ καὶ διὰ τὰς μοχθηρίας τῶν κατοίκων τότε ἐτύχαινε νὰ κλίση ὁ Θεὸς τὸν ἕρανόν, νὰ μὴν βρέξη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔτω τὴν ευφορίαν τῆς, νὰ τὴν μεταβάλῃ εἰς ἀγωνίαν, καὶ τὴν δαψίλειαν εἰς ἔνδειαν.

Περὶ δὲ τῆς πολυανθρωπείας εἰς τὴν β'. τῶν Βασιλειῶν ἐν κεφ. κδ'. γράφει ὅτι ἐμετρήθησαν εἰς τὸν καιρὸν τῆ βασιλείας Δαβὶδ, τὰ δύο μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ἦτον διηρημένη τότε ἡ Γεδαία, δηλαδὴ εἰς Ἰσραὴλ καὶ Γεδαν, καὶ εὐρέθησαν ἐν μὲν τῷ Ἰσραὴλ ὀκτακόσμιαι χιλιάδες ἀνδρῶν δυνάμεως, σπομένων ῥομφαίαν, ἐν δὲ τῷ Γεδᾶ πεντακόσμιαι χιλιάδες ἀνδρῶν μαχητῶν, ἔξω ἀπὸ τὴν φυλὴν τῆ Βενιαμὴν καὶ εἰς τὰ ἐγκαίτια τῆ ναῦ, ὁ Σολομῶν ἐδυσίασεν εἰς δεκατέσσαρας ἡμέρας, προβάτων ἑλατὸν ἑκοσι χιλιάδας, καὶ βοῶν ἑκοσι δύο χιλιάδας, Βασιλειῶν γ'. κεφ. ἡ. καὶ εἰς τὴν καιρὸν τῆς περικυκλώσεως τῆς Γερουσαλήμ, γράφει ὁ Γώσπηος, ἐθανατώθησαν χίλια ἑκατὸν χιλιάδες καὶ αἰχμαλωτίθησαν τετρακόσμιαι πέντε χιλιάδες ἐκ τέτων λοιπὸν φαίνεται ὅτι δὲν ἐσάθη ἄλλη ἐπαρχία ὡσάν τὴν Γερουσαλήν εὐκρατος καὶ πολυάνθρωπος. ἐὰν ὅμως μετήλλαξε τὸ πρῶτον αὐτῆς σχῆμα κατὰ τὸν ἐνεσῶτα καιρὸν, τῆτο ἀναφέρεται ὅχι εἰς τὴν φυσικὴν ἀρετὴν τῆ κλίματος, ἀλλὰ

καὶ εἰς τὰς καιρικὰς μεταβολὰς τῶν πραγμάτων, καὶ ὁ ἀέρας αὐτῆς εἶναι πολλὰ εὐκρατος, διότι κειμένη ἐν τῷ τετάρτῳ κλίματι κατὰ τὰς παλαιὰς, ἔτε ἀπὸ πολλὴν θερμότητα καταναίεται ἔτε ἀπὸ πολλὴν ψυχρότητα ἐνοχλεῖται.

Περὶ τῆς ἁγίας Πόλεως Γερουσαλήμ.

Ὁ Θεὸς Γερωνόμος γράφει εἰς μίαν αὐτῆ ἐπιστολήν, περὶ αὐτῆς ταῦτα λέγων. ὕπαγε εἰς τὴν γένεσιν, καὶ θέλεις εὐρεῖ τὸν Μελχισεδεκ βασιλέα Σαλήμ, ἡγεμόνα ταύτης τῆς πόλεως, ὅς τις τότε εἰς τόπον Χρισῆ, ἄρτον καὶ οἶνον προσέφερε, καὶ τὸ μυστήριον τῶν Χριστιανῶν ἐν σώματι καὶ αἵματι τῆ Σωτῆρος ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν Γερουσαλήμ, μάλιστα δὲ εἰς τῆτον τὸν τόπον, λέγεται νὰ ἐματούκησε καὶ νὰ ἀπέθανεν ὁ προπάτωρ ἡμῶν Ἀδάμ, ἔθεν καὶ ὁ τόπος εἰς τὸν ὁποῖον ἐσαυράθη ὁ Κύριος ἡμῶν, τόπος κρανία ὀνομάθη, δηλαδὴ, πῶς ἐκεῖ ἦτον τὰ κρανία τῶν Προπατόρων, διὰ νὰ πέση τὸ αἷμα τοῦ δευτέρου Ἀδάμ, τιτίσει τῆ Χρισῆ ἀπὸ τὸν σαυρόν, καὶ νὰ πλῦνῃ τὴν ἀμαρτίαν τῆ πρωτοπλάστῃ, καὶ τότε νὰ πληρωθῇ ἐκεῖνος ὁ λόγος τῆ Ἀποστόλου, „ἔγειρε ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφάνησιν σοι ὁ Χριστὸς πόσις Προφῆτας, καὶ πόσις Ἅγιος ἄνδρας ἠνεγκεν ἡ πόλις αὐτή, ποπολυλογίας χρεία εἶναι, νὰ τὰς ἀριθμῆσιν τινὰς αὐτὴ ἢ ἐπαρχία καὶ ἡ πόλις, ἐχημάτισε τόπος παντὸς τῆ ἡμετέρῃ μυστηρίου αὐτὴ ἡ πόλις ἢ μεγάλη, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐσαυράθη ὁ Κύριος, ἄλλη δὲν εἶναι παρα ἡ Γερουσαλήμ, μακρολογία εἶναι κατὰ τὸ παρὸν, νὰ ἀναδράμῃ τινὰς, ἀπὸ τὴν Ἀνάληψιν τῆ Κυρίου, καὶ ἕως τῆς σήμερον, καὶ νὰ ἀριθμῆ τίνες ἐπίσκοποι, τίνες μάρτυρες, τίνες ὁμολογηταί, καὶ τίνες διδάσκαλοι ἐκ τῶν διαλαμφάντων εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διδασκαλίαν ἔλθον εἰς τὴν Γερουσαλήμ, νομίζοντες βεβαίωτατα ὅτι ὀλιγώτερον νὰ εἶναι εὐσεβεῖς, ἐλιγώτερον ἐπισήμονες, καὶ μήτε, ὡς λεγεται, νὰ ἔλαβον τὴν μακαρίαν χεῖρα τῶν ἀρετῶν, ἀνίσως καὶ δὲν ἤθελον προσκυνῆσιν τὸν Χριστὸν εἰς ἐκείνης τὰς τῆρας, ἐκ τῶν ὁποῖων πρῶτον ἔλαμψε τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, ἀπὸ τῆ τύπε τῆ πάθους καὶ τῆς καταδίκης λέγει ὁ Θεὸς

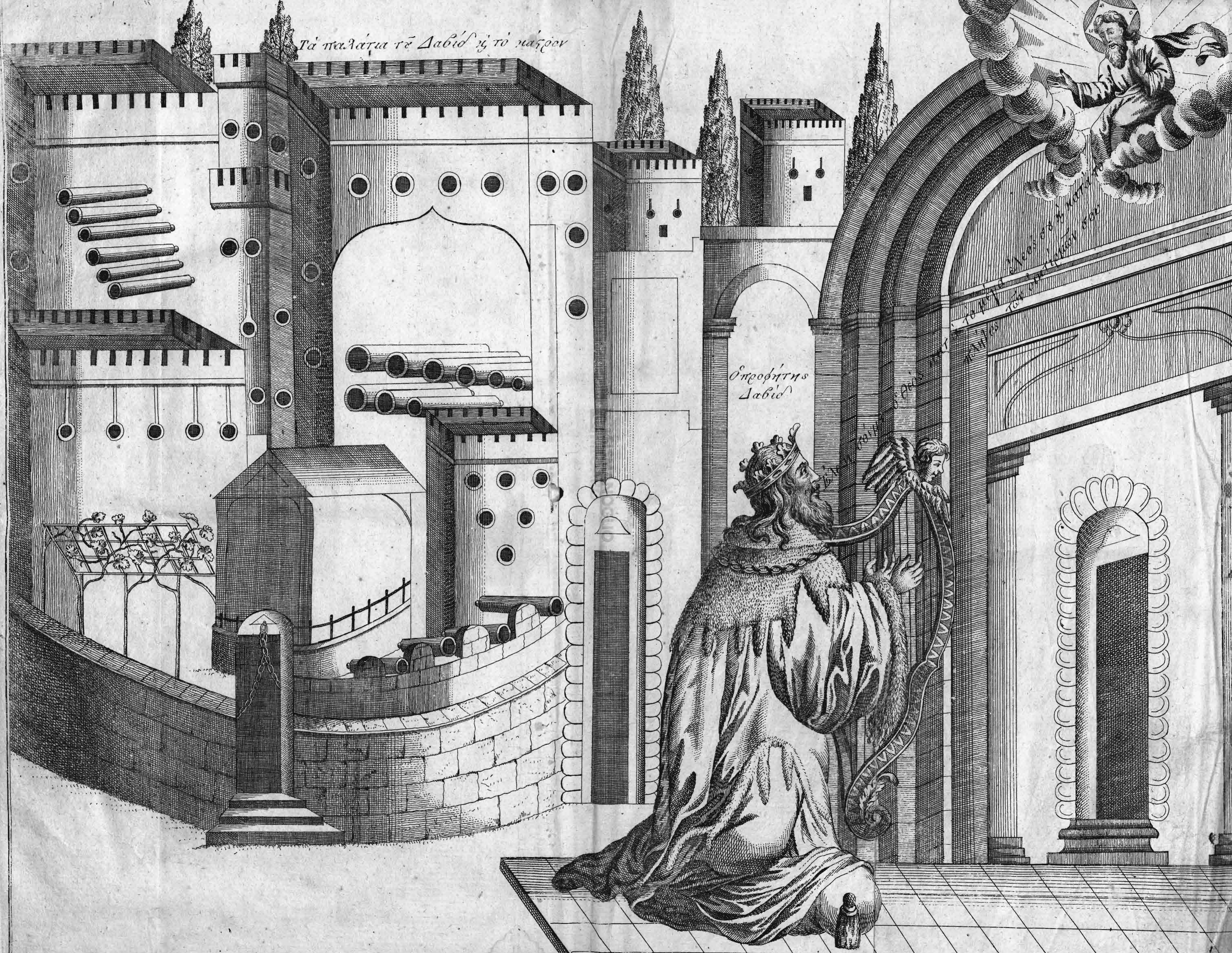
„Χρυσόσομος, ψαλμ. μθ'. εἰς τὸ φάσκον ῥητόν· ἐκ Σιών ἡ εὐπρέ-
 „πεια τῆς ὠραιότητος αὐτῆ, λέγει, καὶ γὰρ ἐπὶ τῆς παλαιᾶς ἐκεῖθεν
 „αὐτῆ ἡ εὐπρέπεια· καὶ γὰρ ὁ ναὸς, τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ἡ λα-
 „τρεία πᾶσα, καὶ ἡ πολιτεία τῆς παλαιᾶς νομοθεσίας, καὶ Γερέων τὸ
 „πλῆθος, καὶ θυσίαι, καὶ ὀλοκαύτωσις, καὶ ὕμνοι Γερόν, ψαλμω-
 „δίαι, καὶ πάντα ἐκεῖθεν, καὶ τῶν μελλόντων ἐκεῖθεν ὁ τύπος προδιε-
 „γέγραπτο, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀλήθεια παραγέγονεν, ἐκεῖθεν πάλιν τὴν
 „ἀρχὴν ἔλαβεν, ἐκεῖθεν ὁ σαυρὸς ἔλαμψεν, ἐκεῖθεν τὰ μύρια κα-
 „τορθώματα, διαδὴ τῆτο καὶ περὶ τῆ νόμου φησὶν ὁ Ἡσαίας, τῆς και-
 „νῆς διαθήκης γράφων, ἐκ γὰρ Σιών ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος
 „Κυρία ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ κρινεῖ ἀναμέσον τῶν ἐθνῶν· Σιών γὰρ ἐν
 „ταῦθα, ὀλοκλήρον τὸ χωρίον, καὶ τὴν πόλιν τὴν παρακειμένην αὐ-
 „τῷ, μητρόπολιν τῶν Ἰουδαίων· ἐκεῖθεν γὰρ καθάτερ ἐκ βαλβίδος τι-
 „νὸς εὐσκελεῖς ἵπποι ἤρξαντο οἱ Ἀπόστολοι τὸ κήρυγμα ποιεῖν· ἐκεῖ
 „τὰ προόμια, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας· ἐκεῖ τὰ ἀ-
 „πόρρητα δόγματα κηρύττεσθαι ἀρχὴν ἔλαβον· ἐκεῖ πρῶτον ἀπεκα-
 „λύθη ὁ πατήρ, ἐγνωρίθη ὁ μονογενὴς, καὶ ἐδόθη τὸσαῦτα χάρις
 „καὶ τὸν περὶ τῶν ἀσωμάτων ἐκεῖ λόγον ἐγύμναζον οἱ Ἀπόστολοι τῶν
 „δωρεῶν καὶ δυνάμεων, καὶ τῶν μελλόντων τὰς ἐπαγγελίας ἀγαθῶν,
 „ἅπερ ἅπαντα ἐνοῶν ὁ προφήτης ὠραιότητα αὐτῆ καλεῖ· κάλλος γὰρ
 „θεῶ καὶ ὠραιότης, ἡ ἀγαθότης, καὶ ἡ φιλανθρωπία, καὶ ἡ εἰς ἅπαν-
 „τας εὐεργεσία· ἀπολύτως τέτοις προσίδησι, καὶ ὁ Κεδρινὸς ταῦτα ἐκεῖ
 „ποιῶν καὶ τὸ πτώμα, καὶ τὸ πταῖσμα τῆ Ἀδαί θεραπεύσας καὶ τὴν
 „παχίστην ὡσπερ καὶ ὑπόπτερον τῶν ἁγίων συνέλιψιν, καὶ ὑπάντησιν
 „ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτῆ παρουσίᾳ προὔπεμφαίτων· λέγειν ὅτι τὸ πτώ-
 „μα ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ μέγας Ἀθανά-
 „σιος εἰς τὸ πάθος τῆ Χριστῆ, λέγει, διόπερ ἐκ ἀλλαχόσε πᾶσχει
 „Χριστῆ, ἔτε μὲν εἰς ἄλλον σαυρεται τόπον, ἢ εἰς τὸν τῆ κρανίε τό-
 „πον, ἐν ᾧ δὲ τῶν Ἑβραίων οἱ διδάσκαλοι φασ, τῆ Ἀδαί εἶναι τὸν
 „τάφον, ἐκεῖ γὰρ αὐτὸν μετὰ τὴν κατάραν τεθάπται διαβεβαίον-
 „ται· διὰ τῆτο θαυμάζω τοῦ τόπου τὴν οἰκειότητα· ἔδει γὰρ τὸν Κύ-

„ριον ἀνανεῶσαι θέλοντα πρῶτον ἄνθρωπον, ἐν ἐκείνῳ παθεῖν τῷ
 „τόπῳ· καὶ ἐπειδὴ ἤκυσεν Ἀδάμ, γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσει,
 „ταῦτίτοι πάλιν ἐκεῖ τέθειται· ἵνα ἐν ᾧ τόπῳ τὴν κατάραν ἔλαβεν,
 „ἐκεῖ καὶ τὴν λύσιν ταύτης δέξεται· ταῦτα ἐκεῖνοι οἱ ἱεροὶ διδάσκαλοι
 „διότι ἡ Ἱερουσαλήμ, καὶ ὅταν ἀνθῆσεν ἐκεῖνος ὁ Μωσαϊκὸς νόμος, πό-
 „λις τῆ θεῶ ὠνομάθη, ἐπειδὴ καὶ τρόπῳ τινὶ ἐξαιρέτῳ, καὶ ἀνωτάτῳ,
 „θεότης εἰς αὐτὴν ἐν τῷ ναῷ τῆ Σολομῶντος κατώκησε, καὶ πάλιν εἰς
 „εἰς τὸν νόμον τῆς χάριτος, ἡ αὐτὴ κατὰ τῆς τε Κυρία παλαιότη-
 „τος, μήτηρ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, ἀπὸ τῆς ἁγίας Πατέρας τῆς πρώ-
 „της ἐν Κωνσταντινῶν οἰκουμενικῆς Συνόδου ὠνομάσθη· καθὼς εἶναι
 „φατερον εἰς τὴν συνοδικὴν τῆς ἐπιστολῆς καὶ ὁ λογαριασμὸς εἶναι ὅτι,
 „ὡς λέγει ὁ θεῶς Ἱερώνυμος μετὰ τῆς λοιπῆς ἱερῆς διδασκάλου, εἰς αὐ-
 „τὴν πρῶτον θεμελιωθεῖσα ἡ ἐκκλησία ἐγκατέσπειρεν εἰς ὅλην τὴν οἰκου-
 „μένην τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον αἰνιττόμενος καὶ ὁ θεῶς Δα-
 „βὶδ ἐν τῷ ψ'. ψαλμῷ ἔλεγεν, ἤκυσεν καὶ εὐφράνθη ἡ Σιών, ἡ ἁγία
 „πόλις Ἱερουσαλήμ δηλαδὴ, καὶ ἠγαλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς Ἰε-
 „δαίας, ἥτοι ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ἐκκλησίαι ὅλης τῆς οἰκουμένης, διότι
 „ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ, ὡς λέγει καὶ ὁ Ἰβήσιος ὁ
 „Μάρτυς, ἐξεληθόντες οἱ ἀπόστολοι, ἐκήρυξαν πανταχῆ· ἀλλὰ καὶ πρὸ
 „τῆς διασπορᾶς αὐτῶν τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καθὼς εἰς τὰς πράξεις
 „αὐτῶν φαινεται ἐν κεφ. β'. Πάρθοι, Μῆδοι, καὶ οἱ κατοικῶντες τὴν
 „Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν,
 „Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατα
 „Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπισημῶντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοι τε καὶ Προσύλυτοι, Κρή-
 „τες καὶ Ἀραβες, εἰς αὐτῶν τὴν πόλιν πρῶτον ἄρχισαν νὰ πισεύσεν,
 „καὶ μετὰ ταῦτα καθὼς μία ἐπαρχία τὸ φῶς τῆ Χριστῆ, εἰς τὸ ἐδικόν-
 „της γένος ἐδέχθηκε, πρὸς τέτοις λέγεται καὶ πρώτη, καὶ καθολικὴ,
 „ὅτι ἐξ αὐτῆς διὰ τῆ Χριστῆ ἐξάπλωσε πανταχῆ τὸ κήρυγμα τῆ
 „Γερεῶ Εὐαγγελίᾳ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὅλα τὰ ἔθνη ἐδέχθησαν
 „καὶ ἐδιδάχθησαν τὴν πίσιν καὶ τὴν ἀποστολικὴν διδασκαλίαν· ἐκ Σιών
 „γὰρ ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος Κυρία ἐξ Ἱερουσαλήμ, Ἡσαίας

κεφ. β. ἀλλὰ καὶ ὁ Κύριος εἶπεν Λευκαῖς ἐν κεφ. κδ. ἕως ἴδαι πανθεῖν
 „τὸν Χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ
 „τῷ ὀνόματι αὐτῆ μετάνοιαν, καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη
 „ἀρχάμενον ἀπὸ Γερουσαλήμ· αὕτη ἡ ἁγία πόλις ὀνομάζεται Γεβῆς,
 διότι ἐκατοίκησαν εἰς αὐτὴν οἱ Γεβουσαῖοι· ὁ δὲ Δαβὶδ ὁ βασιλεὺς οἰ-
 κοδομήσας αὐτὴν ἐν ὄρει ὑψηλοτάτῳ, ἐν ᾧ ὁ Κύριος ὤφθη αὐτῷ, ἐν
 ἄλῳνι Οὐρῶ τῆ Γεβουσαίς, ἀφανίζομένη τῆ λαῶ δια τὴν ἄλογον ἀπα-
 ρίθμισιν, ὀνομάθη πόλις Δαβὶδ, μετὰ τὸ νὰ τὴν ἔκαμε βασιλεύουσαν,
 καὶ μητρόπολιν ὄλε τῆ Ἰσραηλιτικῆ λαῶ· αὐτὸς ὁ Δαβὶδ μετὰ τὸ νὰ
 ἔκτισε ταύτην τὴν πόλιν εἰς τὸ ὄρος τὸ λεγόμενον Ἄρ, τὴν ὀνόμα-
 σεν Ἀρσαλήμ, ὅπε ἐξηγεῖται τόπος εἰρήνης· ἐξεληνισθέντος δὲ τῆ ὀ-
 νόματος, δια τὴν καλιφονίαν ὀνομάθη Γερουσαλήμ· αὕτη ἡ ἁγία πό-
 λις ἔπεσεν εἰς τὸν κληῖρον τῆ Γέδα, καὶ Βενιαμὶν καὶ ὅταν ὁ σοφώτα-
 τος Σολομῶν οἰκοδόμησε τὸν ναὸν, τὸ μὲν ἡμυσι τῆς οἰκοδομῆς τὸ ἔ-
 καμεν εἰς τὴν γῆν τῆ Βονιαμὶν, τὸ δὲ ἄλλο ἡμυσι εἰς τὴν γῆν τῆ Γέ-
 δα, ὁμοίως καὶ τὸ ἡμυσι τῆς Κιβωτῆ, καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ Χερεβὶμ τὸ ἐπά-
 νω αὐτῆς, καὶ ἄλλο ἕνα παρὰ τῆ Σολομῶντος κατασκευασθέν· τὸ δὲ ἄλ-
 λο ἡμυσι τῆς Κιβωτῆ, καὶ τὸ ἄλλο Χερεβὶμ, καὶ τὸ ἕτερον τῆ Σολο-
 μῶντος, ἦτον τὰ μὲν ἡμυσι εἰς τὸν κληῖρον τῆ Γέδα, τὰ δὲ, εἰς τὸν
 κληῖρον τῆ Βενιαμὶν· εἰς τὸ μά. κεφ. τῆς Γενέσεως γράφει, ὅτι προ-
 Φητεύων ὁ Γακὼβ δια τὸν Βενιαμὶν, λέγει, Βνιαμὶν, λύκος ἄρπαξ,
 „τὸ πρωῖνὸν ἔδεται ἔτι, καὶ εἰς τὸ ἑσπέρας δίδαι τροφὴν. τῆτο ση-
 μαίνει κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν Εβραίων, ὅτι οἱ ἱερεῖς τὸ πρωῖ ἔδυ-
 σίαζον τὰ θύματα, καὶ τὸ ἑσπέρας ἐμερίζοντ ἀναμεταξύ των τὰ
 προσφερόμενα παρὰ τῆ λαῶ ἐν τῷ ναῷ, κατὰ τὴν νομικὴν διάτα-
 ξιν, καὶ μετὰ τὸ νὰ ἦτον ἡ τράπεζα εἰς τὸ μέρος τῆ Βενιαμὶν, ἐπλη-
 ρώθη ἡ προφητεία τῆ πατριάρχου Γακὼβ.

Πρῶτος βασιλεὺς ἐσάθη ὁ Δαβὶδ, ὅς τ ἐλαβε τὴν Σιών, κα-
 ταπολεμήσας καὶ διώξας τὰς Γεβουσαίς· τέττε ἀδοχος ἐγένεν ὁ υἱὸς
 αὐτῆ ὁ Σολομῶν, καὶ οἱ ἄλλοι καθεξῆς βασιλεῖ τῆς Γερουσαλήμ, ἐκ
 τῆς φυλῆς τῆ Γέδα· ὀνομάζεται καὶ πόλις τῆ Βενιαμὶν, ἐπειδὴ καὶ τὸ
 πλεῖ.

Τὰ παλάτια τῆ Δαβὶδ ἐν τῷ πατρὸν

Ἐπιφανίας
Δαβὶδ

Ἐπιφανίας
Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

Ἐπιφανίας

Δαβὶδ

πλείστον μέρος αὐτῆς εὐρίσκεται εἰς τὸν κληῖρον αὐτῆ, καὶ ὅτι οἱ υἱοὶ τῆ Βενιαμὴν ἐκατοικῆσαν εἰς αὐτήν· ἡ δὲ φυλὴ τῆ Γεδα εἰσεῖλθεν ἐκεῖ ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆ βασιλείως Δαβιδ. εἰσήχθη καὶ ἡ Λευιτικὴ φυλὴ ἀφ' ἧς ἐφέρθη ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης, καὶ ἡ Τράπεζα, καὶ τὰ λοιπὰ Γερά, καὶ ὠκοδομήθη καὶ ὁ ναὸς τῆ Θεοῦ διὰ τὰ λειτουργεῖσι καὶ τὰ ὑπηρετεῖσιν εἰς τὸν ναόν.

Ἐτάθη καὶ κοινὴ τῶν δώδεκα Φυλῶν ἐπειδὴ κατὰ τὴν προσαγὴν τὴν νομικὴν εἶχον χρέος τὰ συντρέχεσι τρεῖς φοραῖς κατ' ἔτος, διὰ τῆτο εἶχεν ὀσπήτια κοινὰ ἀνοικτὰ καὶ κερωμμένα, καὶ εἰσήρχοτο εἰς αὐτὰ οἱ προλαμβάνοντες, οἱ δὲ μετέπειτα ἐρχόμενοι δὲν ἐδυνοντο τὰ τὰς μετατοπίσειν· λέγεται δὲ καὶ ξεχωριστὰ κληῖρος καὶ πόλις τοῦ Θεοῦ καθὼς τὸ μαρτυρεῖ καὶ ὁ προφήτης Δαβιδ· εἰς τὸν ρλά. ψαλμὸν λέγων, ἐξελέξατο κύριος τὴν Σιών ἡρετήσατο αὐτήν εἰς κατοικίαν ἑαυτῶ, αὕτη ἡ κατάπαυσις μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος· ὧδε κατοικήσω ὅτι ἡρετησάμην αὐτήν, τὴν θύραν αὐτῆς εὐλογῶν, εὐλογήσω, τὰς πτωχὰς αὐτῆς χορτάσω ἄρτον, τὰς ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν· Καὶ εἰς τὸ τῆ Ματθαίε γ'. κεφ. ὁ κύριος λέγει· μὴ ὠμόσαι εἰς Γερουσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τῆ μεγάλης Θεοῦ· καὶ πρότερον μὲν τῆ Δαβιδ καὶ Σολομῶντος, δὲν ἦτον τόπος βεβαίως εἰς λατρείαν αὐτῆ, ἀλλὰ ὕπερ μετεφέρετο ἡ κιβωτὸς· καὶ σκιυλὴ, καὶ τὰ λοιπὰ Γερά, πότε μὲν ἐν Γαλαγαλοῖς, πότε δὲ ἐν Σιλῶμ, ἄλλοτε ἐν Γαβαῶν, καὶ ἄλλοτε εἰς ἄλλας τόπους· ὕστερον δὲ ἀποδοκιμάσας τὰς λοιπὰς, πάντα, εἰς τὴν Γερουσαλήμ ἐυδόκησε τὰ ἔχειν κερεὸν καὶ ἀμετακίνητον οἶκον αὐτῆ· Γερουσαλήμ δὲ σημαίνει κληρονομίαν εἰρήνης, διότι ἀφ' ἧς ὠκοδομήθη ὁ ναὸς, ἠκολέθησεν εἰρήνην εἰς αὐτήν, καὶ δι' ὅλον τὸ Γεδαϊκὸν ἔθνος.

Ποῖος πρῶτος ὀφραμελίωσεν τὴν Γερουσαλήμ.

Εἰς τὸ ιε. κεφ. τῆς Γενέσ. γράφει ὅτι ὁ Μελχισεδέκ βασιλεὺς Σαλήμ, ἐξήνεγεν ἄρτον, καὶ οἶνον, προὔπαντήσας τὸν Ἀβραάμ. ἦν γὰρ Γερεὺς τῆ Θεοῦ τῆ Ὑψίστης· ὅθεν οἱ δοκιμώτεροι συγγραφεῖς βε-

βαιώνεσιν, ὅτι πρῶτος κτήτωρ ἡ βασιλεὺς ταύτης τῆς ἁγίας πόλεως εἶναι ὁ Μελχισεδέκ ὁ Γερεὺς τῆ Σεῦ· αὕτη ἡ ἁγία πόλις ἦτον κτισμένη ἐπάνω εἰς τέσσαρα ὄρη· ὅθεν ὁ Δαβὶδ λέγει οἱ Σεμέλιοι αὐτῆς „ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις· ἡ ἦρα τὸς ὀφθαλμοῖς εἰς τὰ ὄρη, ὅθεν ἡῆξει ἡ βοήθειά μου· ἡ ὁ Ἡσαΐας λέγει, ἔσαι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος Κυρίου, ἡ οἶκος τῆ Σεῦ ἐπὶ ἁκρῶν τῶν ὄρέων, ἡ ὑψωθήσεται ἐπάνω τῶν βενῶν, ἡ ἡξασιν ἐπὶ αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη· τὰ ὅποια ὅλα αὐτὰ τὰ ῥητὰ ἀληθεύεσι ἡ κατὰ τὸ γράμμα, ἡτοι ἡ διὰ ταύτην τὴν ἐπίγειον Γερουσαλήμ.

Τέσσαρα δὲ εἰσὶ ταῦτα τὰ ὄρη, τὸ πρῶτον ὄρος Σιών, τὸ ὁποῖον εἶχε τὴν θέσιν αὐτῆ πρὸς τὰ Μεσιμβρινὰ τῆς πόλεως· δεύτερον τὸ Ἄκρα ὄρος πρὸς τὸ Βόρειον· τρίτον τὸ Μοριὰ ὄρος πρὸς τὰ Ἀνατολικά· τέταρτον τὸ ὄρος Βεζεθα, πρὸς τὰ προσκεντρικὰ μέρη αὐτοῦ, κλίνου πρὸς τὴν δύσιν, ἡ ὄχι μόνον ὠκοδόμητο ἐν τοῖς ὄρεσιν αὕτη ἡ ἁγία Γερουσαλήμ, ἀλλὰ ἐπεριτριγυρίζετο ἡ ἐξωθεν μετὰ ἄλλα ὄρη, καθὼς λέγει ὁ Σεῖος Δαβὶδ, ἐν τῷ ρικδ. ψαλμ. ὄρη κύκλω αὐτῆς· θέλωντας νὰ δείξῃ πῶς ἡ πόλις ἦτον ἀσφαλῆς, ἡ ὄχυρὰ ἔσωθεν, ἡ ἐξωθεν· διότι ἐπερισφαλίζετο ἀπὸ μὲν τὰ Νότια μέρη, ἀπὸ βαθυτάτων κοιλάδων, τῆς τε τῆ Σιλωὰμ, ἡ τῆς Γεεννὲμ, ἡ ὅποια λέγεται καὶ Ταφὲτ, ἡ Φάραξ τῆ Εὐνὲν, αὕτη προσπαράκειται πρὸς τὸ τεῖχος τῆς Γερουσαλήμ πρὸς ἀνατολὰς, ἐνθα τὴν σήμερον τὰ μνήματα τῶν Εὐβραίων· ὑπερον ἀπὸ αὐτὰ εἶναι ἄλλα ὄρη, ἡ λόφοι τῆ Αἰελδαμά, ἐνθα ἡ ὁ ἀγρὸς τῆ Κεραμέως· κατὰ δὲ τὰ ἀνατολικά περιορίζετο μετὰ τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἡ μετὰ τὴν ἐπίσημον κοιλάδα τῆ Γωσαφάτ. ἀπὸ δὲ τὰ δυτικὰ μετὰ τὸ ὄρος Σιών ἡ τῆ Γολγοθα, κακείθεν πρὸς Βορρᾶν, μετὰ ἄλλας λόφους πολλὰς, ἡ αὕτη ἐστὶν ἡ καταγραφὴ τῆς παλαιᾶς Γερουσαλήμ κατὰ τὸν Γώσηπον· ἡ ὅποια ἐμοιράζετο εἰς δύο, εἰς ἀνωτέραν ἡ κατωτέραν πόλιν, ὅπερ ἐχωρίζονταν ἀναμεταξύτων μετὰ μίαν βαθυτάτην Φαράγγια ὀνομαζομένην Μελω ἡ Τυροπιον· ἡ ἀνωτέρα πόλις περιελάμβανε τὸ ὄρος Σιών, αὕτη ὀνομάσθη, ἡ πόλις Δαβὶδ· ἡ πόλις Σιών, ἡ δὲ κατωτέρα πόλις ἀντιπρόσωπος τῆς ἀνωτέρας, ἡτον

εἰς τὸ ὄρος Ἄκρα, τὸ χαμαλιώτερον τῆ ὄρους Σιών· αὐτὰ τὰ δύο μέρη τῆς πόλεως αἰνιττόμενος ἡ ὁ Ἡσαΐας ἐν κεφ. β'. λέγει, ἐκ Σιών ἐξελεύσεται νόμος, ἡ λόγος Κυρίου ἐξ Γερουσαλήμ· ἡ δὲ νέα Γερουσαλήμ ἀπὸ μὲν τὸ νότιον μέρος περιέχει μέρος τὶ ἐν τῷ ὄρει Σιών τῆς παλαιᾶς Γερουσαλήμ· ἀπὸ δὲ τὸ ἀνατολικὸν ἔχει τὸ ὄρος Μορία, ἐνθα ἦν ὁ περίδοξος ναὸς τῆ Σολομῶντος· ἀπὸ δὲ τῆ Βορρᾶ, τὸ ὄρος Ἄκρα, ἡ τὸ Βεζεθα, αὐτὰ τὴν σήμερον δὲν ξεχωρίζονται· διότι κατὰ καιρὸς οἱ κατὰ καιρὸν βασιλεῖς, τὰς μὲν κορυφὰς ἐχαμίλωσαν, τὰς δὲ φάραγγας ἡ τὰ βάραθρα ἐγένευσαν, ἡ ἐξίσασαν ὅλην τὴν πόλιν, ἡ τὴν ἔκαμαν ὡς ἓνα ἐπίπεδον ὀμαλοειδές· ἀπὸ δὲ τὸ δυτικὸν μέρος ἔχει τὸ ὄρος Γεων, ἡ τὴν κοιλάδα τῆς Βηρσαβεέ.

Εἰς τὰς ἐβδομήντα χρόνας ἀπὸ Χριστοῦ, ἀποσατησάντων τῶν Εὐβραίων, ὁ Τίτος ὁ βασιλεὺς μετὰ τῆ Ρωμαϊκῆς κρατεῦματος κατεπολέμησε, κατέσρεψε τὴν Γερουσαλήμ, ἀφῆσε δὲ μόνον τὸ δυτικὸν μέρος τῆ τείχους, διὰ τὸ κρατόπεδον, τῆς Φρερᾶς ὅπερ ἀφῆσε ἡ τρεῖς πύργους ὑψηλοτέρους τῶν ἄλλων, εἰς μαρτύριον τῶν μεταγενεσέρων, ἡ ἀγνωσάντων αὐτὴν, ὅποια ἦτον τὸ πάλαι.

Ἦσαν δὲ ἀπὸ ἐξήντα πέντε χρόνας ἀπὸ αἰχμαλωσίας τοῦ Τίτου, ἀποσατησάντων πάλιν τῶν Εὐβραίων, ὁ Καῖσαρ Ἀδριανὸς ὁ Αἴλιος καταπολεμήσας, ἡ ἐξ αὐτῶν πολλὰς μυριάδας ἠφάνισε, ἡ τὰς πύργους ἐκεῖνας τελείως κατέσκαψε, ἡ τὸ καταλειφθὲν μέρος τῆ τείχους κατέρριψε, ἡ ἐπρόσαξε κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ρωμαίων, ἡ ἔσπειρεν ὅλην τὴν πόλιν ἄλας, ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τῆ Κυρίου, „ὅτι ἡξασιν ἐπὶ σέ, ἡ περιβαλῶσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι, ἡ περικυκλώσῃ σε, ἡ συνέξῃ σε πάντοθεν, ἡ ἐδαφίσῃ σε, ἡ τὰ τένησιν ἐν σοί, ἡ ἐκ ἀφῆσῃ ἐν σοί λίθον· Λεκτὸς κεφ. ιδ'. αὐτὸς ὁ ἴδιος αυτοκράτωρ Ἀδριανὸς ὁ Αἴλιος ἀνακτίζωντας πάλιν τὴν πόλιν, ἀπέκλεισεν εἰς τὰ ἔξωτης ἡ τὸ ὄρος Σιών, ὅπερ ἦτον πρῶτον μέσα εἰς αὐτὴν, καὶ ἄλλα πολλὰ μέρη, ὁ δὲ λεγόμενος Κρανίε τόπος, ὅπερ

ἦτον πρότερον ἔξω, τώρα εὐρίσκεται μέσα εἰς αὐτὴν προσκυνέμενός,
ὠνόμασε δὲ καὶ τὴν πόλιν μετὰ τὴν Ἰδιάντε ὀνομασίαν, Αἰλίαν, καὶ Κα-
πιτωλίαν, διότι ἐπρόσβαξε τὰς οἰκίτορας αὐτῆς Γεδάιες, νὰ πληρώνε-
σιν εἰς τὸ ἐν Ρώμῃ Καπιτώλιον, ἦτοι εἰς τὸν ναὸν τῆς Διός, κατ' ἔ-
πος δύο δραγμάς, καθὼς ἔδιδον πρῶτον εἰς τὸν ἐν Ἱερουσαλήμοις ναὸν,
καὶ ἐκράτισεν αὐτὸ τὸ ὄνομα ἕως εἰς τὸν καιρὸν τῆς μεγάλης βασιλείας
Κωνσταντίνου, καθὼς φαίνεται καὶ εἰς τὸν ἑβδομον κανόνα τῆς πρώτης
οἰκουμένης συνόδου, ἔνθα τὸν Ἱεροσολύμων, Αἰλίας Ἐπίσκοπον καλεῖ·
αὐτὸς δὲ ὁ χριστιανικώτατος Αυτοκράτωρ μέγας Κωνσταντῖνος, κτίσας
ἐν αὐτῇ τὸν περιβύτιον καὶ προσκυνητὸν ναὸν τῆς τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἀ-
ναστάσεως, ἀνεκαίνισε καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς, καὶ τὴν ὠνόμασε πάλιν μετὰ
πρῶτον ὄνομα, Ἱερουσαλήμ, προσωνομάσας αὐτὴν, καὶ νέαν, καθὼς
ἰδίως μετὰ τὸ ὄνομα, νέα δηλαδὴ Ἱερουσαλήμ ὀνομάζεται, καὶ ἦν
προκηρυγμένον διὰ προφητικῶν θεσπισμάτων καὶ καθὼς λέγεται ἐν τῇ
„ἀποκαλύψει, ἐν κεφ. κβ. εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, καινὴν κα-
„ταβαίνουσαν ἀπὸ τῆς θεῆ ἐκ τῆς οὐρανῆς, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην, κε-
„κοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς.

Ἀνεκαίνισε προσέτι καὶ καποια ἄλλα μέρη αὐτῆς ἐκ παλαιότη-
τος ἠφανισμένα, καθὼς καὶ μετὰ ταῦτα ὁ αυτοκράτωρ Ἡράκλειος, καὶ
ἐν ὕστεροις πάλιν, ὁ Σελτῶν Σελήμ, ὁ ταύτης λαβὼν ἐκ τῆς ἐξουσίας
τῶν Σελτῶν τῆς Αἰγύπτου.

Ἐχει λοιπὸν ἡ νῦν ἁγία πόλις πρὸς μὲν ἀνατολὰς τὴν κοι-
λάδα τῆς Γωσαφάτ, πρὸς δὲ Μεσημβρίαν, τὸ προσκαλέμενον ὄρος Σκαν-
δάλε, καὶ τὴν κοιλάδα Γεενῶν, καὶ μέρος τῆς ὄρου Σιών πρὸς Δυσμᾶς δὲ
ἔχει τὸ ὄρος Γιών, καὶ τὴν κολυμβήθρον τῆς Βηρσαβεῆς, καὶ πρὸς Βορ-
ρῶν τὸ ὄρος Ἄκρα, καὶ τὸ Βεζεθά· προσελήφθη δὲ καὶ περιτειχίδι
καὶ πέμπτον ὄρος τῆς Γολγοθᾶ· καὶ τῆς μὲν παλαιᾶς Ἱερουσαλήμ τὸ
χῆμα, ἦτον μνηοειδές, καὶ δρεπανοειδές, τῆς δὲ νῦν ἁγίας Ἱερουσαλήμ,
εἶναι τετραγωνοειδές, καὶ περιέχει ὁ γύρος της μῆλια Ἰταλικά τρία·
ἔχει

ἔχει δὲ καὶ πόρτας μεγάλας τέσσαρας, μίαν κατὰ ἀνατολὰς, καὶ ὀνο-
μάζεται τῆς Γεθσιμανῆς, μίαν πρὸς Μεσημβρίαν, καὶ λέγεται τῆς ἁ-
γίας Σιών ἄλλην πρὸς Δυσμᾶς, καὶ λέγεται τῆς Δαβὶδ· καὶ τὴν τε-
τάρτην πρὸς Βορρῶν καὶ λέγεται τῆς Δαμασκῆ· ἔχει δὲ καὶ ἄλλας δύο
μικροτέρας μίαν ἐκ δεξιῶν, καὶ ἄλλην ἐξ ἀριστερῶν.

Καὶ ἐπειδὴ βεβόμεθα νὰ εἰπῶμεν ξεχωριστὰ καὶ διὰ τὰ σε-
βάσματα προσκυνήματα, τάτε ἁγία μοναστήρια καὶ ἱεράς ἐκκλησίας, καὶ
διὰ τὰς ἐνδόξους καὶ λαμπρὰς οἰκοδομὰς ὅπῃ εὐρίσκονται ἔνδον εἰς τὴν
ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ, καὶ εἰς τὰ κύκλω αὐτῆς καθὼς τὴν σήμερον
εἶναι ἀρχόμεθα ἀπὸ τὴν δυτικὴν πόρταν τῆς πόλεως, καὶ ἄς προσέ-
χη ὁ ἀναγινώσκων, εἰς βοήθειαν ἐπικαλούμενος, πρότερον τὸν ταύ-
της δεσπότην καὶ βασιλέα, τὸν κύριον, καὶ θεόν, καὶ σωτῆρα ἡμῶν Ἰη-
σοῦν Χριστόν.

Περὶ τὰ Παλάτια τῆ Δαβίδ.

Εἰσερχόμενοι γέν εἰς τὴν πόλιν Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τὴν δυτικὴν πόρταν, τὴν λεγομένην τῆ Δαβίδ κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος, εἶναι παλάτια ὕψηλα καὶ εὐμορφα, εἰς τὸν ὁποῖον τόπον κατὰ τὰς Ἱστορικὰς συνέγραψε τὸ Ψαλτήριον ὁ προφητᾶναξ, Δαβίδ, ὕδεν καὶ παλάτια τοῦ Δαβίδ ὀνομάζονται.

Εἰς αὐτὰ τὴν σήμερον κατοικεῖν ὁ Γιανιτζάραγας διὰ φυλαξίν τῆς πόλεως ἀπὸ τὰς Ἀραβας, εἰς αὐτὰ μέσα σώζονται ἀκόμι περιεφαιλαῖαι καὶ ὑποκάμισα σιδηρὰ τῶν παλαιῶν πολεμάρχων.

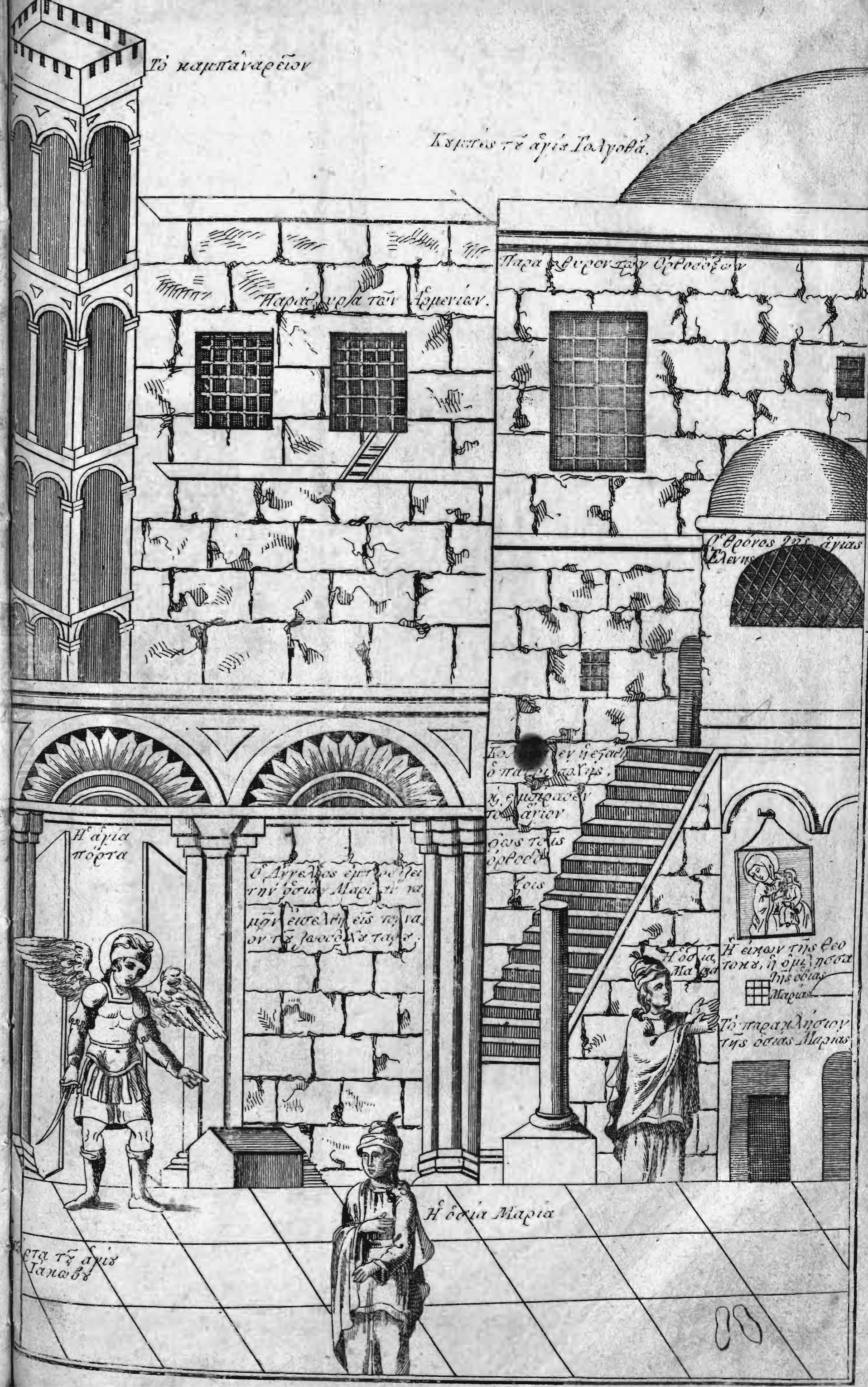
Περὶ τῆς Ναῦ τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως.

Απὸ αὐτῆ κατὰ ἀνατολὰς εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως εὐρίσκεται ὁ
 μέγας καὶ περιβόητος Ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ· αὐτὸς ὁ ἱερός καὶ σεβάμιος Ναὸς πρὸ τῆς ναὶ φηροδομηθῆ, ἀσε-
 βεῖς τινὲς ἄνθρωποι παρακινέμενοι ὑπὸ τῆς διαβόλης, ἔφεραν πολὺ
 χώμα ἔξωθεν καὶ ἐσκέπαταν αὐτὸν τὸν τόπον, καὶ ὅλον τὸ σπήλαιον
 τῆς παναγίας Τάφου, καὶ τὸν ἔσρωσαν λίθους, καὶ τὸν ἔκαμαν ὡσανύ λόφον-
 τεχνικόν, καὶ ἔκτισαν ἀπάνω τῆς οἰδωλείου τῆς βδελυρᾶς Ἀφροδίτης,
 καὶ ἔκαμαν ἐκεῖ τὰς μιὰς θυσίας καὶ ῥαντισμῶς, μὲ γνώμην ὅτι ναὶ εἶ-
 ναι πάντοτε κατακεκρυμμένον τὸ θεῖον μνήμα, καὶ ἀγνοούμενον ἔμεινε
 δὲ τῆτο ἔτιωσ ἔχων ὑπὲρ τῆς τριακοσίωτ ἑξήκωσι ἔξω χρόνος, ἀπὸ τῆς
 τῆς Κυρίας Γεννήσεως ἕως εἰς τὸν καιρὸν τῆς πρώτης βασιλείας τῶν χριστι-
 αῶν εὐσεβεστάτη μεγάλης Κωνσταντίνου, καὶ τῆς μακαρίας μητρὸς αὐτῆς Εὐ-
 λένης· αὐτὸς ὁ αἰδόμενος βασιλεὺς μέγας Κωνσταντῖνος παρακινέμενος
 ἀπὸ θείας βελῆς καὶ προτροπῆς, ἔπεμφεν τὴν μακαρίαν Εὐλένην τὴν
 μητέρα αὐτῆ εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ· ὅθεν διὰ πρυσαγῆς βα-
 σιλικῆς καθήρεθη τὸ μιὰρον εἰδωλείον τῆς Ἀφροδίτης, καὶ ἐσκάφη τὸ
 ἐπίπεδον πρόσωπον τῆς γῆς ἐκεῖνης, καὶ τὸ χώμα τὸ μεμολυσμένον ἀ-
 πὸ τὰ αἵματα τῶν θυσιῶν ἐρρίφη πολλὰ μακρὰν ἀπὸ τὸν ἅγιον τό-
 πον καὶ ἀφ' ἧ εὐρέθη τὸ κατὰ φύσιν ἀμόλυντον χώμα τῆς γῆς, ἐφά-
 ρη τῶν ἁγίων ὁ ἅγιος Τάφος, ἐξ ἧ ἀνέστη τρίήμερος ἡ Κυρία, καὶ
 ἦλθεν εἰς τὸ φῶς ὑσερον ἀπὸ τὴν τοσάντην χρονικὴν ὑπόγειον κατά-
 κρυφιν ἔγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ πρὸς τὰς ἡγεμόνας, καὶ ἄρχοντας
 τῶν ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐθνῶν, ὅπως μὲ πλεσιοπαρόχως χορηγίας χρη-
 μάτων κτίσωσι ναὸν ἅγιον κατὰ τὸ μέγεθος, καὶ κάλλος ὑπερφύας
 καὶ ἀξιοθαύμασον, εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ ἐκκλησία τῆς ἁγιωτάτης Ἀποστολικῆς καὶ Πα-
 τριαρχικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ὁ Θεῖος Ναὸς, ὁ κτισθεὶς εἰς τι-
 μὴν καὶ δόξαν τῶν σωτηριωδῶν Παθῶν, καὶ τῆς Θανάτου, καὶ τῆς Ἀναστά-

σεως τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπερβαίνει εἰς τὴν ἀξίαν καὶ ἀγιότητα, ὅχι μόνον τὰς ἐν Γερουσαλήμ καὶ Παλαιστίνῃ θείων ναῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκουμένης ἀπάσης, ἐπειδὴ καὶ ἅπασαι αἱ ἐκκλησίαι τῆς οἰκουμένης εἰς αὐτὸν ἀναφέρονται ὡς εἰς πρωτότυπον, διότι ἐν αὐτῷ κατασκευάσθη δὲ μέγα θυσιαστήριον, ἐπάνω εἰς τὸν σεβάσμιον Γολγοθᾶν, ἐν ᾧ ἐθυσιάθη τὸ κατασάρκα ὁ Ἄμνος τῆς Θεῆς, ὁ Υἱὸς τῆς Πατρὸς, εἰς ὃν ἐξέχεε τὸ πανάχραντον αὐτῆς Αἷμα, καὶ δὲς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ἐξηγόρασεν ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἀλλοτρίου.

Τρεῖς νόμους ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸν α. νόμον τῆς ἀθωότητος, ἀκακίας, καὶ ἀναμαρτησίας· τὸν δεύτερον τὸν φυσικόν, δηλαδὴ τῆς πεπτωκτικῆς φύσεως· καὶ τρίτον τὸν γραπτὸν· καὶ εἰς αὐτοὺς τὰς τρεῖς νόμους ἦτον προτυπόμενος αὐτὸς ὁ προσκυνητὸς ναὸς, καὶ εἰς μὲν τὸν πρῶτον νόμον προετύπη αὐτὸν τὸν ναὸν ὁ παράδεισος, ὁ ἐν Ἐδέμ φυτευθείς· διότι καθὼς ἐκεῖνος ὁ παράδεισος ἐφυτεύθη διὰ τὸν παλαιὸν Ἀδὰμ, ἔτω καὶ αὐτὸς ὁ ναὸς ἐτοιμάθη διὰ τὸν νέον Ἀδὰμ, τὸν πρόξενον τῆς ζωῆς, Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ καθὼς ἐκεῖνος ὁ Ἀδὰμ ἐπαλάθη πρῶτον ἀπὸ τῆς γῆς, ἔπειτα ἐτέθη εἰς τὸν παράδεισον, τὸν ὁμοίον τρόπον, καὶ ὁ δεύτερος Ἀδὰμ ὁ Χριστὸς, ἔλαβεν ἀνθρωπίνην μορφήν ἀπὸ τῆν καθαρωτάτην γῆν τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας πρῶτον, ἔπειτα ἐτέθη εἰς αὐτὸν· ὁ ποταμὸς ὁπῆ ἔυγαινε ἀπὸ τὸν τόπον τῆς τρυφῆς, καὶ ἐπότιζε τὸν παράδεισον, προετύπωνε τῆτον τὸν ἀγιώτατον ναὸν, ἐπειδὴ ἀπὸ αὐτὸν ὡσαν μίαν ἀέννητον πηγὴν ἔρρευσαν, καὶ ῥέουσιν οἱ ποταμοὶ τῶν θείων χαρισμάτων, καὶ ποτίζουσι τὸν κόσμον ὅλον· ἀνάμεσα εἰς τὰ ἄλλα καλὰ ὅπῃ ὁ Θεὸς ἐφύτευσε μέσα εἰς τὸν παράδεισον, τὰ πλέον ἐξαιρετὰ ἦτον δύο τὸ ξύλον τῆς γνώσεως καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ εἰς τῆτον τὸν ἱερὸν ναὸν ἀγκαλὰ εὐρίσκονται πολλὰ καὶ διάφορα σημεῖα, διαφόρε ἐυλαβείας, μὲ τὰ ὁποῖα εὐφραίνονται οἱ προσκυνηταὶ πνευματικῶς, τὰ ἐξαιρετὰ ὅμως εἶναι δύο, ὁ ἀγιώτατος τῆς Κρανίε τύπος, καὶ ὁ ἑνδοξὸς Τάφος τῆς Κυρίας ἡμῶν τὸ ξύλον

Τὸ καμπαναρεῖον

Κρανίος τῆς ἁγίας Γολγοθᾶς

Παράθυρον τῶν Ὁρθοδόξων

Ἡ ἁγία πόρτα τῶν Ἀρμενίων

Ἡ εἰκὼν τῆς ἁγίας Μαρίας

Ἡ ἁγία πόρτα

Ὁ ἄγγελος ἐπὶ τῆς πόρτης τῆς ὁσίας Μαρίας· μὴν εἰσελθεῖν εἰς τὸ ναὸν τῆς ἁγίας Μαρίας

Ὁ παλαιὸς ναὸς καὶ ἡ σημεῖον τῆς ὁσίας Μαρίας

Ἡ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἡ σημεῖον τῆς ὁσίας Μαρίας

Τὸ παρακλήσιον τῆς ὁσίας Μαρίας

Ἡ ὁσία Μαρία

Ἡ ἁγία πόρτα τῆς ἁγίας Γολγοθᾶς

ξύλον τῆς γνώσεως ἦτον τύπος τῆς ἁγίας Γολγοθῆ, διότι ὅταν ὑψώθῃ ὁ Χριστὸς ἐπὶ σταυρῆ ἐν τῷ Κρανίῳ, ἐγνωρίθη Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, καθὼς ὁ ἴδιος αὐτὸς προεΐπεν, γεν. κεφ. ι'. ὅταν ὑψώσετε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεθε ὅτι ἐγὼ εἰμὶ, τότε τὸν ἐγνώρισεν ὁ ληστὴς, καὶ ὁ ἐκατόνταρχος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὸ δὲ ξύλον τῆς ζωῆς, προετύπη τὸν πανάγιον τάφον τῆς Χριστῆ, διότι ἡμεῖς χάριτι καὶ δυνάμει τῆς αὐτῆς Ἀναστάσεως, ἐλάβομεν ζωὴν καὶ ἀθανασίαν, καὶ μέλλομεν νὰ ἀναστῶμεν ἐν τῇ κοινῇ ἀναστάσει, ὅχι μόνον μὲ τὴν σωματικὴν ἀναστασιν, μὲ τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ ἀποθανόντες ἀναστήσονται, ἀλλὰ καὶ μὲ πνευματικὴν, ἣν ἔχοντες ἐξ ἁμαρτίας εἰς τὴν χάριν, καθὼς λέγει ὁ Θεὸς Ἀποστόλος πρὸς Ῥώμ. κεφ. δ'. ὅς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαιοσύνην ἡμῶν. Καὶ πάλιν ἐν τῷ ε'. συνετάφημεν ἐν αὐτῷ διὰ τῆς βαπτίσεως, εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡς ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν, διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, ἕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν, εἰ γὰρ σόφουτοι γεγονόκαμεν, τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα εἰς ἐκεῖνον τὸν παράδεισον ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ Ἀδάμ ἐπλάσθη ἡ Εὐα, εἰς αὐτὸν τὸν ἁγιώτατον τόπον, ἀπὸ τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ὕδατος ὅπως ἔρρευσαν ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ νέου Ἀδάμ, ἐπλάσθη ἡ Ἐκκλησία, ἡ ἀληθὴς μήτηρ τῶν ζώντων· ἐδὼ ἀπὸ τὴν ἀνεωγμένην πλευρὰν τοῦ Κυρίου μας ἔτρεξεν ὅχι μόνον ὕδωρ, ἀλλὰ καὶ αἷμα, τὸ ὁποῖον ἐκχυθέν, πρῶτον ἔρράντισεν ὅλον τὸ Σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔπειτα τὸ κρανίον τοῦ Ἀδάμ, καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ ἔκειτο· καὶ ἀκολούθως ἠγιάθη ὅλος ὁ τόπος, ὁ πλησίον αὐτοῦ ἐκεῖνος, ἀπὸ ἐκεῖνο τοῦ ἁγίου χρίσματος· εἶτα μεριδὲν εἰς τέσσαρας ἀρχὰς μὲ τὴν δρασιωτάτην αὐτῆς δυνάμιν καὶ ἐνέργειαν, ἐπότισε καὶ ἠγίασεν ὅλην τὴν τετραπέρατον οἰκουμένην, δηλαδή, Ἀνατολὴν Δύσιν, Ἄρκτον, καὶ Μεσημβρίαν, ὅθεν ἔτος ὁ τόπος τοῦ Κρανίου διότι ἦτον διωρισμένος εἰς τιμωρίαν καὶ παιδείαν τῶν πταισῶν, ἦτον κατηραμένος· διότι ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου, τώρα διὰ τὸ ἐκχυθέν Αἷμα τοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτὸν, ἔγινεν ἁγιώτερος ἀπὸ ὅλης· καὶ ἅπαντα ἡ γῆ· ἡ ὁποία διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πρωτοπλασῶν,

καὶ ἄλλων ἀνθρώπων ἔσα ὑποκειμένη εἰς τὴν θείαν κατάραν, δὲν ἐ-
 βλάσανεν ἄλλο, εἰμὴ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, τῶρα διὰ τῆς Αἱματος τοῦ
 Χριστοῦ φιλιωθεῖσα μὲ τὸν Θεόν, καὶ πάλιν ἐυλογηθεῖσα, ἐγινε τόπος
 καρποφόρος, ὅπως δίδει πολλὰς, καὶ πολλὰ ἐυαρέσας τῷ Θεῷ καρπὰς·
 βεβαιῶνται ταῦτα ἀπὸ τῆς μαρτυρίας τῆς θείας γραφῆς, καὶ ἀπὸ τὴν
 διδασκαλίαν τῶν ἁγίων Πατέρων· ὁ προφήτης Ζαχαρίας, εἰς τὸν πο-
 „θηνότατον καιρὸν τῆς θανάτου τῆς Κυρίας εἶπεν ἐν κεφ. ιγ'. Καὶ ἔσαι
 „αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος Σαβαώθ, ἐξολοθρεύσω τὰ ὀνόμα-
 „τα τῶν εἰδώλων ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐκέτι αὐτῶν ἔσαι μνεῖα, καὶ τῆς
 „ψευδοπροφητίας, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐξαρώ ἀπὸ τῆς γῆς·
 εἶπομεν ἕως ἄδὲ ἐν συντομίᾳ πῶς προετυπῆτο ὁ Θεὸς ἔτος ναὸς εἰς
 ἐτὸν νόμος τῆς ἀθωότητος, τῶρα λέγομεν πῶς προετυπῆτο, καὶ εἰς
 τὸν νόμον τὸν φυσικόν.

Ἐν κεφ. κβ'. τῆς γενέσεως ἰσορεῖται, ὅτι ὁ πατριάρχης Ἀ-
 βραάμ, [ἐπροσάχθη ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ λάβη τὸν υἱὸν τε τὸν Ἰσαάκ,
 καὶ ὑπάγη εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλὴν, καὶ καὶ τὴν προσφέρει ἐκεῖ εἰς ὀ-
 λοκάρπωσιν, ἐπάνω εἰς ἕνα τῶν ὄρεων καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν τόπον ὅ-
 πῃ τῆς ἔδειξεν ὁ Κύριος, εἰς τὴν γῆν λέγων τὴν ὑψηλὴν, τὴν ὁποίαν
 ὁ μὲν Σύμμαχος ἐρμηνεύει, ὑπασίας, ὁ δὲ Ἀκύλας, τὴν ἐρμηνεύει
 καταφανῆς ταύτην λέγεσιν οἱ ἱεροὶ ἐξηγηταί, πῶς εἶναι τὸ μέρος ὀ-
 ρεινῆς Ἰβδαίας, ἢτοι ἡ Γερουσαλήμ, ἐκεῖ ὅπου ἐκτίθη ὁ ναὸς τῆς τοῦ
 Κυρίου Ἀναστάσεως διότι καθὼς λέγει ἡ θεία γραφή, ἦλθεν ὁ Ἀ-
 βραάμ ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν ἔδειξεν αὐτῷ ὁ Θεὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ·
 ὁ δὲ τόπος εἰς τὸν ὅποιον ἐπροσάχθη, ἦγεν ἡ Βηρσαβεὲ ἐν Γεράροις,
 εἶναι πρὸς τὸ νότιον μέρος τῆς Γερουσαλήμ, καὶ ἐπέχει ἐπ' αὐτῆς διά-
 στημα τριῶν ἡμερῶν κατὰ τὸν θείον Γεράνυμον, διὰ τῆτο καὶ τῶρα εἰς αὐ-
 τὸν τὸν ἴδιον τόπον τῆς ὀράσεως, εἶναι καὶ σήμερον ὁ τόπος τῆς ὀλο-
 καρπώσεως, τιμώμενος μὲ ἐυκτήριον αἶον, καὶ μονασήριον λεγόμενον θυ-
 σία τῆς Ἀβραάμ· τῆτον τὸν τόπον τὸν ὀνόμασεν ὁ Ἀβραάμ, Κύριος
 οἶδε, διότι ἐν ἐκείνῳ τῷ ὄρει οἶδεν ὁ Κύριος τὴν ἐυγένειαν τῆς Ἀβραάμ,

ὄχι μόνον χάριν τῆς ὀλοκαρπώσεως τῆς Ἰῆ τῆς Ἰσαάκ, ἀλλὰ πολλὰ
 περισσότερον προφητικῶ ἔμματα διὰ ἐκεῖνα ὅπως ἐμελλον νὰ ἐκολεθῆ-
 σασιν εἰς τὸν καιρὸν τῆς Μεσίας· ὡσάν διηλαθῆ νὰ ἦθελε δεῖχθῆ προ-
 φητικῶς, καὶ νὰ προαναφωνηθῆ συμβολικῶς ὁ Ναὸς τῆς Ἀναστάσεως τῆς
 Χριστοῦ εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τῆς φυσικῆς νόμου· ὅθεν καὶ ὁ Χρυσόσομος
 ἐξηγῶντας τῆτο τὸ ῥητὸν ταῦτα λέγει κατὰ λέξιν· ταῦτα δὲ
 „πάντα τόπος ἐγένετο τῆς σαυρῆς, διὰ τῆτο καὶ ὁ Χριστὸς τοῖς Γου-
 „δαίοις ἔλεγεν, Ἀβραάμ ὁ Πατὴρ ἡμῶν ἠγαλλιάσατο, ἵνα ἴδῃ τὴν
 „ἡμέραν τὴν ἐμὴν, καὶ ἐχάρη πῶς εἶδεν ὁ πρὸ τοσάτων γεγεννημένος
 „χρόνων; διὰ τῆς τύπε καὶ διὰ τῆς σκιάς· καθάπερ γὰρ ἐνταῦθα το
 „πρόβατον προσνέχθη ἀντὶ τῆς Ἰσαάκ, ἔτως ὁ λογικὸς ἀμνὸς προ-
 „σινέχθη ὑπὲρ τῆς οἰκεμένης· ἔδει γὰρ ἐν τῇ σκιά προδιαγραφῆναι
 „τὴν ἀλήθειαν· ὅρα γάρ μοι ἀγαπιτὲ, πῶς ἅπαντα διὰ τῆς σκιάς
 „προδιετυπῆτο· μονογενὴς ἐκεῖ, καὶ μονογενὴς ἐνταῦθα· ἀγαπιτὸς ἐ-
 „κεῖ καὶ γνήσιος, ἀγαπιτὸς ἐνταῦθα καὶ γνήσιος· ἔτος γὰρ ἐστὶν ὁ
 „Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς φησὶν· ὑπὸ τῆς Πατρὸς ἐκεῖνος εἰς ὀλοκάυτω-
 „σιν ἀνεφέρετο, καὶ τῆτο ὁ Πατὴρ ἐξέδωκε, καὶ βοᾷ Παῦλος λέγων,
 „ὡς τῆς ἰδίας υἱῆ ἐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν
 „αὐτὸν· Ἐκάλεσεν ὁ Ἀβραάμ τὸ ὄνομα τῆς τύπε, καὶ τῆς ὄρεος ἐκεῖ-
 νου, Κύριος εἶδεν, ἵνα εἴπωσι σήμερον ἐν τῷ ὄρει τῆτω Κύριος ὤφθη·
 διότι τὰ γεγονότα ἔργα ἐν τῷ φυσικῷ νόμῳ εἰς ἐκεῖνο τὸ ὄρος, προε-
 τύπωναν ἐκεῖνα ὅπως ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἐμελλε νὰ κατορθώσῃ μὲ τὸν
 Υἱόν τε τὸν ἀγαπητὸν, εἰς τὸ ἅγιον ὄρος τῆς Κρανίε (τὸ ὅποιον εἶναι
 μέρος τῆς ὄρεος Μωρία) καὶ ὅσα ἐνήργησεν εἰς τὸν περίξ τόπον αὐτῆς,
 ἐνθα ἐκτίθη ὁ Ναὸς τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως· ἐκεῖ ὁ μονογε-
 νὴς λοιπὸν Υἱὸς τῆς Θεῆς ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν διὰ τὴν σωτηρίαν
 τῶν ἀνθρώπων, γενόμενος ὑπὸ κίρκου μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σαυροῦ
 ἐγένετο ὀλοκάυτωσις, καὶ ἱερεὺς, καὶ ἐπρόσφερε τὸν ἑαυτόν τε λύτρον, καὶ
 θυσίαν ἐπάνω εἰς τὸν σωρὸν τῶν ξύλων τῆς τιμῆς σαυρῆς, εἰς τὸ θυσια-
 σήριον τῆς Κρανίε· καὶ πρόσεχε ἀκριβῶς διὰ νὰ καταλάβῃς.

Πρεπόντως δίκαιον είναι να ὠνομαθῆ προφητικῶς ὁ τόπος, ἐν-
 θα ἐπίθῃ ὁ Ναὸς τῆς τῆ Κυρίας ἡμῶν Ἀναστάσεως, Κύριος εἶδε, καὶ ἐν
 τῷ ὄρει τέτω Κύριος ὤφθη· διότι ἐν τῷ ναῷ τέτω ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ
 εἶδε τὴν τελείαν ὑπακοὴν τῆ Γιοῦ αὐτῆ μέχρι θανάτου σαυρικῶς, ὡς εἶ-
 ρηται· ἐν τέτω εἶδε τὸν Γιὸν αὐτῆ ἀγόμενον ὡς πρόβατον ἐπὶ σφα-
 γῆν, καὶ ἐκεσίως ἑαυτὸν προσφέροντα, διὰ να ἐξαλείψῃ τὰς ἁμαρτίας
 τῶν ἀνθρώπων, καὶ να ἐξιλεύσῃ μετὸν πατέρα τὸν κόσμον· ἐν τέτω
 ὤφθη ὁ Γιὸς παραδίδοντας τὸ Πνεῦμα τε εἰς χεῖρας τῆ Πατρὸς αὐ-
 τῆ· ἐν τέτω ὤφθησαν πεπληρωμένα τὰ ὕσα ἐπροφήτευσαν περὶ τοῦ
 Γιῆ τῆ ἀνθρώπου, παρὰ τῶν ἁγίων προφητῶν, τελειωθέντος τῆ ἔργου
 τῆς ἀπολυτρώσεως· ἐν τέτω τῷ ναῷ ὤφθη ὁ Χριστὸς ἀποκαταλωμέ-
 νος ἐκ τῆ σαυρῆ· ἐν τέτω τῷ ναῷ ἐκεῖνος ὁ χριθεὶς Γιὸς ἐν τῇ σαρ-
 κώσει αὐτῆ ἐλαίω εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιᾶσεως, ὤφθη κεχρισμένος με-
 μύρα καὶ ἀρώματα, καὶ ἐντετειλιγμένος μετὸν σινδῶνα παρὰ τῆ Γωσῆφ καὶ
 Νικοδήμου τῶν μαθητῶν τε· εἰς τῆτον τὸν ἁγιώτατον Ναὸν καὶ Οὐρά-
 νιον παράδεισον, ὤφθη ὁ Χριστὸς ἐγχιγεμένος ἐκ τῆ θανάτου ἐνδεδο-
 ξασμένη ζωῆ· ἐν τέτω τῷ ναῷ ὤφθη ὁ Χριστὸς δόξη καὶ τιμῇ ἐσεμ-
 μένος, να εὐγῆ ἐκ τῆ τάφου τῶν θυρῶν κελευσιμένων· ἐν τέτω τῷ
 ναῷ ὤφθη ὁ τάφος ἀνεωγμένος μετὸν μόνον τὰ λινὰ, εἰς τὰ ὅποια ἦτον
 τελειγμένος τὸ ἅγιον Σῶμα τῆ Γωσῆφ Χριστῆ, εἰς μαρτύριον ὅτι ἀνέστη
 αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς, ἐν τέτω τῷ ναῷ ὤφθη ὁ Κύριος ἐν σχήματι
 Κησπερῆ εἰς τὴν Μαγδαλινὴν Μαρίαν, καὶ λέγων αὐτῇ μίμνε ἄπτε, τὴν
 ἐπρόσαξε να μινύσῃ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῆ καὶ μαθηταῖς, τὴν ἐνδοξόντα
 ἀνάστασιν· τελευταῖον ἐν τέτω τῷ ναῷ ὤφθη, ὁράται, καὶ ὠφθίσεται,
 πῶς συντρέχει, καὶ συνέρχεται ὁ κόσμος ὅλος εἰς προσκύνησιν τῆ τό-
 που, ἧ ἔστησαν οἱ πόδες τῆ λυτρωτῆ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Γωσῆφ Χριστῆ, διὰ
 να ἀξιοθῶσι να λάβωσιν δωρεάν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν
 μετὰ πληρεσάτης σωτηρίας καὶ χάριτος, ὅσοι εὐλαβῶς τε καὶ ἀξίως προ-
 σέρχονται εἰς αὐτόν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν γραπτὸν νόμον, προτύπως αὐτῆ τῆ ναῶ
 ἦτον ὁ ναὸς τῆ Σολομῶντος, ἐπειδὴ καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος πρὸς
 Ῥώμ. ἐν κεφ. ι. ὁ γραπτὸς νόμος, σκιαῖ εἶχε τῶν μελλόντων ἀγαθῶν,
 καὶ ὁ μὲν Ἰσραηλιτικὸς λαὸς, ἦτον σκιαὶ καὶ τύπος τῆ Χριστιανικοῦ λαοῦ·
 ὁ δὲ νόμος ὁ Μωσαϊκὸς, τῆ Εὐαγγελίᾳ· τὸ δὲ ἀρνίον ὅπερ ἐθυσίαζον
 τὸ Πάσχα ἦτον τύπος, τῆς ἐν τῷ σαυρῷ σφαγῆς καὶ θυσίας τῆ Κυ-
 ρίε ἡμῶν· τὸ δὲ Μάννα, τῆς ἐν τῷ Ἴερῳ βήματι ἀναιμάκτε προσφο-
 ρᾶς, ἢ τῆ Ἀαρὼν ἱερωσύνη, τῆς εὐαγγελικῆς· κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον,
 καὶ ὁ Ναὸς τῆ Σολομῶντος ἦτον τυπος τῆ ἀγιωτάτε τέτε ναῶ, ὡς-
 περ καὶ ὁ Σολομῶν ἦτον τύπος τῆ Χριστοῦ· καθὼς καὶ ἀσυγκρίτως, εὐ-
 γενέστερος, καὶ ἐνδοξότερος τῆ Σολομῶντος καὶ τῆ Δαβίδ, εἶναι ὁ Χρι-
 στός· καὶ ἐκεῖνος μὲν ὁ Ναὸς τῆ Σολομῶντος ἦτον μεγαλοπρεπής, διότι
 ὅλα τε τὰ μέρη ἦσαν κατασκευασμένα ἀπὸ χρυσίου, καὶ ἄλλην πολύ-
 τιμον ὕλην· αὐτὸς ὅμως ὁ ἀγιώτατος Ναὸς, ἐβάφη ἀπὸ τὸ πανάχ-
 ραντον Αἷμα τῆ Κυρίε ἡμῶν· τιμιώτατον ἀσυγκρίτως ἀπὸ ἀργύριον
 καὶ χρυσίου, καὶ ἀπὸ κάθε ἄλλο φθαρτὸν πρᾶγμα. Γράφει εἰς τὴν γ.
 τῶν Βασιλειῶν ἐν κεφ. ς. ὅτι εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἐκεῖνη τῆ Σολομῶν-
 τος δὲν ἠκέσθη σφύρα, ἐδὲ πέλεκυς· ἐδὲ κανένα ἄλλο σιδηρῆν ἐρ-
 γαλεῖον, διότι καθὼς τινὲς λέγουσιν ἐσχίζοντο καὶ ἐπελεκῆντο αἱ πέ-
 τραι χωρὶς κρότε, ἀλειφομένων τῶν ὀργάνων αἵματι σκώληκος, καὶ
 ταυτην τὴν ἐνέργειαν, τὴν εὐρῆκεν ὁ σοφώτατος Σολομών. ἀλλὰ καὶ
 τέτε τῆ ἀγία τότε αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν καθὼς λέγει ὁ εὐαγ-
 γελιστὴς, ἐκχυθέντος τῆ Αἵματος τῆ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος λέγει διὰ στό-
 ματος Δαβίδ, ἐγὼ εἰμι σκώληξ, καὶ ἐκ ἀνθρώπος. Ἴσως ὀνομάζει
 τὸν ἑαυτὸν τε σκώληκα, καὶ διὰ τὴν ταπείνωσιν, καὶ τὴν ἀνευ συνδιασ-
 μεν γέννησίν τε.

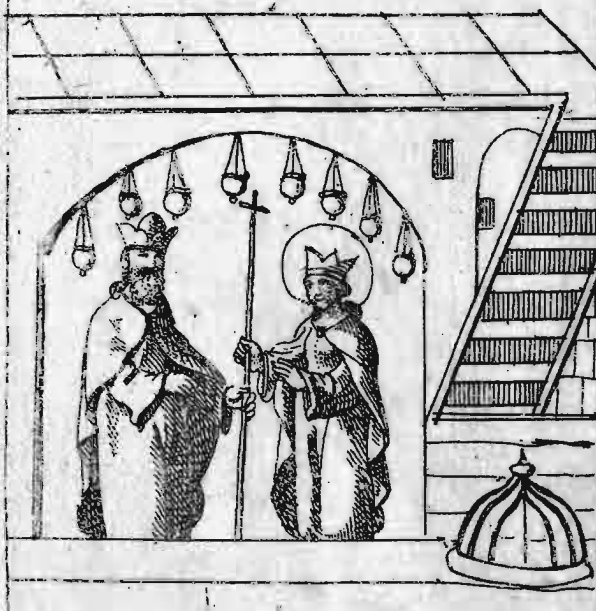
Εἰς ἐκεῖνον τὸν Ναὸν εἶρχοντο ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, οἱ μὲν Ἰσ-
 ραηλίται διὰ ναὶ προσκυνήσωσι, καὶ ναὶ θυσιάσωσι τῷ Θεῷ, τα δὲ ἄλλα
 ἔθνη, ἤρχοντο εἰς τὴν θείαν αὐτῆ· αὐτὸς ὅμως ὁ Ναὸς, ἐπειδὴ
 καὶ μὲ τὴν λαμπρότητα ἐφώτισεν ὅλην τὴν γῆν, ἀπὸ ὅλου τὸν

κόσμον τρέχουσιν οἱ ἀληθινοὶ Ἰσραηλῖται μετὰ πίστεως καὶ εὐλαβείας εἰς προσκύνησίν τε· Ἰδὲ ὅπῃ προτυπῆτο αὐτὸς ὁ Ναὸς, καὶ ἐν τῷ γραπτῷ νόμῳ διὰ τῆς ναῦ τῆς Σολομῶντος, ὅς τις κατέπαυσε, καθὼς καὶ αἱ νομικαὶ λατρεῖαι ἠθετήθησαν, ἐλθέσης τῆς χάριτος καὶ ἀληθείας· ἀλλὰ καὶ αἱ θεόπνευσται προφητεῖαι προεκήρυττον τὴν δόξαν, καὶ τὸ ἀξιάγασον τέτε τῆς θειοτάτης ναῦ· ὁ μὲν Δαβὶδ ψαλμ. κή. λέγει, καὶ ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς πᾶς τις λέγει δόξαν· τέτοιο τὸ ῥητὸν, δὲν ἐννοεῖται διὰ τὸν ναὸν τῆς Σολομῶντος, διότι ἐκεῖνος ὁ Ναὸς ἀπεδοκιμάσθη διὰ τὰς ἀμαρτίας τῆς Σολομῶντος, καὶ τῶν λοιπῶν Βασιλέων τῆς Ἰούδα, καθὼς φανερὰ τὸ λέγει, εἰς τὸ ἡ. κεφ. τῆς β. τῶν Παραλειπομένων· μηδὲ δόξαν ὀνομάζει τὰς θυσίας τῶν Ἰουδαίων· διότι καὶ περὶ ἐκείνων λέγει, ἐδέξομαι ἐκ τῆς οἴκου σε μόσχους ἐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σε χιμάρους, ἀλλ' ἐννοεῖται τὸ ῥητὸν διὰ τῆτον τὸν ναὸν **ἐν δ**, πᾶς τις, τεπέσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι αἰνεῖσι τὸν Κύριον. καὶ εἰς αὐτὸν ἦλθον βασιλεῖς καὶ πατριάρχαι, καὶ ἄλλοι μεγάλης ἐξουσίας ἡγεμόνες, καὶ ἄρχοντες, καὶ ἀρχόμενοι, καὶ ἐπροσκύνησαν, καὶ προσκυνῶσι τὸν Κύριον μετὰ δώρων, τὰ μὲν φέροντες, τὰ δὲ πέμποντες· καὶ πληρῆται τὸ προφητικὸν ῥητὸν ὅπῃ λέγει, ἀπὸ τῆς ναῦ σε ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, σοὶ ὄσσει βασιλεῖς δώρα, καὶ διὰ στόματος Ἀγγαίης τῆς Προφῆτης ἐν κεφ. β. καὶ πλήσω τὸν οἶκον αὐτοῦ δόξαν· καὶ τέτοιο τὸ ῥητὸν ὅτι λέγεται περὶ τῆς ἀγιωτάτου ναῦ τῆς Ἀναστάσεως, βεβαιώνεται ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπῃ λέγει προτίτερα· τότε ἤξει ὁ ἐκλεκτὸς πάντων τῶν ἔθνων, καὶ ποῖος εἶναι αὐτὸς; βέβαια ὁ Κύριος ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὴν σωτηρίαν· πλέον φανερώτερον γίνεται ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπῃ λέγει, ἔτι ἅπαξ σείσω τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν ξηρὰν καὶ τὴν θάλασσαν, διότι εἰς τὸν καιρὸν τῆς σαυρώσεως τῆς Σωτῆρος κατὰ τὰς Γερῆς Εὐαγγελισίας, ὁ ἥλιος ἐσκοτίσθη, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθε, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· προσέτι λέγει, καὶ ἐν τῷ ναῷ τέτω δώσω εἰρήνην, διότι εἰς τὸν καιρὸν τῆς σαυρώσεως, ἐγένεν εἰρήνη καὶ διαλλαγή μετὰξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ· ἐχθροὶ οὐτε κα-

Τὸ καμψαναρεῖον

Ὁ ναὸς τῆς παρακλῆς
ταφῆ

Ἐκκλησίᾳ τῶ ἁγίων Κοιμητηρίων

Ἡ εὐχὴ τῆς ἁγίας
πνεύματος

Ις Χ'

Καίπερ ἐπαυθεῖτε

Αἱ μνησφόροι

Μαρία ἡ Μαγδαληνή

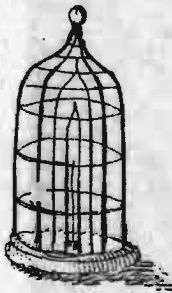

Ις Χ'

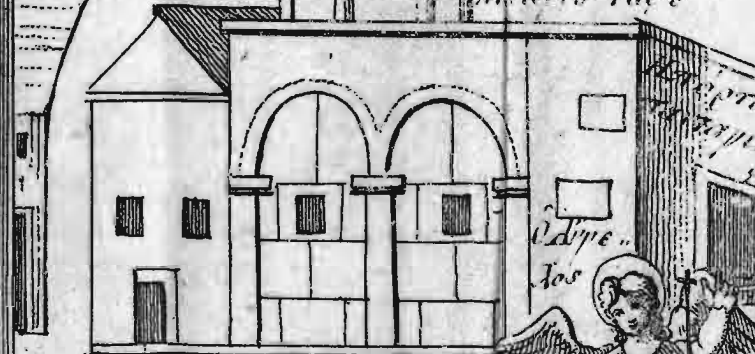
Αἱ μνησφόροι

τῶν Ἀγγελῶν

τῶν Ἑβραίων
τῶν Κοιτητῶν

τὸ καθέδριον
ἡ ἀνάστασις
τῆς Χ'

τὰ παρὰ
ἐξέρει

Ὁ ἅγιος
Γεώργιος

Ὁ θρόνος τῶ ἁγίου Ἐλένης

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης

Ἐἰσερχομαι εἰς τὸ ναὸν τῆς παρακλῆς
ταφῆ

Ἡ ἁγία
ἐκκλησία

Ἡ εὐχὴ τῆς ἁγίας
πνεύματος

τηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τῆ θανάτου τῆ Υἱῆ αὐτῆ· αὐτὸς λοιπὸν ὁ
 Ναὸς ἐπλήθη δόξης Κυρίας, καὶ αὐξάνει ἡ δόξα αὐτῆ, καὶ διὰ τὰς πνευ-
 ματικὰς ἐργασίας ὅπῃ γίνονται εἰς αὐτὸν, καὶ διότι εἰς αὐτὸν ἐγένετο
 ἡ ἐλευθερία τῆ γένου τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἁμαρτίας,
 καὶ ἐφιλιώθη μὲ τὸν Θεόν· Ἰδὲ λοιπὸν ἀπεδείξαμεν ὅτι προετυπῆτο
 ὁ Ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως καὶ ἀπὸ τῶν νόμων καὶ ἀπὸ τῶν προφητάς.

· Αὐτὸς λοιπὸν ὁ σεβάσμιος καὶ προσκυνητὸς Ναὸς τῆ παναγίας
 καὶ ζωοδόχε Τάφου, εἶναι μεγαλοπρεπὴς, καὶ περίφημος κατὰ τε τὸ
 μέγεθος τῆ Ναῶ, καὶ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆ κτιρίου, μὲ δύο μεγάλας
 καὶ ὑψηλὰς κερπέδες, ὁ ἓνας μὲ χωρασάνη, καὶ ὁ δεύτερος ἔξωθεν μὲ
 μολυβδοσκεπάσμα, ἔσωθεν δὲ μὲ ξύλα ἄσπιτα μεγάλα καὶ χοντρά,
 μέχρι τῆς ζώνης τῆ τοίχου, μὲ κολώνας πορφυρᾶς καὶ μαρμαρένιαις,
 μὲ ποδαρικὰ μεγάλα καὶ σερεὰ, καὶ μὲ ἔδαφος ἐσρωμένον μὲ πολυειδῆ
 καὶ διάφορα μάρμαρα, καὶ ἐσχηματισμένον μὲ κατασκευὴν πολλὰ θαυ-
 μασίαν καὶ ἔντεχνον, ἔχων μᾶκρος ἰχνάρια διακόσια ὀγδοήκοντα πέν-
 τε, καὶ πλάτος ἰχνάρια ἑκατὸν ἐξήκοντα· αὐτὸς ὁ Ναὸς τὸ πάλαι
 ἐκοσμεῖτο ἀκόμη περισσότερον διὰ τὰς τὰς πολλὰς πόρτας ὅπῃ εἶχεν, ἀλλ'
 ἐπειδὴ καὶ ἡ ἁγία Ἱερουσαλήμ ὡς εἶπομεν, κατὰ διαφόρους καιροὺς πολε-
 μηθεῖσα, εἰς διαφόρους ὑπέπεσεν ἐξουσίας, ἀπώλεσε καὶ αὐτὸς ὁ Ναὸς
 τὸ ἀρχαῖον κάλλος, τὰ νῦν δὲ ἔχει μίαν καὶ μόνην πόρταν κατὰ
 μεσημβρίας.

Αὕτη ἡ Πόρτα, ἁγία Πόρτα παρὰ τῶν ὀρθοδόξων λέγεται· καὶ εἶναι πάντα κεκλεισμένη, κλειδωμένη, καὶ βελλομένη ἀπὸ διορισμένους βασιλικὰς ἀνθρώπους, καὶ ὅταν κάμνη χρεία νὰ ἀνοιχθῇ, προσκαλεῖνται ὅλοι αὐτοὶ οἱ διορισμένοι βασιλικοὶ ἄνθρωποι, παρόντων καὶ τῶν δραγμαίων, τῶν τριῶν μονασιρίων, Φράγκων, Ρωμαίων, καὶ Ἀρμενίων, τὴν ἀνοίγῃσι, καὶ μὲ προσοχὴν τὴν φυλάττωσι, καὶ πάλιν μετέπειτα τὴν κλείωσι, τὴν κλειδώνωσι, τὴν βελώνωσι, καὶ ἀναχωρῶσι· αὐτοὶ οἱ ἴδιοι βασιλικοὶ ἄνθρωποι, λαμβάνουσιν, καὶ τὰ λεγόμενα καφάρια ἀπὸ τῆς προσκυνητᾶς.

Εἰσερχόμενοι γὰρ εἰς τὸν θεῖον Ναὸν διὰ τῆς ἁγίας Πόρτας, καὶ περιπατῶντες κατ' εὐθείαν ἰχνάρια τεσσαράκοντα, εὐρίσκομεν τὴν ἁγίαν Ἀποκαθλώσιν, μάρμαρον λευκοφανὲς καὶ λαμπρότατον, τὸ μᾶκρος σπιθαμαῖς ἐννέα, καὶ τὸ πλάτος σπιθαμαῖς δύο ἡμισυ, κεκοσμημένον γύρωθεν μὲ μαυροκόκκινα μικρὰ κομάτια μάρμαρα, καὶ περιφραγμένον μὲ ἔντεχνον σίδηρα μίαν σπιθαμὴν τὸ ὕψος.

Εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ἤπλωσαν τὸ πανάγιον Σῶμα τῆ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Γωσθὴ καὶ ὁ Νικόδημος, ὅταν ἀπὸ τὸν σαυρὸν νενεκρωμένον τὸ ἐκατέβασαν, καὶ μὲ ἀρώματα τὸ ἤλειψαν, καὶ μὲ καθαρὰν σινδόνα τὸ ἐπεριτείλιξαν.

Ἐπάνωθεν αὐτῆς τῆς ἁγίας Ἀποκαθλώσεως ἄπτει καντήλια ὀκτώ, ἐξ ὧν τὰ τέσσαρα τῶν ὀρθοδόξων, τὸ ἐν τῶν Φραγκῶν, καὶ ἐν τῶν Ἀρμενίων, καὶ ἕτερον τῶν Κοπτῶν, καὶ τὸ ἄλλο τῶν Συριάνων, κρεμάμενα εἰς μίαν ἄλυσον.

Αὐτὰ εἶναι καὶ ἕξ μεγάλα μανθάλια πρέντζινα, μὲ μεγάλας λαμπάδας, δύο τῶν ὀρθοδόξων, δύο τῶν Φραγκῶν, καὶ δύο τῶν Ἀρμενίων, τὰ ὁποῖα ἄπτει εἰς τὰς προὔπαντήσεις ὅπῃ γίνονται εἰς τὰς παρρησίας, εἰσερχομένων τῶν προεσώτων μετὰ τῆ κλήρου αὐτῶν, ὁμοίως τὰ ἄπτει, καὶ εἰς τὰς μεγάλας λιτανίας, ὅταν αἱ φυλαὶ περιέρχονται.

Περὶ τῆς ἁγίας καὶ ἱερῆς Κεβεκλίας.

Ἀπὸ τὴν ἁγίαν Ἀποκαθήλωσιν, ὑδεύοντες πρὸς Δυσμᾶς ἰχνάρια ὀγδοήκοντα, βλέπομεν τὸ ἁγιώτατον Κεβέκλιον τῆς παναγίας Τάφης μετὰ μεγάλην τέχνην καὶ ὠραιότητα γύρωθεν μετὰ δέκα κολῶνας μαρμαρένιας, καὶ τειχισμένον μετὰ ὀρθὰ λευκὰ μάρμαρα, ἐπάνω τῆς ἔχει καὶ ἕτερον Κεβέκλιον μολυβδοσκεπασον, βασιζόμενον ἀπὸ δώδεκα πορφύρας κολῶνας, αὐτὸ τὸ ἁγιώτατον Κεβεκλιον, εὐρίσκεται ὑποκάτω εἰς τὸν μέγαν μολυβδένιον κρημπεὶ ὅπερ προείπαμεν, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν κορυφὴν εἶναι ἀσκεπασος· ἔχει δὲ πλεκτὸν δίκτυον σειρματένιον· εἰς τὸν κύκλον τῆς κρημπεὶ, εἶναι τὰ Κατηχεμένα τῆς θείης ναῆς, βασιζόμενα ἀπὸ δώδεκα μεγάλας κολῶνας, ὀκτώ μεγάλα τετράγωνα ποδαρικά, μετὰ καμάραις δέκα ἑπτὰ, ὅλα μάρμαρα ἐξωπέτασα, μετὰ τὴν ὁμοίαν κατασκευὴν εἶναι καὶ ἀπὸ τὸ ἄνωθεν μέρος, καὶ βασιάζεται ἡ σέγη τῶν κατηχεμένων.

Εἰς τὰ δεξιὰ μὲν τῶν Κατηχεμένων καὶ τῆς ἁγίας Κεβεκλίας εἶναι ἡ Ἐκκλησία, καὶ αἱ κατοικίαι τῶν Ἀρμενίων ὅπερ εὐρίσκονται διὰ παντὸς ἔνδον τῆς Ναῆς, ἔνθα ἐναβαίνουσι μετὰ σκάλαν σανιδένιαν· ἔμπροσθεν ταύτης τῆς σκάλας ἔχει μάρμαρον στρογγυλὸν μετὰ κάγγελα σιδερένια, καὶ εἶναι ὁ τόπος ὅπερ ἔσεκον αἱ Μυροφόροι γυναῖκες, καὶ διελογίζοντο ἐν ἑαυταῖς λέγεσαι, τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τῆς μνημεῖος;

Εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν μέρος ὑποκάτω τῶν Κατηχεμένων εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῶν Φράγκων, ἔχουσα μᾶλλον ἰχνάρια τριάκοντα τέσσαρα, καὶ πλάτος ἰχνάρια δέκα ὀκτώ.

Πλησίον τῆς τραπέζης ὅπερ λειτουργῶσιν ἀπὸ τὸ δεξιὸν μέρος, εἶναι ἕνας τόπος κλεισμένος ὡσαν παράθυρον, καὶ ἔχει μέσα μέρος τῆς κολῶνας ὅπερ ἐμασίγησαν τὸν Κύριον ἐπὶ τὸ ἐκέσθιον πάθος, τὴν ὁμοίαν

ποίαν προσκυνῶσι μὲ μίαν ῥάβδον, ὅπε ἔχουσι ἐπὶ τάτε μέσα εἰς τὸ παράθυρον ἀπὸ μίαν τρύπαν· πλησίον τῆς Ἐκκλησίας ἔξωθεν ἔχει παρακλήσιον, καὶ ἦτον ποτὲ τῶν Μαρωνιτῶν, νῦν δὲ τὸ ἔχουσι οἱ Φράγγοι σκευοφυλάκιον· ἔχει καὶ ἔμπροσθεν ταύτης τῆς πόρτας ἄλλο μάρμαρον σρογγυλόν, καὶ εἶναι ὁ τόπος ὅπε ἔκαμαν τῆς ἡλκας, ἦτοι τὰ καρφία, μετὰ ὁποῖα ἐκάρφωσαν τὸν Κύριον ἐπὶ τὸν σταυρὸν· ἀπὸ δὲ τὸ ἐνδότερον μέρος τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν, ἀναβαίνουσιν εἰς τὰ κατηχόμενα, ἔνθα ἔχουσι καὶ τὰς κατοικίας των.

Κατὰ τὸ δυτικὸν μέρος ὑποκάτω τῆ κερπὲ εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῶν Κόπτων, προσκολλημένη ἀπὸ τὸ ὀπίσθεν μέρος τῆ ἁγίῳ Κεβουκλίε, αὐτὴ δὲ ἡ Ἐκκλησία τῶν Κόπτων, προσεκολλήθη τῷ ἁγίῳ Κεβεκλίῳ, εἰς τὰς ἡμέρας ὅπε ἠγεμόνευον καὶ ἐξουσίαζον τὴν Γερουσαλήμ οἱ τῆς Αἰγύπτου Σελτάνοι, οἱ λεγόμενοι Τζεριμέζιδες· τέτων οἱ γραμματεῖς, φρονεῖντες τὰ τῶν Κοπτῶν διὰ τῆς δυναθείας τῶν κατεξουσιάζοντων προσεκόλλησαν αὐτὴν, εἰς διάστημα τριῶν ὁρῶν, διὰ τῆτα εἶναι καὶ μικροτάτη κατὰ ποσά.

Ἐντικρυ ταύτης ὑποκάτω τῶν Κατηχεμένων, εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῶν Συριάνων· καὶ μέσα αὐτῆ εὐρίσκονται καὶ τὰ μνήματα τῶν δικαίων Γωσήφ καὶ Νικοδήμου, ὅπε ἐκήδευσαν τὸν Ἰησοῦν; λελατομημένα καὶ αὐτὰ εἰς ῥιζιμαίαν πέτραν.

Εἰς αὐτὰ τὰ Κατηχόμενα ἀμφοτέρωθεν τῶν μερῶν ἔχουσι καὶ οἱ Ὀρθόδοξοι δύο μέρη, καὶ τὸ μὲν δεξιὸν ὀνομάζεται Ῥωμάϊκα, ἐν ᾧ ἀναπαύονται οἱ Ὀρθόδοξοι προσκυνηταί, ὅταν μένουσι ἐνδον τῆ ἁγίῳ Ναῶ, τὸ δὲ ἀριστερὸν μέρος εἶναι δοχεῖον, καὶ ἐκεῖ φυλαττεῖ ὁ σκευοφύλαξ, τὰ ἀναγκαίως χρειαζόμενα πράγματα ὅλο τῆ χρόνῳ.

Υποκάτω τῆς εἰμι καὶ ἡ σέρνα τῆ νερῆ, ἐξῆς ποτίζον-
ται ὅλοι οἱ ἔνδον τῆ σεβασμῆ Ναῶ ἐρισκόμενοι κάτοικοι ἡμέτεροι
καὶ ἀλότριοι.

Περὶ τῆ ἁγίας Κεβεκλῆς.

Τὸ δὲ ἁγιώτατον Κεβεκλίον ἔχει μὲν τὴν πόρταν βλέπασαν κατὰ
ἀνατολάς· εἶναι δὲ διηρημένον εἰς δύο, ἀγκαλιὰ καὶ ἰνωμένον, καὶ τὸ μὲν
πρῶτον εἶναι οἰκοδομημένον ὑπὸ τῆς ἀειμνήσε βασιλίσσης ἁγίας Εὐλέ-
νης, τὸ δεύτερον δὲ, εἶναι αὐτὸς ὁ λελατομημένος μονόλιθος καθὼς ἐ-
λατομήθη ὑπὸ τῆ δικαίῃ Γωσήφ τῆ Εὐσχήμονος· ἔχει δὲ κολλημένα
γύρωθεν ὀρθομάρμαρα λευκότατα, καὶ ἰσορησμένην μόνον τὴν Ἀνάσα-
σιν τῆ Κυρία ἡμῶν.

Εἰσερχόμενοι λοιπὸν εἰς τὸ πρῶτον μέρος εὐρίσκομεν τὸν λί-
θον, τὸν ἀποκλιθεῖντα ἐκ τῆς θύρας τῆ μνημείῃ, εἰς τὸν ὁποῖον κα-
θήμενοι οἱ λευκοφόροι ἄγγελοι, εἶπον ταῖς γυναῖξιν, τί ζητεῖτε τὸν
ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; ἐκ ἑσιν ὡδε, ἀνέστη ὡς θεός, καὶ ἶδε ὁ τό-
πος ὅπου ἔθηκαν αὐτὸν ἐνταῦθα κρέμονται καντήλαι δέκα ἑπτὰ.

Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὸ ἐνδότερον προσκυνῶμεν τὸν παναγιώ-
τατον καὶ τρισμακάριστον τάφον τῆ Κυρία καὶ Ουῆ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Γη-
σοῦ Χριστοῦ, ὃς τις ἔχει ἄνωθεν αὐτῆ μάρμαρων διαφανῆς καὶ λαμπρότα-
τον, ἀναπέμπων εὐωδίαν θυμασίαν καὶ ἀνεκλάλητον, καὶ εἶναι, εἰς μὲν
τὸ μῆκος σπιθαμαῖς ἑπτὰ, εἰς δὲ τὸ πλάτος σπιθαμαῖς τέσσαρες,
κρέμονται δὲ καὶ ἐνταῦθα καντήλαι τεσσαράκοντα τέσσαρες.

Ἐπάνω τῆς τῆ παναγίας Τάφῃ ἠκλάμπει τὸ ἅγιον φῶς τῷ
ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ ὥρα ἑβδόμη ἢ ὄγδοη τῆς ἡμέρας, ἢ δὲ
τάξις ἔχει ἕτω· σβυσάντων ἡμῶν πρότερον πάσας τὰς ἐν τῷ θείῳ
ναῶ καθήλας, ἔρχονται οἱ προρηθέντες πορτάρηδες Τῆρκοι μετὰ τοῦ

Μεταβελῆ, καὶ τῆ ἐπιτρόπῃ τῆ ἡγεμόνος, καὶ ἄλλων πολλῶν ἐξεσιασῶν,
καὶ κλείοντες τὴν πόρταν τῆ ἁγιωτάτῃ Κεβεκλῆς, καὶ σφραγίζοντες αὐ-
τὴν ἐπιμελῶς, οἱ μὲν ἀνέρχονται εἰς τὰ Κατηχέμενα εἰς τὰς κατοι-
κίας τῶν Φράγκων, καὶ γίνονται θεαταὶ τῆ μεγίστῃ τῆς θαύματος,
οἱ δὲ ὑπῆρέται αὐτῶν ἐπιμένεσιν ἔμπροσθεν τῆ ἁγίας Κεβεκλῆς, καὶ
φυλάττεσιν ἵνα μὴ τις θόρυβος ἀναμέσον τῶν φυλῶν γένηται· ἢ ἴσως
να γίνεται κατὰ συγχώρησιν θείαν, εἰς ἀντίτυπον τῆς κερσώδιας, ὅπου
τότε ἐδιωρίσθη ὑπὸ τῶν μισαίων Γεδαίων, να φυλάξῃ τὸν τάφον,
ἵνα μὴ κλέψωσι τὸν Ἰησοῦν οἱ μαθηταὶ αὐτῆ· φθάσαντος δὲ τοῦ και-
ρῆ ὁ παρὰ τῆ Πατριάρχῃ διορισμένος Ἀρχιερεὺς, λαβὼν καιρὸν, ἐν-
δύεται ἅπασαν τὴν ἀρχιερατικὴν σολὴν, ὁμοίως καὶ πάντες οἱ
τυχόντες ἱερεῖς καὶ ἱεροδιάκονοι ἐνδύονται τὰς ἱερατικὰς σολὰς,
καὶ ἐξερχόμενοι τῆ Καθολικῆ ἄνευ φωτοχυσίας μετὰ παντὸς τῆ ὀρθο-
δόξε πλήθους, προσκυνητῶν καὶ ἐντοπίων, βασιζόντων εἰς χεῖρας καὶ
φλάμπερα, ἢτοι μπαγιράκια δώδεκα, καὶ προπορορομένων, καὶ ἀκολου-
θόντων πάντων, περιέρχονται τὸ ἅγιον Κεβεκλίον, καὶ ψάλλουσι μετὰ
μέλους τὴν Ἀνασασινσῃ Χριστῆ Σωτῆρ, ἄγγελοι ὑμνεῖσιν ἐν ἑρανοῖς,
καὶ ἡμᾶς τὰς ἐπιγῆς καταξιώσου ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ σὲ δοξάζειν· καὶ
ἕτω οἱς περιεχομένων τὸ ἅγιον Κεβεκλίον, καὶ ψαλλόντων, πλησιάζει
μόνος ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὴν θύραν τῆ ἁγίας Κεβεκλῆς καὶ προσεύχεται·
καὶ τὸ μὲν πλῆθος κράζουσιν τῆ Κυρία ἐλέησον, τὸ δὲ ἱερατεῖον πε-
ριέρχεται ἄλλην μίαν φοράν, καὶ ἀποτελεῖται ἡ τρίτη περίοδος· τότε
ἀνοιχθεῖσης τὴν θύραν τῆ ἁγίας Κεβεκλῆς, καὶ εἰσερχόμενος μόνος ὁ
Ἀρχιερεὺς μετὰ φόβου πολλοῦ, καὶ μεγάλης εὐλαβείας, βασιάζων ἀνά-
χεῖρας καὶ δύο μάτζας κηρίων σβυσῶν, θεωρεῖ θαυμασίως τὸ ἅγιον φῶς
ἐπάνω τῆ ἁγίας τάφῃ, ἀναδίδον εὐωδίαν θαυμασίαν καὶ ἀλληκτον, ὅθεν
ἀνάφωτας τὰ κηρία, καὶ λαμβάνωντάς τα μετὰ τῆς προσπύσεως εὐλα-
βείας ἐξέρχεται, ἔχων τὰς χεῖρας σαυροειδῶς, εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων
τὸ πλῆθος ἔμπροσθεν δὲ τῆς θύρας, φυλάττων ὁ ἐπίτροπος τῶν Ἀρ-
μενίων, λαμβάνει ἐκ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τῆ Ἀρχιερέως τὰς λαμπά-
δας, καὶ ἀνελθὼν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς, τὸ διανέμει τοῖς Ἀρμενίοις.

ἀπὸ δὲ τὰς λαμπάδας τῆς δεξιᾶς χειρὸς λαμβάνουσιν οἱ Ὀρθόδοξοι προσκυνηταί, ὄντες συναθροισμένοι ἐν τῶν περάτων τοῖς οἰκημένῃσι· οἵτινες βλέποντες τὸ παράδοξον τῆτο θαῦμα, καὶ μάλιστα οἱ Ὀρθόδοξοι Ἀραβες μεγαλοφώνως κρίζοντες, τὸ Κύριε ἐλέησον, κηρύττουσιν ἀνυποσάλως, ὅτι μία ἐστὶν ἡ πίσις τῶν χριστιανῶν· καὶ παρευθὺς κρέβσι τὰ σήμανδρα, καὶ τὸ σπιδρὲν, καὶ τελεῖται ἡ θεία λειτουργία τῆ μεγάλα Βασιλείᾳ ἐν τῷ Κακολικῷ, καὶ γίνεται ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ χαρὰ μεγάλη καὶ ἀγαλλίασις, μετὰ δαφιλῆς φωτοχυσίας, προσερχόμενοι λαμπαδιφόροι τῷ προϊόντι Χριστῷ ἐκ τῆ μνήματος ὡς νυμφίῳ· καὶ ἀγκαλιὰ νὰ εὐρίσκονται μερικοὶ ὅπῃ ἀμφιβάλλουσιν εἰς τῆτο, πρὸς ἕς ἀποκρινόμεθα, ὅτι εἰς πολλῶν ἁγίων τάφοι, καὶ τὰ λείψανα ἐνεργῶσι ὁσεμέραι ἄπειρα θαύματα διὰ τῆς θείας δυνάμεως, μάλιστα εἰς τὰς ἑορτὰς αὐτῶν, δὲν εἶναι ἀδύνατον ὅτι ὁ πανάγιος Τάφος ἐν ᾧ ἐτάφη τὸ Θεανδρικὸν σῶμα τῆ Κυρίᾳ καὶ Θεῷ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ ἐκβλύζη φῶς, εἰς τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν οἱ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτῃ ἴδον φῶς μέγα, λέγω καθ' ἣν ἡμέραν τὰ πάντα πεπλήρωται φωτὸς, ἔρανος τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια ὡς ψάλλει ἡ ἁγία Ἐκκλησία, μάλιστα ἔχει μέγαν κατάκριμα ὁ ἀνίσχυρον ποιῶν τὴν τῆ Θεῷ παντοδυναμίαν, καὶ ὅστις νομίζει τὸν Θεοδέγμονα Τάφον ἐσερημένον ἐκεῖνα τῆ φωτὸς, τὸ ὅποιον ἰδόντες οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, καὶ αἱ μακάριαι Μυροφόροι ἐξεπλάγησαν· πρέπει ὁ τοιοῦτος χριστιανὸς νὰ πεισθῇ εἰς τὴν μαρτυρίαν τῆ θείᾳ Γωάννῃ τῆ Δαμασκηνῆ λέγοντος ὡς ὄντος ἰεραὶ καὶ πανέορτος αὐτῇ ἡ σωτήριος νύξ καὶ φωταυγὴς τῆς λαμπροφώρα, ἡμέρας τῆς ἐγέρσεως ἕσα προάγγελος, ἐν ἣ τὸ ἄχρονον φῶς πᾶσιν ἐπέλαμψε, καὶ πρὸ τῆ Δαμασκηνῆ ὁ μέγας Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, τὸ φῶς τῆ μεγάλα σαββάτῃ, τὸ ἐνομάζει ἀντίτυπον τῆ μεγάλα Φωτὸς, καὶ ἐξ ἀμερίσε Φωτὸς μεριζόμενον καὶ τιμώμενον, πρὸς τέτοις τὸ ἐνομάζει Φῶς, πρόδρομον τῆ μεγάλα φωτὸς ἀνισταμένη, καὶ ευφροσύνης προεόρτιον, ἀνάγνωθι τὸν λόγον ἢ ἡ ἀρχὴ, ἐπὶ τῆς Φυλακῆς με σήσωμεν· εἰς δὲ λέγῃς ὅτι ἅγιον Φῶς καὶ σεβάσμιον, λέγουσιν οἱ εἰρημένοι ἅγιοι τὴν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν γιγνομένην φω-

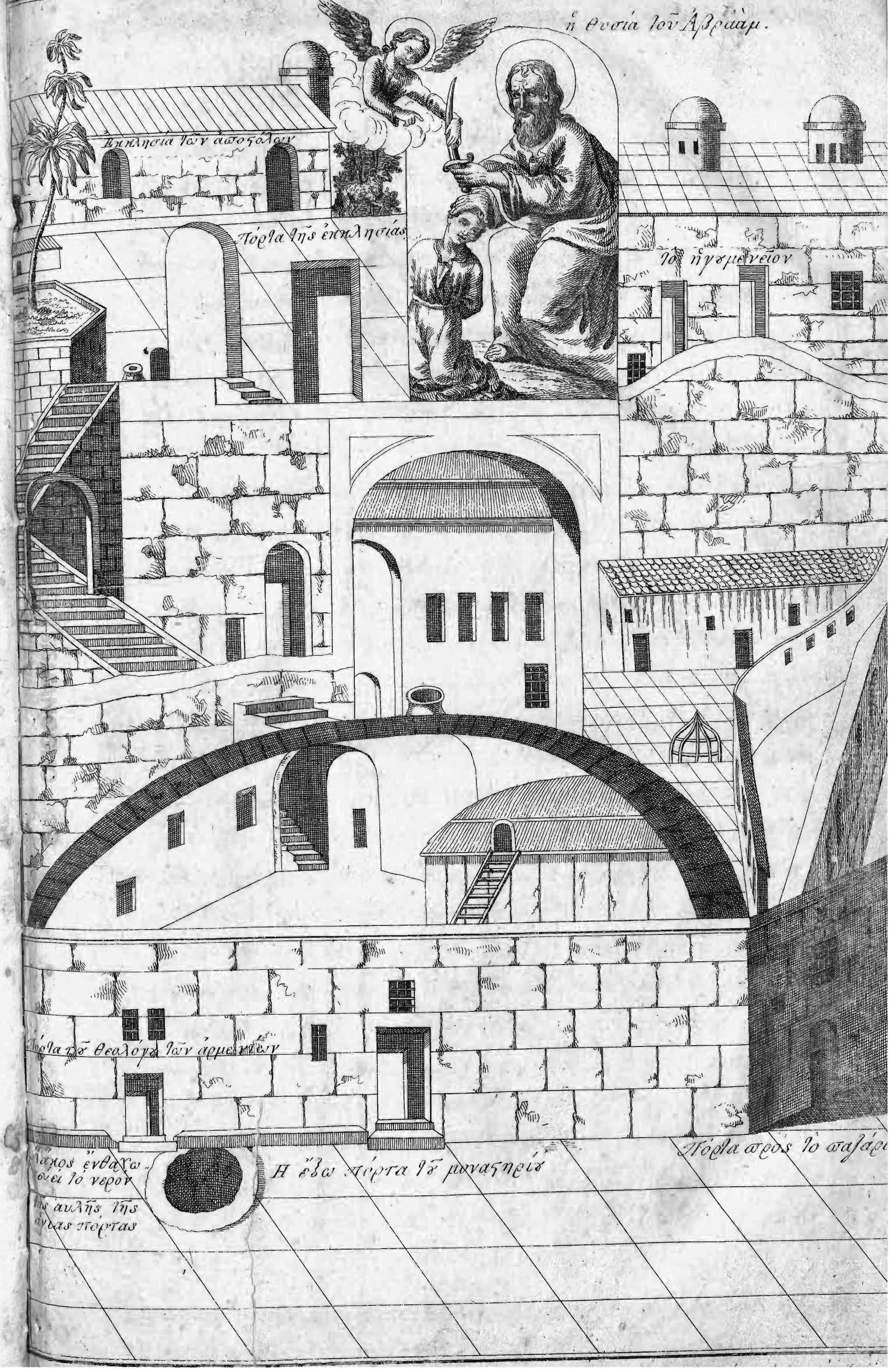
τοχυσίαν εἰς τὰς ἀπανταχῆ Ἐκκλησίας, ἀποκρίνομαι, ὅτι εἰς ἡ ἀπλῶς ἐκείνη Φωτοχυσία ἔχει τὴν τὴν τιμὴν, πολλὴν περισσοτέραν τιμὴν πρέπει νὰ ἔχη τὸ φῶς τὸ ἐξερχόμενον ἀπὸ τῆ ἁγιωτάτῃ σπηλαίᾳ τῆ Θεοδέγμονος τάφῃ, τῆ ὁποῖα καὶ τὸ ἔλαιον τὸ ἀπὸ τῶν καντήλων, καὶ τὸ χῶμα, καὶ τῷ παναγίῳ Τάφῳ ἐπιτριβόμενα Σαδάρια μετ' εὐλάβειας Φιλέμενα καὶ λαμβανόμενα ἰάσεις ἐπιτελεῖσι· με ὅλον τῆτο εἰς οἱ ἀμφιβάλλοντες δὲν τὸ δέχονται, ἀλλ' εἰς ἐκείνους ὅπῃ κατ' ἔτος ἐπιδείκνυται αὐτοὶ ὡς τὸ κηρύττεσι, μάρτυρες ὄντες τῆ μεγίστου τέτῃ θαύματος, καὶ τοῖς μὲν εὐλαβέσι γίνεται Σωτήριον ὑπόδειγμα, τοῖς ἐὲ ἀνευλαβέσι ἕδεμία ἐκ τέτῃ ἀφέλεια.

Πλὴν καὶ δὲν ἠξεύρω, ὁ τοιοῦτος, τί νὰ λέγῃ, βλέπων τὴν κολῶναν σχισμένην, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐξῆλθε τὸ ἅγιον φῶς; τὸ ὅποιον δὲν ἔγινεν εἰς τὰς ἀρχαῖες καιρῆς, ἢ εἰς τὸν καιρὸν, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἀλλ' εἰς τὰς ὑσερινῆς τέτῃς χρόνους, εἰς τὸν καιρὸν διλαδὴ τῆ μακαριωτάτῃ αἰοδήμῃ Κυρίᾳ Σωφρονίᾳ Πατριάρχῃ Γεροσολύμων, Γερεμίᾳ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως, Σιλβέστῃ Πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας, καὶ Γωακίμῃ Ἀντιοχείας ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆ δικαίᾳ Σουλταν Μεράτ.

Οἱ Ἀρμένιοι κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐχθρικῶς καθ' ἡμῶν φερόμενοι, ὑπεσχέθησαν νὰ δώσωσι τῷ ἡγεμόνι τῆς Γεσσαλήμ χρήματα ὅσα θέλει διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Πατριάρχην, καὶ τὰς Ὀρθοδόξους Χριστιανὸς ἀπὸ τῆ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν θείον Ναὸν τῆ παναγίᾳ Τάφῃ τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ· ὁ δὲ ἡγεμὼν πεισθεὶς διὰ τὰ χρήματα ἐπρόσαξε καὶ ἐγένετο ἔτῃς· εἰσῆλθον λοιπὸν εἰς τὸν σεβάσμιον Ναὸν μόνοι οἱ Ἀρμένιοι ἐν χαρᾷ, ἐλπίζοντες νὰ λάβωσι τὸ ἅγιον φῶς, οἱ δὲ Ὀρθόδοξοι ἰσάμενοι ἔξω τῆ νὰ εἰς τὸ προαύλιον περιλυποὶ, παρεκάλεον τὸν ἅγιον Θεὸν μετὰ δακρύων, καὶ συντριβῆς καρδίας, παραβλέπων τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, νὰ δείξῃ εἰς αὐτὰς τὸ ἔλεος τῆς εὐσπλαγχνίας τῆς, ὁμοίως προσήνυχετο καὶ ὁ Πατριάρχης ὅλη ψυχῇ καὶ

καρδία, με μεγάλην κατάνυξιν· Φθασάσης δὲ τῆς διορισμένης ὥρας (ὡ τῶν Σαυμασίων σε δέσποτα φιλάνθρωπε βασιλεῦ) ἐυθύς ἐσχίθη μία ἀπὸ τὰς κολῶνας ὅπῃ εἶναι ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας πόρτας, καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ αὐτὴν τὸ ἅγιον Φῶς· τῆτο ἰδὼν ὁ Πατριάρχης, δραμὼν μετὰ μεγάλης προθυμίας καὶ εὐλαβείας, ἀναψε τὰ κηρία ὅπῃ ἐβάσταζε, καὶ ἀνελθὼν εἰς τὸν τόπον ὅπε καὶ πρότερον ἴσατο διεμοίρασεν αὐτὸ τοῖς Ὀρθοδόξοις πρὸς τε χάριν καὶ ἁγιασμόν αὐτῶν· οἱ δὲ ἀνάφαντες τὰ κηρία ὅπῃ ἐβάσταζον, καὶ πληθέντες πάσης πνευματικῆς χαρᾶς, τῷ ἁγίῳ Θεῷ εὐχαρίστησαν, ὅπῃ τῶν μὲν φοβημένων αὐτὸν εἰσακίει, καὶ τὸ δέλημα αὐτῶν ποιεῖ· αὐτοὶ δὲ οἱ Ἀρμένιοι ἀγνοοῦντες παντελῶς τὸ περὶ τῆς ἁγίας Φωτὸς, καὶ ὅτι ἐξῆλθεν εἰς τὰς Ὀρθοδόξους, ἐπρόσμενον ἔτι ἐνδον τῆς ἁγίας Τάφης, γεγνωτοτέρα τῆ φωνῇ Φωνάζοντες ἐματαιώθησαν οἱ δὲ Τῆρκοι ὅπῃ ἐφύλαττον τὴν ἁγίαν πόρταν, βλέποντες τὸ παράδοξον τῆς θαύματος, ἐυθύς ἤνοιξαν τὴν ἁγίαν πόρταν καὶ εἰσῆλθεν ὅτε Πατριάρχης, καὶ ὅλον τὸ πλῆθος τῶν Ὀρθοδόξων εἰς τὸν „σεβάσμιον Ναὸν, ψάλλοντες τὸ, τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, „σύ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος· καὶ ἐξετέλεσαν τὴν θεῖαν μυσταγωγίαν, καὶ ἔκαμον Πάσχα κατὰ τὴν συνήθειαν. ἕνας δὲ Ἐμήρης ἀπὸ τῆς παρεσώτας ὑπηρέτας, βλέπωντας πῶς ἐσχίθη ἡ κολῶνα, καὶ ἐξῆλθε τὸ ἅγιον Φῶς ἐυθύς ἐπίσεισε τῷ Χριστῷ, ὁμολογῶντας αὐτὸν ἱὸν Θεοῦ, καὶ Θεοῦ ἀληθινόν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον, καὶ μετὰ μεγάλην φωνὴν ἔκραξε μία ἡ πίστις τῶν Χριστιανῶν. καὶ παρευθύς ἔμπηξεν εἰς μίαν πέτραν καὶ τρία καρφία, λέγωντας, ἔτω νὰ ἐμπηχθῶσιν εἰς τὰ ὀμμάτια τῶν μὴ πισευόντων εἰς τὸ ἅγιον Φῶς, ὅτι ὅτι ἔσι ἀληθὲς καὶ ἅγιον· οἱ δὲ εὐρεθέντες Τῆρκοι ἀκέσαντες αὐτῆ τοιαῦτα λέγοντας, δίσσαντες αὐτὸν παρέδωκαν τῷ πυρὶ ὡς Χριστιανὸν ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας πόρτας, ἔνθα καὶ μέχρι τῆς Νῦν, καὶ ὁ τόπος τῆς πυρκαϊᾶς φαίνεται, καὶ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτῆ σώζονται· καὶ αὕτη ἡ ὑπόθεσις εἶναι σημειωμένη Ἀραβιστὶ εἰς μίαν Πλάκην, κειμένην εἰς τὰ δεξιὰ τῆς ἁγίας πόρτας πρὸς ἐνθύμησιν τῆς θαύματος.

Εἰς

Εἰς ἀληθείας παράσασιν ὅτι τὸ ἐκ τῆς ἁγίας Τάφου ἐξερχόμενον Φῶς ἔστιν ἅγιον, προδήσομεν καὶ ἕτερον θαῦμα παραδοξότερον, ἀπαραλλάκτως ὡς εὔρομεν ἐν τινὶ παλαιᾷ βίβλῳ, κειμένη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς Λαύρας τῆς ὁσίας πατρὸς ἡμῶν Σάββα ν ὃ γέγονεν ἐπὶ τῆς αυτοκρατορίας τῆς ΧρISOΒΕΛΕ βασιλείως Κωνσταντίνου τῆς Πορφυρογεννήτου, ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ ζωοδόχῳ Τάφῳ τῆς Κυρίας καὶ Θεᾶς καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ, καὶ γραφὴν παρὰ Νικήτα Βασιλικῆς Κληρικῆς, ἀπεσάλι πρὸς αὐτὸν τὸν βασιλέα, Κωνσταντίνον τὸν Πορφυρογέννητον, κατὰ τὸ φμζ'. ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ.

„Ἐμελλεν ἄρα ὁ θειότατε βασιλεῦ, μηδὲ ὁ καθ' ἑμᾶς βίος
 „ἄμοιρος ἔσεσθαι θεῶν μεγαλειότητος, ἀλλ' ἐν τῇ κατὰ Χριστοῦ ταπει-
 „νώσεισθε τοῖς κατ' ἐξοχὴν θαύμασι καὶ φωτοφανείαις, ὡσάν μὴ πρὸς
 „τὰ ἀρχαῖα μόνον τῶν ἐξαισίων θαυμάτων, τὸν ὄντως κρατοποιόν,
 „καὶ μόνον ἀληθινὸν θεὸν ἡμῶν δοξάζεσθαι, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἐπὶ τῆς
 „Χριστωνύμου βασιλείας σετελεσιουργηθέντων εὐχαριθεῖσθαι καὶ μεγα-
 „λύνεσθαι, ἴσασι γὰρ ἅπαντες πολῖται καὶ ἐπίλυδες τῶν ἐν τῇ φω-
 „σφόρῳ τῆς Ἀναστασίμου ἡμέρας κατὰ τὴν τῆς Κυρίας ὁσίαν Ταφὴν, τε-
 „λείαν παράδοξον, λέγω δὲ τῆς ἐκεῖσε φωτοφανείας ἑλλαμψίν, θείαν
 „ἐπιπνοίαν γενομένην· πάλαι γάρ μοι ταύτην κατιδεῖν ἀκορέσως ἐπι-
 „ποθέοντι, προσκυνῆσαί τε τὸ πανίερον ἐκεῖνο καὶ σεβάσμιον ἔδαφος,
 „ἐκ ἀπεπέμφατο τὴν ἐμὴν δέησιν ἢ θεοφρέντος βασιλεία σε, δῶρον
 „τε χρυσίον παρασχῆσα, πρὸς τὸν ἐκεῖσε θεοφιλεῖ προέπεμψεν Ἀρχιε-
 „πίσκοπον· διάτοι τῆτο καὶ ὁ θεὸς ὃ εἰδῶσθε τὸ πρὸς αὐτὸν ἀκέραιον
 „τῆς φρονήματος, τῆς τῶν βεβήλων Ἀγαρνῶν ἀπάσης βλάστης διετήρη-
 „σεν ἀνώτερον· Τῇ ἔν ἑβδόμῃ Ἀπριλλίου μηνός, θεῶν προμνηθεῖα, τῷ
 „ἀρχιεπισκόπῳ ΧρISOΔΕΛῳ τῆς ἁγίας πόλεως ἐντυχῶν, ἀμ' αὐτῷ
 „διέτριβον, μένων τῆς ἀναστασίμου ἡμέρας ἰδεῖν τὴν θείαν ἐπιφάνειαν·
 „τῆ δὲ ἁγία καὶ μεγάλη Σαββάτα ἐγγίσαντος, ὃ τοῖς καλοῖς ἀεὶ φθο-
 „ρῶν διάβολος ἐκ εἶασεν ἡρεμεῖν ἡμᾶς, ἀλλ' οἷα ἀνάδην προσέκρυσσε

„τῷ ἀχρογονιαίῳ λίθῳ Χρισῷ, ἀλλ' αὐτὸς μᾶλλον συνετρίβη, ἢ
 „συνιέτριψεν, Ἀμπαῖς γὰρ τις τις τῶν ἀπὸ τῆ Παγδάτι, περὶ πρώτην
 „ῥαυ τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ, ἐκεῖσε παραγενόμενος ἅμα
 „τῷ κατὰ τόπον Ἀμπαίῳ, ἐπὶ τὸ Πραιτώριον ἐχώρησε, θυμοῦ καὶ
 „μανίας ἀνάπλεως· καὶ δὴ παραυτίκα τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Χρισοδέλῳ,
 „δεινοὶ τινὲς καὶ ὠμοὶ ἄγγελοι τὴν τάττα ἀφίξιν διήγγειλον, καὶ πρὸς
 „τὸ πραιτώριον ἦγον· ὡς δὲ ἔφθασεν ἐκεῖσε ὁ Θεοφιλὴς, καὶ ὄντως
 „ἠκριβωμένος Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ δεινὸς καὶ ἐμβρόντητος Ἀμπαῖος ἔφη-
 „σεν, ἐκ ἔξεσι σοὶ ὦ Ἀρχιεπίσκοπε τὴν ἑορτὴν νῦν τελέσαι, τέτου
 „γὰρ χάριν ἐνταυθὶ ἀφίγγην, διὰ γὰρ μαγικῆς κακοτεχνίας τὸ
 „θρυλλέμενον θαῦμα ποιῶν, τὴν Συρίαν πᾶσαν τῆς τῶν χριστιανῶν
 „ἐπλήρωσας θρησκείας· καὶ μικρὰ δεῖν Ῥωμανίαν ἀπετέλεσας τὰ ἡμῶν
 „ἔθνη ἀνατρέπων· ὁ δὲ Θεοφιλὴς Ἀρχιεπίσκοπος, πραεῖα τῆ φωνῆ
 „ἀντέλεξεν, εἰμὲν ἅπαξ, ἢ καὶ δις πείραν εἰλήφατε, ἐκ ἑξ αὐτῶν τε
 „τῶν ἔργων μυριάκις ἐπισώθητε, ἀνεκτότερον ἂν ἐδόκει ἡμῖν λέγον-
 „τες, ὡς διὰ μαγικῆς τινὸς τέτου τελεῖται κακοτεχνίας· ἐπειδεὶ καὶ
 „ἐκ τῆ προΐσαμένης Ἀρχιεπισκόπου σίδηρον ἀντὶ θρυαλλίδος τῆ προσέ-
 „ση τῷ ἁγίῳ Τάρῳ καντήλη προσεπέταξε, καὶ ταύτην ἀθρόως θεία
 „νεύσει κηρὰ δίκην ἀναφθεῖσαν ἐθεασάμεθα, μέχρι τίνος τυραννεῖν ἡ-
 „μᾶς ἐπιχειρήτε τὸ ὑπερφυῆς θαυμαζόμενοι; οἱ δὲ ἐκεῖσε ἐσῶτες
 „γραφεῖς, ἔτω καλέμενοι, τῷ κατὰ τὸν τόπον Ἀμπαίῳ καθυπερ-
 „γῆντες, μέτοχοί τε τῆς ἡμῶν ἀκραιφνῆς πίξεως ὄντες, ἐ καλῶς
 „ποιεῖς ἔλεγον, τῷ μαιφόνῳ Ἀμπαίῳ, τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ κωλύων
 „τὴν ἐξ ἔθους αὐτῷ ἑορτὴν τελέσαι· ποῖω γὰρ τρόπῳ τὸ βαρυτελὲς
 „τῶν δημοσίων φόρων εἰσπράττεται, εἰμὴ τὸ τὰς νενομισμένας αὐτῷ
 „ἑορτὰς συγχωρεῖται τελεῖν; καὶ ὡς εἰ τέτῳ ἐμμείνης τῷ λογισμῷ,
 „ἀνενέγκαι ἔχομεν τῷ πρώτῳ συμβέλλῳ Συρίας, καὶ ἐ τὴν τυχεῖσαν
 „σαυτῷ προξενήσεις ἀγανάκτησιν· ὀργιθεῖς ἔν τοῖς εἰρημένοις ὁ δει-
 „λαιος, ἄλλην μηχανὴν καινοτέραν ἀποβλέπει, ὅλος θυμῷ καὶ μανίας
 „γεγονῶς, καὶ χιλιάδας ἑπτὰ χρυσίων ἀφαιρῶν τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ
 „βιάζεται· καὶ ὡς εἰμὴ ταύτας λήφεται, ἀπαραιτήτως μὴ συγχωρη-

το κατωαγαρειον

δωματα ενον τω πατριαρχειω

η εκκλησια τω αγιω
ιακωβω

ο αγιος
ιακωβος

ο θρονος τω
μακαριω τω
ισ

εκκλησια της
αγιας αναστασης

η εκκλησια της
αγιας αναστασης

ενθα η μαρια η
μαγδαληνη ηρθη τον
κυριον η η κεισε τον
μυρο αυτου

σορα των αγιων
τεσσαρακοντι μαρ
τηρον

ο αγιος
ιακωβος

σορα τω αγιω
ιακωβω

ο ιησους ενθα ηρατησεν
την μαριαν

15 25

μαρια μη με ασφω

μαρια η μαγδαληνη

„ται αὐτῷ τὴν ἁγίαν καὶ πάνδημον ἑορτὴν τῆς Χριστοῦ τελέσαι Ἀνάστα-
„σιν· ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος ἐπὶ τῆς ἀπορίας, μέγα καὶ βαθύ σενάξας,
„διὰ ξίφους ἀπαλλαγῆναι αὐτὸν τῆς παρῆσις ζωῆς τῆς μαιφόνους ἐβιά-
„ζετο, τῆτο γὰρ καὶ συμφέρον αὐτῷ ἐνομίζετο, ὡς ἂν τῆς αὐτῶν κα-
„κίας ἀπαλλαγείη· ὁ δὲ ἐν ἀπόροις εὐμήχανος Θεὸς καὶ ἐν ἀθενεῖ δυ-
„νατὸς, καὶ ταύτην διέλυσεν τὴν μηχανήν· οἱ γὰρ μνημονευθέντες
„γραφεῖς, δύο χιλιάδας χρυσία παρασχόντες, ὡς τὰς πέντε ἐγγυ-
„σάμενοι τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ ἀποδεῖναι, τὸ κακομήχανον τῆς ἐναγοῦς
„Ἀμπραίε μάταιον ἀπέδειξαν· ἐπειδὴ τῆς Ἀρχιεπισκόπου ἐν τέτοις
„πιεζομένους εἰς τὸ Πραιτώριον, ὁ τῶν Θαυμασιῶν Θεὸς, τῆς ἀπερινοή-
„τῳ καὶ ἀμάχῳ αὐτῆς δυνάμει, δύο τῶν τῆς τριφώτης καντήλων Θεοῦ
„Φωτὸς ἐπλήρωσε, τῆς κρεμαμένους ἐν τινὶ τόπῳ, ἐν ᾧ λέγεται τὸ τῆς
„Κυρίας καὶ Θεῆς ἡμῶν Τίμιον Σῶμα, ἀπὸ τῆς Σταυροῦ λεθῆναι κατε-
„νεχθέν· τῆτο δὲ ἐπὶ τῆς Πραιτωρίας ἀγγελθέν τὸ παράδοξον, πα-
„ραυτικάι τῆτε χρισωνύμου λαῶ, καὶ τῶν βεβήλων Ἀγαρινῶν ἡ πλη-
„θὺς, ἀναμιξὺ συνέρρει ἐπὶ τὴν τῆς Θεῆς ἁγίαν Ἐκκλησίαν· καὶ τῶν
„μὲν Ὀρθοδόξων ζέοντι πόθῳ, καὶ διαπύρῳ πίσει, τῶν δὲ ἀθέων Ἀ-
„γαρινῶν μαιφόνῳ γνώμῃ, καὶ ὀλεθρίῳ φρονήματι ἐπ’ αὐταῖν ταῖν
„χερρῶν, τῶν μὲν μαχαίρας κατεχόντων, τῶν δὲ λόγχαις ὡς εἰ-
„τις τῶν χριστιανῶν φωρεθεῖ λαμπάδα κατέχων Φωτὸς, τῆτον ἐπ’
„αὐτῷ τῷ ναῷ διαχειριθῆναι· ὁ δὲ πάνσοφος Ἀρχιεπίσκοπος, ἅμα
„τῷ σὺν αὐτῷ κλήρῳ, καὶ τοῖς Ἀγαρινοῖς, ἐπὶ τὸν ἅγιον Τάφον ἔσ-
„πευδε τῆς Κυρίας, καὶ δὴ μικρὸν παρακύψας, ὡς ἔγνω μήπω κἀκεῖσε
„φοιτήσασαν τὴν τῆς Θεῆς Φωτὸς ἔλλαμψιν, σὺν τοῖς βεβήλοις Ἀγα-
„ρινοῖς τὸν Θεῖον Τάφον ἠσφαλήσατο· κατὰ ἀνατολάστε ὑψῆστο τὰς
„Μωσαϊκὰς χεῖρας ἄρας, σὺν τῷ χρισωνύμῳ λαῷ, ἐκτενῶς καθε-
„τεύων τὸν τῶν ὅλων Θεόν· Περὶ δὲ ὥραν ἕκτην τῆς ἡμέρας τῷ
„Θεῷ Τάφῳ ἐνατενήσας τῆς Σωτῆρος, ὁρᾷ τὴν Θεῖαν φωτοφανείαν,
„δι’ ἀγγέλους γὰρ αὐτῷ πρόσσεσιν ἡ τῆς Θύρας εἴσοδος· καιρὸν ἔν λα-
„βῶν πρὸς τὸ ἀπ’ ἐκεῖνε τῆς Φωτὸς μεταδεῖναι τοῖς ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ
„Θεοῦ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ πολυφωτίοις, καθὼς τῆτο ποιεῖν εἰώθει, ἔ-

„πω τῷ Τάφῳ ἀνακύψας, καὶ ἐξαπίνης ἦν ἰδεῖν πᾶσαν τὴν τῆς Θεῆς
 „Ἐκκλησίαν ἀνεπάρκτως Φωτὸς πληρωθεῖσαν, ὡς ποτὲ μὲν τὸν
 „εὐσεβεῖ λαὸν ἐπὶ τῷ δεξιῷ μέρει φέρεσθαι, ποτὲ δὲ ἐπὶ τῷ ἀρι-
 „στερῷ, ἄλλον ἐπὶ τὰ προπύλαια, ἕτερον ἐπὶ τὸν τῆς Κρανίως τόπον, καὶ
 „ἄλλον ἐπὶ τῇ κρεμαμένῃ σαυροειδῶς ἀλύσει, διὰ τὸ κἀκείνην περι-
 „σοιχεῖσθαι τὰς καντήλας, ἐν ἧ φέρεται λόγος, τὸν καθ' ἡμᾶς κόσ-
 „μον μεσάζειν καὶ σημεῖα χάριν ταύτην ἐνάποικρέμασαι· ὡς ἐπὶ τῇ
 „ἀπροσδοκίῳ φωτοφανείᾳ θάμβως πληρῶσθαι πάντας· ἀλλὰ μὴν καὶ
 „αὐτὴς τῆς ἀθέως Ἀγαρννῆς ἐκπλήξεως καὶ αἰσχύνης· ἀπὸ γὰρ τῆς
 „τῆς Χριστοῦ Ἀναλήψεως μέχρι τῆς δευτέρας, ἐν μιᾷ τῶν ἐν τῷ ἁγίῳ
 „Τάφῳ ἔσων καντήλων, κατ' ἔτος λέγεται γεγενῆσθαι τὴν τῆς Θεῆς
 „Φωτὸς ἔλλαμψιν· ἐν δὲ τῷ νῦν χρόνῳ ἀνά πᾶσαν τὴν Ἐκκλησίαν
 „ἀναλάμψαι τὴν Θεῖαν φωτοχυσίαν, ὡς πάντας μιᾷ φωνῇ τὸ, τις
 „θεὸς μέγας ἐκφωνεῖν, ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, σὺ εἶ ὁ θεὸς, ὁ ποιῶν θαυ-
 „μάσια μόνος. τῆ δὲ ἑπάρᾳ τῆς Ἀμπραῖς ἐν τοῖς Κατιχημένοις ὄν-
 „τος, γυμνὴν ἐσιλβωμένην μάχαιραν φέροντος, καὶ πρὸς τὸν ναὸν προ-
 „κύπτοντος, θαυματουργεῖται τι ἐξαισίον καὶ ὑπερδύμασον· κανδήλης
 „γὰρ μεγίστης ὑπὲρ κρατῆρος μέγεθος κρεμαμένης ἀντικρὺ τῆς αὐτοῦ
 „προκύψεως, κατὰ τινα Θεῶν οἰκονομίαν συνέβη, ταύτην ὕδατος καὶ
 „ἐλαίου κενὴν καταλειφθῆναι, καὶ παραχρῆμα Θεῖα Φωτὸς ἐμπληθῆ-
 „ναι μίτε μὴν θρυαλλίδος προσέσης ἐν αὐτῇ· ὁ ἔν φονώδης καὶ δύ-
 „σπνος Ἀμπραῖος ἐπὶ τῷ τοιούτῳ παραδόξῳ θεάματι ἔμεινεν ἐννεὸς, ὡς
 „καὶ πᾶσιν αὐτὸν ἀριδῆλως ἐξ εἰπεῖν, πυρὸς δίκην χεῖρα βλέπειν αὐτὸν,
 „καὶ διὰ ταύτης ταῦτα τὰ παράδοξα καὶ ἐξαισία ἐπιτελεῖσθαι· τὸ δὲ κα-
 „τὰ τὸν δρακόντιον σαυρὸν ἔτι παράδοξον τελεσθέν, μὴ τοῖς πολλοῖς
 „ψεύδως ἐχόμενον νομιθεῖν, ἐπ' ἕδενι γὰρ ἑτέρῳ τὴν ἐμὴν ἀμαρτω-
 „λὸν συνείδησιν ἀνατίθῃμι, εἰμὶ ἐπὶ τῷ ἀκοιμήτῳ ὀφθαλμῷ τῷ τὰ
 „βάθῃ τῆς διανοίας ἐρευνῶντι, ἐφ' ᾧ γὰρ τῶν ἐν τῷ δεξιῷ μέρει
 „δρακοντίων τῆς ἁγίας τῆς Θεῆς Ἐκκλησίας ὄντων, εἰς τὸν ἐν τῇ κε-
 „φαλῇ αὐτὸν ἐμπερόμενον σαυρὸν, ἀσπὴρ ἀναφανείς ἐν τῷ μέσῳ ἡλιο-
 „δῶς περιήσραπτεν, καὶ μετ' ἐπολύ δὲ εἰς τέσσαρα διαιρεθεῖς, σαυ-

ροει-

Ἡ μεγάλη πόρτα τῆς παλαιᾶς

„ρρειδῶς ἀνεφαίνετο ἔξασράπτων, ὡς ἐπ’ αὐτὸν συνδραμεῖν ἅπαντας,
 „ἔνικητιρίαις ὕμνοις ἀνακράζειν τῷ τὰ ἡμέτερα οἰκονομεῖντι Θεῷ, ἐ-
 „δὲν ἄλλ’ οἶμαι τῆτο δηλῆν, ἀλλ’ ἢ ὡς τῆς ἐν Θεῷ πιστῆς ἀγίας βα-
 „σιλείαςσε τὸ κραταίον, καθυποτάξει μὲν τὸν ζηγῆτὸν Ἰσμαῆλ,
 „ἀμαυρώσει δὲ ἔτι τὴν τῶν Ἀγαρηνῶν μισαράν θρησκείαν, καθὼς τε-
 „το ἔτι παρὰ τῶν βεβήλων ἔτι ἐναγῶν Ἀγαρηνῶν ὠμολόγηται· ὁ δὲ διὰ
 „σαυρῆ Θεὸς τὰ νικητήρια δὲς τῷ ἐν βασιλευσιν ἀοιδίμῳ Κωνσταντίνῳ,
 „τὸ ὁμώνυμον ἔτι ὁμότροπον δωρησάμενος. τῇ δὲ ἀσέρος μινυθείση ἀ-
 „γία βασιλείασε, αὐτὸ ἔτι ναῖ καθυποτάξαι, κραταιώσαι, ἔτι ἐνισ-
 „χύσαι, δέσποτα ἐπὶ παντὸς ἔθνευς κεφαλὴν ἐν σοὶ ἀποκαθιστῶν,
 „τῆς σιδηρᾶς βασιλείας τὸ κράταιον.

Ταῦτα ὁ ἐν κληρικοῖς ἐλάχισος Νικήτας.

Γραφῆ παραδέδωκα ἔτος Ἀδάμ· ς· ὑ· ν· ε·

Ταύτην αὐτὴν τὴν εἰς τὸν πανάγιον Τάφον τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ κατ’ ἔτος γινομένην θείαν ἔλλαμψιν, μαρτυρεῖ ἔτι ὁ εὐσεβέστα-
 τος ἐν βασιλευσιν Ἰωάννης ὁ Κατακλιζηνός, ὁ ὑπερον διὰ τῆς θείας ἔτι
 ἀγγελικῆς σχήματος, Ἰωάσαφ μοναχὸς μετονομαθεὶς, διαλεγόμενος
 γὰρ μετὰ τινος Πέρση Μωαμετάνη ἔτι ἀπολογούμενος, ἐν τῇ γ· αὐτῆ
 ἀπολογία αὐταῖς λέξεσιν ἔτω λέγει.

„Ἀλλὰ ἔτι περὶ τῆς κατ’ ἔτος γινομένης ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐν
 „τῷ Τάφῳ τῆς Χριστοῦ θαύματος, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς αὐτῆς Ἀναστά-
 „σεως ὡς ἔτι σὺ οἶσθα, ἔχεις εἰπεῖν τίς οἶδας πάντως ὅτι κρίμασιν
 „οἷς οἶδε Θεός, κατεξουσιάζουσιν οἱ Μωσουλῆμοι ἔτι τὸ πᾶν τῆς ἀγίου
 „τῆς· ἀλλὰ κατὰ τὸν δηλωθέντα καιρὸν τῆς Χριστοῦ Ἀναστάσεως,
 „πολλὴν ἔτι μεγάλην ποιῶνται τὴν ἐπιμέλειαν ἔτι φροντίδας, ὡς μὴ
 „κέτι εἶναι τὸ παράπαν λυχνιαῖον φῶς· ἔτι παρακατιῶν λέγει· ἐν δὲ
 „τῷ καιρῷ καθ’ ὃν ἄδουσιν οἱ ἐκεῖσε εὐρισκόμενοι χριστιανοὶ τὸν τῆς

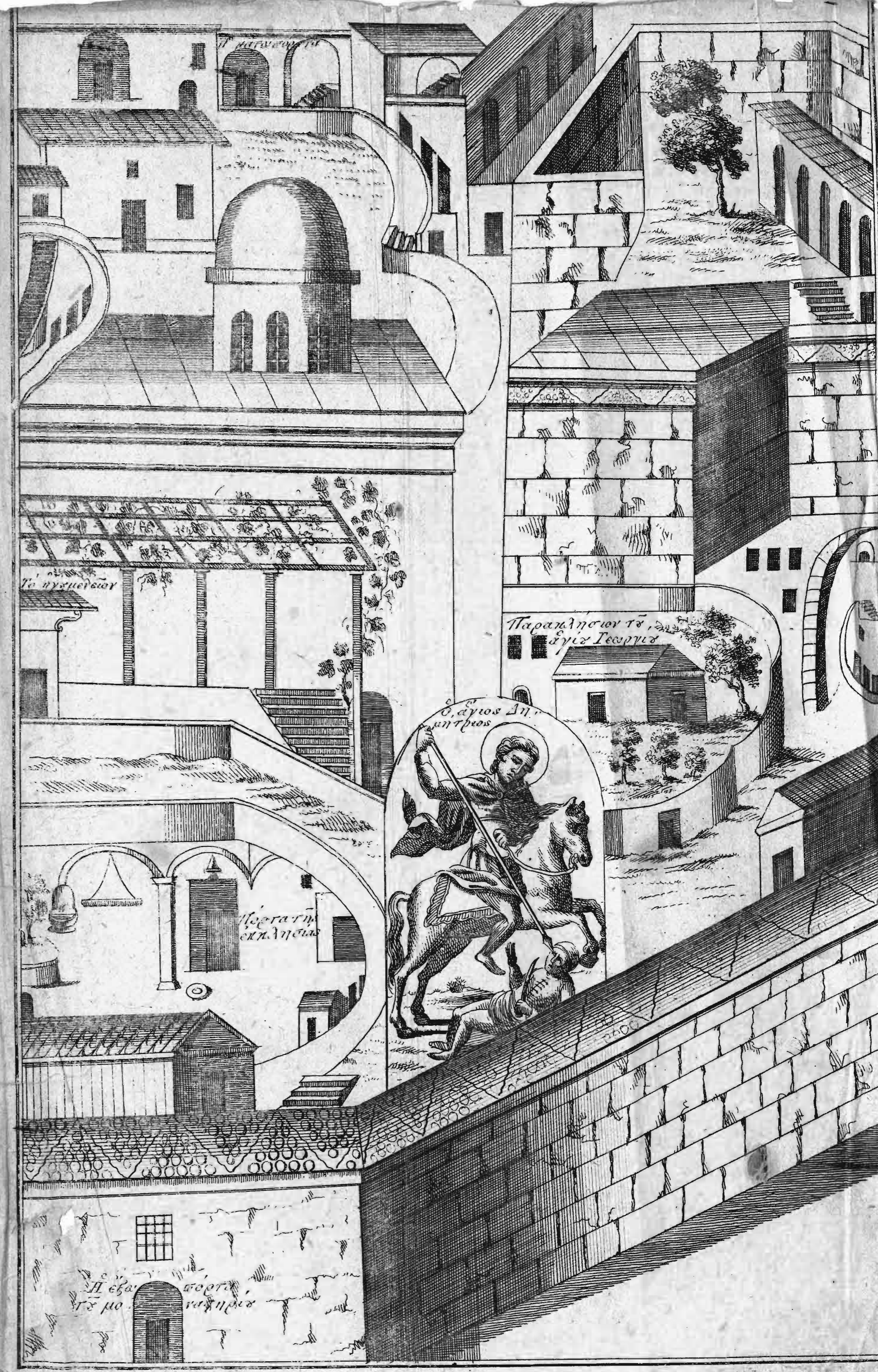
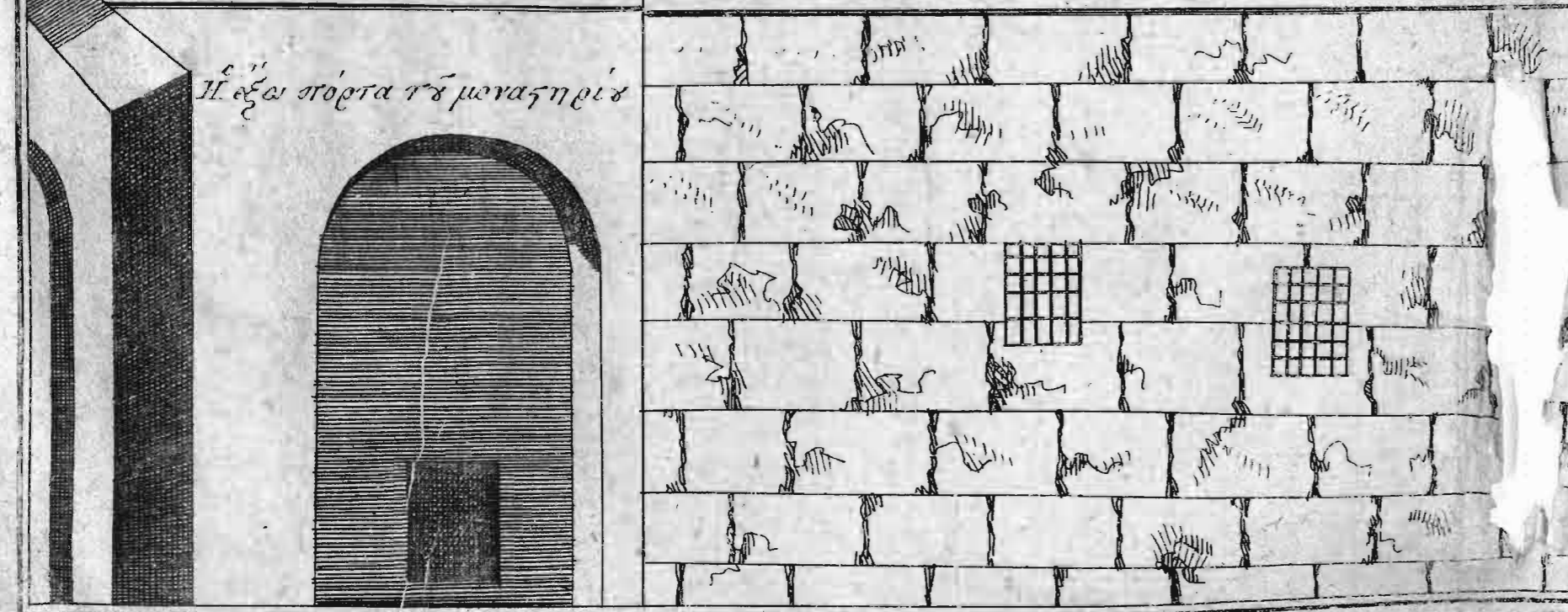
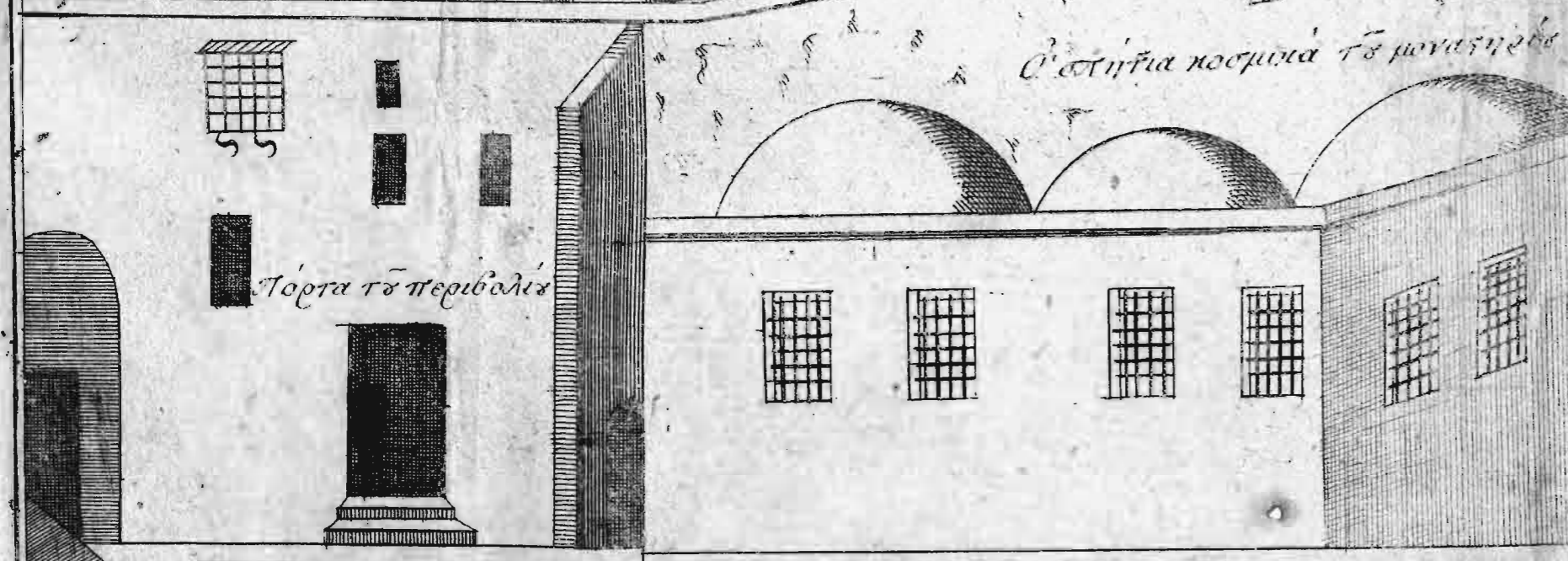
„Αναστάσεως τῆ Χρισῆ ὕμνον, κατέρχεται φῶς ἐρανέσθην, ἀνάπτου τὰς
„εἰς τὸν Τάφον τῆ Χρισῆ εὐρισκομένας λαμπάδας.

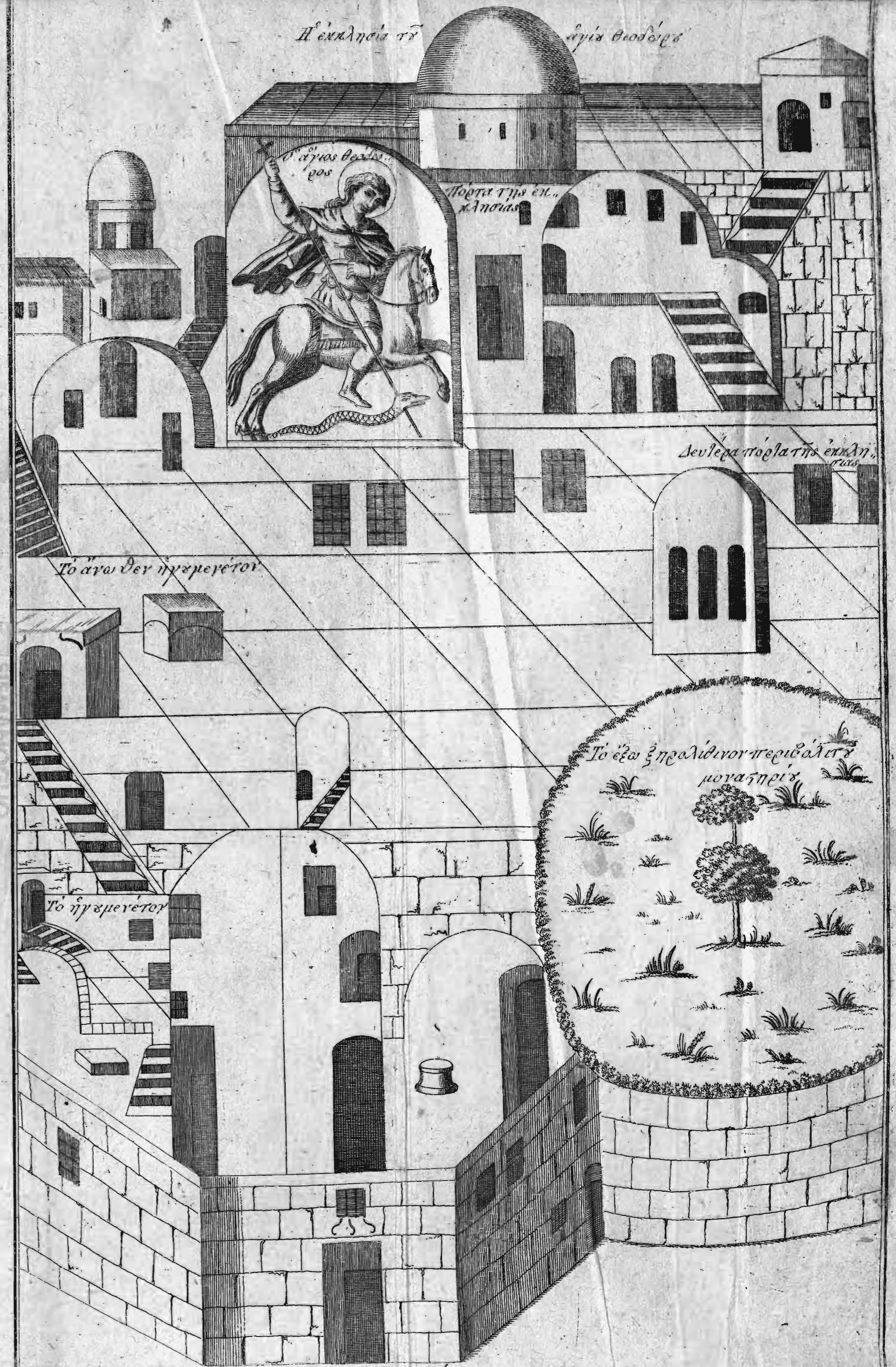
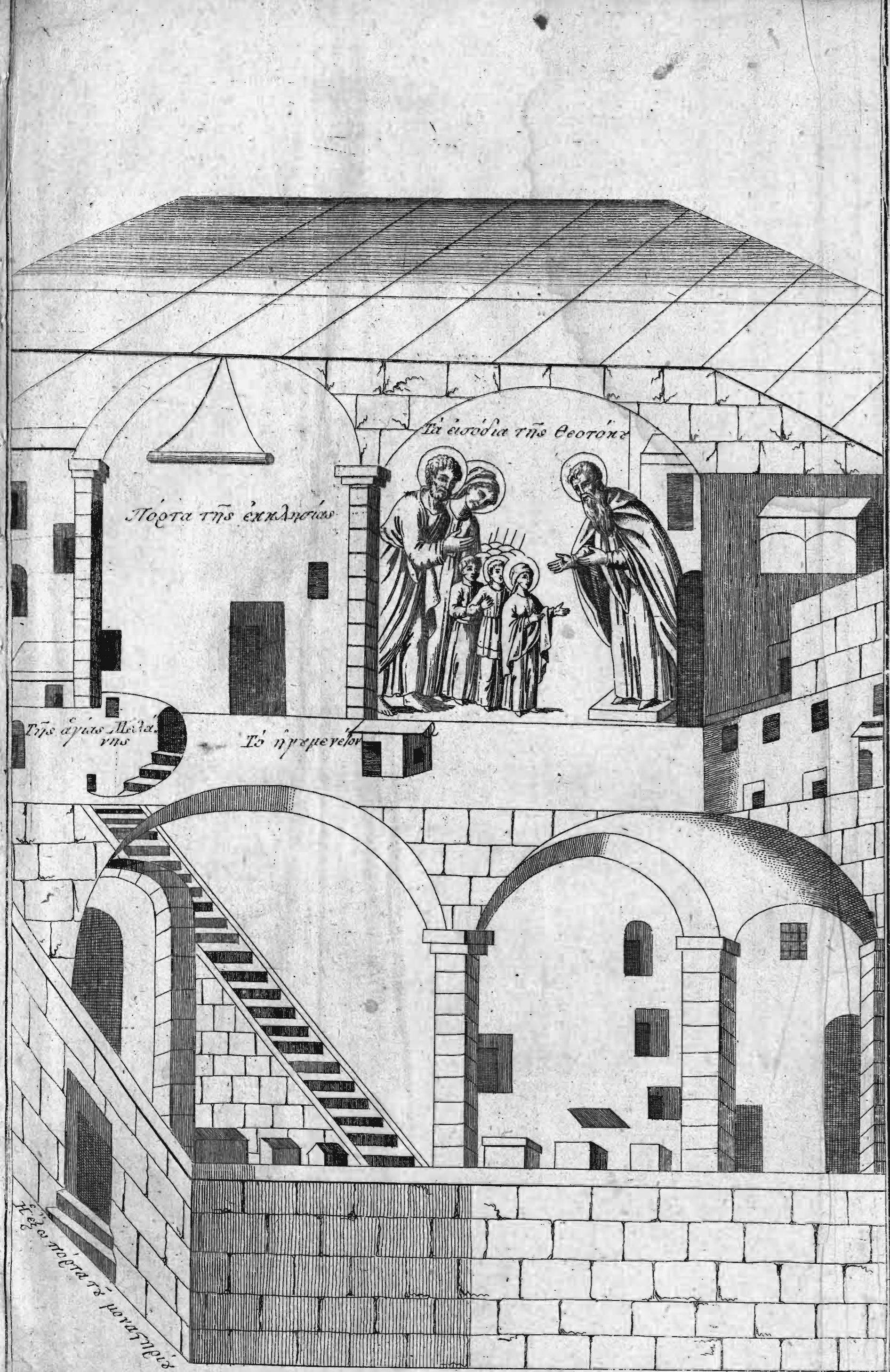
„Καὶ αὐθις ἀλλαχῆ λέγει· τί γένσοι δοκεῖ; ψευδῶς ἔλεγεν
„ὁ Χρισὸς ὅτι Θεὸς ἐστὶ καὶ Θεὸς υἱὸς, καὶ πῶς τῆ ὥρα καθ' ἣν ἀνυμνεύ-
„σιν οἱ Χριστιανοὶ. ὡς εἶπομεν, τὸν Χριστὸν, Θεὸν, καὶ Θεὸν, υἱὸν, καὶ
„ποιητὴν πάσης κτίσεως, εἰς πλείονα δῆθεν πίσωσιν, καὶ ἀσφάλειαν, καὶ
„τῆ θαύματος δήλωσιν, μαρτυρῆντος τῆτο τῆ Θεῆ, ἐξέρχεται φῶς,
„ἐξάπτου τὰς εἰς τὸν Τάφον λαμπάδες· ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ
„ποταμῷ, ἐν τῆ ὥρᾳ τῆς αὐτῆ τῆ Χρισῆ βαπτίσεως, κατήλθεν ἐξ
„ἐρανεῖ φωνῆ λέγουσα, ἔτος ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, τατέσιν ὁ
„Χριστὸς, ἔτω καὶ κατὰ τὸν ρηθέντα καιρὸν, ἐξέρχεται φῶς, πιστέμε-
„νον, καὶ μαρτυρῆν πᾶσι πιστοῖς τε καὶ ἀπίστοις, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν, ὁ Χρι-
„στὸς, ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τῆ Θεῆ καὶ Πατρός, ὁ ἀληθὴς τε Θεὸς καὶ
„ἄνθρωπος· τίς γὰρ ἔτω τοσῆτον ἄθλιος, ὃς ἔχῃ ὁμολογεῖ τὸν Χρι-
„στὸν Θεὸν, καὶ Υἱὸν, καὶ Λόγον τῆ Θεῆ; εἰ μὲν ἐρευνῶσιν, ἀντιλέ-
„γουσιν, τοῖς δὲ ἀντιλέγουσιν, τί ἐστὶ χρεῖα ἕτερον κατηγορεῖ; αὐτοὶ
„ἑαυτῶν εἰσὶ κατήγοροι.

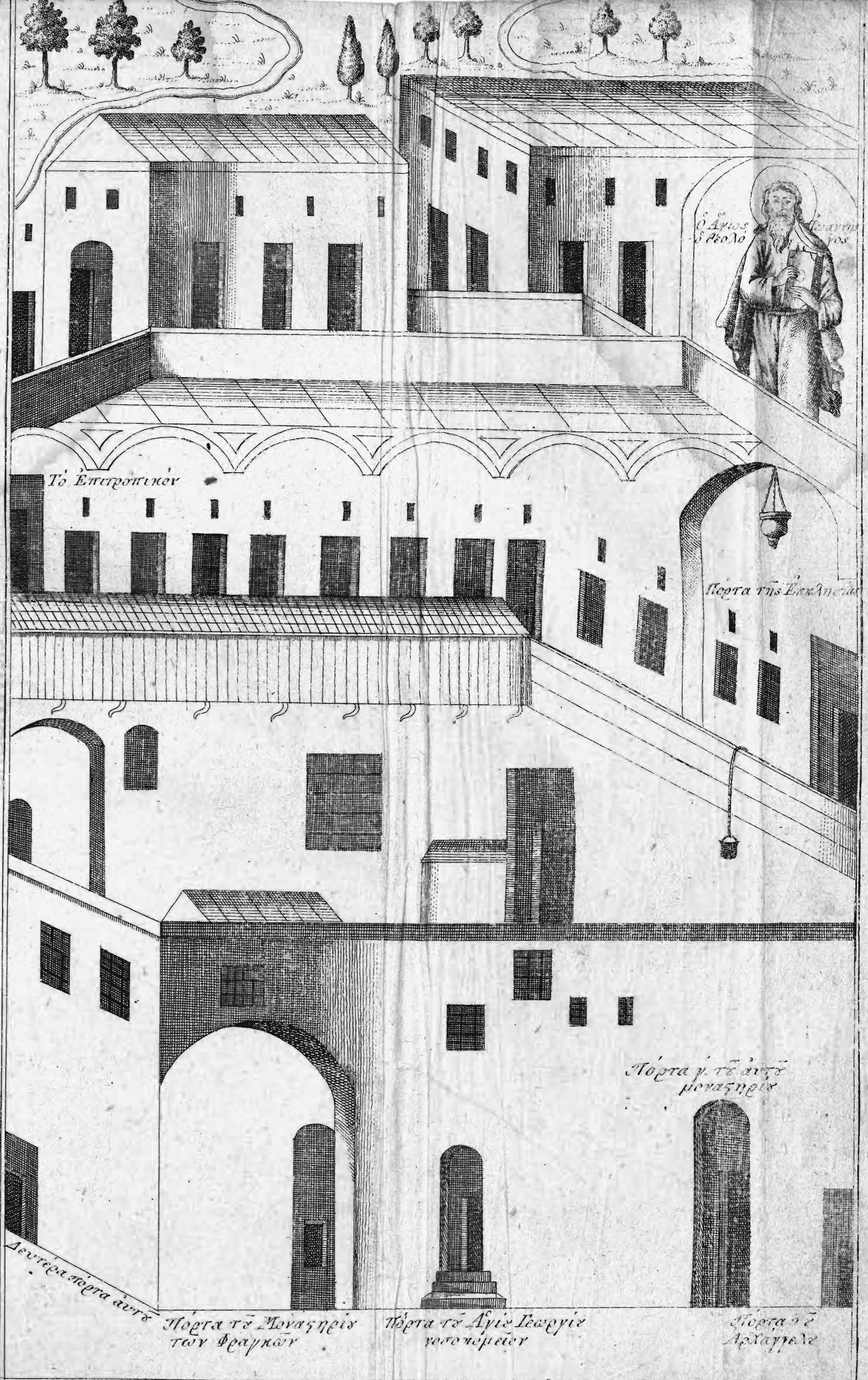
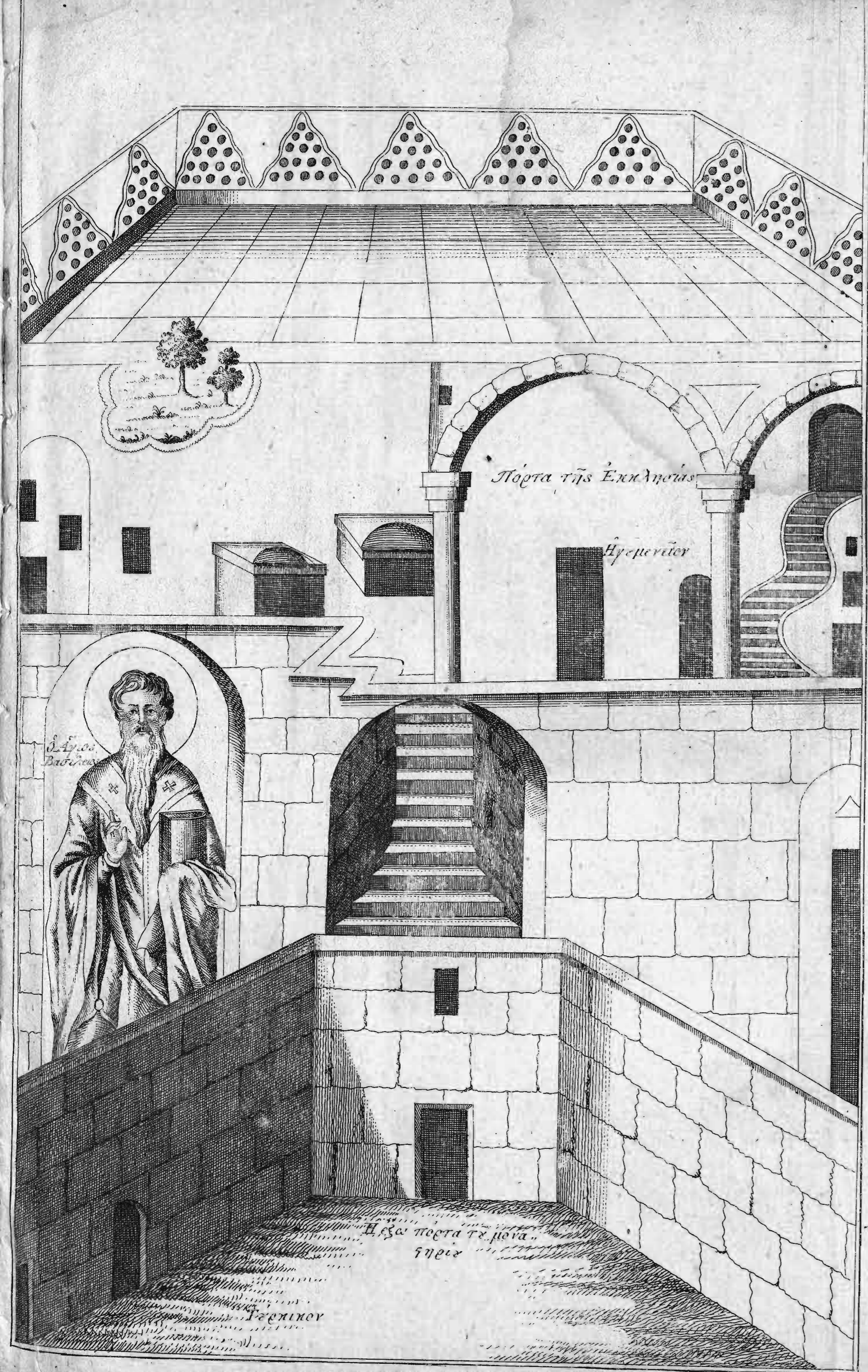
Καὶ ταῦτα μὲν ἱκανῶς περὶ τῆτο, ἡμεῖς δὲ αὐθις ἐπὶ τὸ προ-
κειμένον ἐπανέλθωμεν.

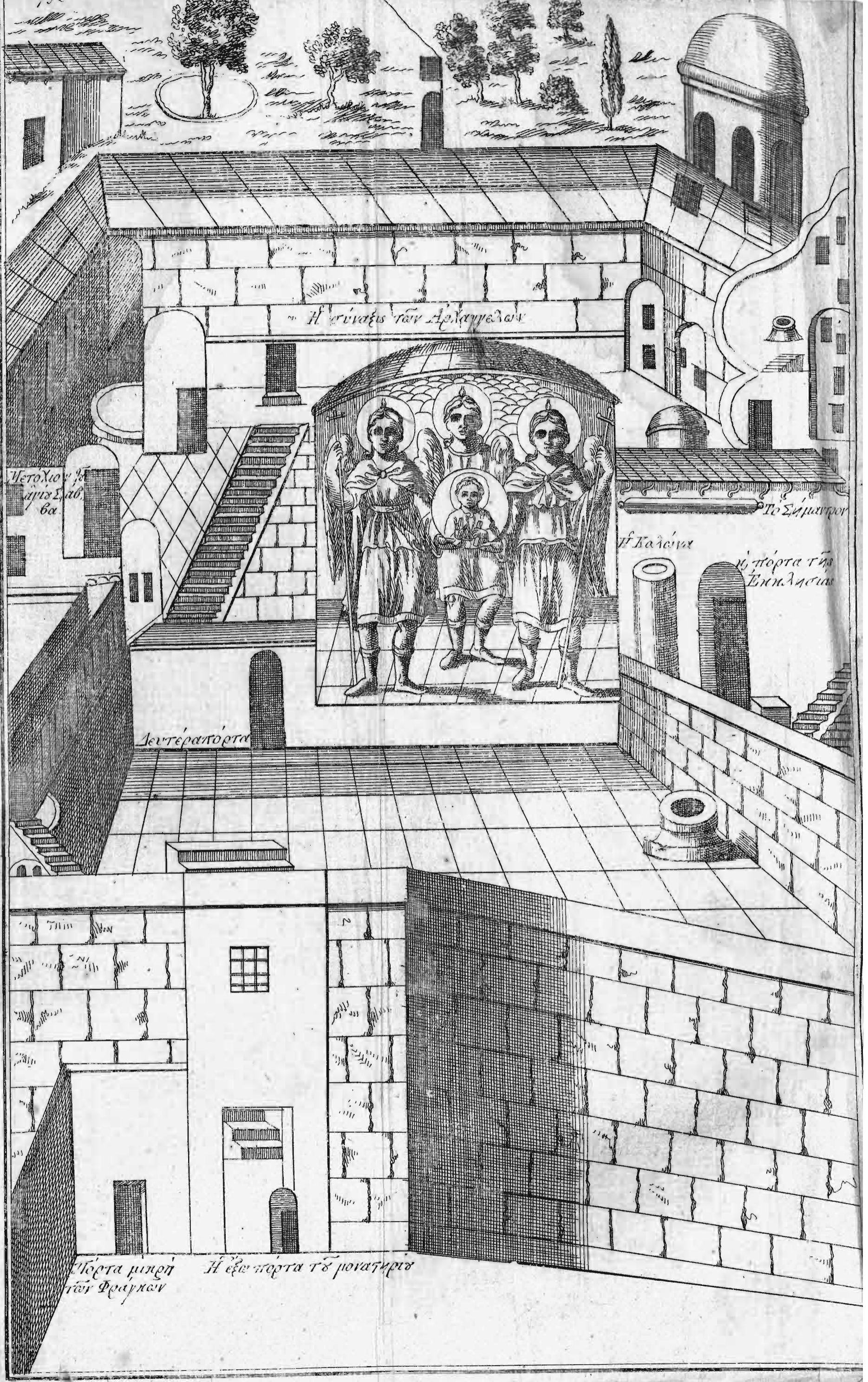
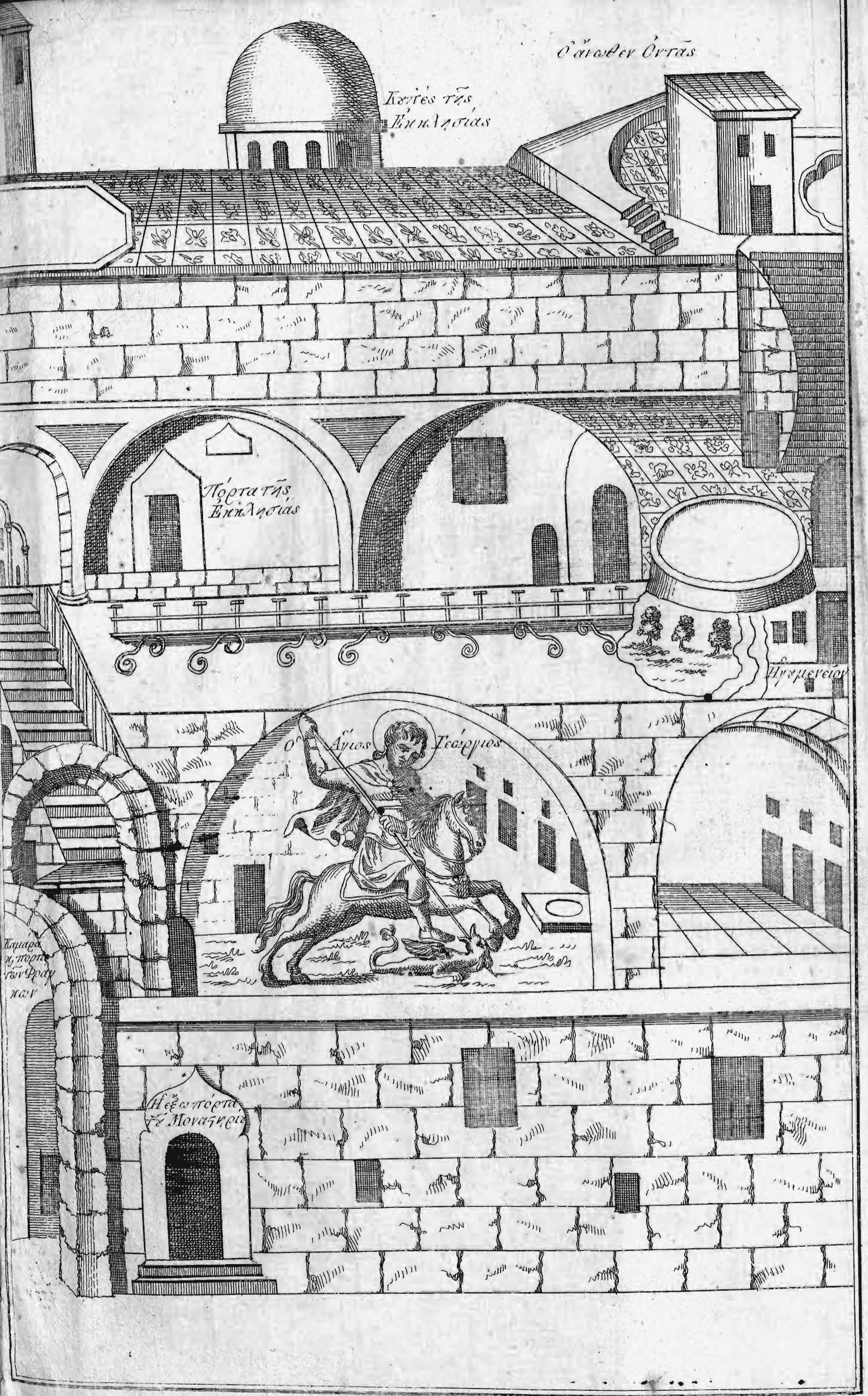
Εξέρχόμενοι ἀπὸ τὸ ἅγιον Κεβέκλιον, καὶ ὀδεύοντες κατὰ ἀνατολὰς
βήματα εἴκοσι τρία, εἶναι κάγκελα σιδηρὰ μὲ πόρταν, ὑποκάτω μιᾶς
μεγάλῃς καμάρας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν βασιάζονται οἱ δύο κερπέδες τοῦ
Θεῆ Ναῆ, τὴν ὁποίαν καμάραν, Βασιλικὴν ὀνομάζουσιν· καὶ εἰσερχόμενοι
αὐτῆ εἶναι τὸ Καθολικὸν καὶ ἡ Ἐκκλησία τῶν Ὀρθοδόξων, εἰς τὸ μέσον
τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἐν μάρμαρον τετράγωνον, ἀπὸ δύο σπιθαμαῖς ἢ
κάθε πλευρὰ αὐτῆ, καὶ εἰς τὴν μέσιν τρυπημένον, ὑπερέχει καὶ ἀπὸ τὸ
ἔδαφος δάκτυλα πέντε, αὐτὸς ὁ τόπος λέγεται ὁ ὀμφαλὸς τῆς γῆς·
δυτικὰ δὲ καὶ ἀριστερὰ τῆ Καθολικῆ, εἶναι σασίδια τετορτυμένα καὶ εὐμορ-
φα, καὶ μὲ τέμπλη περιχρυσωμένα καὶ ἔντεχνα, μὲ εἰκόνας μεγάλας
καὶ θαυμάσιαι, φέρουσαι τὰ πάθη τῆ Σωτῆρος Χρισῆ· εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς
σειρᾶς τῶν σασιδίων, εἰς μὲν τὸ δεξιὸν μέρος, εἶναι ὁ θρόνος τῆ μα-
καριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, κατὰ πολλὰ ἔντεχνος καὶ ὠραῖος·
ἀντικρυ δὲ τῆτο, εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος δηλαδὴ, εἶναι ἄλλος θρόνος,
καὶ εἰς αὐτὸν ἴσεται ὁ Ἀρχιερεὺς ὁ μέλλων ἱεροεκτελέσαι· διότι εἰς τὸν
πατριαρχικὸν θρόνον νὰ ἀνέλθῃ, κανονικῶς εἶναι ἐμποδισμένον· πλη-
σίον τῆ ἀρχιερατικῆ τῆτο θρόνου, εἶναι σκάλλα, δι' ἣς ἀνέρχεται ὁ
Ἱεροδιάκονος εἰς τὸν Θεῖον ἄμβωνα, καὶ ἀναγινώσκει τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον·
ἀπὸ αὐτὸν ἰχνάρια δέκα ἑπτὰ, εἶναι ἕτερον σκαλένιον, καὶ ἴσεται τὰ
μεγάλα μανθάλια, μὲ τὰς μεγάλας λαμπάδας, ἔμπροσθεν τῶν Δεσ-
ποτικῶν εἰκόνων, ἔνθα εἶναι καὶ τὸ μέγα Τέμπλον περιχρυσωμένον ἔν-
τεχνως, μὲ τὰς μεγάλας Δεσποτικὰς εἰκόνας, καὶ ὑπεράνωθεν τῆτων,
μὲ εἰκόνας μικρὰς τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ μὲ τὸν δρακόντιον σφυρὸν,
ἔ τὸ μᾶκρος σπιθαμαῖς εἴκοσι δύο· ἀπὸ τὰς βασιλικὰς σύλας ἀνβαί-
νοντες τρία σκαλένια, εἶναι ἡ ἁγία τράπεζα, ἔκστα, μᾶκρος σπιθα-
μαῖς ἑπτὰ, καὶ πλάτος δώδεκα, μὲ Κεβέκλιον περιχρυσωμένον θαυ-
μασίως, βασιάζόμενον ἀπὸ τέσσαρας κολώνας παρομοίως κεχρυσωμέ-
νας, καὶ ἀπὸ μὲν τὰ δεξιὰ τῆ ἁγίας βήματος, εἰς τὴν πλαγίαν θύραν,
εἶναι τὸ σκευοφυλάκιον, ὅπερ φυλάττονται τὰ συνήθη ἱερά ἄμφια· ἀ-

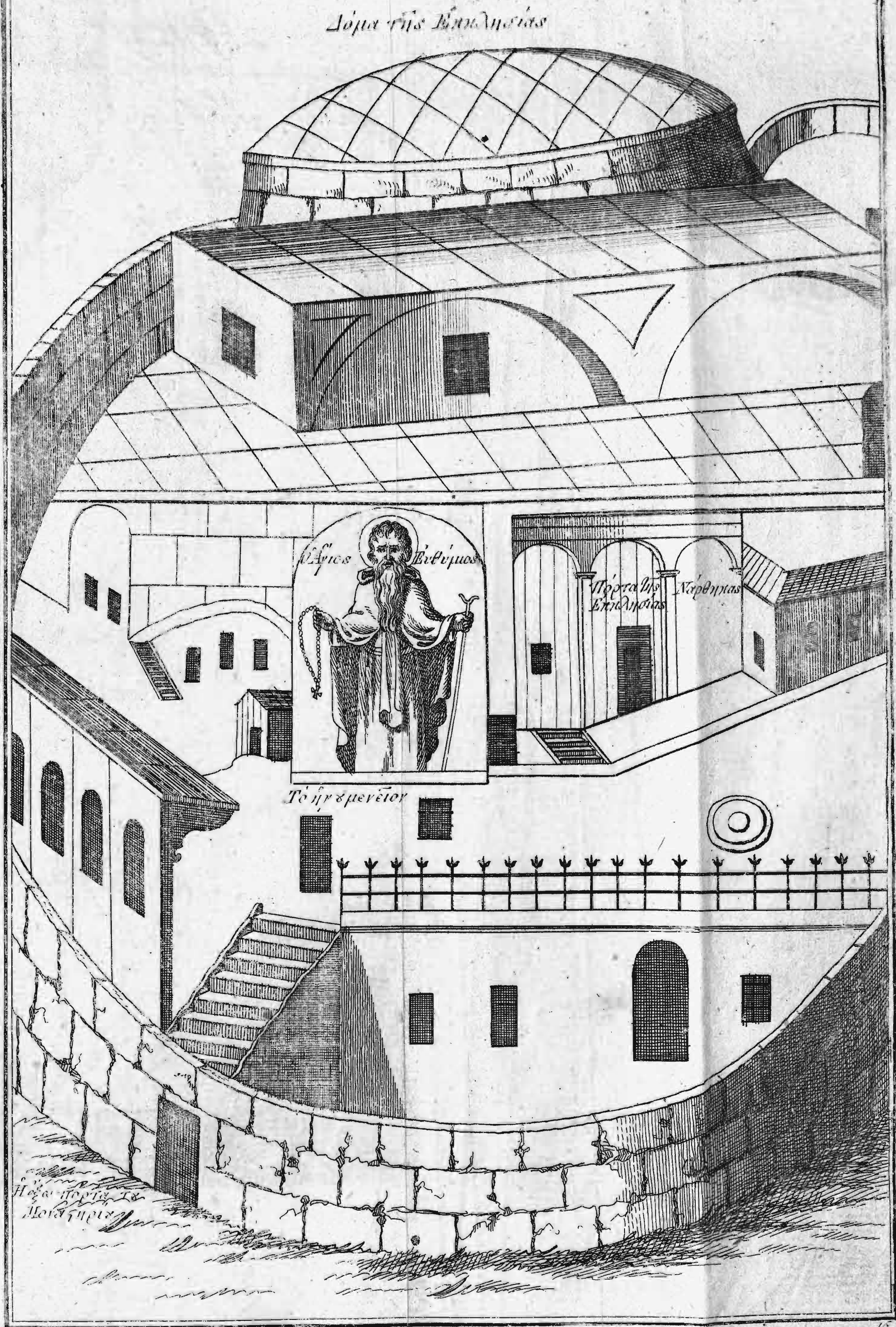
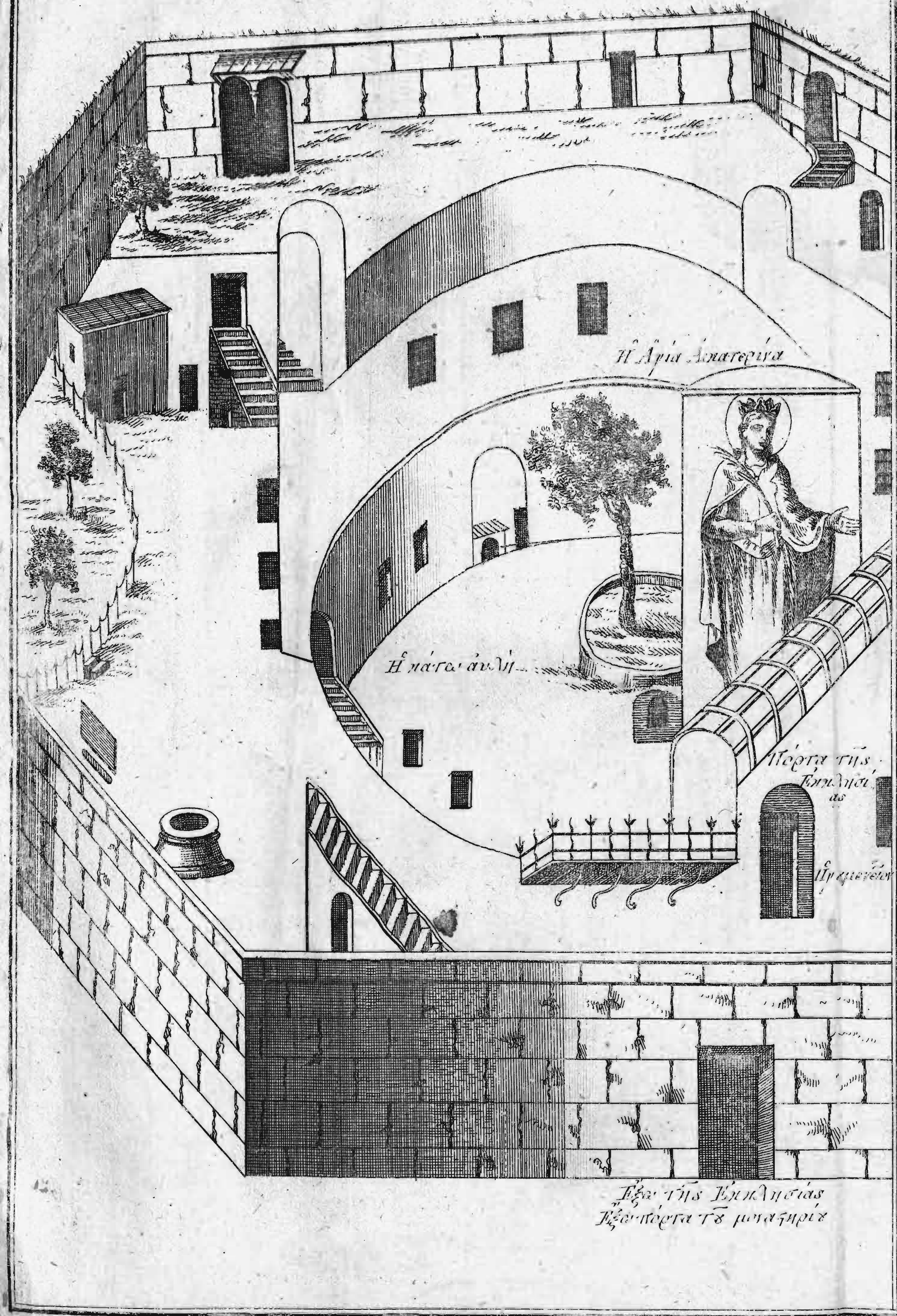
πὸ τὰ ἀριστερὰ δὲ τῆς ἑτέρας πλαγίας Θύρας, εἶναι ἡ ἅγια Πρόθεσις, μὲ Κυβελλίον σεντεφένιον, καὶ ὀπίωθεν τῆς ἁγίας Προθέσεως, ἕτερον σκευοφυλάκιον, ἐν ᾧ φυλάττονται ἄλλα ἱερά ἄμφω· ὀπίωθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, μὲ ἑπτὰ βασιμίδας, εἶναι τὸ ἱερὸν σύνθρονον τῆς Παναρχῆς, μὲ σεντέφι Σαυμασίως κατασκευασμένον, φυλάττον ἄνωθεν τὸ ἱερὸν Ἀρτοφόριον, ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν, ἔχει δώδεκα κολώνας, ἀπὸ τὰς ὁποίας βασιάζεται ἡ λεγομένη Ἀχιβάδα, καὶ ὅλη ἡ σέγη τῆς ἁγίας Βήματος, τετέσι, τὸ σαυροσόλιον· μεταξὺ τῶν κολῶνας ἔχει καὶ δύο μεγάλας εἰκόνας ὡραίας καὶ φοβερὰς ὅπως ἔχῃ τὴν χαρακτῆρα τῆς Δεσπότης Χριστῆς, καὶ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ ἑκατέρωθεν ἀπὸ ἐν νυθαλίῃ ὅπως ἔχῃ μέσα ποσσῶν Ὁσίων, Δικαίων, καὶ Μαρτύρων, ἁγία Λείψανα, εἰς ποτήρια κρησαλένια μεγάλα, μὲ καπάκια σφαιλισμένα, τὰ ὁποία εὐγάνουσι εἰς τὰς παρήσιας ἐν τῇ μεγάλῃ εἰσόδῳ· ὀπίωθεν τῆς σκευοφυλακίης τῆς πρώτης, ἔχει σκάλαν πλατεῖαν, καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν μὲ κάγκελα σιδηρὰ, καὶ πόρταν καὶ αὐτὴ κρέμανται τὸ μέγα σιδηρῶν, καὶ τὸ ξύλινον σίμανδρον· καὶ ἐπὶ τὰ πρόσω, εἶναι τὸ μαγειρεῖον τῶν Πατέρων, ἡ τράπεζα αὐτῶν, καὶ ὀλίγαι κατοικίαι τῶν ὑπηρετάντων τὸν ἁγίου Ναόν· ἔχει δὲ τὸ καθολικὸν μίκρος ἰχναρία ἑκατὸν δέκα ὀκτώ, καὶ πλάτος ἐννευήκοντα· ἔχει δὲ καὶ πόρτας τέσσαρας· ἡ πρώτη εἶναι ἡ ἀπέναντι τῆς ἁγίας Κυβελλίης, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐδηλώθη, ἡ δευτέρα εἶναι πρὸς τὴν ἁγίαν Ἀποκαθήλωσιν, ἡ τρίτη ἔχει τὴν ἀνάβασιν εἰς τὸν ἁγίου Γολγοθᾶν, καὶ ἡ τετάρτη εἶναι ὑποκάτω τῆς ἱερῆς Ἀμβωνος, πλησίον τῆς ἀρχιερατικῆς θρόνου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατεβαίνοντες τέσσαρα σκαλένια, καὶ περιπατῶντες κατὰ ἄρκτον ἰχναρία τριάκοντα πέντε, εὐρίσκομεν τὸν τόπον ὅπως ὀνομάζεται Κλάπες· αὐταὶ αἱ Κλάπες εἶναι κάτω εἰς τὸ ἔδαφος μία ῥιζημαῖα πέτρα, καὶ ἔχει δύο τρύπαις, εἰς τὰς ὁποίας ἔβαλον τῆς παναγίης πόδας τῆς Κυρίου μας εἰς τὸν καιρὸν τῆς πάθους, καὶ ἄνωθεν τέτων, εἶναι ἅγια τράπεζα, ὑπὸ τεσσάρων σύλων βασιζομένη, ἣτις λειτουργεῖται ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος· καὶ αὐτὴ πλησίον εἶναι καὶ τὸ παρακλίσιον τῆς Παναγίας, αὐτὴ ἔσκεν ἡ Παναγία, μὲ τὸν Θεολόγον Γωάννην, καὶ βλέπεσα με-

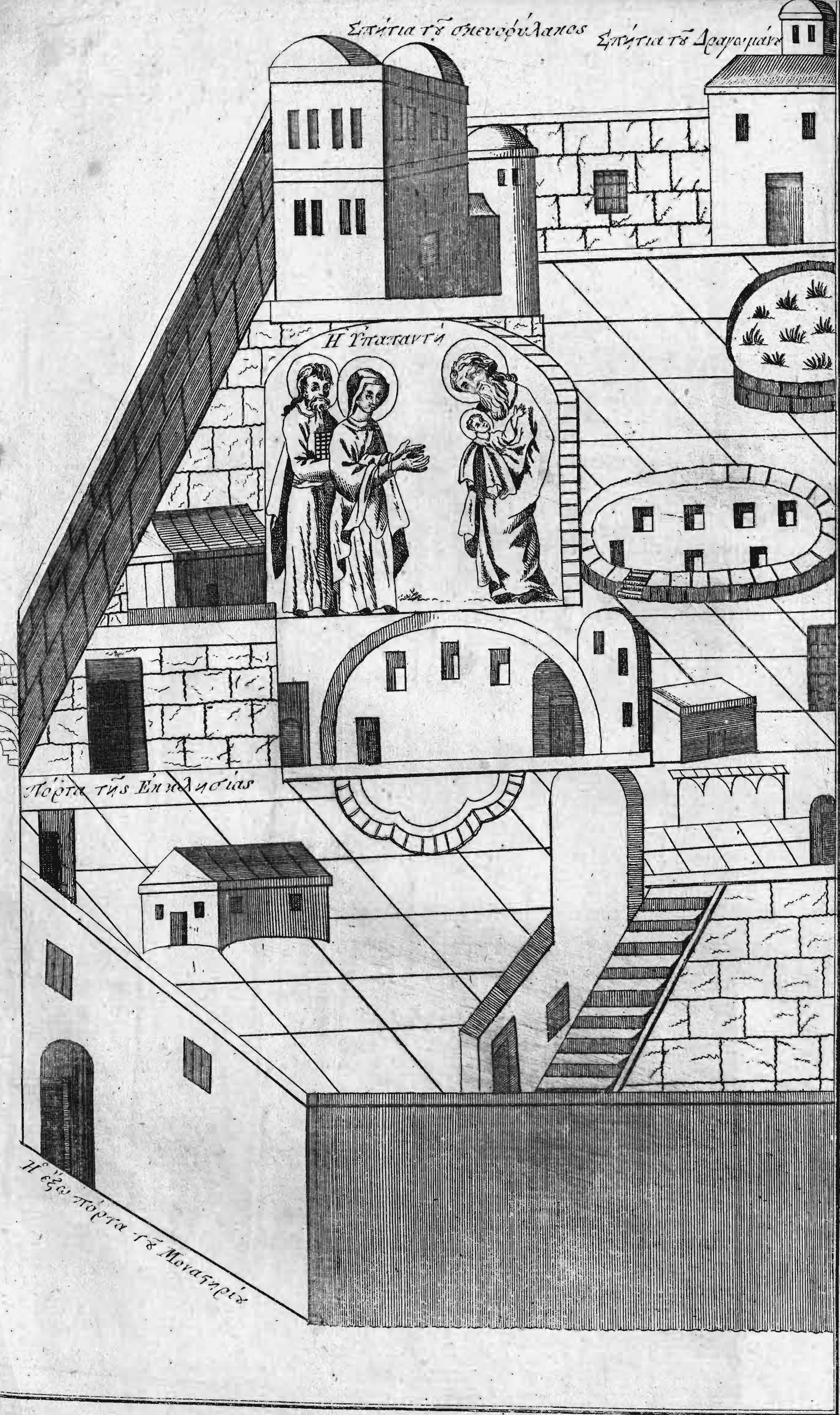

Σπίτια τῆ σκουφύλακος Σπίτια τῆ Δραγαμάνη

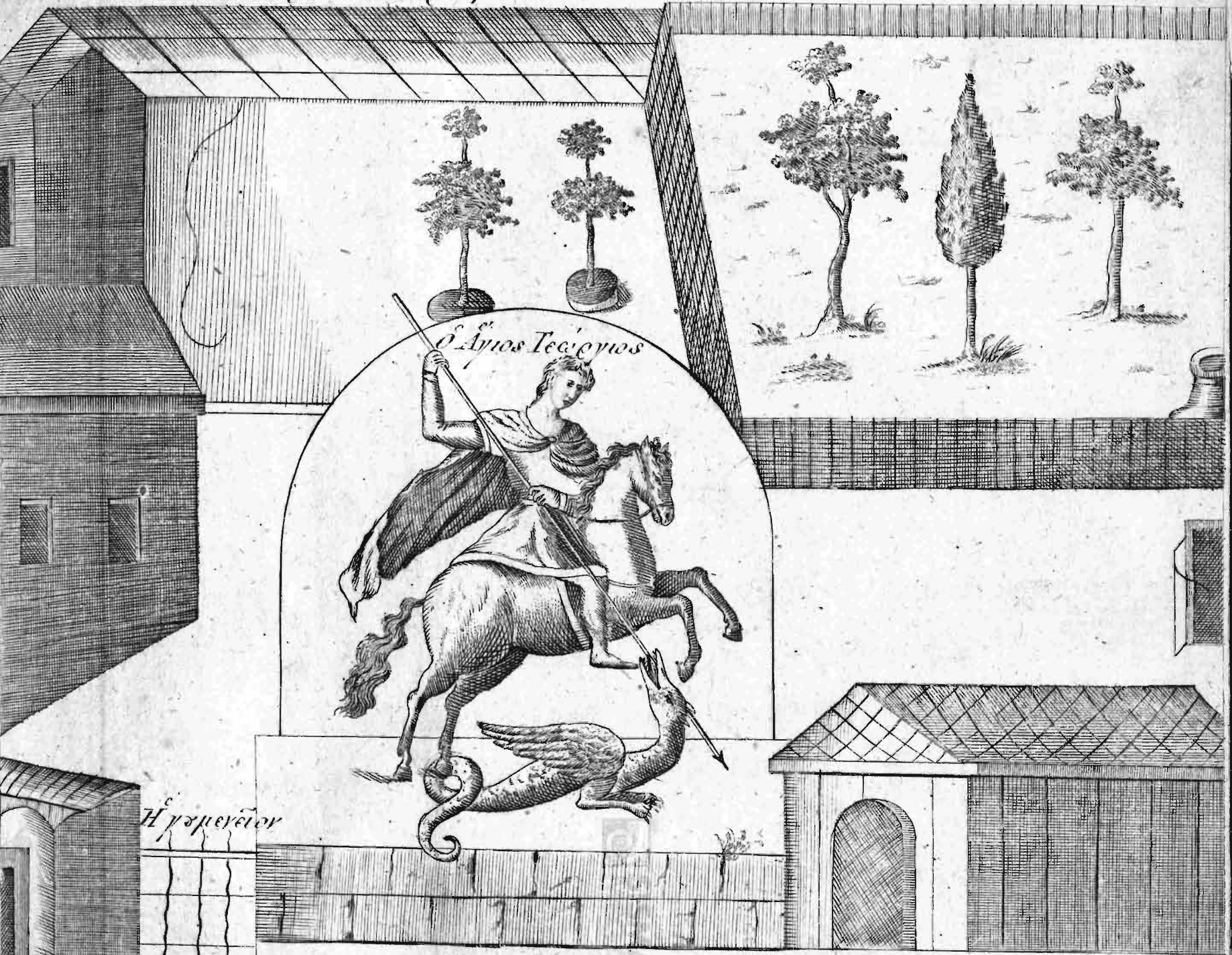

Καίεσ τῆς Ενωδικίας

Τῆ ἀνάτολις

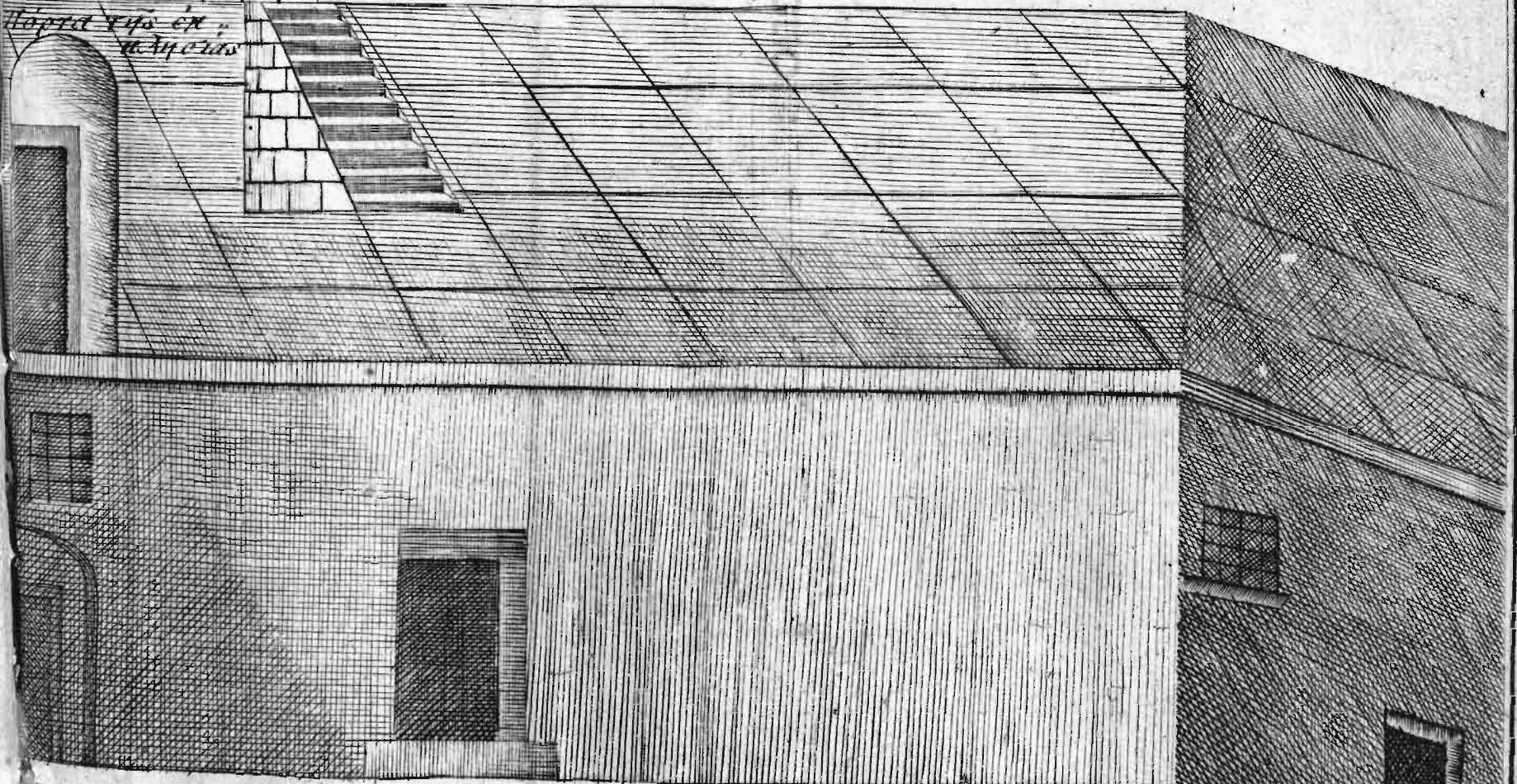

Περίβολοι Χερσιμέιον

Η γερμενείον

Πόρτα τῆς ἐκκλῆσιας

Ἡ ἐξέλιξις τῆς Μοναστηρίου

Ὁ σπήλιον καλλιτέρον τῆς κλητον

Πόρτα

τὰ μεγάλης λύπης, τὸν γλυκύτετον καὶ μονογενῆ αὐτῆς Υἱὸν, κρε-
 μάμενον ἐπὶ τῷ σαυρῷ, ἤκασε τὸ, γύναι, ἴδε ὁ Υἱὸς σε, καὶ ὁ μαθη-
 τῆς Ἰωάννης ὁ θεολόγος, τὸ ἰδὲ ἢ Μήτηρ σε, καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς
 ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητῆς εἰς τὰ ἴδια.

Ὅπιδεν δὲ τῷ ἁγίῳ βήματος τῷ καθολικῷ, ἰχνάρια δεκαπέν-
 τε εἶναι παρακλήσιον, καὶ ὀνομάζεται Φυλακὴ τῷ Χριστῷ, διότι εἰς αὐ-
 τὸν τὸν τόπον ἐσάθη ὁ Ἰησοῦς βασιάζων τὸν σαυρὸν, ἕως ἔτι νὰ τρυπη-
 θῇ ἢ ἁγία τρύπα ὅπως ἔσκησαν τὸν σαυρὸν.

Παρέμπροθεν εἶναι παρακλήσιον ἕτερον, καὶ αὐτῷ οἱ στρατιῶται
 διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια τῷ Ἰησοῦ μετὰ τὴν σαύρωσιν, καὶ ἐπληρώθη το
 ρητὸν τῷ προφητάνακτος Δαβὶδ ὅπως εἶπεν, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου
 ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον.

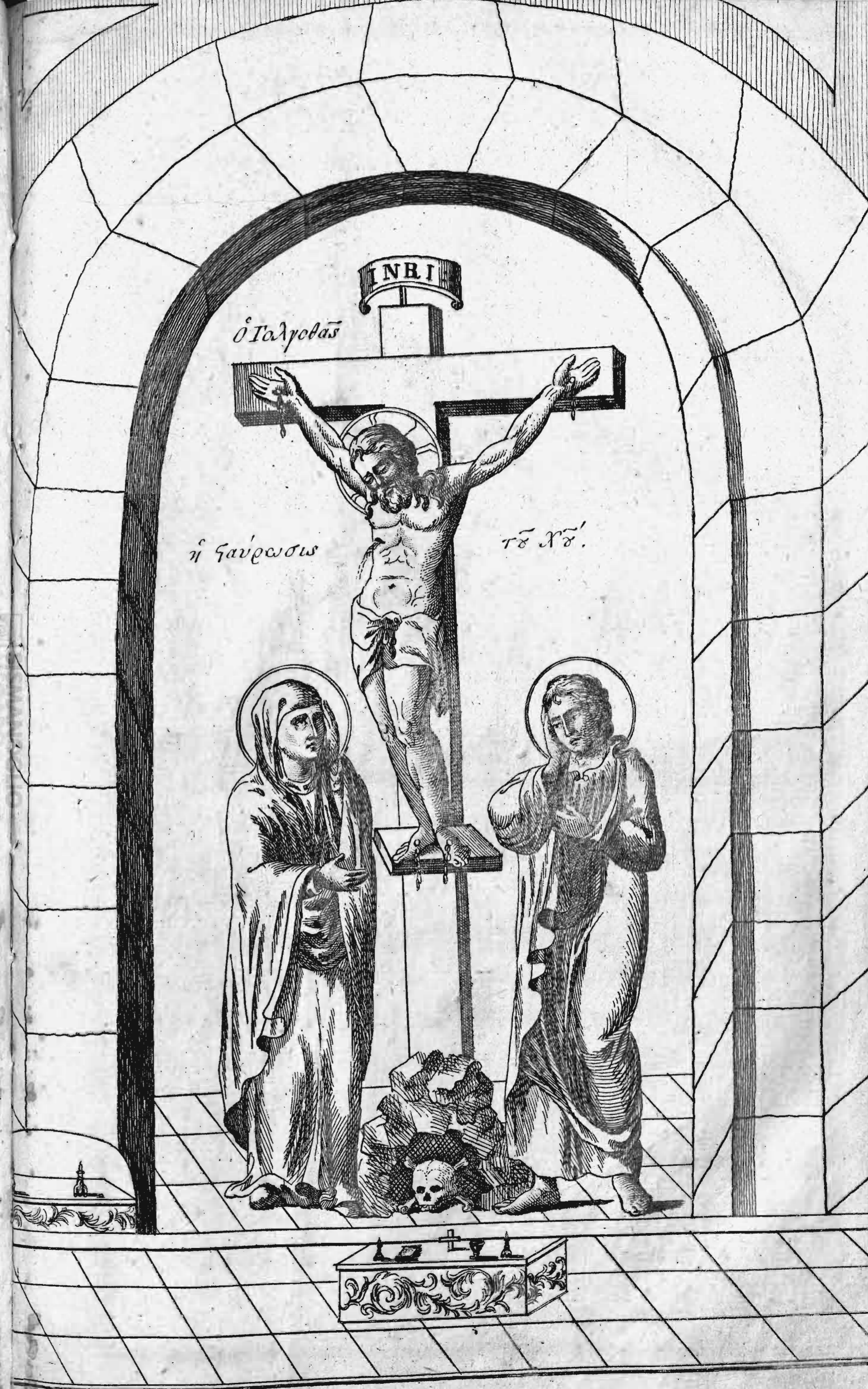
Αὐτῷ πλησίον εἶναι ἄλλο παρακλήσιον, καὶ ὑποκάτω τῆς ἁ-
 γίας τραπέζης, εἶναι μέρος τῆς κολώνας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκάθισαν τὸν
 Χριστὸν, καὶ τὸν ἐφόρεσαν τὸ πορφυρῆν ἱμάτιον, καὶ τὸν ἀκάνθινον σέφα-
 ρον, εἰς αὐτὰ τὰ παρακλήσια ἄπτεισι καντήλια ἀκοίμητα, καὶ ἐκτε-
 λείται καὶ ἡ θεία μυσαγωγία· μεταξὺ τέτων τῶν παρακλησίων, εἶναι
 πόρτα καὶ σκάλα εὐρύχωρος, μετὰ σκαλένια τριάκοντα· διὰ τῆς ὁποίας
 καταβαίνομεν εἰς ἕτερον παρακλήσιον μετὰ κερπέ, βασιζόμενος ἀπὸ τέσ-
 σαραις μαρμαρένιας κολώνας, καὶ εἶναι τῶν Ἀρμενίων, αὐτῷ εἶναι ὁ θρό-
 νος τῆς ἁγίας Ἐλένης, ὅπως ἐκάθιστο καὶ ἐφύλαττε τὴν ἔυρεσιν τῷ τι-
 μίῳ σαυρῷ, καὶ ἀπὸ αὐτῷ καταβαίοντες ἕτερα ἑπτὰ σκαλένια, εἶναι τό-
 πος ὡς ὑπόγειον, καὶ αὐτῷ εὐρέθη ὁ ζωοποιὸς, Σταυρὸς, ὁμῶς καὶ οἱ
 ἄλλοι δύο σαυροὶ τῶν συσαυρωθέντων τῷ Χριστῷ δύο ληστῶν.

Ἀπὸ τὰ ρηθέντα παρακλήσια πρὸς δυσμᾶς ὡς ἰχνάρια τεσσαράκοντα, εἶναι σκάλα, καὶ ἀναβαίνωμεν εἰς τὸν ἅγιον Γολγοθᾶν, καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ τόπος ὡς ὁσαυρῶθη ὁ Κύριος καὶ Θεὸς καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ ἥπιος τόπος εἶναι ἐσρωμμένος μὲ λευκότετα μάρμαρα, καὶ δύο καὶ ἡμισυ σπιθαμᾶς ὑψηλότερος ἀπὸ τὸ ἔδαφος, εἶναι καὶ κατὰ τὸ πλάτος σπιθαμαῖς δέκα· εἰς τὴν μέσσην εἶναι ἡ ἁγία τρύπα ὡς ἔμπηξαν τὸν τίμιον σαυρὸν, ἔχοντα τὸν Ἰησοῦν καρφωμένον κυκλοφερὲς καὶ κεκοσμημένη μετὰ ἀργυρίας, ἐξ ἧς ἐξέρχεται εὐωδία θαυμασίως τε καὶ ἄρρητος.

Ἀπὸ τὴν ἁγίαν τρύπαν κατὰ τὰ δεξιὰ εἶναι ἡ πέτρα ὅπερ ἐσχίθη ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω εἰς τὸν καιρὸν τῆς Σωτηρίας πάθους, τῆ ὥρα τῆς τέλους, ὅτε καὶ ὁ ἥλιος ἐσκοτίθη, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς ναῆ διερράγη, κατὰ τὴν ἱερὰν τῆς εὐαγγελίας φωνήν.

Αὐτὸς ὁ ἅγιος Γολγοθᾶς λέγεται καὶ τόπος Κρανίε, ἐπειδὴ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ἐτάφη ἡ κἀρα τῆς προτοπλασσε Ἀδάμ, καθὼς οἱ φιλαληθεῖς διδάσκαλοι τῶν Ἑβραίων τὸ βεβαιῶσι, μάλιστα ὁ Νικηφόρος Ξανθόπτελος, διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας μας, εἰς τὸ συναξάριον τῆς Τριωδίας ὅπερ τῆς μεγάλης παρασκευῆς ἀναγινώσκωμεν, λέγει, τὸ τοῦ „Ἀδάμ κρανίον ἐκέισε κείθαι, ὅπερ καὶ ὁ Χριστὸς ἡ κεφαλὴ πάντων ἐσαύρωται· ἐβαπτίθη ἔν ὁ Ἀδάμ τῷ ἐκ τῆς πλευρᾶς τῆς Χριστοῦ καταρρέυσαντι αἵματι· λέγεται προσέτι καὶ λιθόσρωτος, ὅτι περὶ ἐν τῷ κατακλυσμῷ ἀναρρύσεις ἔξω τῆς γῆς τὸ ὅσεν τῆς τῆς Ἀδάμ κεφαλῆς, καὶ μόνον περιάγεθαι οἷον τί τέρας ὁρώμενον.

Ὁ Σολομὼν αἰδοῖ τῆς προπάτορος, λίθοις πολλοῖς κετεκάλυψε, διὸ καὶ ἔκτοτε ὠνομάθη καὶ λιθόσρωτος· εἰς αὐτὸν τὸν τόπον τίθεται ἁγία τράπεζα, καὶ τελεῖται καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἡ ἀναίμακτος θυσία, ὑπὲρ

ὑπὲρ πάσης ψυχῆς Ὀρθοδόξων, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐλεέντων καὶ διακονούντων,
καὶ ὑπὲρ τῶν γεγραμμένων ὀνομάτων τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν.

Αὐτὸ ἔμπροσθεν ἔχει εἰκόνα ὠραίαν καὶ φοβερὰν, ζωγραφισμέ-
νον τὸν ἐλκόμενον, καὶ ἑκατέρωθεν τῶν μερῶν, ἄλλας δύο εἰκόνας τοῦ
Δεσπότη Χριστοῦ, καὶ τῆς Θεομήτορος, καὶ ἔμπροσθεν τέτων, εἶναι πέντε
μανθάλια μικρὰ, μὲ μεγάλας λαμπάδας, καὶ ἀνάσπτονται εἰς τὴν θείαν
μυσαγωγίαν, κρέμονται καὶ καντηλία, εἰς μὲν τὴν α. σειρὰν δέκα τρία
εἰς δὲ τὴν β. εἴκοσι, ὅλα τῶν Ὀρθοδόξων, καὶ διὰ παντὸς ἀκοίμητα,
καὶ τὸ μὲν μᾶκρος τέσσαρα τὰ Ναῦ, ἥτοι τὰ ἁγία Γολγοθαῖ, εἶναι τριά-
κοντα ὀκτώ, τὸ δὲ πλάτος πέντε καὶ τριάκοντα· εἶναι δὲ κτισμένος μὲ
σαυροθάλιον, καὶ μετὰ μωσικῆ χρυσοῦ ἰσορισμένον, ἡ θυσία τὰ Ἀβραάμ,
τὰ Πατριάρχαι, καὶ οἱ Προφῆται ὅλοι· ἔχει καὶ τὸ ἔδαφος εὐλοισμένον
μὲ ψιφίδια πάντερπνα καὶ ὠραία ἐκ διαφόρων χρωμάτων. Κατὰ τὸ
δεξιὸν μέρος ἔχει παράθυρον, καὶ θεωρεῖ εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγίας Εὐ-
λένης, περὶ ἧς ρηθῆσεται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῆ· Καὶ αὐτὸ εἶναι ὁ τό-
πος ὅπου ἤπλωσαν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐπὶ τῆ σαυρῆ καὶ τὸν ἐκάρφω-
σαν· εἶναι καὶ αὐτὸς ὁ τόπος ἐξωραϊσμένος μὲ μάρμαρα πολυποικίλων
χρωμάτων, καὶ αὐτὸ λειτουργῶσιν οἱ Φράγγοι· Κατὰ δὲ τὸ ἀριστερὸν
μέρος, ἔχει σκάλαν σανιδένιαν, καὶ ἀνέρχονται εἰς τὰς κατοικίας τῶν
Πατέρων.

Ἐποκάτωθεν τῆ ἁγία Γολγοθαῖ, εἶναι παρακλήσιον τῆ Τιμῆ
Προδρόμου, καὶ λειτουργῶσιν οἱ Ὀρθόδοξοι, ἀπὸ δὲ τὸ ὀπίθεν τῆς ἁ-
γίας Τραπεζῆς ταυτῆς φαίνεται ἡ σχισμένη πέτρα ὅπου ἀνωθεν εἴ-
πομεν· ἐνταῦθα εἰρίσκειται καὶ ἡ κατοικία τῆ σκευοφύλακος τῆ πανα-
γία Τάφου, ἔσωθεν τῆς θύρας τῆ παρακλησίαι τέσσαρα εἶναι καὶ τὰ μνή-
ματα τῶν Λατίνων βασιλέων, ὅπου ἐκυρίευσαν τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἐξωθεν δὲ τῆ παρακλησίαι τέσσαρα ὡς δώδεκα ἰχνάρια εἶναι ἡ
ἁγία ἀποκαθήλωσις καὶ ἡ ἁγία πόρτα ὅπου κατ' ἀρχὰς εἶπαμεν· ἡ

δὲ ζέγγη αὐτῶν εἶναι σαυροφόλιον, ὅπερ κρατεῖται, ἀπὸ μεγάλας πορφυράς κολώνας, καὶ μεγάλας καμάρας, καὶ αὐτοῦ εἶναι αἱ κατοικίαι τῶν Ἀρμενίων.

Ἔχει δὲ ὁ ἱερός Ναός τῆ παναγίᾳ Τάφῳ, καντύλια ἐπέκεινα τῶν δυσχιλίων, ἐξ ὧν τὰ περισσότερα εἶναι τῶν Ὀρθοδόξων.

Ἰδὲ θεῖα χάριτι ἐδιηγήθημεν περὶ τῶν ἐντὸς τῆ ἀγίας τέτου μεγάλας Ναῶ σεβασμίων προσκυνημάτων· ἀρχόμεθα λοιπὸν καὶ περὶ τῶν πέριξ.

Ἐξὼ ἀπὸ τὴν ἀγίαν πόρταν, κατὰ τὸ δεξιὸς μέρος αὐτῆς, ἔχει κολώνας, καὶ μεταξύ τέτων εἶναι ἡ σχισμένη κολώνα, ἐξ ἧς ἀνεφάνη τὸ ἅγιον Φῶς ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἶπομεν, ὅταν οἱ κακόδοξοι Ἀρμένιοι ἐσφάλισαν τὰς Ὀρθοδόξους ἐξω τῆς ἀγίας πόρτας· κατὰ δὲ τὸ ἀριστερὸν μέρος εἶναι δευτέρη πόρτα τῆ παναγίᾳ Ταφῶ, καὶ εἶναι κλεισμένη μετὰ τεῖχον, αὐτὴ ἡ πόρτα εἶναι ἐκεῖνη ἀπὸ τῆν ὁποίαν θέλεσα ἡ ὁσία Μαρία νὰ εἰσέλθῃ διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸν πανάγιον Τάφον, ἐμποδίζετο ἀοράτως ὑπὸ θεῖα ἀγγελία ὡς ἀναξία διὰ τὰς ἀμαρτίκων· ἔχουσι δὲ αὐταὶ αἱ δύο πόρται, ἡ ἀγία πόρτα δηλαδὴ καὶ ἡ κεκλεισμένη, κολώνας ἕνδεκα πορφυράς, καὶ μαρμαρένιας, ἔχουσι δὲ καὶ τὰ ἀνάφλοια θαυμασὰ, διότι μετὰ λαξευτικὴν τέχνην εἶναι ἰσορυσμέναι, ἡ ἔγερσις τῆ Λαζάρου, ἡ Βαῖοφόρος, ὁ ἱερός Νιπτήρ, καὶ ὁ Δεῖπνος ὁ μουσικός· αὐτῆ ἦτον καὶ ἡ εἰκὼν, ἡ ἀντιφωνήσασα τῆ ὁσίᾳ Μαρίᾳ, καὶ εἰπῶσα πρὸς αὐτὴν, ἐὰν περάσῃς τὸν Ἰορδάνην εὕρισκεις ἀνάπαυσιν.

Πλησίον αὐτῆς τῆς κεκλεισμένης θύρας εἶναι σκάλα μετὰ ἑννέα βαθμίδας, καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀγίας Εἰλένης, ἔνθα ἐκάθητο διὰ νὰ γνωρίσῃ ποῖος ἀπὸ τὰς τρεῖς εὐρεθείτης σαυρὲς εἶναι ὁ τίμιος καὶ δεσποτικός Σταυρός· ὅθεν καὶ διὰ προσαγωγῆς αὐτῆς ἤφεραν ἕνα νεκρὸν· καὶ βαλῶσα ἐπ' αὐτὸν τὸν Κυριακὸν Σταυρὸν, εὐθὺς ἀνέστη ὁ νεκρός,

κρός, καὶ ἔτιως ἐγνώσθη αὐτῆς ὁ τίμιος σαυρός· αὐτὸς ὁ θρόνος ἔχει κερπὲ μετὰ χωρασάνι, καὶ παράθυρον μέγαλον, ὅπερ θεωρεῖ εἰς τὸν ἅγιον Γολγοθᾶ ὡς εἶπομεν ἔμπροσθεν, καὶ αὐτῆ λειτουργῶσι οἱ Φραγγοί· εἰς δὲ τὰς βαθμίδας αὐτὰς γίνεται ὁ ἱερός Νιπτήρ τῆ ἀγίας καὶ μεγάλης πέμπτη παρὰ τῶν Ὀρθοδόξων, ἐπὶ παρεσία πολλῶν ἑθνῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων, βλεπόντων πάντων· αὐτῆ εἶναι καὶ ἡ κολώνα ὅπερ ἴσατο ὁ Πατριάρχης καὶ ἐμοίρασε τὸ ἅγιον Φῶς τοῖς Ὀρθοδόξοις ὡς προείπομεν· τὴν σήμερον δὲ ἐπάνω ταύτης τῆς κολώνας, λέγουσι τὰ θεῖα εὐαγγέλια τῆ ἱερῆ Νιπτήρος.

Ἐποκάτωθεν τότε τῆ θρόνου εἶναι παρακλήσιον τῶν Ὀρθοδόξων, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁσίας Μαρίας· ἔνθα λειτουργῶσι οἱ Ἀραβοῖερεῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

Πλησίον τότε εἶναι Ἐκκλησία καὶ κατοικίαι τῶν Κοπτῶν· ἐγγὺς τότε εἶναι ἕτερον παρακλήσιον, καὶ λειτουργῶσι οἱ Ἀρμένιοι.

Ἀνωθεν δὲ τέτων τῶν παρακλησιῶν προσκολλημένου εἰς τὸν τεῖχον τῆς ἁγίας Ναῶ τῆς Ἀναστάσεως εἶναι τὸ μοναστήριον τῆς Πατριαρχικῆς Ἀβραάμ, καὶ αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι ὅπερ ἠθέλησεν ὁ Ἀβραάμ νὰ θησιάσῃ εἰς τὸν θεὸν τὸν υἱόν τε τὸν Ἰσαάκ· αὐτὸ τὸ μοναστήριον ἔχει ἐν αὐτῷ, καὶ Ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Κατέμπροσθεν τέτων τῶν μοναστηρίων καὶ τῆς ἁγίας πόρτας, εἶναι αὐλὴ μεγάλη πλακοσρωμένη μὲ πέτρας μεγάλας, αὐτῆ φαίνεται ὁ τόπος ἐν ᾧ κατέκαυσαν τὸν Εὐμήρη ὑπὲρ τῆς ἁγίας Φωτὸς, ἔνθα φαίνονται ἔτι καὶ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτῆς.

Αὐτῆ γίνονται καὶ τὸ παζάρι, καὶ πωλεῖται οἱ σαυροὶ, τὰ κομπολόγια, τὰ μοσχοσάπωνα, αἱ ζῶνες, καὶ εἴτι χρήσιμα διὰ τὰς τιμίας προσκυνητίας.

Πάλιν κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἁγίας Πόρτας, εἶναι πόρτα, δια τῆς ὁποίας εἰσέρχονται εἰς τὸν ἅγιον Γάκωβον, ἐν αὐτῷ εἶναι τρεῖς Ἐκκλησίαι.

Ἡ πρώτη εἶναι τῆς ἁγίας Γακώβε τῆς Ἀδελφοθέας, ὅπερ συναθροίζονται οἱ Ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ἐντόπιοι καὶ ξένοι, καὶ ψάλλουσι τὰς ἱερὰς ἀκολεθίας ὅλας τῆς χρόνος. Ἡ δευτέρα Ἐκκλησία εἶναι τῶν τεσσαράκοντα Μαρτύρων, τῶν ἐν τῇ Σεβασείᾳ τῇ λίμνῃ μαρτυρησάντων· καὶ εἰς αὐτὴν εἶναι καὶ τὰ μνήματα τῶν Πατριαρχῶν τῆς ἁγίας πόλεως Γερουσαλήμ· ἡ δὲ τρίτη καὶ μεσέα εἶναι τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως, καὶ τῶν ἁγίων Μυροφόρων Γυναικῶν, ὅτι ἐκεῖ εἴρακεν ἡ Μαγδαλινὴ Μαρία τὸν Ἰησοῦν μετὰ τὴν Ἀνάστασιν, καὶ νομίζουσα ὅτι ὁ κηπερὸς ἐστίν, εἶπεν ἑαυτῷ· κύριε πῶς τὸ σῶμα τῆς Ἰησοῦ μετέθηκες; ἔνθα καὶ ὁ Κύριος εἶπεν αὐτῇ, Μαρία, μή με ἀπτε.

Ὁ τόπος αὐτὸς τὴν σήμερον εἶναι μὲ μικρὸν μολυβδοσκεπασσον Κεβέκλιον, καὶ περιφραγμένον μὲ σανίδια.

Ἀπὸ αὐτῆς εἶναι πόρτα καὶ σκάλα ὅπως ἀναβαίνει εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἀναβαίνοντες λοιπὸν ἐπάνω εὐρίσκομεν κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος, πρῶτον τὸ συνοδικόν· εἶτα ὀλίγοντι παρεμπρὸς εἶναι τὸ τραπεζαρεῖον, τὸ μαγειρεῖον, τὸ κελλαρικόν, καὶ ὁ φῆρος, καὶ μερικὰ κελλεῖα τῶν διακονητῶν, ἀπὸ δὲ τὸ ἀρισερὸν μέρος, εἶναι ὁ μῦλος, καὶ μία μικρὴ πόρτα τῆς Πατριαρχείας, μὲ ἄλλα μερικὰ κελλεῖα τῶν πατέρων· ἄνωθεν τέτων εἶναι τὸ ἐπιτροπικόν· δηλαδὴ τὸ κελλεῖον ὅπως εὐρίσκεται ὁ κατακαιρὸν τῆς Μακαριωτάτης ἐπίτροπος.

Ἐμπροσθεν τῆς ἐπιτροπικῆς, τέττε, εἶναι καὶ τὰ δώματα τῶν τριῶν Ἐκκλησιῶν τῆς ἁγίας Γακώβου ἐσρωμμένα μὲ πλάκες, καὶ ἀπὸ αὐτῆς θεωρεῖται καὶ τὴν ἁγίαν πόρταν, καὶ τὰς πωλεῦντας, καὶ ἀγοράζοντας προσκυνητὰς εἰς τὸ παζάρι· αὐτῆς εἰς τὰ δώματα κατὰ τὸ ἀριτικὸν μέρος εἶναι τὸ καμπαναρεῖον· ἐδῶ ἔχει σκάλαν μὲ δεκαπέντε βαθμίδας, καὶ ἀναβαίνωμεν εἰς τὰ δώματα τῆς ἁγίας Γολγοθᾶ· αὐτῆς ἔχει ἕξι παράθυρα μεγάλα τῆς σεβασμῆς τῆς Ἀναστάσεως ναῆς, καὶ θεωρεῖται ὁ ὅλος ὁ Θεῖος Ναός, μετὰ τῆς ἁγίας Κεβεκλίας, καὶ τῆς ἱερῆς Βήματος· ἔμπροσθεν δὲ τῆς σκάλας ταυτῆς εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῶν Θεοσεπτῶν βασιλέων καὶ Ἰσαποσόλων Κωνσταντῆς καὶ Ἐλένης, κεκολλημένη μὲ τὸν τεῖχον τῆς μεγάλης ναῆς; ἡ ὁποία ἔχει τρία παράθυρα, καὶ βλέπει τὰς κατοικίας τῶν Ἀρμενίων, τὸ ἱερόν Κεβεκλίον, καὶ κατ' εὐθείαν τὰς κατοικίας τῶν Φραγκῶν καὶ τὰ Κατηχέμενα· ἔμπροσθεν δὲ τῆς Ἐκκλησίας, τχυτῆς, ἔχει καμάραν κτιστὴν στερεὰν ἐπάνω εἰς τὴν σράταν, διὰ τῆς ὁποίας ἐμβαίνομεν εἰς μίαν αὐλὴν τῆς Πατριαρχείας πλακοςρωμένην, καὶ ἔχει μερικὰ κελλεῖα τῶν Πατέρων, καὶ τὰ Ἀρχωνταρίκια, ἐνθα ἀναπάνονται οἱ προσκυνηταὶ ἐρχόμενοι· ἀπὸ αὐτῆς δὲ ἄλλης σκάλας μαρμαρένιας ἀναβαίνωμεν, καὶ εὐρίσκομεν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος Θεῆλης· Καὶ παρεμπρὸς εὐρίσκομεν ἑτέραν αὐλὴν, ἐνθα εἶναι τὸ νέον συνοδικόν, τὰ πατριαρχικὰ ὀσπήτια, καὶ μερικὰ κελλεῖα τῶν πατέρων· Καὶ παρεμπρὸς εὐρίσκομεν τὸ περιβόλι τῆς Πατριαρχείας,

τὸ ὁποῖον ἀγκαλὰ μικρὸν, ἀλλὰ ὠραῖον διὰ τὴν ποικιλότητα τῶν φυτῶν, ἀνθέων, καὶ καρπῶν· αὐτῆς ἔχει ἑτέραν αὐλὴν, καὶ εἶναι ὅλα τὰ κελλεῖα τῶν ἀδελφῶν· ὑποκάτω τῶν πατριαρχικῶν ὀσπητίων, εἶναι τὸ μεμτζήτικον, τὸ κρασοδοχεῖον, καὶ ἔμπροσθεν τέττε εἶναι ἡ μεγάλη πόρτα τῆς πατριαρχείας, δι' ἧς εἰσέρχονται οἱ προσκυνηταὶ, καὶ ὅλα τὰ φορτώματα, καὶ πάντες οἱ πατέρες αὐλίζονται.

Περὶ τῶν ἔνδον τῆς Ἱερουσαλήμ ἱερῶν μοναστηρίων.

Ἐξερχόμενοι τῆς Πατριαρχείας ὡς λίθη βολὴν, εἶναι τὸ μοναστήριον τῆς ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἐν ᾧ κατοικῶσι κοσμικοὶ ἐντόπιοι καὶ ξένοι, αὐτῆς εἶναι τὸ κοινὸν σχολεῖον τῶν Ἀράβων, ἐνθα διδάσκονται καὶ Ἀραβιστὶ, καὶ Ῥωμαῖστὶ, τέττο τὸ μοναστήριον εἶναι καὶ ξενοδοχεῖον· διότι οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῶν περιχώρων εἰς αὐτὰ ἀναπάνονται· εἰς αὐτὸ διαβάξουσι καὶ τὰς νεκρὰς τῶν ἐντοπίων ὀρθοδόξων· αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἐν αὐτῇ καὶ δύο παρακλήσια· τὸ ἐκ δεξιῶν τῆς ὁσίου Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου· τὸ δὲ ἕτερον τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας· ἐγγὺς τῆς μοναστηρίας τέττε εἶναι καὶ τὸ μέγαλον περιβόλι τῆς μοναστηρίας, ἐσολισμένον καὶ αὐτὸ μὲ δένδρα πολυειδῆ καὶ διάφορα.

Ἀπὸ αὐτῆς πάλιν, ὡς λίθη βολὴν, ἀναβαίνωμεν εἰς τὴν σράταν, καὶ κατὰ μὲν τὸ ἀρισερὸν μέρος εἶναι τὸ μοναστήριον, τῆς ἐνδόξης μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, εὐρυχωρώτατον καὶ πλακοςρωμένον ὅλον, μὲ Ἐκκλησίαν εὐπρεπισμένην, ἔχουσαν καὶ κερπὸν ὠραιότατον, ἐν αὐτῷ ἔχει καὶ περιβολάκι μικρὸν, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει καὶ παρακλήσιον τῆς ἐνδόξης μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· αὐτὸ τὸ μοναστήριον ἔχει καὶ δευτέραν πόρταν ἀπὸ τὸ κάτωθεν μέρος, διὰ τῆς ὁποίας καταβαίνουσι οἱ προσκυνηταὶ εἰς τὴν ἁγίαν πόρταν χάριν προσκυνήσεως.

Καὶ πλησίον ταύτης τῆς πόρτας εἶναι καὶ τὸ μοναστήριον τῆς μεγάλης Παναγίας λεγόμενον, περιτειχισμένον μὲ τεῖχον ὑψηλόν· εἰς αὐτὸ ἡ ὁσία Μελάνη εὐρισκομένη με τὰς ἐννεήκοντα παρθένους μαθητρίδας αὐτῆς, τὸν ἀσκητικὸν βίον μετήρχετο· αὐτὴ ἐδέχετο καὶ πάν-

τας τὰς ἐρχομένας ἐκ πάσης τῆς οἰκεμένης προσκυνησεως χάριν· ἀπὸ τὰς παρθένους ταύτας λαβὼν τὴν κλησιν, λέγεται μονασήριον τῶν Παρθένων, διὸ καὶ ἕως τὴν σήμερον λέγεται, μονασήριον τῶν Παρθένων, διὸ καὶ ἕως τὴν σήμερον εἶναι τῶν μοναζουσῶν, πλησιάζει δὲ καὶ εἰς τὸν τεῖχον τῆ Πατριαρχικῆ περιβολῆς ὅπῃ προείπαμεν.

Κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν μέρος ἦτοι τὸ βόρειον καθὼς ἀναβαίνωμεν ἀπὸ τὸν ἅγιον Νικόλαον πάλιν ὡς λίθῃ βολὴν εἶναι τὸ μονασήριον τῶν ἁγίων μεγαλομαρτύρων Θεοδώρων, Τύρωνος καὶ Στρατηλάτῃ, εἰς ὑψηλοτέραν τοποθεσίαν κείμενον ὡραῖον καὶ τῆτον, καὶ πλακοσρωμένον ἐντέχνως, ἔχων ἐν αὐτῷ καὶ παρακλήσιον τῆ πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργῆ Σπυρίδωνος, καὶ ἔξωθεν περιβόλι.

Ἐντικρυ τῆ περιβολῆς τῆτε, εἶναι τὸ μονασήριον τῆ πατρὸς ἡμῶν καὶ ἔρανοφάντορος Βασιλεῖς τῆ μεγάλης· ἐν ᾧ κατοικῶσι μοναζούσαις γυναῖκες.

Ἐγγύς τῆτε εἶναι τὸ μονασήριον τῶν Φραγκῶν, τιμῶμενον εἰς ὄνομα Ἰωάννη τῆ Θεολόγου.

Παρακάτω εἶναι τὸ μονασήριον τῆ μεγαλομάρτυρος Γεωργίε, τὸ νοσοκομεῖον καὶ γεροντοκομεῖον, καὶ εἰς αὐτὸ ἀναπαύονται οἱ γέροντες καὶ πτωχοὶ, καὶ ὅσοι ἀθενήσωσιν οἱ ὅποιοι ἔχουσι τὰ πρὸς ζωὴν ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον.

Πλησίον τῆτε εἶναι τὸ μονασήριον τῶν Ἀρχαγγέλων, μέγαν καὶ ὡραῖον, καὶ μετ' Ἐκκλησίαν μεγάλην, ἔχουσαν ἐν αὐτῇ καὶ δύο παρακλήσια, τὸ μὲν τῆ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννη τῆ Χρυσοστόμου, τὸ δὲ τῆ ἁγίε Νικολάου. Κατοικῶσι καὶ εἰς τῆτο προσκυνηταὶ ἐλθόντες εἰς προσκύνησιν, ἀλλ' ἔχει καὶ γυναῖκες καθὼς εἰς τὰ λοιπὰ μονασήρια, καὶ ἴσως διὰ τὸ νὰ ἦτον τὸ πάλαι μετόχιον τῶν πατέρων τῆ ἁγίου Σάββα, ἐπειδὴ καὶ μέχρι τὴν σήμερον ὁ κατακαιρὸν ἡγούμενος τῆ μονασηρίε τῆ ἁγίε Σάββα εἰς αὐτὸ ἔχει καὶ τὴν κατοικίαντα, καὶ τὸ μαγαζι, εἰς τὸ ὅποιον ἔχει ὅλα τὰ ἀναγκαῖα τῆ μονασηρίετῃ· αὐτὸ τὸ μονασήριον τῆ Ἀρχαγγέλου ἔχει καὶ ἰμέγα περιβόλιον μετὰ διάφορα δένδρα καὶ φυτὰ καρποφόρα.

Ἐντικρυ τῆ περιβολῆς τῆτε, κατὰ ἀνατολάς εἶναι τὸ μονασήριον τῆς ἁγίε καὶ πανσόφῃ Αἰκατερίνης.

Καὶ ὅπιδεν τῆτε εἶναι τὸ μονασήριον τῆ ὁσίε πατρὸς ἡμῶν Ἐυθυμίου.

Καὶ ἐγγύς τῆτε εἶναι τὸ μονασήριον τῆς παναγίε Σεπτηνάγιας λεγομένης, τὰ ὅποια καὶ τὰ τρία συνέχονται ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, καὶ κατοικῶσιν εἰς αὐτὰ μοναζούσαι χεῖραι καὶ νεάνιδες.

Ἀπὸ αὐτῆ διαβαίνοτες ἔμπρὸς ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον, καὶ περιπατῶντες κατὰ μεσημβρίας ἕως διακόσια βήματα εὐρισκομεν τὸ μονασήριον τῆ τιμῆ Προδρόμου, μέγαν καὶ θαυμασόν, καὶ ἀγκυλὰ τῆτο τὸ μονασήριον, τὸ πάλαι ἦτον κάλλιστον καὶ ὡραιότατον, καθὼς ἀπὸ τὰ ἐδαφίσματα φαίνεται, τὴν σήμερον ὁμως εἶναι πολλὰ σεσαθρωμένον ὅπῃ μόλις ἔχει ὀλίγα κελεῖα διὰ ἀνάπαυσιν τῶν προσκυνητῶν, ἐπειδὴ οἱ, τε ἔξεσιασαι, καὶ οἱ ἐντόπιοι τῷ φθόνῳ τικόμενοι, καὶ τῇ κακίᾳ φερόμενοι διὰ τὴν θεωρητικὴν αὐτῆ τοποθεσίαν, πάντοτε ἐμποδίζουσι τὴν ἀνάκτισιν αὐτῆ.

Περιπατῶντες γὰρ καὶ ἐκ τῆτε ὀλίγον διάστημα κατ' ἐυθείαν, εὐρισκομεν ἀπὸ τὸ ἀρισερὸν μέρος τὸν οἶκον τῆ ἀποστόλε Μάρκε, καὶ εἶναι Ἐκκλησία τῶν Συριάνων.

Καὶ ἄντικρυ αὐτῆ ὀλίγον τι παρεμπρὸς εὐρισκομεν τὸν οἶκον τῆ Ἀποστόλε Θωμᾶ, καὶ εἶναι Ἐκκλησία τῶν Ἰακωβιτῶν, ἡ ὅποια μέχρι τὴν σήμερον παρὰ πάντων τῶν ἐντοπίων Γιακωπιε ὀνομάζεται.

Περιπατῶντες πάλιν ὀλίγον εὐρισκομεν τὸ μονασήριον τῆ ἐνδόξε μεγαλομάρτυρος Γεωργίε τῆς Ἑβραϊκῆς λεγόμενον, καὶ εἶναι τῶν ὀρθοδόξων.

Εἰς αὐτὸ ἀναπαύονται οἱ ἀνερχόμενοι τὴν πρώτην φορὰν ἀπὸ τὴν προσκύνησιν τῆς ἁγίε Γεθσιμανῆς, εὐφραϊνόμενοι μετὰ τὴν προσήκουσαν περιποίησιν τῆ ἐκείσε κατὰ καιρὸν ἡγμενεύοντος.

Πλησίον τῆς εἶναι καὶ τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας Ἀποστόλε Γαϊώβε υἱὸς Ζεβεδαίου· μετὰ οἰκοδομὴν λαμπροτάτην, μετὰ Ἐκκλησίαν ὠραιότατην, καὶ μετὰ περιοχὴν ἐυροχωροτάτην· τὸ ὅποσον τὴν σήμερον τὸ κρατῆσιν ἀδικῶς οἱ ἐπάρατοι Ἀρμένιοι.

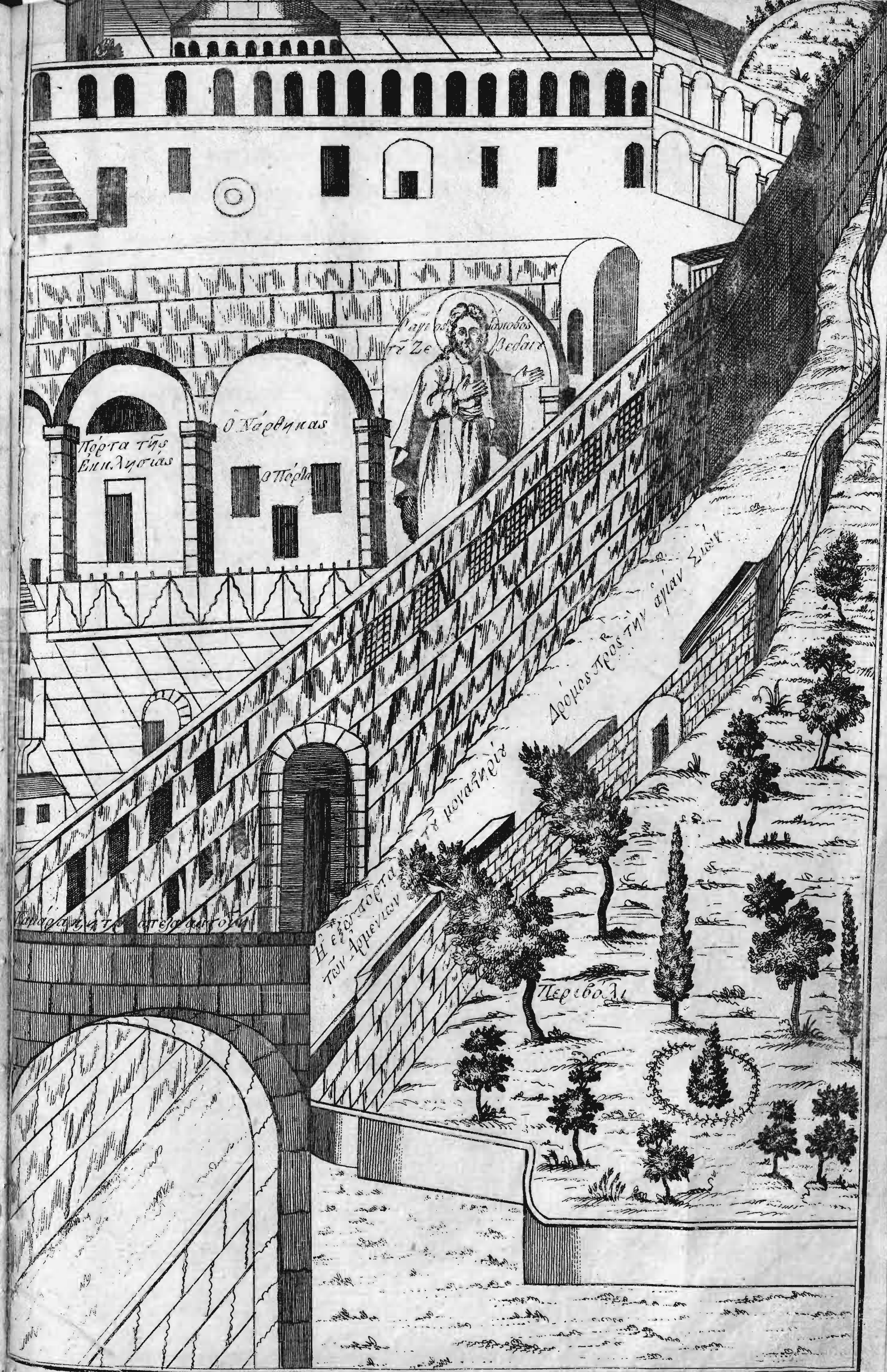
Τῆτο τὸ μοναστήριον πρότερον τῶν Γκιερτζίδων Χριστιανῶν ἐν, ἐπὶ τῶν Βασιλέων Αἰγύπτου καὶ Παγδατ, μεγάλως ἀδυνατήσαντες, καὶ πολλὰ χρέη ἐπιφορτισθέντες, καὶ διὰ τὸ νὰ μὴν ἔχουσι πλέον τὸν τρόπον νὰ ἀποκρίνωται εἴτε τῆς Κρατῆντας καὶ Ἀραβας τὰ συνήθη δόσιμα, ἀφέντες εἰς ἡμᾶς ἔφυγον· καὶ ἡμεῖς πληρώσαντες τὰ χρέη αὐτῶν, τὸ ἐλάβαμεν εἰς τὴν δεσποτείαν μας.

Ἀλλ' εἰς τὸν καιρὸν τῆς Κανῶν Σελτῶν Σελειμᾶν, οἱ Ἀρμένιοι παρακαλέσαντες, τὸν τότε ἡγεμόνα τῆς Ἱερουσαλήμ τὸ ἐλάβου μετὰ συμφωνίαν, διὰ νὰ καθῶνται μετὰ ἐνοίκιον Φλωρίων φεντήκοντα.

Ἦσαν δ' ἐλθόντες εἰς αὐξήσιν καὶ μέγεθος, τὸ οἰκειοποιήσαν. (Καθὼς τὸ ἔκαμαν καὶ οἱ Φράγγοι, καὶ ἐλάβου παρ' αὐτῶν τῶν πτωχῶν Ἰβήρων, τὴν μονὴν Γωάννη τῆς Θεολόγου, καὶ τὴν κατακρατῆσιν μέχρι τῆς ὁποίας εἶπομεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ὅτι εἶναι μοναστήριον Φραγκῶν).

Μετὰ ταῦτα κατασαθεὶς πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ὁ αἰοίδημος Παῖσιος ἀπέδιωξε τὰς Ἀρμενίας ἐκ τῆς τῆς μοναστηρίου διὰ Βασιλικῆς ὁρίσμε· ἀλλὰ πάλιν οἱ ἐπάρατοι μεταχειροδέντες μέσα δυνατὰ, καὶ πολλὰ κατὰ τῆς κυρίας Παῖσιος κρυφίως κατασκευάσαντες τὸ ἐπανέλαβον πάλιν, καὶ τὸ ἔχουσιν ἕως τὴν σήμερον.

Εἰς αὐτὸ φαίνεται ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἀπεικεφάλισεν ὁ Ἡρώδης τὸν Ἀπόστολον Γαϊώβου τὸν τῆς Ζεβεδαίου, καθὼς εἰς τὰς πράξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων φαίνεται· ἀπέχει δὲ ἀπὸ τὰ ὀσπήτια τῆς Δαβὶδ ὅτε εἰς τὴν ἀρχὴν εἶπομεν βήματα διακόσια.

Κατὰ ἀνατολὰς δὲ τῆ Παναγίᾳ τάφῳ, ἔνδον τῆς ἁγίας Γερουσαλήμ, εἶναι καὶ ὁ Ναὸς τῆ Σολομῶντος καὶ ἀγκαλιὰ αὐτῆ ἡ ἁγία πόλις Γερουσαλήμ ἐσάθη περιβόητος πρὸ τῆς ἐλεύσεως τῆ Κυρίᾳ, καὶ διὰ τὸν κτίσιν αὐτῆς ἀρχιερέα Μελχισεδέκ, καὶ διὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἐπειδὴ καὶ ἐχρημάτισε περίωπε δύο χιλιάδας χρόνας πρὸ τῆ Χριστοῦ, καὶ διὰ ἄλλα πολλὰ προτερήματα, ἐξαιρέτως ὅμως διὰ τὸν ὑπερθαύμασον ναὸν, τὸν ὁποῖον ἔκτισεν ὁ Σολομῶν ἐν αὐτῇ· τῆτον τὸν ναὸν ἔκτισεν ὁ Σολομῶν εἰς τὸ ὄρος, τὸν Μωρίαν, εἰς τὸ ὁποῖον ὄρος, ὁ Ἀβραὰμ ἠθέλησεν κατὰ τὴν θείαν θέλησιν νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱόν τε τὸν Ἰσαὰκ, ἔργον μεγαλοπρεπέστατον, καὶ ὡς ἔδεν ἄλλο, τὸ ὁποῖον καὶ ἱεροῦ ἐκάλεν· τῆτον τὸν ναὸν ἀσεβῶς τὸν ἔκαψε, καὶ τὸν ἰδάφησεν ὁ Ναβεχοδονόσορ βασιλεὺς τῶν Βαβυλωνίων· μετὰ δὲ ἑβδομήκοντα χρόνας τὸν ἠνώρθωσε πάλιν ὁ Ζοροβάβελ μαζὺ μὲ τῆς συνελθόντας αὐτῷ Γεδαιῆς, ἐκ τῆς ἀποικίας, διὰ τῆς συνεύσεως τῶν Βασιλέων τῆς Περσίας· ἀλλὰ πολλῶ ἐλλειπέστερον τῆς προτέρας μεγαλοπρεπῆς λαμπρότητος· αὐτὸν τὸν ναὸν ἰδὼν ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος, ἠδέθη, καὶ εὐλαβήθη· τὸν ἐμίλανεν ὁ Ἀντίοχος, τὸν ἀνεκάθηραν οἱ Μακαβαῖοι· κατεπολεμήθη ὑπὸ τῆ Πομπηῆ· ἐξεγυμνώθη ὑπὸ τῆ Κράση· εἶτα Ἡρώδης ὁ Ἀσκαλωνίτης ὁ Βασιλεὺς τῶν Γεδαιῶν, διὰ νὰ ἐλκύσῃ εἰς τῆ λόγῳ τὴν ἀγάπην τῆ λαῶ, κρεμίσας αὐτὸν τὸν ἀνήγειρεν ἐκ θεμελίων, πολλῶ λαμπρότερον, ἴσον κατὰ τὸ ἀρχαῖον ὕψος.

Τὰ μέρη τῆς τῆ ἱερῆ ἦσαν τέσσαρα· καὶ πρῶτον ἦτον τὸ προαύλιον, ἦτοι ἡ ἐξωτέρα αὐλή, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσέβαινον καὶ οἱ ἄλλογενεῖς· δεύτερον ἦτον, τὸ κοσμικὸν ἅγιον, τὸ ὁποῖον ἦτον κεχωρισμένον τῆ προαυλίᾳ μὲ τοῖχον, καὶ εἰσέρχοντο τόσον ἄνδρες, ὅσον καὶ γυναῖκες μόνον ἐκ τῶν Ἑβραίων προσφέροντες τὰς λατρείας. Εἰς αὐτὸ ἦτον ἡ σοὰ τῆ Σολομῶντος, εἰς τὴν ὁποίαν συνεχῶς ἐδίδασκεν ὁ Σωτὴρ τῆς ἀπειθείς Γεδαιῆς, καὶ αὐτοὶ θαυμάζοντες εἰς τὴν σοφίαν αὐτῆ ἐλεγον, πόθεν ἔτος οἶδε γράμματα μὴ μεμαθηκώς· τρίτον μέρος τοῦ

ιερέῃ ἦτον τὰ ἅγια, συνεχῆς μὲ τὸ κοσμικὸν ἅγιον, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσέβαινον μόνον οἱ ἱερεῖς, καὶ σχεδὸν εἰς τὴν μέσσην αὐτῆ ἀντικρυ τοῦ ναοῦ ἦτον τὸ θυσιαστήριον. εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἱερεῖς προσέφερον τὰ θυμιάματα· καὶ εἰς τὴν μίαν πλευρὰν καὶ τὴν ἄλλην τῆ θυσιαστηρίας ἐσέκονταν χρυσὴ λυχνία· ἐκεῖ ἦτον καὶ ἡ χρυσὴ τράπεζα, ἔχουσα τρεῖς ἄρτας τῆς προθέσεως.

Εἰς αὐτὸ τὸ θυσιαστήριον εἶδεν ὁ Ζαχαρίας τὸν ἄγγελον ἰσάμενον ἐκ δεξιῶν τῆ θυσιαστηρίας, ὅταν ἱερέργει ὡς ἱερεὺς ὅπῃ ἦτον, τὸν προειπόντα τὴν γέννησιν τῆς ἡγίας τῆς Ἰωάννης καὶ τὸ τέταρτον καὶ τελευταῖον μέρος τῆς ἱερῆς, ὠνομάζετο ἅγια ἁγίων, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἐφυλάττετο ἡ κιβωτὸς τῆς Διαθήκης, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Θεὸς συνωμίλει μὲ τὸν ἄκρον Ἀρχιερέα, καὶ τῆ ἀπεκρίνετο, διὰ τῆτο χρηστήριον ἐκαλεῖτο· ἐνδον δὲ τῆς κιβωτῆ ἦσαν αἱ δύο πλάκες, εἰς τὰς ὁποίας ἔγραψεν ὁ Θεὸς τὸν νόμον, ἡ χρυσὴ σάμνος τῆς Μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσατα.

Αὐτὴ δὲ ἡ κιβωτὸς δὲν ἐσώζετο εἰς τὸν ἀνορθωθέντα ναὸν μετὰ τὴν Βαβυλωνικὴν ἐπάνοδον· αὐτῆ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ἐγένετο καὶ ἡ ἀφιέρωσις τῆς ἀειπερθένης Μαρίας, ὑπὸ Ἰωακείμ καὶ Ἄννης τῶν Γεννητόρων αὐτῆς εἰς τὸν τρίτον χρόνον τῆς ἡλικίας αὐτῆς, καὶ αὐτοῦ ἐκάθισε χρόνος δώδεκα τρεφομένη ὑπὸ θείας Ἀγγέλης· καὶ πάλιν εἰς τὸ προαύλιον, τὸ ὁποῖον καὶ ἄνδρον τῶν ἐθνῶν ἐκαλεῖτο, ἦτον ἡ ὠραία πύλη, ἀντικρίζουσα τὴν ἀνατολὴν, ἡ ὁποία διὰ τῆτο καὶ ἀνατολικὴ ὠνομάζετο, διὰ τῆς ὁποίας ἐπέρασαν ὁ Ἰησοῦς καθήμενος ἐπὶ πᾶλλον ἄνον υἱὸν ὑποζυγίου, ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Βηθανίαν μετὰ τὸ ἀναστῆσαι τὸν Λάζαρον, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ παῖδες τῶν Ἑβραίων προῦπαντῶντες μετὰ κλάδων ἐλαιῶν καὶ φοινίκων, καὶ ἐυφημῆντες τον ἔλεγον ὠσανά τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἐυλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Εἰς αὐτὴν τὴν ὠραίαν πύλην ἰάτρευσε τὸν χωλὸν ὁ Ἀπόστολος Πέτρος σὺν ἅμα τῷ Ἰμάνη ἐυρισκόμενος· τὸ ὄψος ταύτης τῆς πύλης ἦτον τριάκοντα πηχῶν, καὶ ὅλη ἐκαλύπτετο ὑπὸ χαλκῆς Κορινθίας· ἡ ἀντικρυ ταύτης πύλη, διὰ τῆς ὁποίας εἰσῆρχοντο εἰς τὸ ἄνδρον τῶν Ἰε-

δαίων,

δαίων ἦτον ὑψηλὴ πενήκοντα πηχῶν. ἡ εἰσάγουσα δὲ εἰς τὸν ἄνδρον τῶν ἱερέων, εἶχε τὸ ὄψος ἐβδμήκοντα πηχεῖς· αὐτῆ δὲ τῆς Ναοῦ ἡ πύλη ἦτον κατὰ τὸ ὄψος πηχῶν ἐννεήκοντα, καὶ κατὰ τὰ διαστήματα τῶν πυλῶν ἐσυσοιχῆσαν καὶ τὰ πολυτελῆ ἀυλαῖα, ἦτοι τὰ παραπετάσματα, ἢ κατὰπετάσματα· αὐτὸ τὸ καταπέτασμα τῆς ὑψηλοτάτης πύλης τῆς Ναοῦ, ἐσχίσθη εἰς δύο, ἐκ τῆς κορυφῆς ἕως τῆς ὑπάτης, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐξέπνευσεν ἐν τῷ σαυρῶ· εἰς αὐτὸ τὸ περύγιον παραλαβὼν τὸν Ἰησοῦν ὁ διάβολος εἶπεν αὐτῷ, εἰ υἱὸς εἶ τῆς Θεοῦ βάλε σεαυτὸν κάτω, ὅθεν καὶ ἠκυσεν, ἐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου·

Εἰς αὐτὸ τὸ ἱερόν προσήγαγον τῷ Ἰησοῦ οἱ Ἰουδαῖοι τὴν γυναῖκα τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν ἐπ' αὐτοφύρῳ μοιχευομένην· ἀπὸ αὐτοῦ τὸ ἱερόν ἐδίωξεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ τρεῖς πωλῆντας καὶ ἀγωράζοντας, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολυβιστῶν ἀνέτρεψεν· αὐτὸς ὁ ναὸς ἐπεριτριγυρίζετο ὑπὸ τῆς ὠραιότητας κοιλάδος τῆς λεγομένης Κέδρων, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκρέμισαν οἱ ἀνόσιοι Ἑβραῖοι τὸν ἀπόστολον Ἰάκωβον ἐκ τῆς ἀνωτάτης κορυφῆς τῆς πύργου·

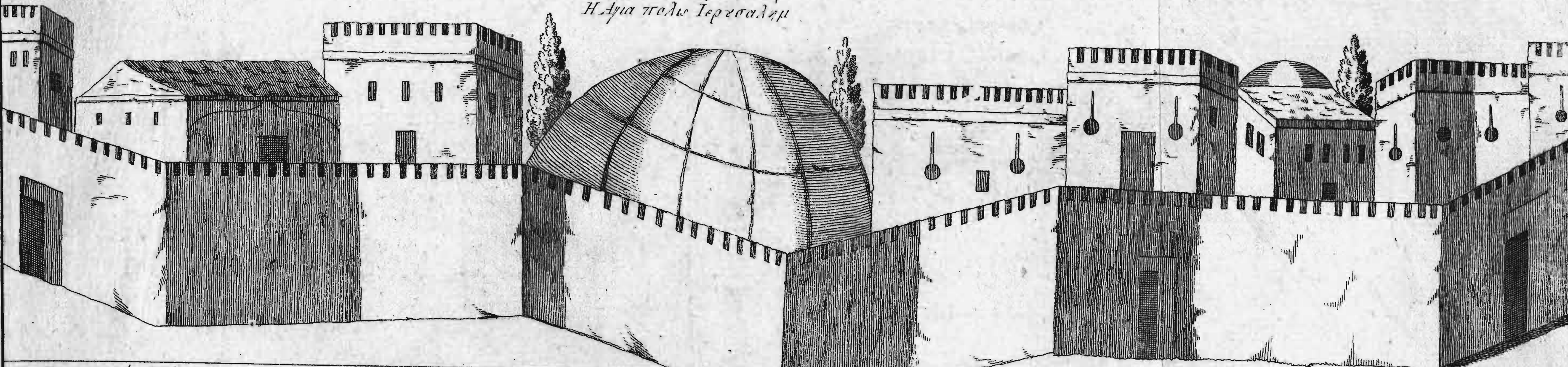
Τῆτον λοιπὸν τὸν μεγαλοπρεπέστατον ναὸν τέλος πάντων, κατέκαυσε, καὶ κατέσκαψεν ὁ Τίτος ὁ υἱὸς τῆς Οὐεσπασιανῆς, καὶ ἀπὸ τότε ἔμεινεν ἡδαφισμένος ἔτη σχεδὸν τριακόσια, ὡς πάλιν ἀνωκοδομήθη, αὐτὸ τὸ ἱερόν ὅπῃ κρατῆσιν οἱ Τῆρκοι τὴν σήμερον, ὑπὸ τῶν χριστιανῶν, μὴ δίδοντες κατ' ἐδένα τρόπον εἰς τρεῖς χριστιανῆς εἰσόδον ἐν αὐτῷ, αὐτὸς ὁ λεγόμενος ναὸς τῆς Σολομῶντος (διότι ὁ ἀρχαῖος ἐκεῖνος τελείως ἠφανίσθη) εὐρίσκεται τὴν σήμερον εἰς τὸν ἴδιον τόπον, ἐκεῖ ὅπῃ ἦτον καὶ ὁ παλαιὸς, ὁ ὁποῖος ὑπερβαίνει, ὄχι μόνον ὅλας τὰς οἰκοδομὰς τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ σχεδὸν καὶ τρεῖς ἀπανταχῆ λοιπὰς ναοὺς τῶν Ὀρθωμανῶν, ἐὰν καὶ ὄχι κατὰ τὸ μέγεθος, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ὠραιότητος καὶ τῆς κάλλους, εἰς εὐτεχνίαν τῆς οἰκοδομῆς τα· εἶναι δὲ οἰκοδομημένος ἐπάνω εἰς ὑψηλὸν τόπον, ἦτοι εἰς τὸ ὄρος Μωρια· ἔχει περιοχὴν ἐυρυχωροτάτην, ἡ ὁποία ὡς ἄδεται περιέχει πολλὰ θαυμάσια, καὶ παλαιᾶ, καὶ νέα, εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὴν χρυσὴν τῆς πόλεως πόρταν, ἣτις εἶναι προσκλῆμένη εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν τοῦ

S

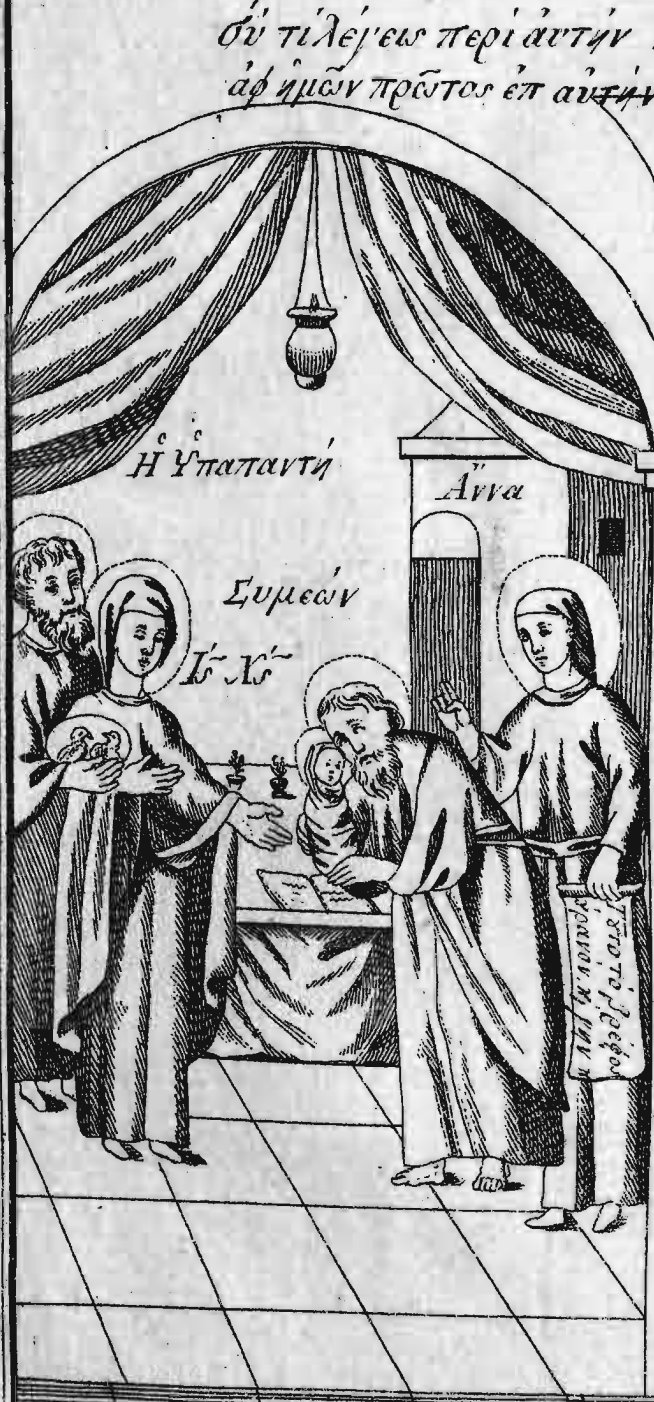
Ναοῦ

Ναῦ· ἀπὸ τὴν μίαν γωνίαν αὐτῆς ὡς πρὸς μεσημβρίαν εἶναι ὁ ναὸς ἔν-
θα ἐγένετο ἡ Ὑπαπαντὴ τῆ Κυρίῃ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὸ τῆ πρεσβύτου
Συμεῶν, ὀνομάζεται παρὰ τοῖς Ἀραβ, Μετζίτ ἄξα, ἥτοι προσκυνη-
τήριον ἔσχατον, τὸν ὁποῖον τιμῶσι μεγάλως οἱ Ὀθωμανοὶ, καὶ εἶναι
ὄλος μολυβδοσκεπέσας, εἶναι δὲ Μετζίτη καὶ προσκυνῶσιν ἐκεῖ· εἰς τὸ
μέσον τῆ κέντρο τῆς αὐλῆς ταύτης, σέκεται ὁ τῆ Σολομῶντος ναὸς
λεγόμενος Ἀραβισὶ Σεχρετ Οὐλλάχ, ἥτοι λίθος θεῖος, ἡ ἱερός, καὶ
Μάλακτὰς ὅπερ δηλοῖ, λίθος κρεμάμενος, ἐκ τῆ ὁποῖα ἔλαβε τὴν ἐ-
πωνυμίαν καὶ ὄλος ὁ ναὸς, διότι εἰς τὸ μέσον τῆ ναῦ εἶναι μία πέτρα,
ἡ ὁποῖα εἶναι προσκολλημένη ἐπάνω εἰς δύο τοίχας, ἐξέχουσα ἀπὸ αὐ-
τῆς κατὰ μῆκος καὶ πλάτος, καὶ ὑπὸ κάτωθεν αὐτῆς εἶναι σπύλαιον·
οἱ τῆ Μωάμεθ κοινότερον θελεσιν ὅτι αὐτὴ ἡ πέτρα ἐκατέβη ἀπὸ
τῆς οὐρανόσ, καθὼς καὶ ἄλλοι τινὲς λέγουσιν ὅτι ἐπάνω αὐτῆς ἔγνω τὸ
πρῶτον ὁ Ἀδάμ τὴν γυναῖκα αὐτῆ· ἐκ δὲ τῶν Ραβίνων Ἑβραίων τι-
νὲς, θελεσιν ὅτι ναὶ εἶναι οἱ λίθοι ἐκεῖνοι, τῆς ὁποῖα ἔλαβεν ὁ Ἰα-
κώβ, καὶ ἔθηκε πρὸς κεφαλὴν αὐτῆ καὶ ἐνομιθή, καὶ ἐνυπνιασθεὶς εἶδε τὴν
κλίμακα, καὶ τῆς ἀγγέλου τῆ θεῶ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπ'
αὐτῆν, οἱ ὁποῖοι λίθοι, τότε μὲν ἦτον πολλοὶ, ὕστερον δὲ προσάξει
θεῶ ἐγένετο εἰς· ἐν κεφλ. κη. τῆς γενέσεως, τινὲς δὲ πάλιν λέγου-
σιν ὅτι ἦν ἀντίτυπος τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ ὁ ἐπ' αὐτῆν διδάσκων, ἀντίτυ-
πος τῆ κιβωτῶ. τῆς Διαθήκης ὡς διασαφῶν δηλαδὴ καὶ ἐρμηνεύων τὰ
ἐν τῆ διαθήκη περιεχόμενα, ὡς καὶ ἄλλοι θελεσιν πάλιν ὅτι ἦν ὁ λί-
θος ἐκεῖνος, ἐπάνω τῆ ὁποῖα ἦτον ἡ κιβωτὸς εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων.
Καὶ πάλιν ἄλλοι πῶς ἐγένετο ἐκ τῆ χοῦς ἐκεῖνης, ἐξ ἧ ἐπλάσθη καὶ
ὁ Ἀδάμ· ἐπάνω εἰς αὐτὴν εὐρίσκειται τυπωμένου ἕνα πάτημα ποδός,
τὸ ὁποῖον λέγουσιν οἱ τῆ Μωάμεθ, ὅτι ναὶ εἶναι τῆ ἀρχηγῆ αὐτῶν,
ὅταν ἦλθεν καὶ ἐπροσκύνησεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν, εἰς δὲ τὸ ἄλλο μέρος
φαίνονται τὰ δάκτυλα τῆ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ, ἐπειδὴ ὡς ἐν τοῖς
ἀνωτέρω εἴρηται δὲν δίδεται ἄδεια ναὶ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὸν οἱ Χριστι-
ανοὶ; ἡ ἄλλης θρησκείας ἄνθρωποι (εἰμὴ μόνον εἰάν δοθῆ εἰς τινὰ ἐξ
αὐτῶν ἄδεια διὰ βασιλικῆ) ὀρισμῆ) παρὰ μόνον οἱ τὰ τῆ Μωάμεθ θρη-
σκεύον

Ἡ Ἁγία πόλις Ἱερουσαλήμ

Τὴν τῆς ἑμπειρομένη ἐπ' αὐτοφύρω μολυνομένη καὶ προσήγαγον αὐτήν τῶ Ἰησοῦ λέγοντες, διδάσκαλε. Μωσὴς ἐν ετειλαιο ἡμῖν ὅτι ταῦ τοιαύταις λιθοβολεῖται. σύ τί λέγεις περὶ αὐτῆν καὶ κύβας ἐπιγραφε τῶ δακτύλῳ λέγων ὁ ἀναμάρτητος ἀφ' ἡμῶν πρώτος ἐπ' αὐτὴν τὸν λίθον βάλετ.

Ἡ Ὑπαπαντή

Anna

Συμεὼν

Ἰωάννης

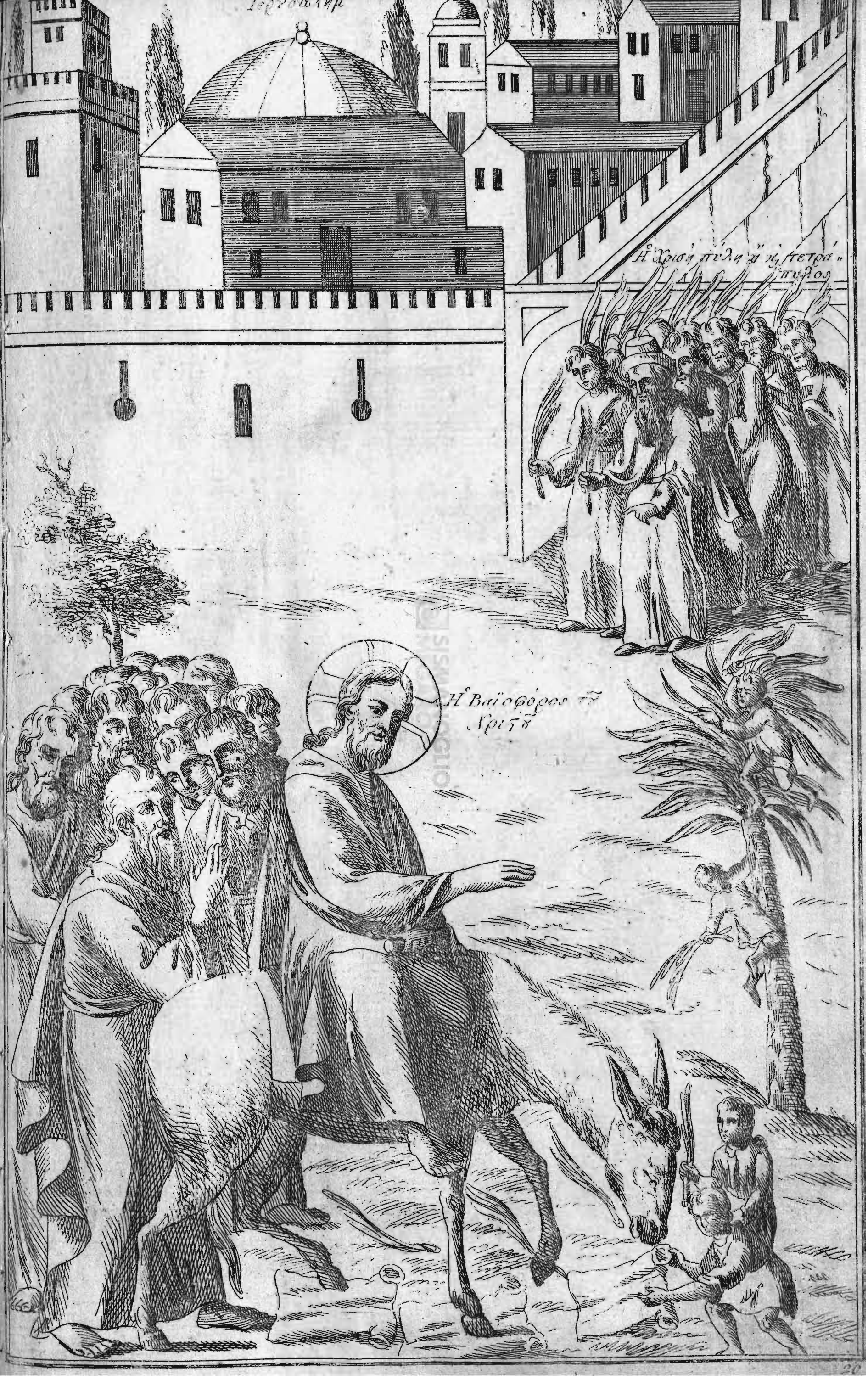
Ἰωσήφ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ Ἰησοῦ ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων

Ὁ Ἰησοῦς ἀποβάλλει ἐκ τῆς ἱερῆς τῆς πελάντης καὶ αγοράζοντας

Ὁ διάβολος ἔρχεται πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐπὶ τὴν πτερύγων τῆς ἱερῆς καὶ λέγει αὐτῷ εἰς τίς τὸ θεοῦ ἢ βαλεῖς τὸν λίθον

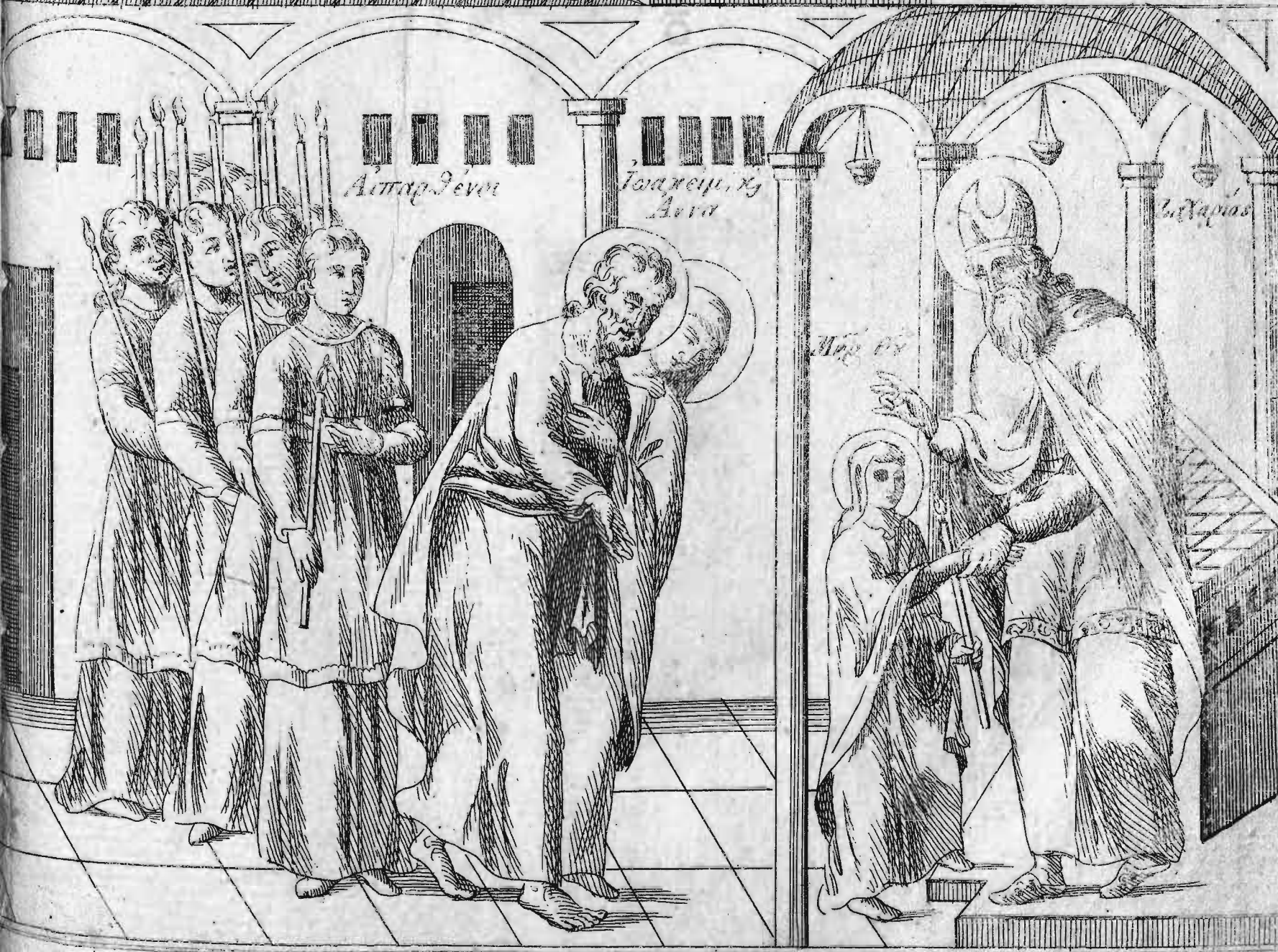
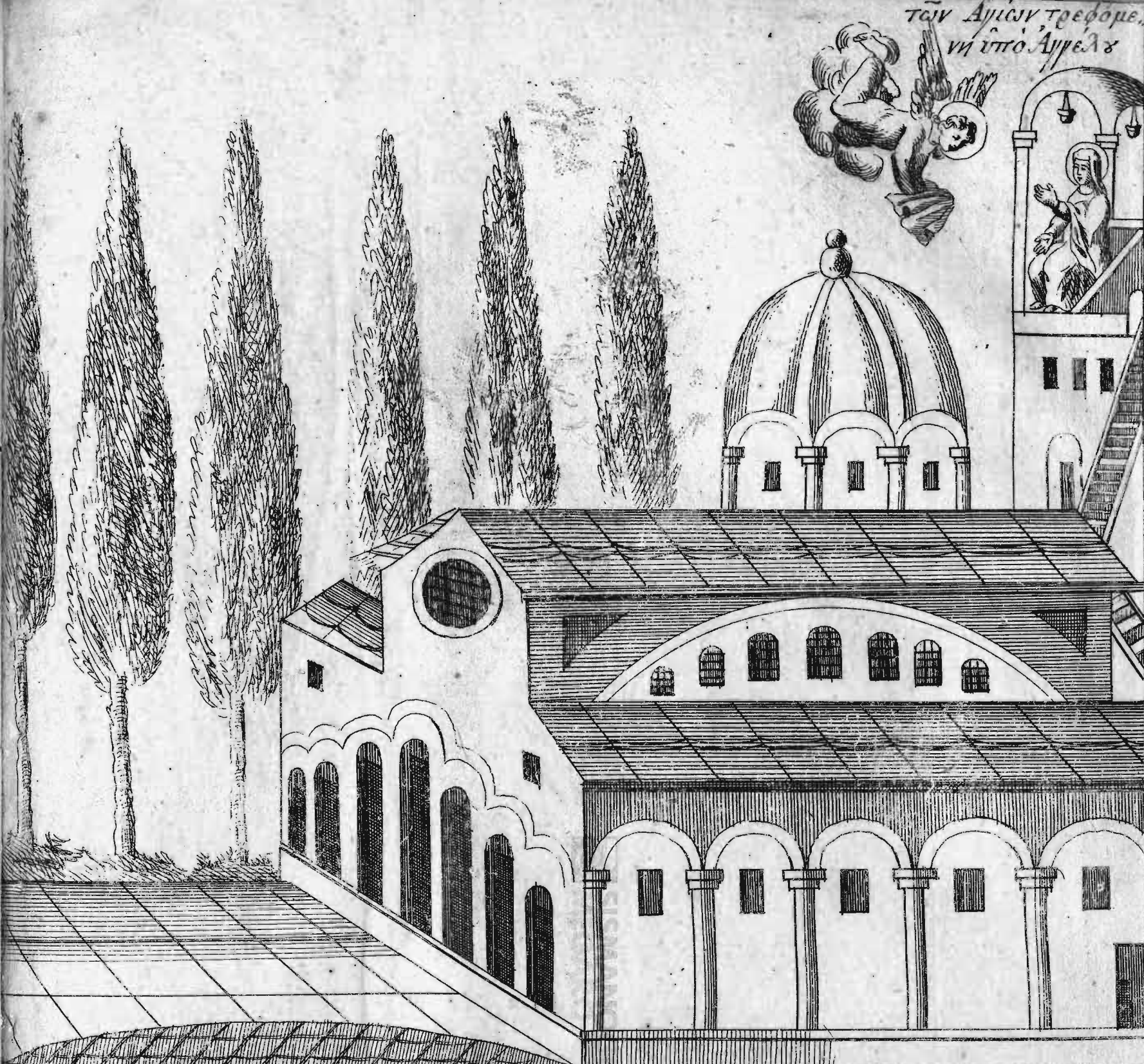

Ιεροσόλυμα

Η Χριστή πύλη η η στήλη η πύλος

Η Βαϊσφορος η Σπύς

των Αγίων τρεφομε
νη υπό Αγγελ

πολυμυρία, ἦτοι ἡ σοὰ τῆ Σαλομῆϊντος, πενταγώνου

οἱ Ἀπόστολοι

Ἄρον σὺ τὸν κράβατον, ἢ περιπατεῖ

Ὁ Παράλυτος

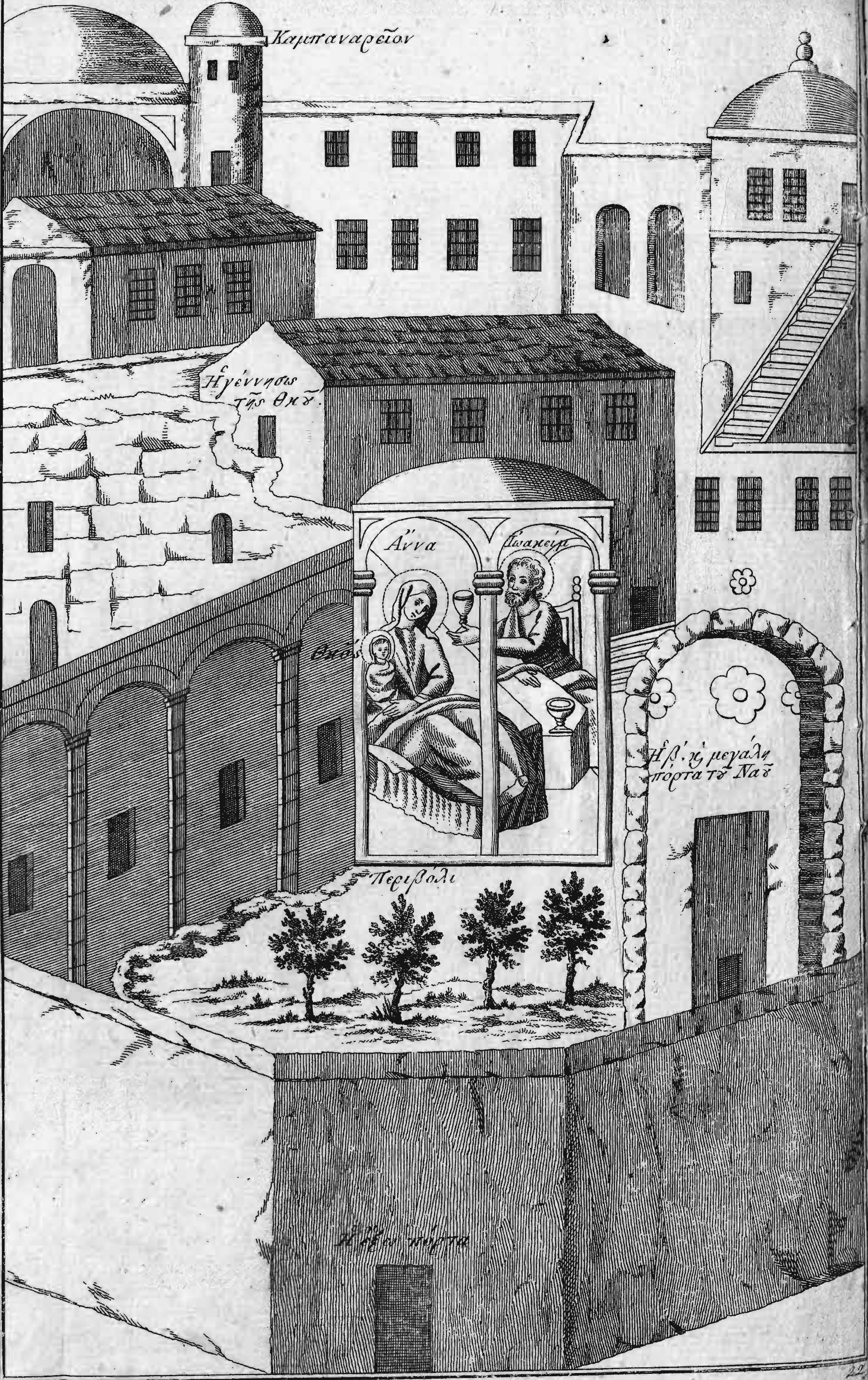

Ἄγγελος γὰρ τῆ θεῆ, κατὰ καιρὸν ἐπιφοιτῶν διέταρτε τὸ ὕδωρ

Ἐκεῖ γὰρ κατέκειτο πλῆθος τῶν ἀθενούντων

Καμπαναρεῖον

Ἡ γέννησις τῆς θκῆ

Ἄννα

Ἰωακείμ

Ἡ β. ἡ μεγάλη πύλη τῆ Ναῦ

Περιβόλι

Ἡ β. πύλη

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΟΙΧΤΗΝ

σκεύοντες· οἱ δὲ παραβάντες τὸν ὄρον τρετὸν εἶναι ἔνοχοι, ἢ εἰς ἐξέ-
μωσιν, ἢ εἰς κεφαλικὴν τιμωρίαν· Περὶ τῆς τῆς ναῦ ἀσύμφωνα πολ-
λὰ, καὶ ἰσορῶνται, καὶ λέγονται παρὰ τοῖς Ἀραβῶν καὶ Ὀθωμανοῖς, τὰ
ὁποῖα ἀντίκεινται εἰς τὴν θείαν Γραφὴν, καὶ εἰς παρ' ἡμῶν ἀληθεῖς τῶν
ἱστορικῶν· ἅτινα καίπερ εἰδότες ἀκριβῶς, ὅμως ἐκ ἕξεσι γραφῆ παρα-
δῆναι, τὸ δὲ αἴτιον πασιδῆλον.

Ἐξῶθεν δὲ τῆς ἱερῆς ἀπὸ τὴν βορεινὴν πόρταν εἶναι ὁ Βόρβο-
ρος, ἐνθα ἔρριψαν τὸν Προφήτην Γερεμίαν.

Περὶ τῶν ὀσπητίων τῆς Γωακείμ καὶ Ἀννης.

Ἀπὸ αὐτῆς ὡς τόξος βολὴν εἶναι τὰ ὀσπήτια τῆς Γωακείμ καὶ Ἀννης
τῶν Δικαίων καὶ Θεοπατόρων· εἰς αὐτὰ εἶναι σπήλαιον βαθύτατον, ἐν
ᾧ ἐγενήθη ἡ παναμώμητος Θεοτόκος Μαρία, αὐτὰ τὰ ὀσπήτια τὰ
ὠκοδόμησεν ἡ μακαρία Ἐλένη, μίαν ὑπευθαύμαστον καὶ ὠραιοτάτην με-
γάλην ἐκκλησίαν, ἀλλὰ εἰς τὸν καιρὸν τῆς αἰχμαλωσίας, διὰ τὸ νὰ
εἶναι πλησίον τῆς Ἱερῆς, τὴν ἐκράτησαν οἱ ἔξουσιασαὶ, καὶ τὴν σήμερον
μήτε ἐκκλησία, μήτε μωσχέα, ἀλλὰ φύλακας μόνον κάθονται καὶ φυ-
λάττῃσι, καὶ ὅταν θέλωμεν ἐμβαίνομεν καὶ προσκυνῶμεν, ποιῶντες παρά-
κλησιν μόνον, καὶ ὄχι ἄλλην καμμίαν ἱεροτελεσίαν.

Πλησίον τῆς οἴκου, εἶναι καὶ ἡ προβατικὴ Κολυμβίθρα, ἐν-
θα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ὑγιῆ τὸν παράλυτον, κείμενον ἐκεῖσε χρόνος ὀκ-
τῶ καὶ τριάκοντα.

Ἀπὸ αὐτῆς κατὰ τὸ ἀνάβασμα τῆς εἰσόδου πρὸς δυσμᾶς εἶναι
τὸ παλάτιον τῆς Πιλάτου, εἰς τὸ ὁποῖον τὴν σήμερον ἔχει τὴν κατοικίαν
τῆς ὁ Ἐπαρχὸς τῆς πόλεως, ἢτοι ὁ Πασᾶς ἢ ὁ Μεσελίμης αὐτῆς·
ἀπὸ αὐτῆς φαίνονται καὶ ὅλα τὰ ἐξῶθεν τῆς ἱερῆς καὶ τῆς αὐτῆς ὅσα
προείπαμεν.

Πλησίον τῆς τῆ Παλατίε εἶναι μία καμάρα μὲ τρία παράθυ-
ρα, καὶ αὐτὲ ἦτον τὸ Πραιτώριον, ἐν ᾧ καθίσας ὁ Πίλατος ἔκρινε τὸν
Ἰησοῦν, καὶ τὴν ἀδικὸν ἀπόφασιν τῆ θανάτου αὐτῆ ἐποίησεν.

Ὑποκάτω δὲ τῆς καμάρας ταύτης εἶναι καὶ ὁ παλμὸς τῆς Πα-
ναγίας, ἦτοι ὁ τόπος, ὅπου ἰσαμένη ἡ Παναγία καὶ ἀπέσπασα τὴν ἀπό-
φασιν τῆ θανάτου τῆ μονογεννῆς υἱῆ αὐτῆς ἐλυποθήμεν.

Αὐτὲ πλησίον ἦτον καὶ τὰ ὀσπήτια τῶν παρανόμων καὶ ἀνιέρων
τῆ Ἄννα καὶ Καϊάφα, οἱ ὁποῖοι ἔδωκαν τὴν ψευδῆ καὶ παράνομον μαρ-
τυρίαν κατὰ τῆ Κυρία μας.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσούτον περὶ τῶν ἐντὸς τῆς ἁγίας πόλεως
Ἱερουσαλήμ.

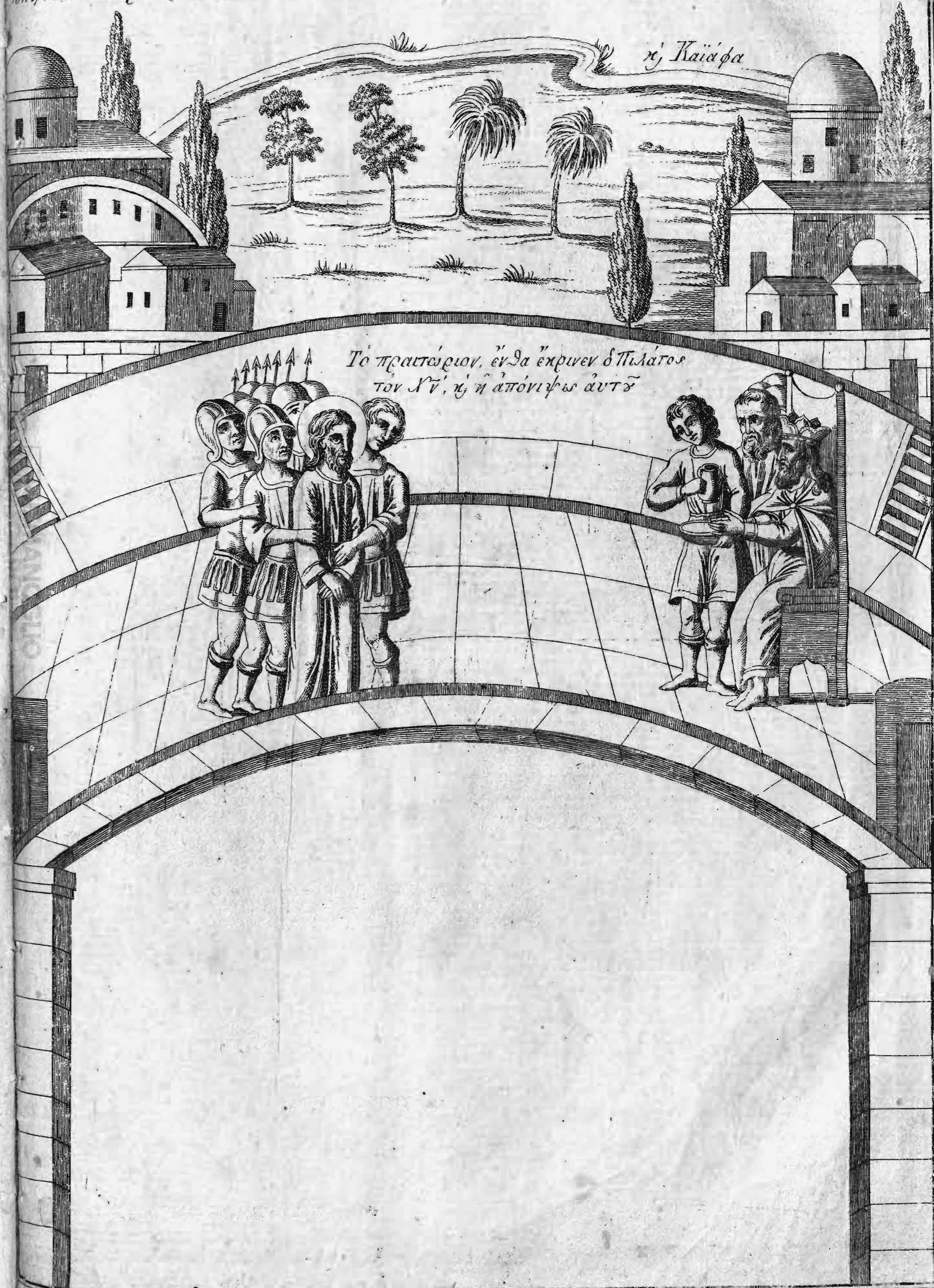
Περὶ τῶν ἔξω τῆς Ἱερουσαλήμ ἁγίων Προσκυνημάτων.

Μέχρι τῆδε εἰπόντες περὶ τῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ πύλει Ἱερουσαλήμ περιε-
χομένων ἁγίων προσκυνημάτων καὶ εὐαγῶν τόπων, καὶ θέλοντες τὰ νῦν
να εἰπῶμεν, καὶ να ἐκθέσωμεν καὶ περὶ τῶν πέριξ. Ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆ
μεσημβρινῆς μέρας αὐτῆς.

Περὶ

ὀσπήτια τῶν Ἀρχιερέων Ἄννα

καὶ Καϊάφα

Τὸ πραιτώριον, ἐνθα ἔκρινεν ὁ Πίλατος
τὸν Χρῖστὸν, καὶ ἡ ἀπόκρισις αὐτοῦ

Ἡ Ἁγία Σιών

Ὁ ἴκος τῶν Ζεβεδαιῶν

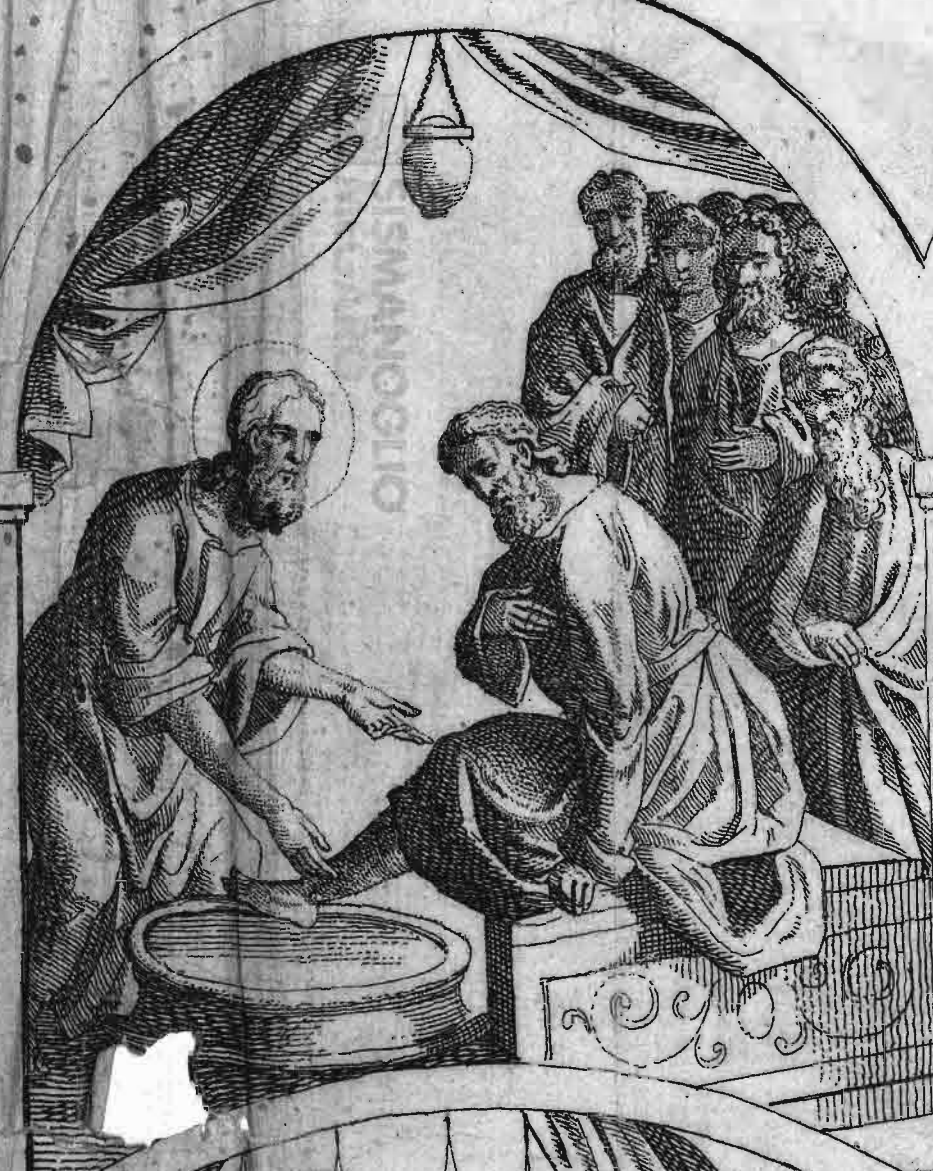
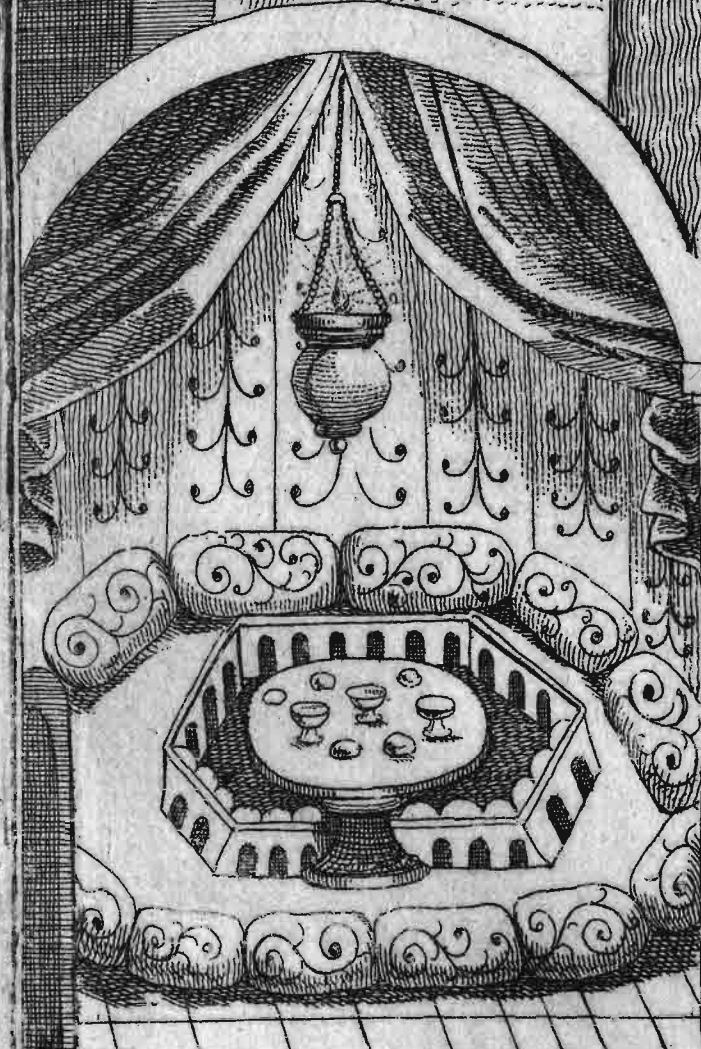
Ἡ Φιλάρθου τῶν Θεωμάτων

Ἡ Ἁγία πεντηκοστή

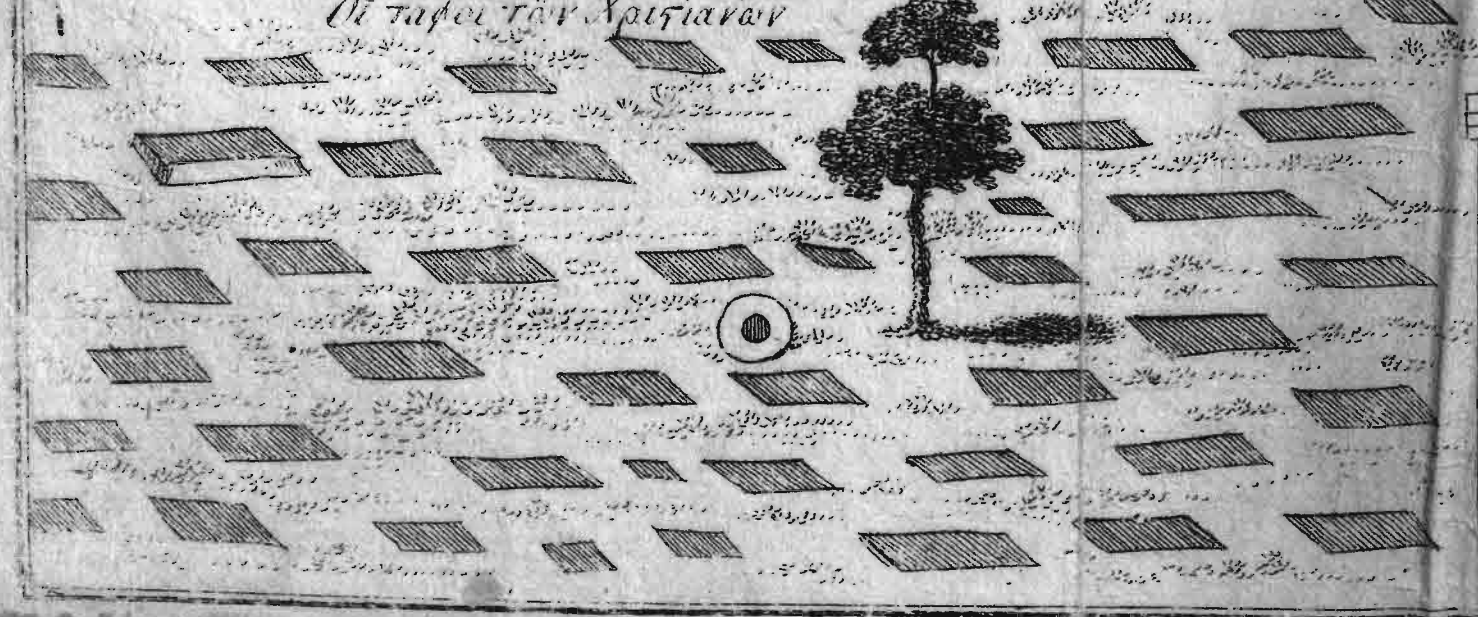
Ἀναγών ἐστραμμένον

Ὁ δειπνὸς Ὀμοτικὸς

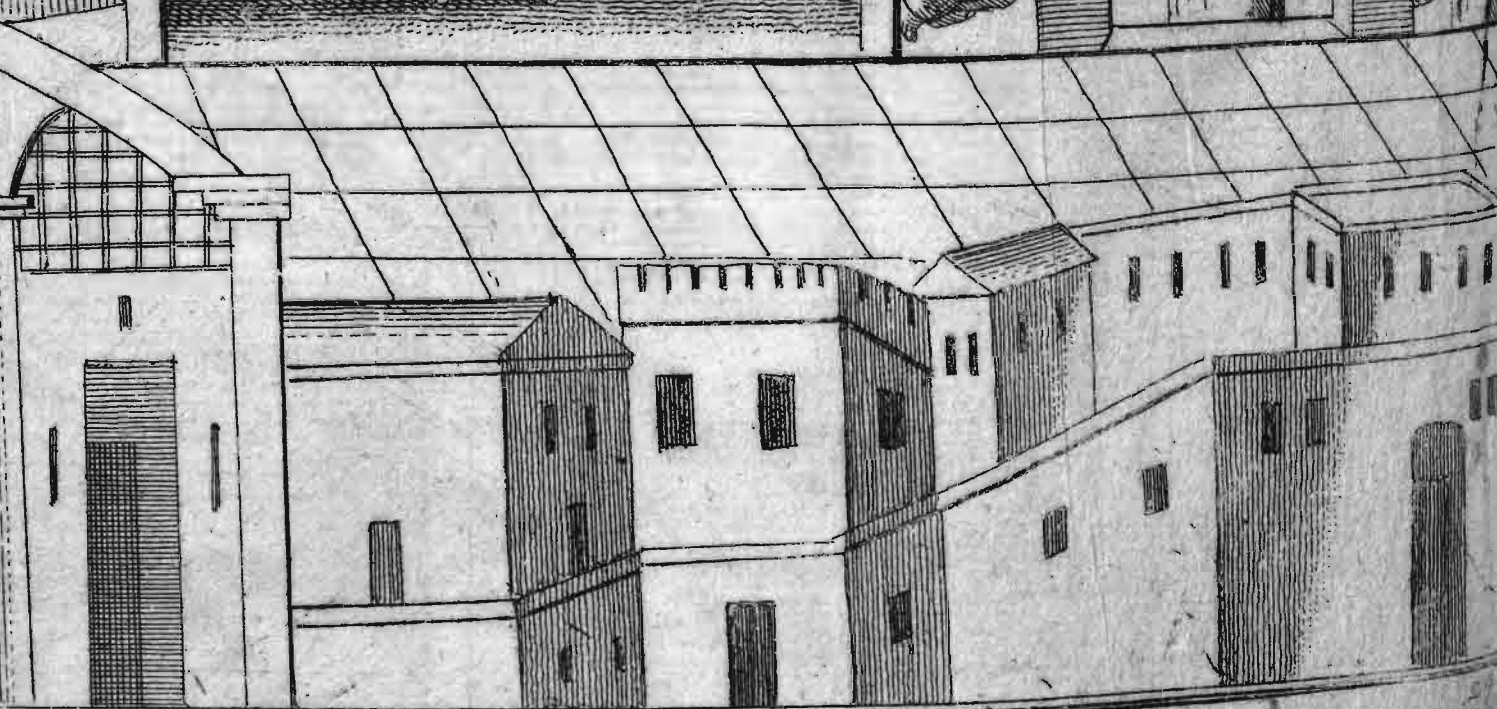
Ὁ ἴκος τῶν Νικητῶν

Οἱ τάφοι τῶν Χριστιανῶν

Ὁ τάφος τῶν προφήτῶν Δαβὶδ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Σαδομὸντος

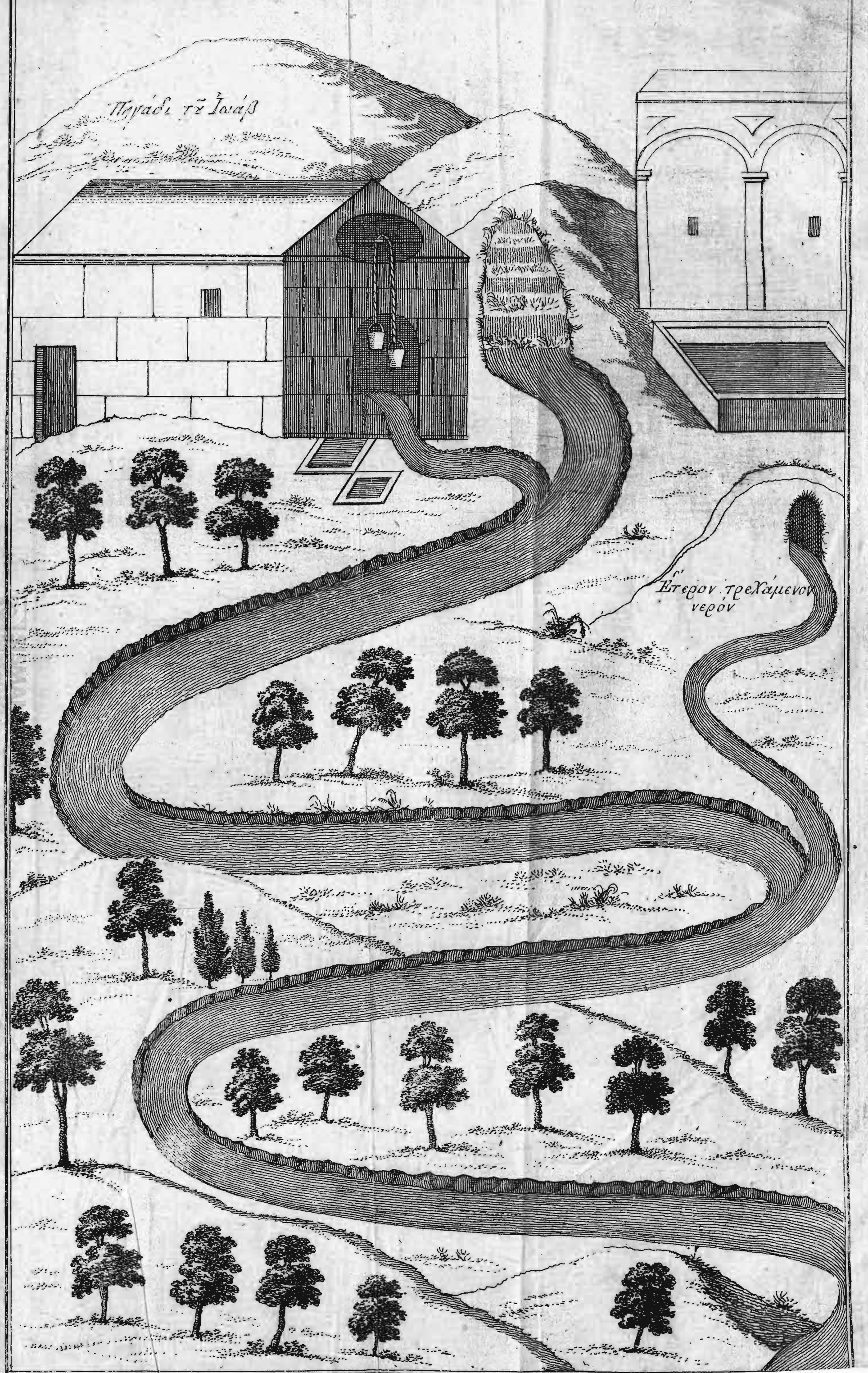
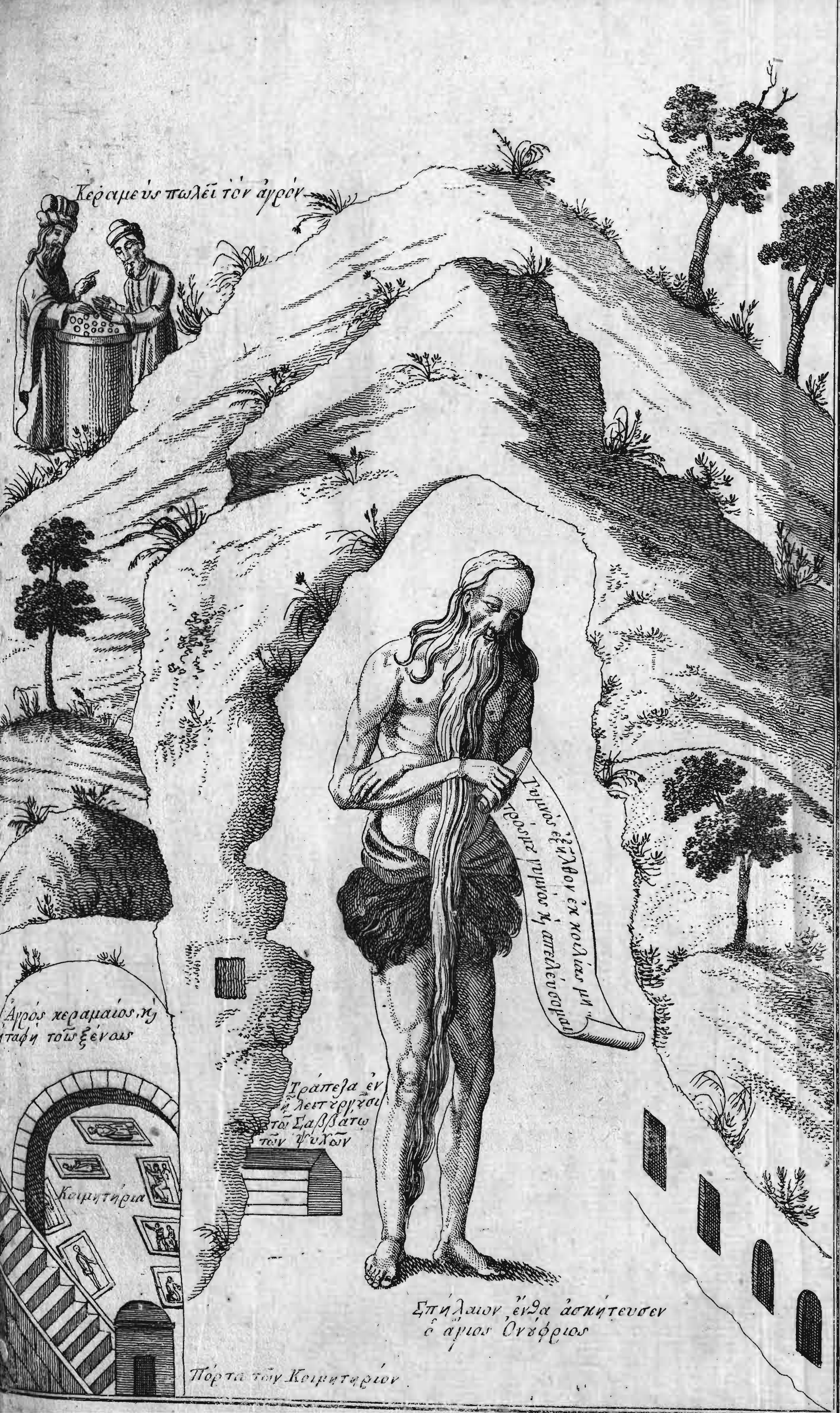
Καὶ λοιπὸν ἐξερχόμενοι διὰ τῆς κατὰ μεσημβρίαν πόρτας τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ, εὐρίσκομεν εὐθὺς τὴν ἁγίαν Σιών, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον τὸ ὑπερφῶν, ἦτοι τὸ ἐσρωμένον ἀνώγειον, ὅπερ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, τὸ νομικὸν Πάσχα μετὰ τῶν θείων μαθητῶν αὐτῷ ἐτέλεσε· καὶ τὸν Δεῖπνον τὸν μουσικὸν καὶ φρικωδέστατον, τοῖς ἁγίοις αὐτῶν Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις παρέδωκε, καὶ τὸν ἱερὸν νιπτῆρα ἐποίησε, νίψας τὰς πόδας τῶν ἱερῶν μαθητῶν αὐτῷ· ἐν αὐτῇ εἰσήλθεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὴν Ἀνάστασιν αὐτῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὄντων τῶν μαθητῶν συνηθροισμένων· αὐτῷ ὁ Ἀπόστολος Θωμᾶς ψιλαφίσας τὴν πλευρὰν τῷ Ἰησοῦ ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν· αὐτῷ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς καθήμενων τῶν Ἱερῶν Ἀποστόλων, μετὰ τῆς Παναχράντης καὶ ἀειπαρένευθε Θεοτόκου κατήλθεν ἐπ' αὐτὰς τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν· αὐτῷ ἐκάθητο ἡ Παναγία μετὰ τὸν Θεολόγον Ἰωάννην, ἕως εἰς τὸν καιρὸν τῆς πρὸς ἔρανὸν μεταστάσεώς της· αὐτῷ παρέδωκε καὶ τὴν ἁγιωτάτην αὐτῆς ψυχὴν, εἰς χεῖρας τῷ Ἰησοῦ καὶ Θεῷ αὐτῆς· αὐτῷ εἶναι καὶ τὰ μνήματα τῶν βασιλέων καὶ προφητῶν Δαβὶδ καὶ Σολομῶντος· τὴν σήμερον ἔχουσιν αὐτὴν οἱ Τῆρκοι ναὸν καὶ προσκυνοῦσι, καὶ μίτε εἰς αὐτὸν εἶναι συγχωρημένη ἡ εἴσοδος εἰς τὰς χριστιανέας· εἰς τὴν ἐξοχὴν αὐτῆς εἶναι τὰ μνήματα τῶν τε ὀρθοδόξων χριστιανῶν, καὶ ἑτεροδόξων· εἰς αὐτὰ τὰ μνήματα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, ἐξέρχεται Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερατείων, καὶ παντὸς τῶν πλήθους τῶν ὀρθοδόξων, καὶ ἐκτελεῖ τὸν ἐσπερινὸν τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, καὶ ἀναγινώσκει τὰς εὐχὰς τῆς γορυκλισίας, εἰς μνημόσυνον πάντων τῶν ἀπανταχοῦ κεκοιμημένων χριστιανῶν.

Ἀπέναντι δὲ τῆς ἁγίας Σιών πρὸς μεσημβρίαν ἕως ἐνὸς τετάρτης τῆς ὥρας, εἶναι ἡ ταφὴ τοῖς ξένοις, ἦτοι ὁ Ἀγρὸς Σίμωνος τῷ Κεραμαίῳ, ὁ ὁποῖος ἠγορασθὴ μὲν τὰ τριάκοντα ἀργύρια ὅπερ ἐπώλησεν ὁ προδότης Γέδας τὸν Κύριον εἰς τὰς Ἑβραίας.

Αὐτὲ εἶναι καὶ σπήλαιον ἐν ᾧ θάπτονται οἱ ξένοι καὶ πτωχοὶ
τῆς Ἱερουσαλὴμ.

Ἔχει δὲ καὶ ἕτερον σπήλαιον μετὰ Ἐκκλησίαν, εἰς ὄνομα τῆς ἁ-
γίας Οὐραφίας τιμωμένην, εἰς τὴν ὁποίαν λειτουργοῦσι τῷ Σαββάτῳ τῶν
Ψυχῶν, ἐπὶ παρυσία Ἀρχιερέως καὶ ὅλων τῶν προσκυνητῶν, καὶ τοῦ
πλήθους τῶν ἐντοπίων ὀρθοδόξων χριστιανῶν, εἰς μνημόσυνον πάσης
ψυχῆς ὀρθοδόξων.

Κατωτέρω δὲ αὐτῆς εἶναι τὸ πηγάδιον τῆς Ἰωάβ, τὸ ὅποιον
εἶναι βαθυτάτον, καὶ ἔχει νερὸν γλυκίτατον, λέγουσι δὲ κατὰ παρα-
τήρησιν ὅτι ὅταν πλημμυρίσῃ αὐτὸ τὸ πηγάδι νὰ γίνεταί ἐπιτυχὴς ὁ
χρόνος ἐκεῖνος, καὶ ὅταν εἶναι δυστυχὴς, ἔτε γεμίζει κἂν, ἀλλὰ μόνον
ὅσον φαίνεται τὸ νερὸν.

Ἀπὸ αὐτῆ περιπατῶντες κατὰ τὸ νότιον μέρος ἕως τρεῖς ὥρας, εἶναι ἡ Γερὰ Λαύρα τῆ Ὁσίας Πατρὸς ἡμῶν Σάββα τῆ Ἁγιασμένης, εἰς τὴν ὁποίαν ἀσκήτευσεν μετὰ τῆς μηθιτᾶς αὐτῆς, ὄντες ὑπὲρ τῆς πεντακοσίας· αὐτὸ τὸ ἱερὸν μοναστήριον ἐπίθῃ δι' ἐπιστολῆς αὐτῆς τῆ ἀγίης Σάββα, δι' ἐξόδου τῆ βασιλέως Γεσινιανῆς τῆ μεγάλης, ἀνεκαίνισθαι μετὰ ταῦτα παρὰ τῆ βασιλέως Ἐρμανθῆ τῆ Πορφυρογεννήτης· Καὶ τρίτον πάλιν παρὰ τῆ αἰοδήμου Πατριάρχου Δοσιθέου· εἶναι δὲ μεγαλύτατον καὶ ἀξιοθαύμασον κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὴν οἰκοδομὴν, διότι τὸ μὲν ἀνατολικὸν αὐτῆς μέρος εἶναι θεμελιωμένον εἰς τὸ χεῖλος τῆ χειμάρρου, ὅπερ ὀνομάζεται Κοιλὰς τῆ Κλαυθμῶνος, τὸ δὲ δυτικὸν ἐπάνω εἰς τὸν λόφον, καὶ γύρωθεν μὲν μεγάλα δυνατὰ καὶ σερὰ ποδαρικά.

Ἔχει δὲ Ἐκκλησίαν ὠραιότατην καὶ πανθαύμασον, τιμωμένην εἰς τὸ ὄνομα τῆ Εὐαγγελισμῆ τῆς Ἑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτότου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας· ἔχουσα μᾶκρος ἰσθμῶν ἐννεήκοντα, καὶ πλάτος τριάκοντα· ἐξωθεν τῆς ἐκκλησίας πρὸς δυσμὰς εἶναι ὁ τίμιος τάφος τῆ ἀγίης Σάββα, μετὰ ἱερὸν Κεβέκλιον, ἔμπροσθεν δὲ τῆ Κουβελίης εἶναι καὶ τὸ κοιμητήριον τῶν πατέρων· κάτωθεν μικρὸν περιβολὴ καὶ πηγὰδια πρὸς παρηγορίαν τῶν ἐκεῖσε πατέρων, καὶ ἄνωθεν τῆ περιβολῆς εἶναι τὸ σπήλαιον τῆ ἀγίης, εἰς τὸ ὁποῖον ἀσκήτευσεν, διώξας τὸν ἐν αὐτῷ κατοικῶντα λέοντα· ἔχει δὲ ἐν αὐτῷ παρακλήσια πέντε, καὶ πρῶτον τῆ ἀγίης Νικολάου, ἔμπροσθεν εἰς τὸ Κεβέκλιον, ἔνθα εἶναι καὶ τὰ ἅγια λείψανα τῶν ἀσκητῶν ὅπερ ἐθανάτωσαν ἕνα καιρὸν οἱ Σαρακηνοί· δεύτερον τῶν ἀγίων Μ. μαρτύρων, πλησίον εἰς τὸν νάρθηκα τῆς ἐκκλησίας, ἔνθα εἶναι καὶ τὰ σήμανδρα καὶ αἱ καμπάνες, ἡ τράπεζα, τὸ μαγειρεῖον, καὶ ὁ φῆρνος· παρεμπρὸς εἶναι τὸ παρακλήσιον Ἰωάννου τῆ Χρυσοστόμου, αὐτῆς εἶναι καὶ ἡ φοινικία τῆ ἀγίης, τὸ πλυστήριον τῶν Πατέρων, τὸ Πατριαρχικὸν κελλεῖον, καὶ ἄλλα τινα κελλεῖα τῶν Πατέρων· ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν τῆς Ἐκκλησίας πάλιν ἀναβαίνοντες ἀπὸ μίαν πέτρινην σκάλαν, εὐρίσκομεν τὸ παρακλήσιον τοῦ

ἀγίῃ Γεωργίῃ, καὶ ἀπὸ αὐτῆ ἀναβαίνοντες εἰς ἀνώτερον μέρος εὐρίσκο-
μεν καὶ τὸ ἄλλο παρακλήσιον τῆ ἐνδόξου Ἰωάννου τῆ Προδρόμου. ἐν ᾧ
ἀσκητεύσας Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ἔνθα καὶ ὁ τίμιος τάφος αὐτῆ, ἔ-
λαβε τὴν ἐπωνυμίαν, καὶ ὀνομάζεται τῆ Δαμασκηνῆ παρακλήσιον· εἰς
τὴν κορυφὴν τῆ μονασιῆς εἶναι πύργος, καὶ αὐτῆ φυλάττει Καλόγηρος,
καὶ ὅταν ἔρχονται ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἢ Φορτία, ἢ προσκυνηταὶ, δίδει εἰ-
δησίην τοῖς ἀδελφοῖς, σείρωντας κώδωνας, καὶ ἔτιως ἀνοίγωντας τὴν πόρ-
ταν τῆ μονασιῆς, δέχονται τὰ σαλθέντα· ἔχει δὲ τῆτο τὸ ἱερὸν
μοναστήριον καὶ τρεῖς σιδηρᾶς πόρτας, ἡ πρώτη εἶναι ὑποκάτω τέττα τοῦ
πύργου ἔνθα εἶναι καὶ ἡ λεγομένη Τάκκα, ὅπῃ διαμοιράζουσιν εἰς τὰς
Ἀραβας τὸ διορισμένον καθημερινὸν ψωμί· ἡ δευτέρα εἶναι πωλησίου
ταύτης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν διέρχονται οἱ προσκυνηταὶ, καὶ ἔχει τὴ κα-
τάβασιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ ἡ τρίτη εἶναι κάτω εἰς τὸν χειμάρρον
ἔνθα εἶναι καὶ ἁγίασμα ὅπῃ ὁ ἅγιος διὰ προσευχῆς ἠνοιξεν· εἰς αὐτὸν
τὸν χειμάρρον φαίνονται καὶ τὰ ἀσκητάρια τῶν τότε ἀσκητευόντων ὁ-
σίων.

Κατ'ἀντικρυ τῆ μονασιῆς τέττα κατὰ μεσημβρίαν εἶναι καὶ δεύτε-
ρος πύργος, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχει καὶ Ἐκκλησίαν τῆ ἀγίῃ Συμεῶν τῆ
Στυλίτης· ἐν αὐτῷ τῷ πύργῳ ἐνίοτε κατοικῆσι καὶ καλόγηροι· εἰς αὐ-
τὴν τὴν Γεράν Λαύραν ὁ κτήτωρ αὐτῆς, καὶ μέγας πατὴρ ἡμῶν Σάβ-
βας, δὲν ἠθέλησε ποτὲ νὰ συγχωρήσῃ εἴσοδον γυναικῶν, καὶ ἀγενίων
ἀνδρῶν, ὥστε καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐντεῦθεν πρὸς Κύριον ἀποδημίας
αὐτῆ, δέδωκεν ἐντολήν τοῖς μαθηταῖς αὐτῆ, ὅπῃ, αὐτῆ, ἢ συνήθεια νὰ
διατηρηθῇ μέχοι συντελείας αἰώνων, ἢ ὁποία καὶ μέχρι τὴν σήμερον
διαφυλάττεται, καὶ μήτε ἀπὸ τὰς ὀρθοδόξου γυναικῆς εἰσέρχονται, μή-
τε ἀπὸ ἄλλο γένος.

Προτῆ ὁμως νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν Γεράν ταύτην Λαύραν τῆ
ἀγίῃ Σάββα, μακρὰν ἕως δέκα, εἴκοσι, εἰς τὴν ἀρχὴν δηλαδὴ
τῆ βαθυτάτης καὶ φρικωδεστάτης τέττα χειμάρρου, εἶναι μία πεδιάδις, καὶ
ὀνομάζεται κοινῶς Καλογηροπάζαρον, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν σήμερον κά-
θονται μὲ σκηνὰς οἱ λεγόμενοι Ἐμπεδήδες, τετῆσιν οἱ Θεοδοσιταί·

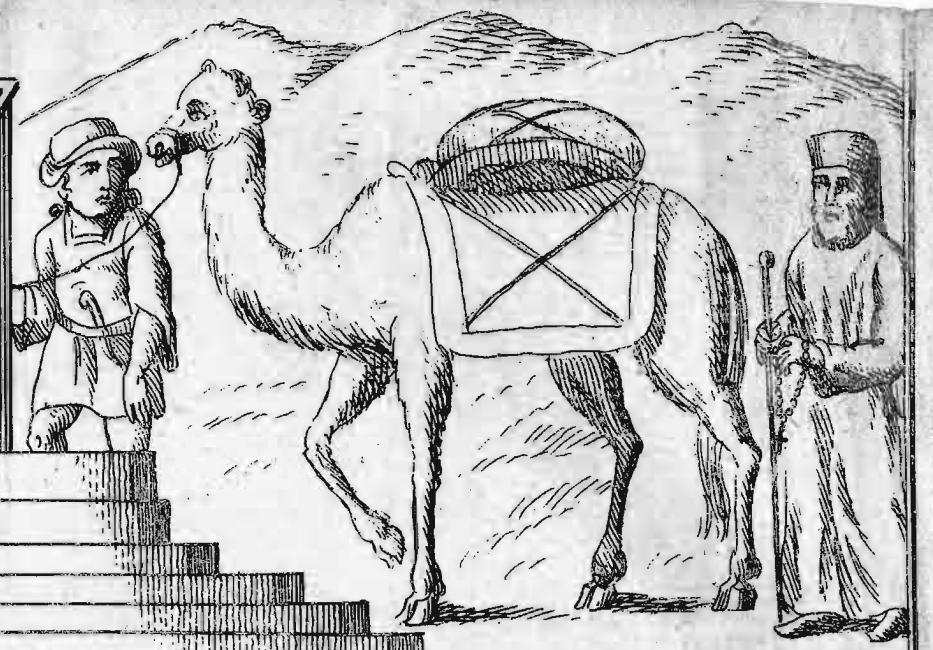

Ο Άγιος Σιμεών ο Στυλίτης
Πέτρος ἐν αἰ κ' ἡ Ἐκκλησία
τῶ Ἁγίου Σιμεών τῶ Στυλίτη

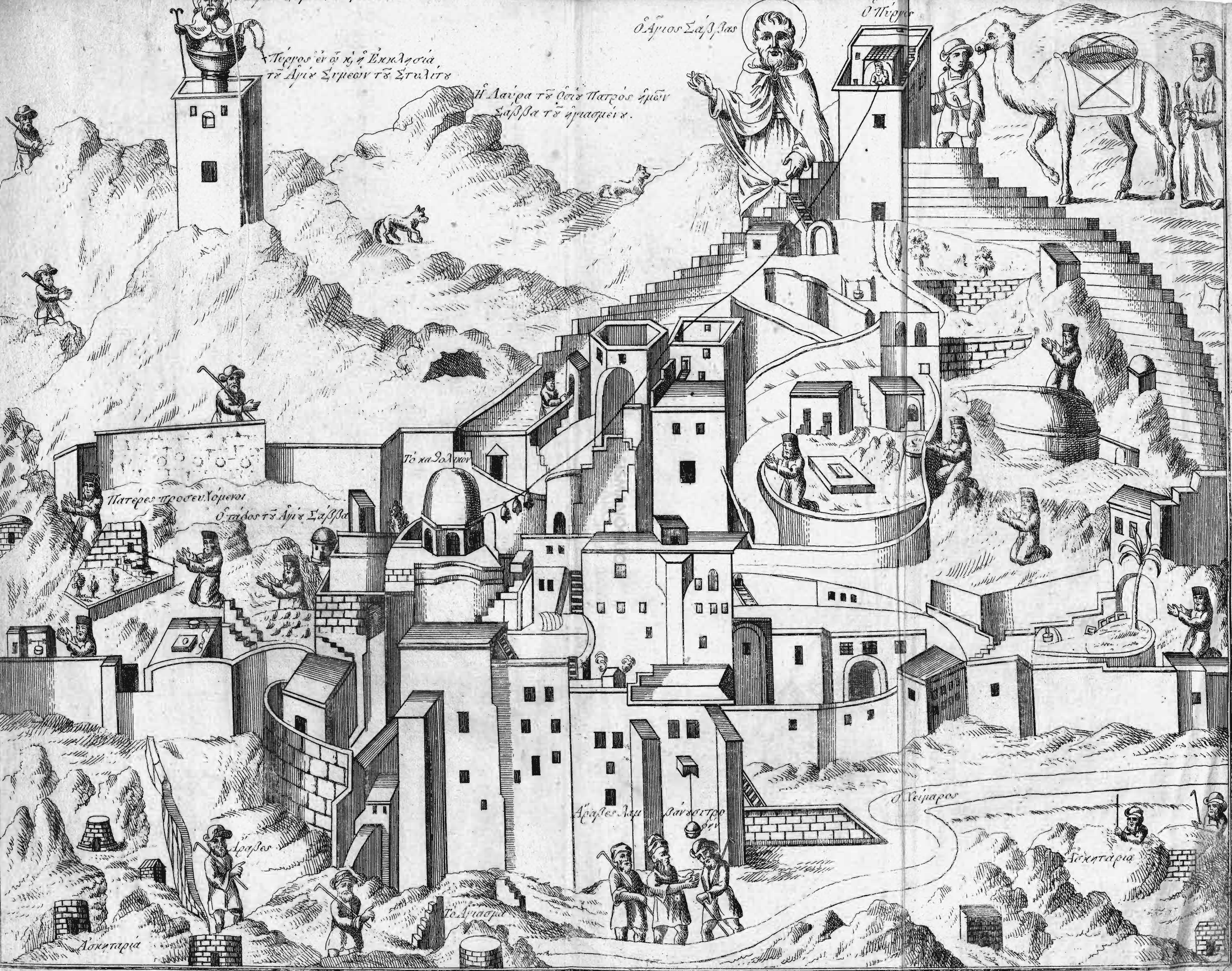
Ο Άγιος Σάββας

Ὁ Πέτρος

Ἡ Λαύρα τῶ Θεοῦ Πατρός ἡμῶν
Σάββα τῶ ἡγιασμένου.

Πατέρες προσευχομενοι

Ὁ τάφος τῶ Ἁγίου Σάββα

Τὸ καδελικόν

Ἄρσεν ἄνδρ

Βαρσκιτρο

Ὁ Νεῖρος

Σιχηταρία

Λοκνταρία

Τὸ Ἄγιο

εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, τὸ πάλαι ἦτον ἓνα μεγαλώτατον κοινοῦριον, καὶ ἐλέγετο τῷ ἄββᾶ Πασσαρίονος, διότι πρῶτος καὶ ἀρχηγὸς τῷ κοινοβίῳ τέτε ἔσάθη αὐτὸς ὁ Πατὴρ ἡμῶν Ἀββᾶ Πασσαρίων, τῷ ὁποίῳ διάδοχος ἐγένετο ὁ Ἀββᾶ Ἐλπιδίος, καὶ τέτε πάλιν ὁ Ἀββᾶ Ἡλιῆ, ὅστις μετὰ ταῦτα ἐδέξατο βιαίως τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, τῷ Σελασίῳ τῆς παρέσης ζωῆς μετανασθήσαντος, ἡδὴ δὲ ἔτε ἵχνος μονασι-
ριε δὲν σώζεται· πάλιν ἀπὸ τὴν Γεράν Λαύραν, μακρὰν ὡσεὶ σαδία εἴκοσι πρὸς ἀνατολὰς, ἐπάνω εἰς τὸν χεῖμαρρον, τὸν λεγόμενον Θεῶων, φαίνονται ἑδαφίσματα καὶ ἵχνη, μιᾶς ἄλλης μεγίστης Λάυρας τὴν ὁποίαν ὠνόμαζον κασέλλια μέσα εἰς τὸ κοιμησῆριον αὐτῆς, φυλάττονται πολλὰ ἅγια Λεῖψανα, τὰ ὁποῖα τελείως δὲν δέχονται μετακόμεσιν, καὶ εἰάν τις ἤθελε λάβῃ κανένα μέρος ἀπὸ αὐτὰ, μέχρι τῆς Γερσαλήμ ἴσως νὰ ἔλθῃ, περαιτέρω ὅμως μήτε τὸ ἅγιον Λεῖψανον διαβαίνει, μήτε ὁ μετοικήσας ἀπέρχεται, ἕως ὅτε νὰ ἐπιστραφῇ πάλιν ὀπίσω τὸ παραληφθὲν μέρος τῷ Λεῖψανῷ· αὐτὸς ὁ τόπος καθὼς εἶναι δύσβατος διὰ τὸ δεινὸν τῷ τόπῳ καὶ ἄγριον, ἔτζη εἶναι καὶ δυσκολοκατοίμητος, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐμφιλοχωρέντων αὐτῷ δαιμόνων. ἐκεῖθεν ἐπὶ ἀνατολὰς, εἰς ἄλλο τόσον διάστημα δηλαδὴ ὡς εἴκοσι σαδία, εἶναι ἡ νεκρὰ θάλασσα, αὐτῷ γίνεται καὶ ἡ ἀνάδοσις τῶν καταβυθισθέντων τῆς Γερσαλήμ ὑδάτων, καὶ εἰσέρχονται εἰς τὴν νεκρὰν θάλασσαν, τέτες τὰς ἁγίας τόπους μετ' εὐλαβείας προσκυνήσαντες, ἐπιστρέφομεν εἰς Γερσαλήμ· καὶ πάλιν.

Περὶ τῆ μονασιρίας τῆ τιμῆ Σταυρῆ,

Ἐξερχόμενοι δὲ ἀπὸ τῆν πόρταν τῆ Δαβιδ πάλιν πρὸς δυσμὰς ὡς ἡμῶν ὥραν, εὐρίσκομεν μέσα εἰς μίαν κοιλάδα τὸ Γερὸν μονασιρίον τῆ τιμῆ Σταυρῆ, περιτοιχισμένον μὲ τοίχην ὑψηλὰ, καὶ ὀχυρομένου μὲ ποδαρικά μεγάλα καὶ κρεατὰ ἐνυχωρώτερον ἀπὸ τὰ λοιπὰ ὅλα τῆς Γερουσαλήμ μονασιρία· ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆ ἔχει τὸν ναὸν μεγαλὸν καὶ θαυμάσιον, μὲ τρέλαν ὑψηλὴν, ἣ ὁποῖα βασάζεται ἀπὸ τρεῖς μεγάλαις καμάραις καὶ ἕξ κολώναις, ἐνδοθεν ὁ ναὸς ὅλος ζωγραφισμένος, τὸ ἔδαφος αὐτῆ ἐσρωμένον μὲ ψιφίδια διαφόρων χρωμάτων, τὸ ὅπιον εἶναι βεβαμένον μὲ τὰ αἵματα τῶν ὁσίων Πατέρων, ὅτε πρὸ χρόνων ἱκανῶν ἐθανάτωσαν οἱ ὠμώτατοι Ἀραβες· ὑποκάτε τῆς ἀγίας τραπέζης, εἶναι τρύπα στρογγυλή· Καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ἦτον πεφυτευμένον τὸ ξύλον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον κατεσκευάσθη ὁ τίμιος καὶ ζωοποιὸς Σταυρὸς τῆ Σωτῆρος ἡμῶν· αὐτῆ εὐρίσκεται καὶ μέρος ἀπὸ τοῦ Τιμίου ξύλου τῆ Ζωοποιῆ Σταυρῆ· ἀνωθεν εἰς τὰ ἔξω περίξ τῆ κειμπε, εὐρίσκονται τὰ κελεῖα τῶν Πατέρων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν εὐρίσκονται παρακλήσια τέσσαρα, τῆς Παναγίας, τῆ Τιμῆ Προδρόμου, τῶν Ἀρχαγγέλων, καὶ τῆ ἀγίας Γεωργίας· ἔχει καὶ ἔνδον τῆς Ἐκκλησίας ἄλλο παρακλήσιον τῆ ἀγίας Νικολάου· τῆτο τὸ μονασιρίον ἦτον ποτὲ τῶν Ἰβήρων, ἀλλ' ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἶπομεν μὴ δυνάμενοι νὰ ἀποκρίνωται τοῖς Κρατέσι καὶ Ἀραβὶ τὰ δυσβάστακτα ἔξοδα, τὸ ἄφησαν καὶ ἐφυγον· ὅθεν τὴν σήμερον εἶναι εἰς τὴν προασίαν καὶ ἐπίσκεψιν ἡμῶν τῶν Ὀδοδόξων.

Περὶ

Ἁγίασμα τῶ Ἁγίου Κυριακοῦ

Ἡ ὄραση ἐν τῇ ὄρασι τῶ Προδρόμου

Ὁ Ἅγιος Γεωργιος

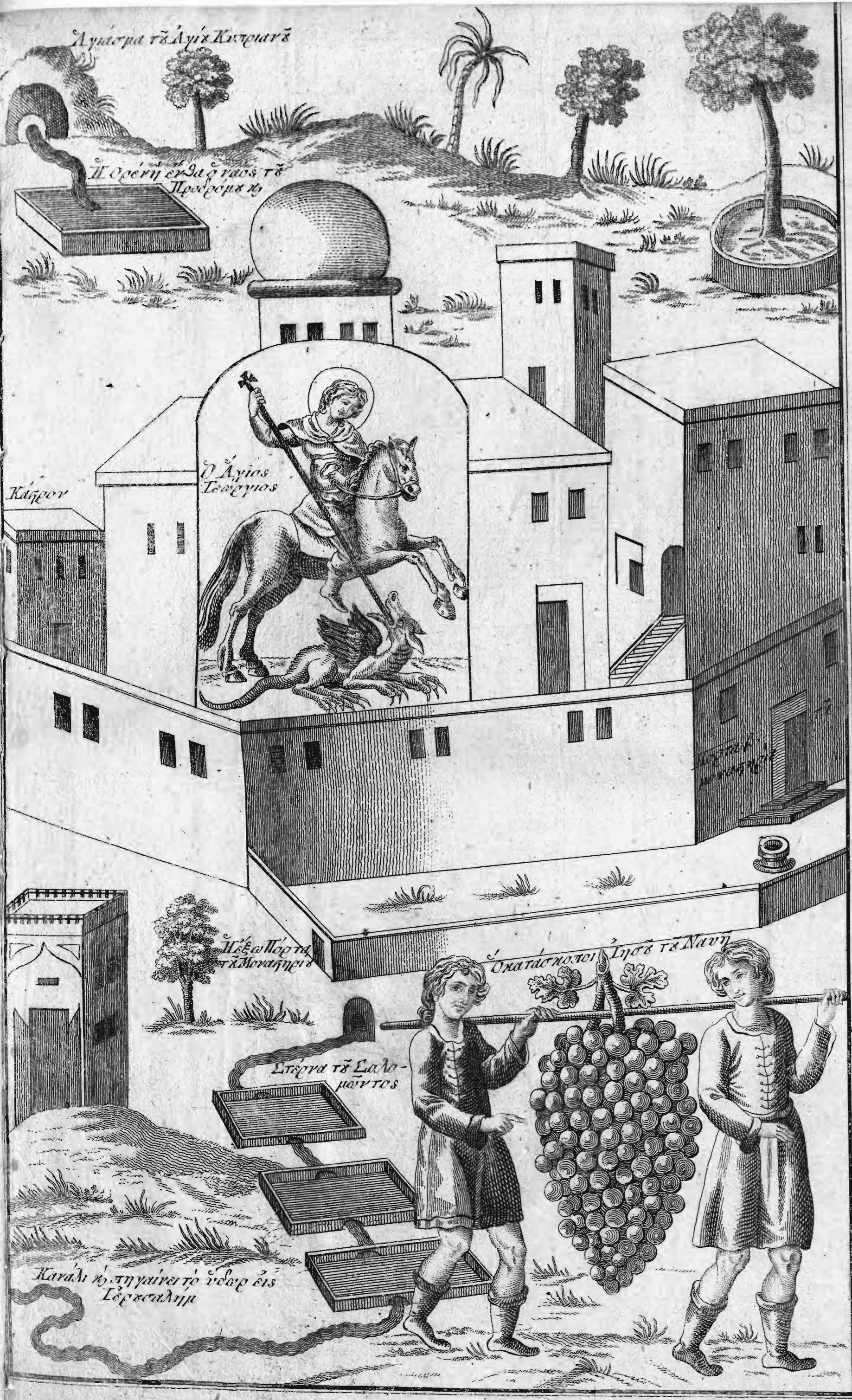
Καίρον

Ἡ ἐκκλιση τῶ ἁλμυρινοῦ

Ὁκατάσχετοι Ἰησοῦ τῆ Ναυη

Ἐστρα τῶ ἁλμυρινοῦ

Κανάλι καὶ πηγῆναι τῶ ὕδαρ εἰς Γερακινη

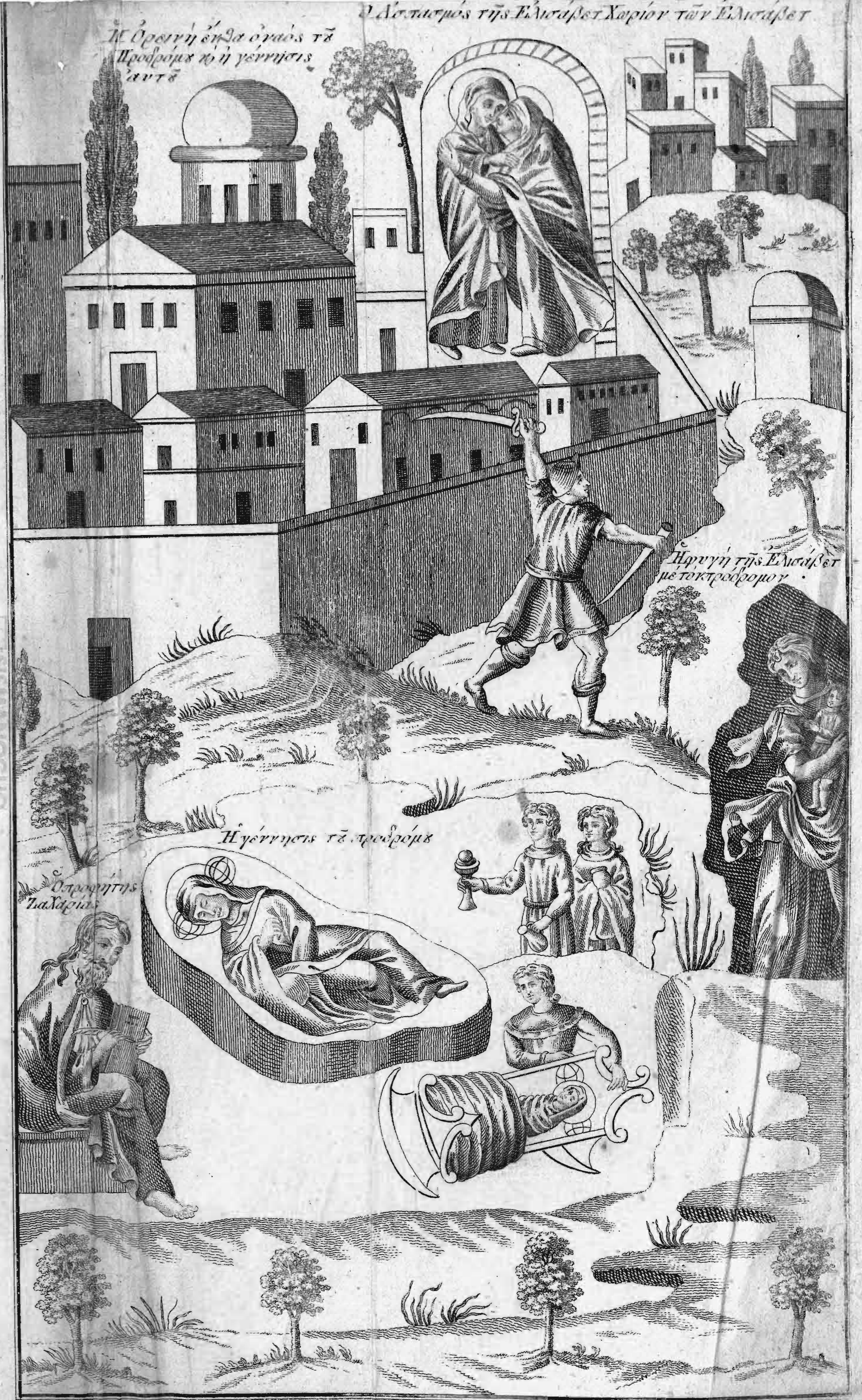
Ἡ ὄραση ἐν τῇ ὄρασι τῶ Προδρόμου καὶ ἡ γέννησις αὐτοῦ

Ὁ ἁγιασμός τῆς Ἐλισάβετ Χωρίον τῶν Ἐλισάβετ

Ἡ γυνη τῆς Ἐλισάβετ με τοῦ προδρόμου

Ἡ γέννησις τῶ προδρόμου

Ὁ προφήτης Ἰαχάριαν

Εἰς τεύθειον πρὸς μεσημβρίαν ὡς τρία μίλια, εἶναι ἡ οὔρεινὴ ἢ πόλις Γέ-
δα, καὶ αὐτὴ εἶναι τὸ ὀσπίτιον τῆς Ἐλισάβετ, ἐνθα ἡ Παρθένος Μα-
ριάμ μετὰ τὸν θεῖον εὐαγγελισμόν, ἐλθεῖσα μετὰ σπευδῆς ἠσπάσα-
το τὴν Ἐλισάβετ, καὶ τότε ἐσκίρτησεν ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς τὸ βρέφος,
ἧτοι ὁ πρόδρομος Ἰωάννης, αὐτὴ εἶναι καὶ ὁ τόπος ὅπῃ ἐγεννήθη αὐ-
τὸς ὁ τίμιος Πρόδρομος, τὴν σήμερον εἶναι ἐκκλησία μεγάλη καὶ θαυ-
μασὴ, καὶ μονασήριον τῶν Φράγκων.

Ἀπὸ αὐτῆς πρὸς δυσμὰς ὡς δύο μίλια, εἶναι ἡ πέτρα ὅπῃ
ἐσχίσθη, καὶ ἐφύλαξεν ἀβλαβῶς τὴν Ἐλισάβετ, μετὰ τὸν τίμιον
Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον εἰς τὰς ἀγκάλας, ἀπὸ τὴν βρεφοκτονίαν τῆ
ληρώδε Ἡρώδε, ἐξ αὐτῆς τῆς πέτρας ἀναβλύζει καὶ ὕδωρ γλυκύτα-
τον καὶ ἀγιώτατον, θεραπεύον πᾶσαν ἀσθένειαν.

Ἀπὸ αὐτῆς ὡσεὶ σάδιον ἐν εἶναι τὰ ὕδατα, εἰς τὰ ὅποια ὁ Ἀπό-
στολος Φίλιππος ἐλθὼν ὑπὸ πνεύματος ἁγίου, ἐβάπτισε τὸν ἑνεχὸν τὸν
τύραννον Κανδάκης βασιλίσσης τῶν Αἰθιοπῶν ἐπιστρέφοντα ἀπὸ τὸ προ-
σκύνημα τῆς Γερουσαλήμ εἰς Γάζαν.

Καὶ ἀπὸ αὐτῆς ὡς ἐν μίλιον ἐπὶ τὸ νότιον μέρος, εἶναι τὸ ἱε-
ρὸν μονασήριον τῆς ἁγίας Γεωργίας τῆς Πετζαλαῖ λεγόμενον, εἰς τόπον
ἀερώδη καὶ εὐκρατον, μετὰ Ἐκκλησίαν σρογγυλοειδῆ, καὶ μετὰ τρεῖς θαυ-
μάσιον, ἐν αὐτῷ εὐρίσκεται μέρος τῆς τιμίας ἀλύσεως τῆς ἁγίας, ἡ ὅ-
ποια θαυματουργεῖ μὲν καὶ εἰς πᾶσαν ἀσθένειαν, ἐξαιρέτως ὅμως εἰς
τῆς διαιμονισμένους καὶ φρενήρεις, προσερχομένους μετὰ εὐλαβείας· αὐτὸ
τὸ ἱερὸν μονασήριον εὐρίσκεται πάντοτε ὑπὸ προστασίαν ἠγεμένης Ἀρα-
βος, ἔχον καὶ τῆς πατέρας Ἀραβας.

Ἐξωθεν τέττε τῆς μονασηρίας εἶναι μία πέτρα, καὶ ἐκβλύζει ὕδωρ
γλυκύτατον, τὸ ὅποιον λέγουσιν ἀγίασμα τῆς ἁγίας Κυπριατῆς,

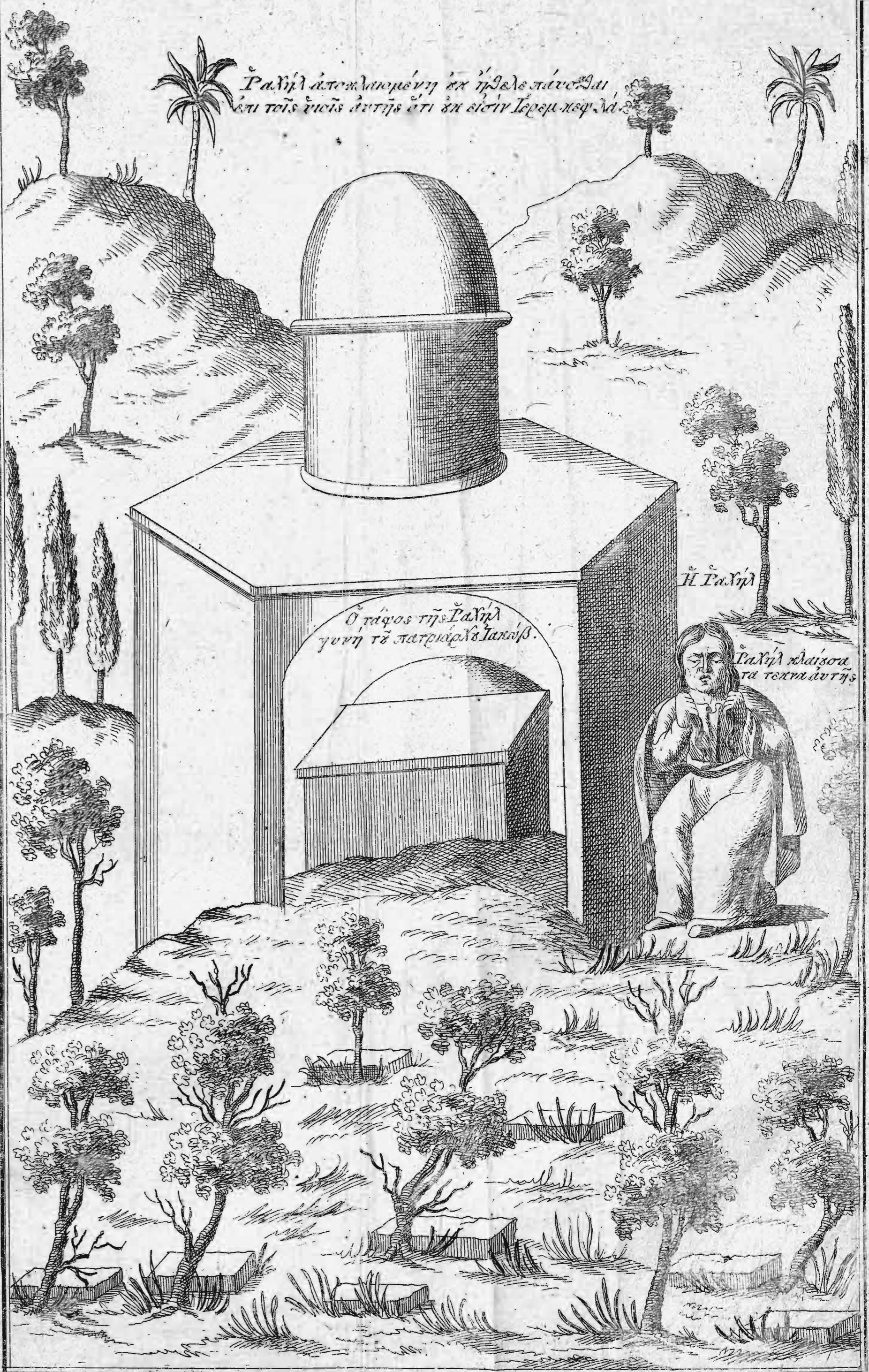
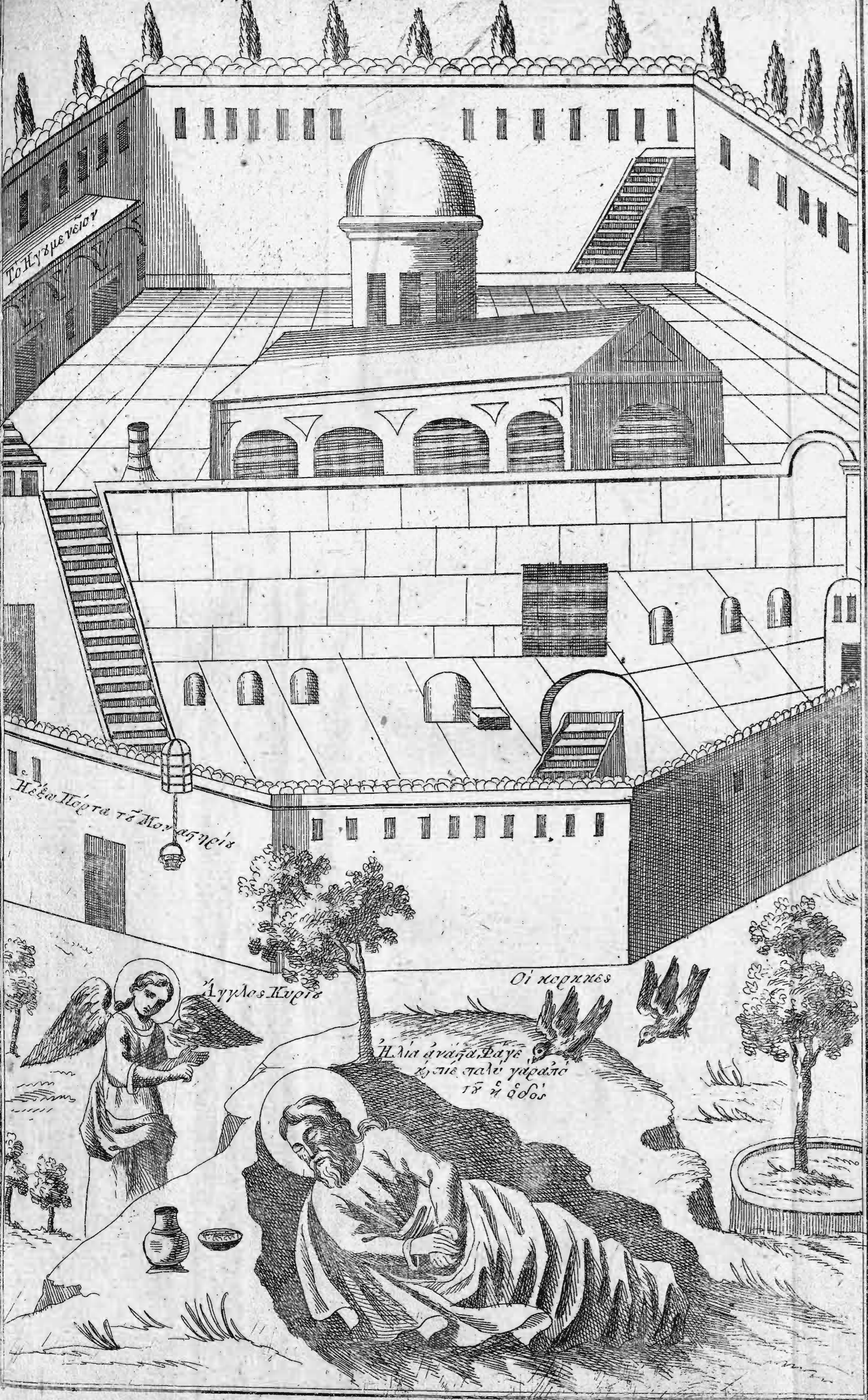
Ἐγγύς τέτων εἶναι καὶ τὸ χωρίον ὁ Πετζαλαῖς, μετὰ Ἐκκλησίαν
ἐπὶ ὀνόματι τῆς ἁγίας Νικολάε, τέττο τὸ χωρίον εἶναι ὁ οἶκος τῆς Εὐ-
φρανθαῖ, ὅπῃ ἀκέομεν εἰς τὴν ἱεράν Γραφήν· ἔπιθεν τῆς μονασηρίας εἶναι

αἱ δεξαμεναὶ τῆς Σολομῶντος, ἧτοι τὰ Χαβέζια, μὲ ἓνα μικρὸν κασέλιον, ἐξ ὧν, ἔχει κανάλι καὶ ἔρχεται νερὸν καὶ εἰς τὴν Γερουσαλήμ.

Περὶ τῆς μοναστηρίου τῆς Προφήτου Ἡλίου.

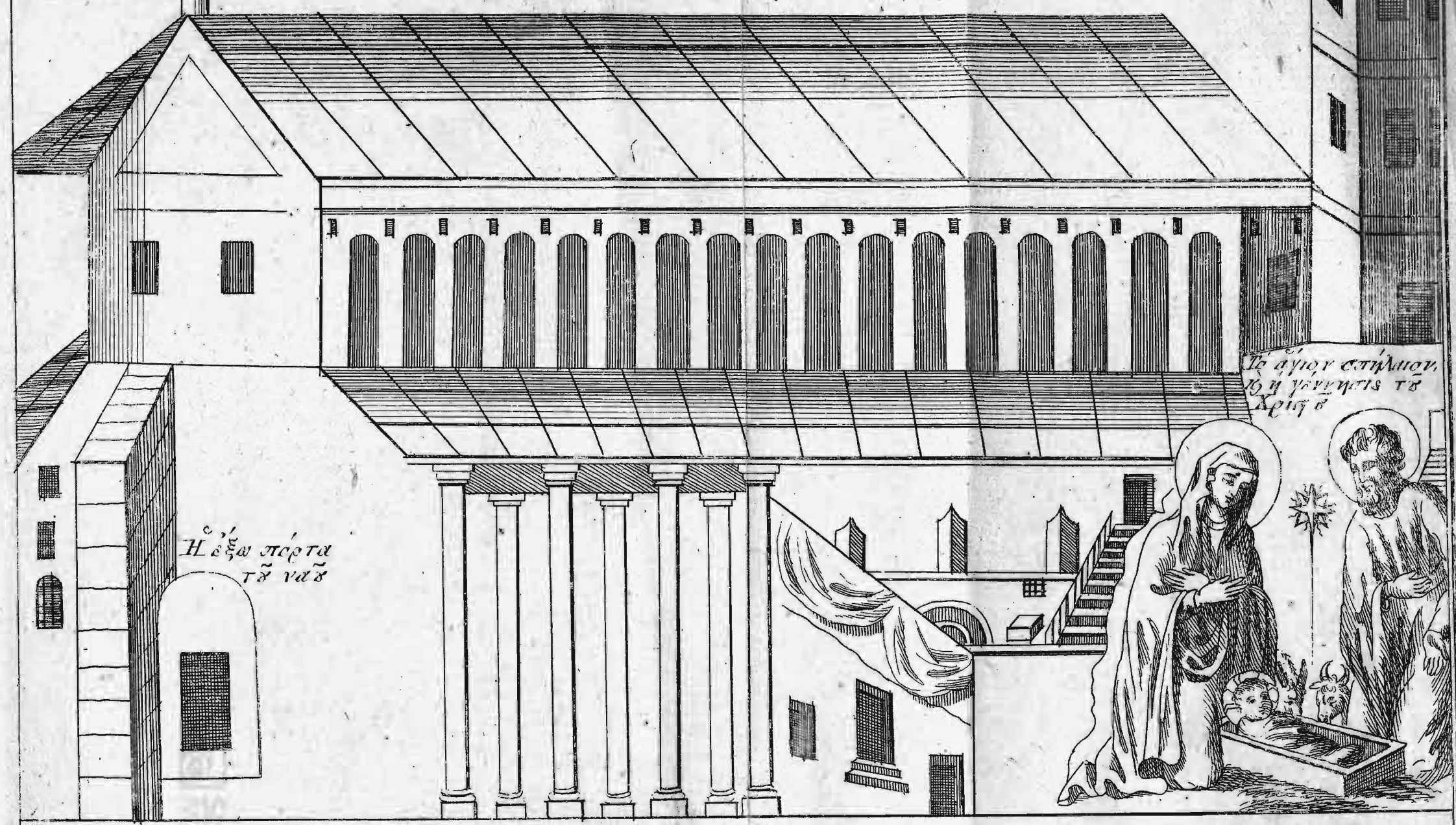
Απὸ Γερουσαλήμ πρὸς μεσημβρίαν, καὶ τῆς ἁγίας Βηθλεὲμ πρὸς βορρᾶν, μίαν ὥραν ἀφιστάμενον ἑκατέρωθεν, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν ἅγιον Γεώργιον Μπετζᾶ πρὸς δυσμὰς εἶναι μοναστήριον ἁραιότατον, ἐπ' ἰνόματι τῆς προφήτου Ἡλίου τῆς Θεσβίτου, οἰκοδομημένον μὲ σχῆμα τετράγωνον, μὲ τοίχην ὑψηλὰ καὶ δυνατὰ, καὶ μὲ μικρὰν πόρταν σιδηρὰν, διὰ τὴν κακίαν τῶν ὠμωτάτων Ἀράβων· ἔχει Ἐκκλησίαν μεγάλην καὶ θαυμασὴν, καὶ μὲ τρέλλαν πάντερπνον, βασαζομένην ἀπὸ τέσσαρα μόνον ποδαρικά, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι καὶ ὁ τάφος τῆς Ὁσίας Ἡλίου. Μητροπολίτης Βηθλεὲμ, τῆς κτίσαντος τὸ ἱερὸν τῆτο μοναστήριον· εἰς τὰ περὶ τῆς μοναστηρίου εὐρίσκονται πολλὰ ἐλαιόδενδρα, ἀντικρυ ὅμως τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν πορτας τῆς μοναστηρίου, εἶναι μία ἐλαία, καὶ ὑποκάτω αὐτῆς εἰς μίαν πέτραν φαίνεται τυπωμένον τὸ σχῆμα τῆς ἱερῆς σώματος τῆς Προφήτου Ἡλίου, καὶ εἶναι ὁ τόπος ὅπου ἐκοιμᾶτο, καὶ ἐλθὼν ὁ Ἄγγελος Κυρίου, ἤγειρεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ αὐτῷ ἀνάστα Φάγε, καὶ ὡς, ὅτι μακρὰ ἡ ὁδὸς ἀπὸ σέ, ὅταν κατέσφαξε τὸς ἱερεῖς τῆς Αἰσχύνης, καὶ ἔφευγεν ἀπὸ προσώπου τῆς Γεζάβελ.

Ἐκεῖθεν ἔτι ὀλίγον κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος, εἶναι καὶ ὁ τάφος τῆς Ραχήλ, γυναῖκος τῆς πατριάχης Γακώβ, τετράγωνος ἀτισμένος, ἐπάνω εἰς τέσσαρας τοίχους.

Απέναντι τῆ Προφίτα Ἡλιῶ πρὸς μεσημβρίαν εἶναι καὶ ἡ χώρα Βηθ-
 λεέμ, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς χώρας εἶναι τὸ ἁγιώτατον σπήλαιον, ἐνθα
 ἐγεννήθη τὸ κατὰ σάρκα ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἐκ τῆς ἀει-
 παρθένου καὶ ἐνδόξου Θεοτόκου Μαρίας· αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία εἶναι μεγαλοπ-
 ρεπῆς, καὶ θαυμασίας κατασκευῆς, ἔχουσα τὸ μήκος ἰσνάρια ἑκατὸν
 ὀγδοῦκοντα ἕξ, καὶ τὸ πλάτος ἐννεήκοντα, ἐν σχήματι σαυρῶ, με-
 τὰ μολύβδου σκεπασμένη, καὶ μετὰ σέγγην ξύλινην ἐξαιρετικῆς οἰκοδομῆς,
 τὸ ἔδαφος ἐστρωμένον μετὰ μάρμαρα λευκὰ καὶ μεγάλα, εἶναι δὲ διηρημέ-
 νη εἰς δύο, εἰς προαύλιον, καὶ εἰς τὸ καθολικόν· καὶ τὸ μὲν προαύλιον
 ἔχει κατὰ σειρὰν κολώνων μαρμαρένιαις τεσσαράκοντα ἕξ, καὶ εἰς τὰ
 κολωνοκέφαλα ἔχει τὰς ἑπτὰ συνόδους ἰσορροπημένας μετὰ μωσίου χρυσοῦ.
 καὶ ἀπὸ μὲν τὸ δεξιὸν μέρος ἔχει τὸ μοναστήριον τῶν Ἀρμενίων, ἀπὸ
 δὲ τὸ ἀριστερὸν ἔχει τὸ μοναστήριον τῶν Φράγκων, μετὰ τὰς Ἐκκλησίας
 καὶ κατικίας αὐτῶν· τὸ δὲ καθολικόν εἶναι μετὰ τρεῖς πόρτας, ὅπως ἔ-
 χουσι τὴν ἔξοδον εἰς τὰς κολώνων, καὶ μετὰ ἄλλην μίαν μικροτέραν ὅπως
 εἰσέρχονται οἱ Φράγγοι ἐν τῷ καιρῷ τῆς λιτανείων ἀπὸ τοῦ μονα-
 στήριοντος· ἔχει τὸ καθολικόν καὶ τέσσαρες μεγάλας κολώνων, ἡτοι-
 κίονα τετραόργεια, ὅπως κρατῶσιν ὅλην τὴν σέγγην, ἡτοι καὶ τὰ τέσ-
 σαρα μέσα ἄκρα τῆ σαυρῶ, μετὰ μέγαλον ἱερὸν βῆμα, ἐν ᾧ λειτουργῶ-
 μεν ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι· ὑποκάτωθεν ταύτης τῆς ἁγίας τραπέζης,
 εἶναι τὸ ἁγιώτατον σπήλαιον, μετὰ δύο πρηντζίνας πόρταις, τὴν μίαν
 πρὸς μεσημβρίαν, καὶ τὴν ἄλλην πρὸς βορρᾶν, μετὰ τὴν αὐτὴν καὶ ὁμοίαν
 ἐξαιρετικὴν κατασκευὴν ἑκατέρωθεν τῶν μερῶν, ἀπὸ τῆς ὁποίας κατα-
 βαίνοντος βαθμίδας δέκα πέντε, εὐρίσκομεν τὸν τόπον ὅπου ἐγεννήθη
 ὁ Κύριος, καὶ ἀνωθεν ἔχει ἁγίαν τράπεζαν τῶν ὀρθοδόξων, καὶ λειτουρ-
 γεῖται καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῶν ὀρθοδόξων.
 Πλησίον τούτου, εἶναι καὶ ἡ ἁγία Φάτιν, εἰς τὴν ὁποίαν, μετὰ τὸ σπαρ-
 γανωθῆναι τὸν Κύριον ὡς βρέφος ἀνεκλήθη, καὶ κατ' ἀντικρυ αὐτῆς εἰς
 τὴν ἁγίαν φάτιν ἔχουσιν οἱ Φράγγοι τράπεζαν καὶ λειτουργεῖσι, τὴν

Ὁ περίφημος ναὸς τῆς ἁγίας Βηθλεὲμ

Ἐν αὐτῷ ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου γεννήθη ὁ Χριστὸς

Ἡ ἕξα πύργα τῆς νᾶς

Ὁ ἕξω ναὸς

Ἡ φωνὴ τῆς Θεοτόκου τῆς ἁγίας Μαρίας

Ἰακώβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Θεοῦ

Ἄκουσον τὸ φωνὴν τοῦ ἀγγέλου

Ἰωάννης

Ὁ ἕξω ἐν ἁβύσσῳ. Δεῦρ' ἐστὶ γῆς ἀεινήν ἐν ἀνθρώποις ἐσθλὴ

Ἐν αὐτῷ ἔστιν ὁ τόπος ὅπου γεννήθη ὁ Χριστὸς

Ὁ πύργος

Ἅγιον τῶν ποιμένων

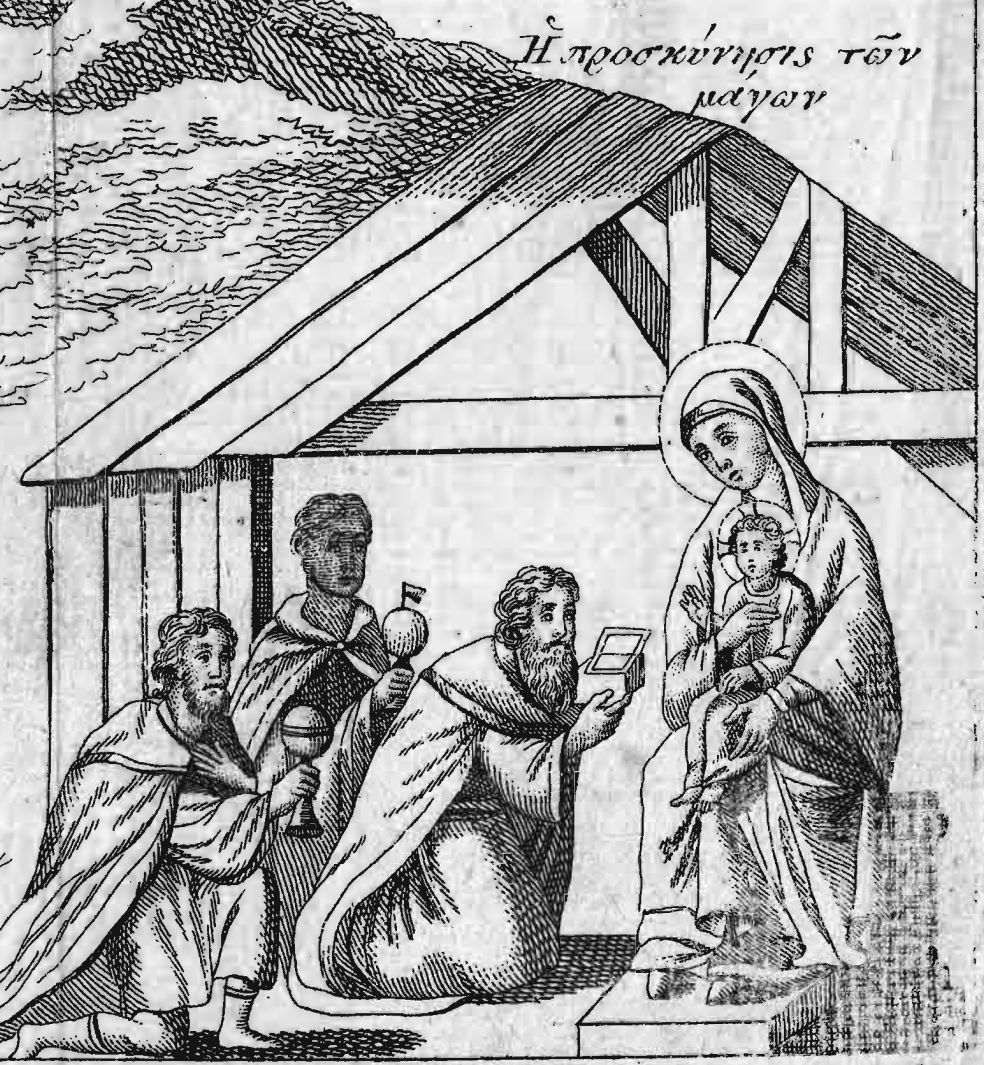
Ἡ βασανιστική

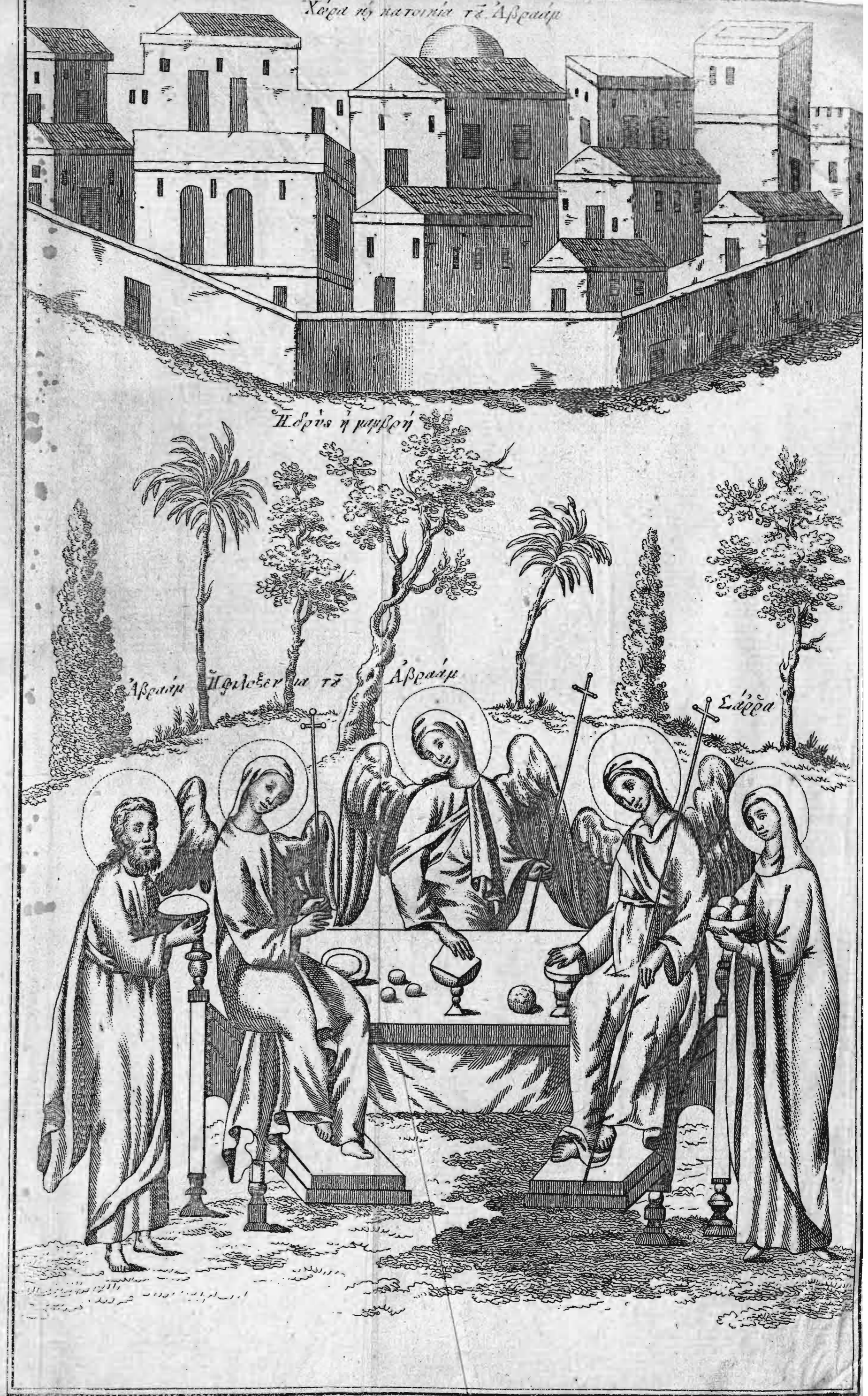
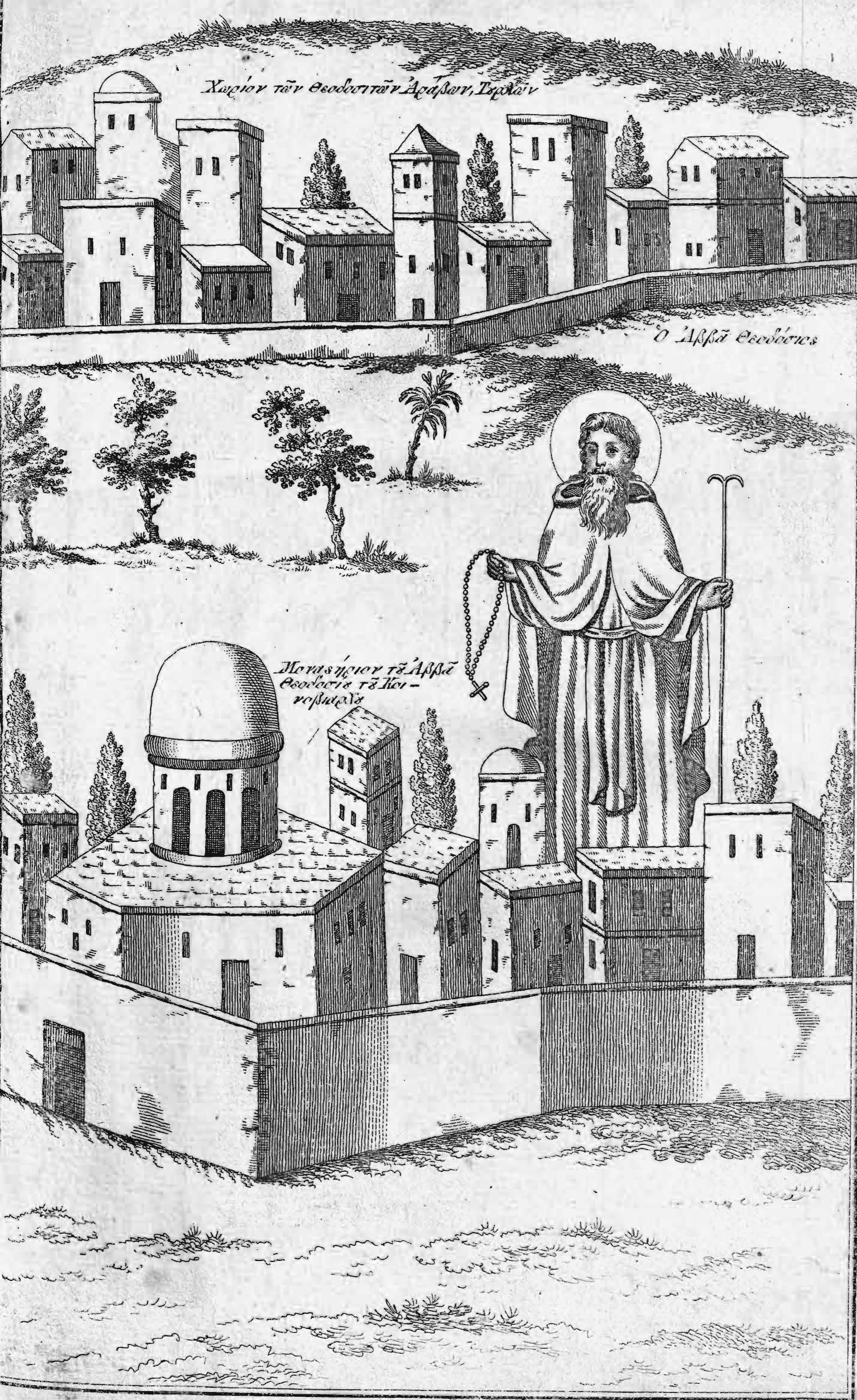

Οἱ τρεῖς μάγοι

Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων

STAMBOULO

83
Εἰς τὴν ἄκραν τῆ χωρίε τὴν πρὸς ἀνατολὰς, εἶναι τὸ σπή-
λαιον, ἐνθα εἰσῆλθεν ἡ Θεοτόκος μετὸν Ἰησοῦν, ὅταν ἔφευγεν εἰς
Αἴγυπτον.

Κάτωθεν τέττε εἶναι ὁ οἶκος, ἐν ᾧ ἔλθόντες οἱ μάγει ἐπροσ-
κύνησαν τὸν Κύριον, καὶ ἐπρόσφεραν αὐτῷ τὰ δῶρα αὐτῶν, χρυσόν, καὶ
λίβανον, καὶ σμύρναν.

Κατωτέρωθεν ἕως ἡμισυ ὥραν, εἶναι τὸ χωρίον τῶν ποιμένων,
ἐκεῖ ὅπῃ οἱ ποιμένες ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς γεννήσεως ἤκουσαν τῶν Ἀγγέλων
αἰνούντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εὐ-
αγγέλιον ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία· αὐτῆ ἔχει καὶ ἐκκλησίαν ὅπῃ ἐκκλησιάζ-
ονται οἱ ὀρθόδοξοι.

Ἀπὸ αὐτῆ ἕως τέσσαρες ὥρες εἶναι ἡ Δρυς ἡ Μαυρὴ, ὅπε ὁ
Πατριάρχης Ἀβραάμ ἐφιλοξένησε τὴν μακαρίαν Τριάδα.

Καὶ πλησίον ταύτης εἶναι τὸ σπήλαιον, ἐνθα εἶναι ὁ τάφος
αὐτῆ, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτῆ Σάρρας, καὶ τῆ ἡῆ αὐτῆ Ἰσαὰκ, καὶ
τοῦ Ἰακώβ· αὐτὸν τὸν τόπον τὴν σήμερον κατεξεσιάζουσιν, οἱ Ὀρτο-
μανοὶ, καὶ μίτε αὐτῆ δὲν συγχωρῶν εἰς τῆς χριστιανῆς τὴν εἴσοδον.

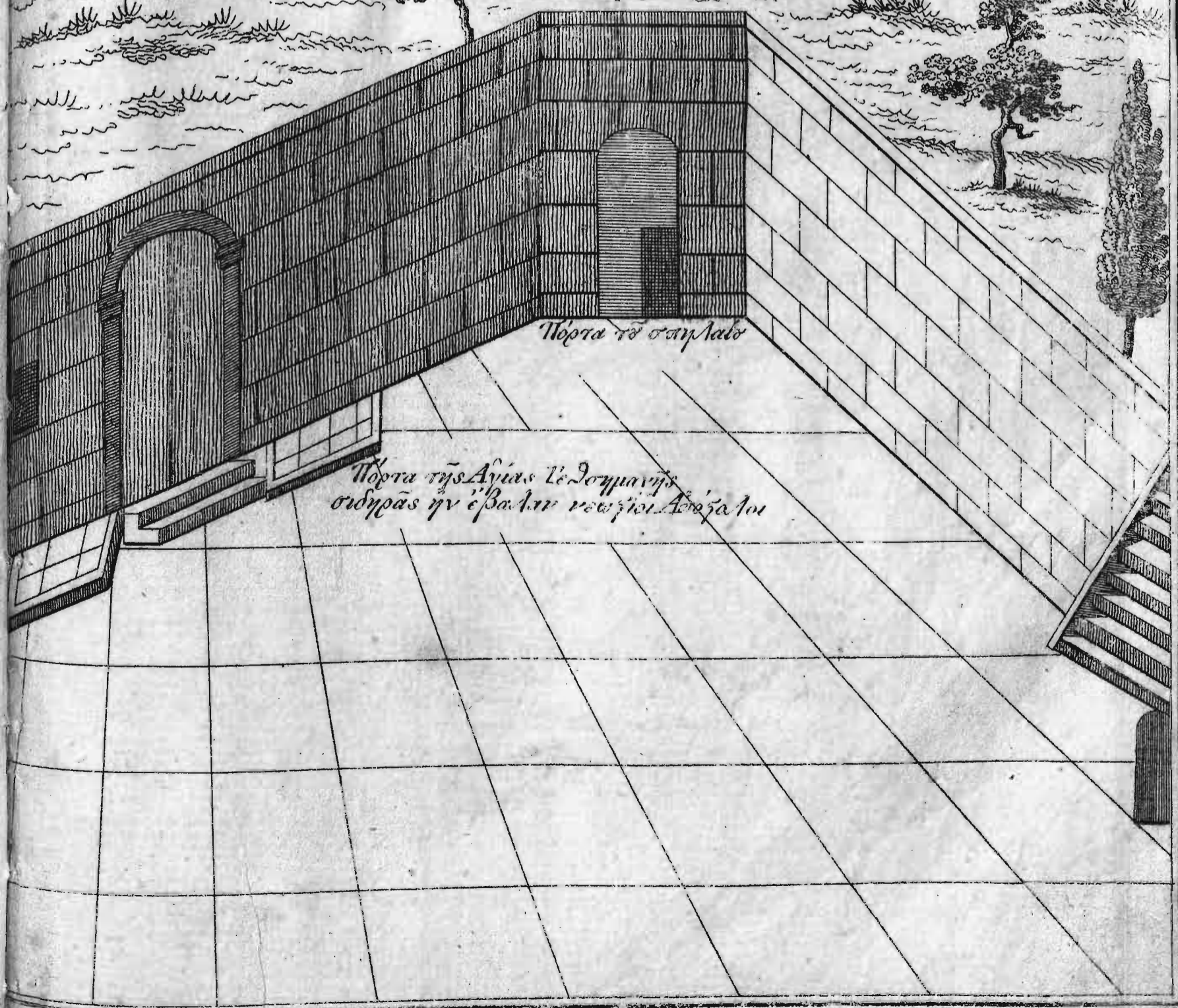
Ἀπὸ τὰ μεσημβρινὰ μέρη τῆς ἁγίας Βηθλεέμ, εἶναι ἡ Γερά
Λαύρα τῆ Ἀββᾶ Χαρίτωνος, πλην ἐγκρεμισμένη καὶ ἀκατοίκητος.

Ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸν πάλιν μέρος ἕως μίαν ὥραν, εἶναι τὸ μο-
ναστήριον τῆ ὁσίε Πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίε τῆ Κοινοβιάρχη, ἐνθα καὶ ὁ
τάφος αὐτῆ, ἀλλὰ καὶ τῆτο ἐγκρεμισμένον καὶ ἀκατοίκητον, διὰ τὴν ἀγ-
ριότητα τῶν Ἀράβων· ἔχει ὅμως χωρίον, καὶ κατοικῆσι Τερκοαράβες,
οἱ ὁποῖοι λαβόντες τὴν ἐπωνυμίαν ἐκ τῆ μοναστηρίου, ὀνομάζονται Θεο-
δοσίται, ὄντες ἀπαρχῆς σκλάβοι τῆ μοναστηρίου.

Εἰς αὐτὴν τὴν περιοχὴν συνέχεται καὶ τὸ ἱερὸν μοναστήριον τῆ
ἁγίε Σάββα ὅπῃ ἐν τοῖς ἔμπροθεν εἶπομεν, ἀφιστάμενον ἀπὸ ἐδῶ δύο
μῆλια.

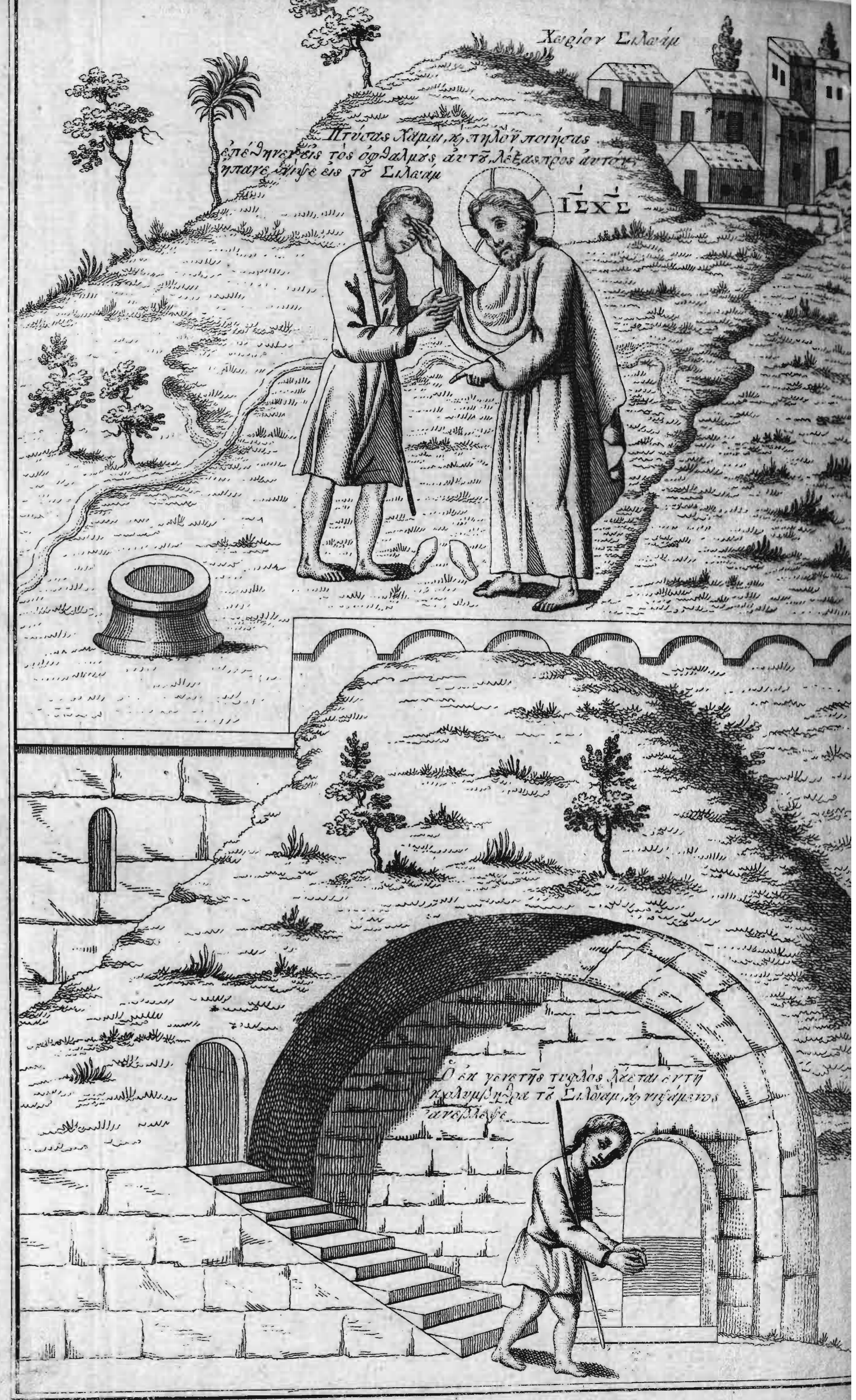
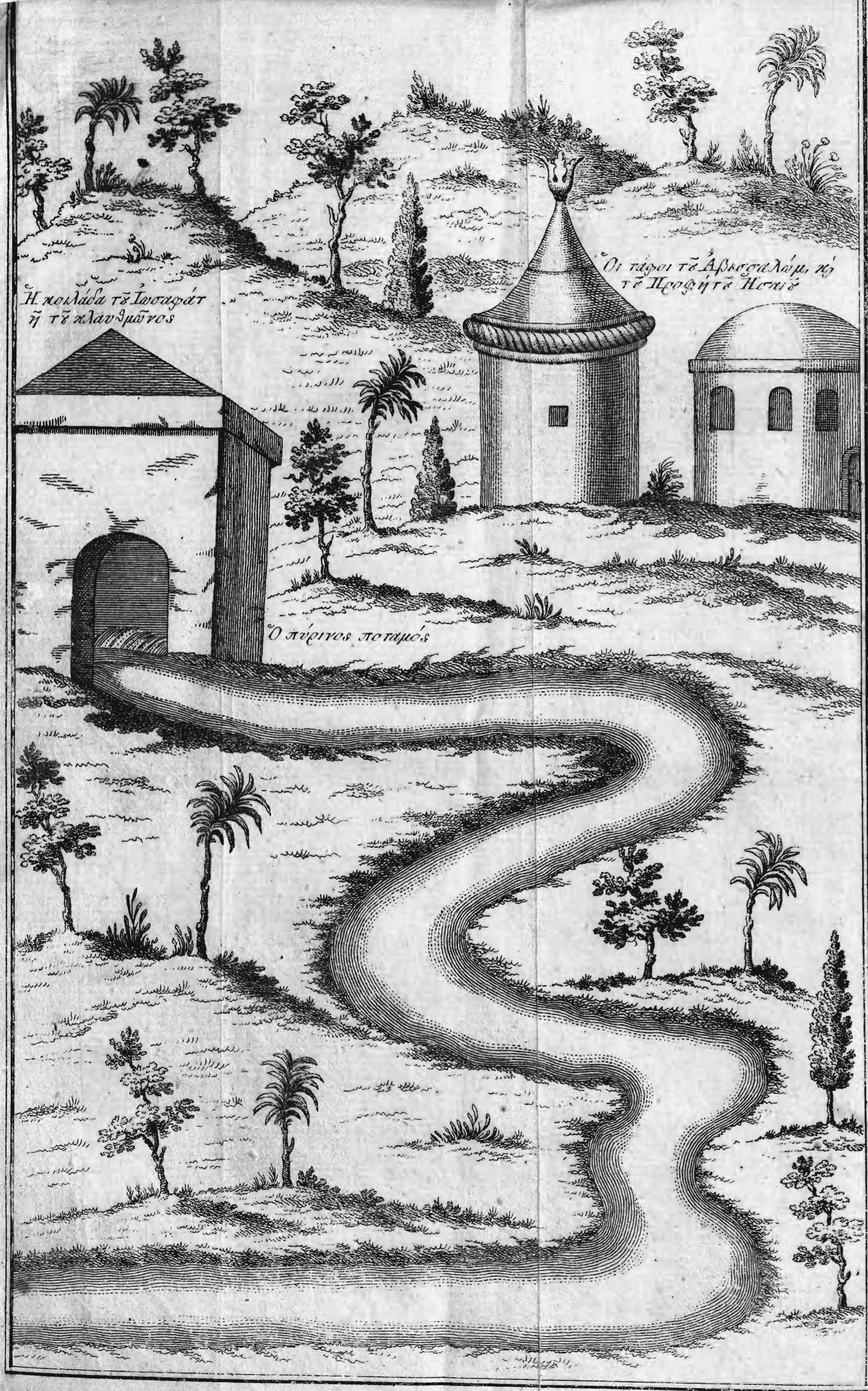
Πόρτα τῆς Ἁγίας Ἐδομηνῆς

οὐδὲν ἢ Βαλὴν νεώτερον Ἀποστόλου

Ὁ Πριονισμός τῆ

Προφήτῃ & Ησαΐα

Αὐτὲ κοινὰ εἶναι καὶ ἡ ἁγία Γεθσιμανὴ, εἰς τὴν ὅπῃ εἶναι τὸ πανάγιον μνήμα τῆς παναχράντη Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκε καὶ ἀειπαρθένε Μαρίας· αὐτὲ κατερχόμενοι ἀπὸ μίαν ἐυρυχωροτάτην πέτρινην σκάλαν, μὲ πεννήντα βαθμίδας· εἰς τὸ μέσον τῆς σκάλας δεξιόθεν, ἔχει μίαν καμάραν, μὲ τρεῖς ὑψηλὴν, εἰς τὴν ὅπῃ εἶναι τὰ μνήματα τῶν δικίων Θεοπατόρων Γωακείμ καὶ Ἄννης, ἔνθα λειτουργῶσιν οἱ ὀρθόδοξοι ἔταν βέλωνται.

Ἀντικρυ ταύτης ἀρισερόθεν δηλαδὴ, εἶναι ἑτέρα καμάρα, καὶ εἶναι τὸ μνημεῖον, Γωσήφ τῆ Μνήσορος.

Καταβαίνοντες δὲ, κάτω εἰς τὸ ἔδαφος, κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος, εἶναι τὸ ἅγιον Κεβέκλιον, ἔνθα εἶναι καὶ τὸ ἅγιον μνήμα τῆς κυρίας ἡμῶν Θεοτόκε, μάρμαρον λευκώτατον, ἀναπέμπων ἐυωδίαν θαυμάσιον, ἐπάνω τῆ ὅπῃ κρέμανται, καντήλαις ἀκοίμηταις εἰκοσιδύο, καὶ λειτουργῶσιν οἱ ὀρθόδοξοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὑπὲρ ψυχικῆς σωτηρίας τῶν ἐυσεβῶν Χριστιανῶν.

Ὅπιθεν δὲ τῆ ἁγίας τῆς Κεβεκλίας, εἶναι τὸ καθολικὸν, εἰς ὄνομα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, τιμώμενον, καὶ ἐκτελεῖται αὐτῆ ἡ θεία Γεργυρία.

Ὅταν ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆ Σελτᾶν Ὀσμᾶν, διαβασιλικῶν δεσπισμάτων, ἐπανελάβομεν ἡμεῖς τὰ σεβάσματα προσκονήματα, τότε ἴσχυσαν καὶ οἱ ἐπάρατοι Ἀρμένιδες, καὶ μὲ δόλον ἔκαμαν χατισερίφη, διὰ νὰ λειτουργῶσιν, ἐπάνω τῆ Θεομήτορικῆ μνήματος μίαν φοράν τῆς ἐβδομάδος, κατὰ τὴν τετράδην, καὶ τῆτο τῆς τὸ ἐπρόδωκαν οἱ Φράτορες, διὰ τὸ νὰ συμφωνῶσι μὲ αὐτῆς, καὶ διὰ τὸ νὰ εἶναι οἱ περισσότεροι γατόλυκοι· ἔχουσι προσέτι, καὶ ἔξωθεν τῆ ἱερῆ Κεβεκλίας, ἑτέραν τράπεζαν, καὶ λειτουργῶσι κατὰ πᾶσαν κυριακὴν.

Πλησίον τῆ ἱερῆ Κεβεκλίας, ἔχουσι τόπον, καὶ λειτουργῶσιν οἱ Συριάνιδες, καθὼς ἔχουσι τόπον πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος, καὶ λειτουργῶσι καὶ οἱ Κόπται εἰς τὰς δύο διορισμένας ταύτας ἡμέρας.

Ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ ἔχομεν καὶ ἑτέρας δύο ἁγίας τραπέζας, τὴν μὲν, εἰς ὄνομα τιμωμένῃ τῷ ἁγίῳ Νικολάῳ, τὴν δὲ εἰς ὄνομα τῷ Πρωτομάρτυρος Στεφάνῳ, εἰς τὰς ὁποίας ἱερουργοῦμεν ὅταν θέλωμεν· αὐτὸς ὁ Θεὸς καὶ ἱερὸς ναὸς, εἶναι κτήριον θαυμαστὸν καὶ περιφανές, ὠκοδομημένον μὲν σκεπὸν σαυροδόλιον, ἐκτίθει δὲ ὑπὸ τῆς αἰμνήσεως βασιλίσσης ἁγίας Ἐλένης· ἔχει δὲ καὶ ἡ πόρτα αὐτῆς ἐνατέρωθεν τῶν μερῶν ἀπὸ τέσσαρας μαρμαρένιας κολύμβας· αὐτὸν τὸν ναὸν ἔχουσιν εἰς ἐυλάβειαν καὶ αὐτοὶ οἱ Ὠθωμανοὶ, ἐπειδὴ ἐρχόμενοι προσκυνῶσι κατὰ τὸ ἔθος αὐτῶν, καὶ ἐπιπλάτνεται τὴν δέσποιναν Μαρτίαν.

Πλησίον τῆς πόρτας ταύτης εἶναι τὸ σπήλαιον, ἔνθα ἐκάθοντο οἱ Ἀπόστολοι, εἰς τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς τῷ Κυρίῳ.

Ἐντεῦθεν ὡς λίθος βολὴν εἶναι λίθος ῥιζιμαῖος, καὶ αὐτὸς ἡ πανάμωμος Θεοτόκος, ἐν τῇ μεταστάσει αὐτῆς, ἀνερχομένη εἰς τὰς ἑβραϊκὰς, ἔδωκε τὴν ζώνην αὐτῆς τῷ Ἀποστόλῳ Θωμᾷ, εἰς πίσωσιν τῆς Ἀναστάσεως αὐτῆς.

Ἀντικρυ ταύτης εἶναι ἑτέρα πέτρα καμαρωτὴ, καὶ εἰς αὐτὴν ἀνεπαύετο ἡ Θεοτόκος, καταβαίνοσα ἀπὸ τὴν προσκύνησιν τῶν ἰχνῶν τῷ μονογενεῖς Υἱῷ αὐτῆς, τῶν ἐν τῷ ὄρει τῶν Ἐλαιῶν.

Αὐτὸς εἰς τὸν ἴδιον τόπον, ἔφρανε Ἄγγελος Κυρίου πάλιν πρὸς τὴν Θεοτόκον, καὶ δίδοντας αὐτῇ ἓνα κλάδον φοίνικος, τῆς ἐμύνησε τὴν εἰς ἑβραϊκὰς μεταστάσιν τῆς· ἐξ αὐτῆς τῆς πέτρας καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνῆλθε καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν πῶλον ὄνου, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερόν μετὰ Βαίων καὶ Κλάδων.

Ἐκεῖθεν κατωτέρω εἶναι τόπος, τριγυρισμένος μὲν πέτρας, καὶ αὐτὸς ἐπροσευχῆθαι ὁ Κύριος πρὸς τὸν ἀναρχὸν αὐτῶν πατέρα εἰς τὸν καιρὸν τῶν πάθους.

Καὶ ἐγγὺς τῆς εἶναι αἱ πέτραι, εἰς τὰς ὁποίας ἐκάθοντο οἱ Ἀπόστολοι, Πέτρος, Γάβριος, καὶ Ἰωάννης, ἕως ἃ νὰ προσευχηθῆ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐλθὼν, καὶ ἐυρῶν αὐτὰς καθυδόντας, εἶπεν αὐτοῖς· γρηγορεῖτε καὶ προσεύχετε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· Καὶ πάλιν προσευχηθεὶς εἶπε, πάτερ εἰ δυνατόν, παρελθέτω ἀπ' ἐμῆ τὸ πω-

„τήριον τῆσο, καὶ τότε ὤφθη αὐτῷ, Ἄγγελος ἐξ ἑβραϊκῶν ἐπισχῶν αὐτὸν, καὶ ἐγένετο ὁ ἰδρῶς αὐτῶν ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταρρέων εἰς τὴν γῆν· ἐν τῷ τῷ τόπῳ εἶναι καὶ ὁ κῆπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐλθὼν ὁ Ἰσκαριώτης Γέδας δολίῳ φιλήματι παρέδωκε τὸν Χριστὸν, εἰς τὰς ὑπερέτας τῶν παρανόμων Ἀρχιερέων, καὶ Φαρισαίων, ὅτε καὶ Πέτρος ὁ Ἀπόστολος ἔκοψε τὸ ὠτίον τῷ Μάλχε δέλεα τῷ Ἀρχιερέως, τὸν ὁποῖον πάλιν ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευσεν.

Ἐντεῦθεν κατωτέρω ἐπὶ τὸ νότιον μέρος τῆς κοιλάδος τῷ Ἰωσαφάτ, ἦτοι τῷ Κλαυθμῶνος πρὸς μεσημβρίαν ἕως διακῶσια πεντήκοντα βήματα, εἶναι ὁ τάφος τῷ Ἀβεσαλώμ, ἡ δὲ τῷ προφητᾶντατος Δαβὶδ, καὶ ἐγγὺς τῆς εἶναι ὁ τάφος τῷ προφῆτῃ Ἡσαΐα.

Ἐμπροσθεν τῆτων μέσα εἰς τὴν κοιλάδα, ἐπάνω εἰς σκληρὰν πέτραν εἶναι τὰ ἴχνη τῷ Κυρίῳ ἡρώων, ἔνθα ὑπαντήσας τὸν ἐκ γεννητῆς τυφλόν, καὶ χρίσας τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν μὲν πηλόν, ἀπέσκηλεν αὐτὸν εἰς τὴν πηγὴν τῷ Σιλωάμ, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐλθὼν, καὶ νίψας τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἀνέβλεψεν.

Οὐ μακρὰν ἀπὸ τῶν τόπων τῆτων, εἶναι καὶ αὐτὴ ἡ πηγὴ τῷ Σιλωάμ, τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ, τὸ ἔχουσιν εἰς τιμὴν οἱ πάντες, ὡσὰν ὅτι εἶναι ἰαματικόν, εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ πάθη.

Κατ' ἐξοχὴν ὅμως τὸ τιμῆσιν οἱ Ὠθωμανοὶ, διότι πωλυνομένοι εἰς αὐτὸ, ἀποβάλλουσι τὸ βαρῦδομον ἐκεῖνο ὅτι ἔχουσι.

Παρεμπρὸς δὲ ταύτης τῆς πηγῆς, ἔχει μίαν μορέαν, καὶ εἶναι ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐκρίθησαν τὸν προφῆτην Ἡσαΐαν, διὰ προσαγωγῆς τοῦ βασιλέως Μανασσῆ.

Πάλιν ἔμπροσθεν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Γεθσιμανῆς, ἀναβαίνομεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀπέναντι τῆς ἁγίας πόλεως Γερσαλήμ πρὸς ἀνατολὰς, καὶ τὸ χωρίζει ἀπ' αὐτῆς ἡ κειλὰς τῶν Κέδρων, ἥτινος ἡ ὑψηλοτέρα ἀκρόρεια ἀπέχει ἀπὸ Γερσαλήμ σάδια ἕξη. διατῆτο εἰς τὸ πρῶτον κφλ. τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων λέγεται, σαββάτε ἔχον ὁδὸν, διότι δὲν ἦτον συχωρημένον εἰς τὰς Ἑβραίους νὰ περιπατῶσιν ἐν τοῖς σάββασιν ὑπὲρ τὸ μέτρον τῶν ἕξη σαδίων. ἀπὸ αὐτὸ τὸ ὄρος φαίνεται ἡ ἁγία Γερσαλήμ, καὶ τὰ κύκλω αὐτῆς, ἡ νεκρὰ θάλασσα, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰορδάνης. ἓνα εἶναι καὶ αὐτὸ τὸ ὄρος, ἀπὸ τὰ ἑπτὰ ἐξαιρέτα τῆς Παλαιστίνης ὄρη, ἅτινα ἐπαινῶσιν οἱ ἱστορικοὶ εἰς τα συγγράματα αὐτῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἐνὸς ἐκάστου, θέλομεν ἐπεὶ εἰς τὰς τόπες αὐτῶν.

Τῆτο τὸ ὄρος ἐσάθη ἐνδοξότατον, καὶ ἁγιώτατον, καὶ διὰ ἄλλα πολλὰ ὅπῃ ἐγιναν εἰς αὐτὸ, καὶ τὰς συχνὰς διατριβὰς, καὶ προσευχὰς τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἁγίων Μαθητῶν αὐτοῦ καὶ Ἀποστόλων, καὶ τὰς καθημέρινὰς ἀναβάσεις καὶ καταβάσεις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐξαιρέτως ὅμως, διὰ τὴν εἰς ἔρανθὸς Ἀνάληψιν τῆ Κυρίου ἡμῶν, εἰς τὸ ὁποῖον πάλιν μέλλει νὰ κατέβῃ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς, νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρὰς, καθὼς αἱ θεῖαι γραφαὶ προαγορεύουσιν, καὶ εἰς τὰς Πράξεις λέγεται, ἄνδρες Γαλιλαῖοι, „τί ἐσῆκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν ἔρανθόν; ἔτι ελεύσεται πάλιν, ὃν „τρόπον ἐθεάσαθε πορευόμενον εἰς τὸν ἔρανθόν“ εἰς τὸν τόπον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀνελήφθη ὁ Κύριος, πρότερον μὲν ἦτον νεκρὸς μεγαλώτατος, εὐτρεπισμένος μὲ διαφανῆ μάρμαρα, καὶ πορφυρὰς κολώνας, νῦν δὲ ἐρίπειον· σιώζεται ὅμως τὸ ἱερὸν Καβέκλιον, ἐνθα φαίνεται ἕως τὴν σήμερον, τὸ ἴχνος τῆς παναχράντου ποδὸς αὐτοῦ, ὅπως ἐπάτησεν ἀναληφθεὶς.

Καὶ εἰς τὰ περίξ τῆ Καβεκλίε εἶναι τράπεζαις, καὶ λειτουργῆσιν αἱ φυλαὶ εἰς διορισμένας ἡμέρας, ἔχει δὲ καὶ μωσχέαν, καὶ προσκυνῆσιν καὶ οἱ Ὠ' θωμνοί.

Τῆτο τὸ ὄρος ἔχει τρεῖς κορυφὰς, μίαν ἐν τῷ μέσῳ, ἡ ὅποια εἶναι καὶ ὑψηλοτέρα τῶν ἄλλων ἐξ ἧς ἀνελήφθη ὁ Κύριος πρὸς τὴν ἑβραϊκὴν, δευτέραν πρὸς βορρᾶν, καὶ λέγεται μικρὴ Γαλιλαία, πρὸς διασολὴν τῆς ἰδίως Γαλιλαίας, λαβῆσα τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τῆς Ἀποστόλης ὅτι ἦσαν Γαλιλαῖοι, καὶ ἴσαντο ἐκεῖ εἰς τὸν καιρὸν τῆς τῆ Κυρίου Ἀναλήψεως, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴρηται· καὶ τρίτην πρὸς μεσημβρίαν ὀνομαζομένην Μωσάθ, ἡ ὅποια, καὶ ὄρος σκανδάλε, καὶ ὄρος προσοχθισματος λέγεται, ἐπειδὴ εἰς αὐτὴν ὠκοδόμησεν ὁ Σολομὼν οἶκον ὑψηλὸν τῷ Χαμῶς, εἰδῶλφ Μωάβ, καὶ τῇ Ἀσάρτη βδελύγματι Σιδωνίων, καθὼς λέγει ἐν τῷ ἰα. κεφ. τῆς γ'. τῶν Βασιλείων· τὸν ὁποῖον εἰδωλικὸν οἶκον ἐχάλασεν Γωσίας ὁ βασιλεὺς· εἰς τὸ ὑπώρειον τῆτος τοῦ ὄρους εἶναι καὶ τὸ σπήλαιον, ἐν ᾧ ἀσκήτευσεν ἡ ὁσία Πέλαγια, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ τὸ μνήμα αὐτῆς, τὸ ὁποῖον διαφυλάττεται ἀπὸ τῆς Ἀραβίας.

Ἀπὸ τὰ πλάγια τῆ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν ἐπὶ ἀνατολὰς, ἐν διαστήματι μιᾶς ὥρας εἶναι ἡ Βηθσφαγή, ἡ πατρὶς τῆ Λαζάρου, καὶ ἡ Βηθανία, ἐνθα, εἶναι ὁ τάφος αὐτῆ, τὸν ὁποῖον ἀνέστυσεν ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν τετραήμερον ὁδοδῶτα· εἰς αὐτῆ εἰς μίαν ῥάχην, ἦτον καὶ τὸ ὀσπήτιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ Μάρθα, καὶ ἡ Μαρία ἐδέχθησαν τὸν Κύριον, καὶ τῆς Μαθητᾶς αὐτῆ, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ δεῖπνον, ὅτε πρὸς τὴν Μάρθαν εἶπε καὶ ὁ Κύριος, Μάρθα Μάρθα μεριμνᾶς, καὶ τυρβάζει περὶ πολλὰ, ἐνός δὲ ἐστὶ χρεία.

Αὐτῆ ἡ Μαρία ἀδελφὴ τῆτος τῆ Λαζάρου, λαβῆσα λίτραν μύρε νάρδε πικτικῆς πολυτίμη, ἤλειψε τῆς πόδας τῆ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τῆς πόδας αὐτῆ.

Ἐκεῖθεν κατωτέρω, εἶναι καὶ ἡ πέτρα ὅτι ἐκάθισεν ὁ Κύριος, καὶ „προῦπαντήσασαι αἱ ἀδελφαὶ τῆ Λαζάρου, καὶ κλαῖσαι εἶπον πρὸς αὐτὸν, κύριε εἰ ἦς ὧδε, ἐκ ἂν ἀπέθανεν ἡμῶν ὁ ἀδελφός.

Ἐκεῖθεν πάλιν ἐπὶ ἀνατολὰς εἶναι ἡ ὁδὸς ὅπῃ φέρεται πρὸς τὸν Ἰορδάνην. ἀπὸ αὐτῆς λοιπὸν διοδεύοντες ὡς μῆλια δώδεκα, εἶναι ἡ Γε-
ριχώ, εἰς τόπον ἔυμορφον, καὶ πεδιάδα ἔυκαρπον, εἰς τὸν ὁποῖον κο-
νεύουσιν οἱ προσκυνηταὶ μὲ σκηνάς, ἢτοι τζαντήρια, ὅταν ἀπέρχονται
εἰς τὸν Ἰορδάνην.

Αὐτῆς κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος εἶναι καὶ τὰ ὕδατα, τὰ λεγόμενα
τῆς προφῆτης Ἐλισσαίε, ἅτινα ὄντα πρότερον πικρὰ καὶ ἀχρῖσα, διὰ
προσευχῆς αὐτῆς τῆς Προφῆτης, ἔγιναν θαυμασίως γλυκίτατα καὶ κρή-
σιμα, ἐμβάλλοντας εἰς αὐτὰ ἄλας.

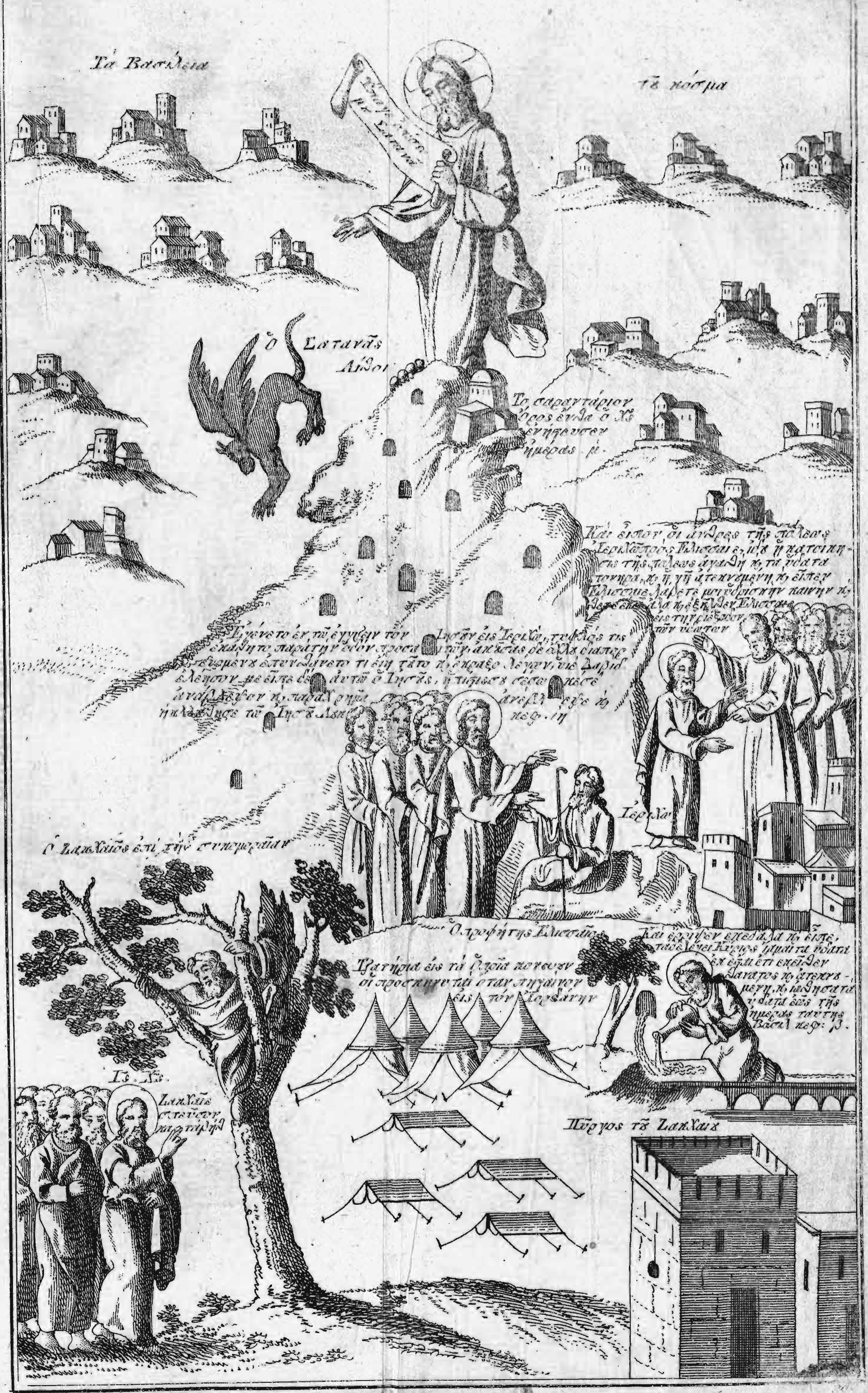
Αὐτῆς εἰς τὴν Γεριχώ καθὼς βλέπομεν εἰς τὰς θείας γραφάς,
τὸ πάλαι ἦτον πολιτεία, καὶ μεγάλη, καὶ ὡραία, νῦν δὲ ἐδὲ ἐδαφίσμα-
τα δὲν σώζονται, ἔξω ἀπὸ ὀλίγα περιβόλια ὅπῃ ἔχουσιν οἱ Ἀραβες
πρὸς κατηγορίαν αὐτῶν.

Αὐτὴν τὴν πόλιν διερχόμενος ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐ-
τῆς, εἶδε τὸν Ζακχαῖον ἐπάνω εἰς τὴν συκομοραίαν, καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τὸν, Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηδι, σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σε δεῖμε
μεῖναι, διότι τὸ ὀσπῆτιον αὐτῆς, ἦτον εἰς τὴν πολιτείαν αὐτὴν.

Αὐτῆς ἔδωκεν ὁ Κύριος τὴν ἀνάβλεψιν, Βαρυτιμαίε τῆς τυφλῆς,
καθημένης ἐπὶ τὴν ὁδὸν καὶ προσαιτῶντος.

Ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἦτον καὶ ἡ Ρ'αβ ἡ πόρνη, ὅπῃ ἔκρυψε τὴν
κατασκοπέως, ὅταν ὁ Ἰησοῦς τῆς Ναυῆ τὴν ἔπαυσε νὰ κατασκοπεύσω-
σιν τὴν πόλιν.

Ἄνωθεν δὲ τῆς Γεριχώ εἶναι καὶ τὸ λεγόμενον Σαραντάριον ὁ-
ρος, ἐν ἀπὸ τὰ ἑπτὰ τῆς Παλαιστίνης ὄρη, ὅχι μακρὰν ἀπὸ τὰ Γάλ-
γαλα, λέγεται δὲ Σαραντάριον, διότι εἰς αὐτὸ ἐπάνω, ὁ λυτρωτὴς
ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνήσεισε κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, τεσσαράκοντα ἡμέ-
ρας, καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ ἐλθὼν ὁ διάβολος ἐπέιραζεν αὐτὸν,
καὶ λέγων, εἰ υἱὸς εἶ τῆς Θεῆς, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι ἔσονται, ἄρτοι γέγονται.
καὶ πάλιν, δείξας αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς κόσμου, εἶπε πρὸς
αὐτὸν, ταῦτα πάντα σοὶ δώσω, εἰάν πεσῶν προσκυνήσῃς με, καὶ εἶπεν ὁ
Ἰησοῦς πρὸς τὸν διάβολον, ὑπάγε ὀπίσω με σατανᾶ, καὶ ἐγκρέμισεν
αὐτὸν

Ο Άγιος Εν Δυμιος

Μοναστήριον τῶν Παρ Ιερων

Μοναστήριον τῶν Ἁγίων Εν Δυμιος ἐπὶ τῆν ἔρημον τῶν Ιορδανων

αὐτὸν ἐκείθεν εἰν τὰ βάραθρα τῆ ἄδε, κατὰ τὴν θείαν φωνὴν τῆ
Εὐαγγελίε.

Τῆτο τὸ ὄρος εἶναι πολλὰ ὑψηλόν, δασανάβατον, καὶ ὑπόκριμ-
νον· εἰς τὰ πλάγια αὐτῆ εὐρίσκονται πολλὰ σπήλαια παλαιῶν Ἀσ-
κητῶν, καὶ εἰς πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ εὐρίσκονται λείψανα ἀκέραια, ἄλλα
ἰσάμενα ὄρδια, ἄλλα γονατισὰ, καὶ ἄλλα ὅπῃ ἔχουσι τὰς χεῖρας ὑψι-
μένας εἰς τὸν ἔρανόν.

Εἰς τὴν κορυφὴν αὐτῆ τῆ ὄρος, ἔχει ἐκκλησίαν οἰκοδομημένην
παρὰ τῆς ἀγίας Εὐλένης, καὶ εἰς τὴν μέσσην μιᾶς πέτρας, φαίνεται ὁ τύ-
πος τῶν γονάτων τῆ Ἰησοῦ, ὅπῃ ἐπροσευχίθη τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὐτῆ.

Πλησίον τῆ ὄρος τέττε εἶναι καὶ τὰ Γάλγαλα, εἰς τὸν ὁποῖον
τόπον, ὁ λαὸς τῶν Εἰβραίων, ἔστησαν δώδεκα λίθες, κατὰ ἀριθμὸν
τῶν δώδεκα φυλῶν τῆ Ἰσραήλ, τῆς ὁποῖας ἔλαβον ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην.
Αὐτῆ καὶ ὁ Ἰησοῦς τῆ Ναυῆ; ἔκαμε τὴν δευτέραν περιτομὴν τῶν Εἰ-
βραίων, ἰδὼν τὸν Ἀγγελοῦ μὲ ξίφος εἰς τὴν χεῖρα, καὶ εἰπὼν, ἡμέ-
τερος, εἶ, ἢ τῶν ὑπεναντίων;

Ὅπιθεν τῆ ὄρος τέττε εἶναι καὶ τὸ μονασήριον τῆ ὀσίε πατρὸς
ἡμῶν Εὐθυμίου· καὶ ἐγγὺς τέττε, ἦν καὶ τὸ μονασήριον τῶν Παρθένων,
ἀλλὰ τὴν σήμερον καὶ τὰ δύο ἐρίπεια καὶ ἀκατοίκητα διὰ τὸν φόβον
τῶν Ἀράβων.

Περὶ τῆς Ἰορδάνου Ποταμοῦ.

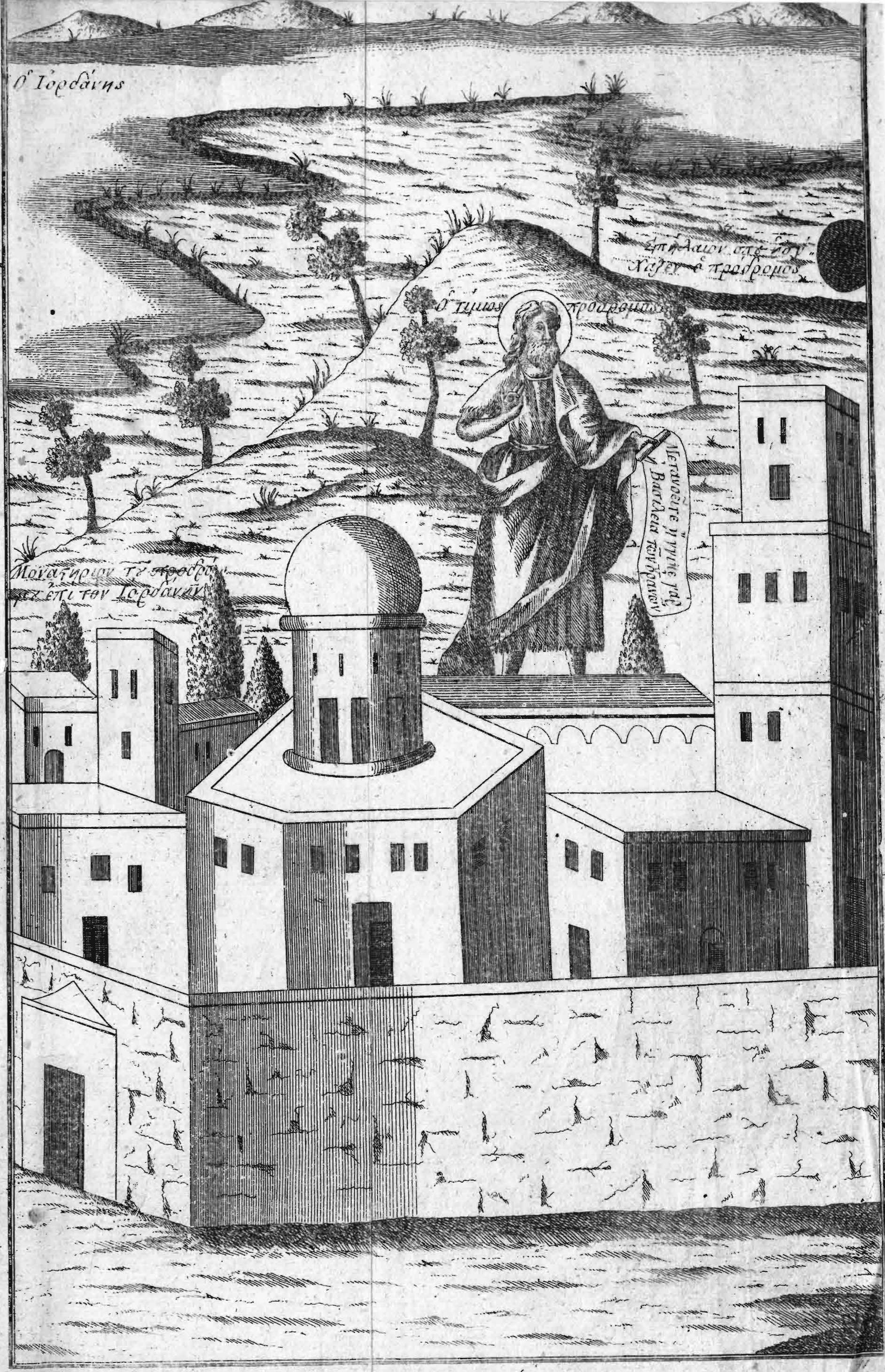
Ἀπὸ τὴν Ἰεριχώ ἐκείθεν πρὸς ἀνατολὰς, εἰς διάστημα ὠρῶν τριῶν καὶ ἡμισί, εἶναι ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐβάπτισθη ὑπὸ Ἰωάννου, κατῆλθεν ἐπ' αὐτὸν τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐν εἶδη περισερᾶς, καὶ τῆς ἀνάρχου αὐτῆς πατρὸς μαρτυρῆντος ἁνωθεν, καὶ λεγοντος, ἔτος ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ ἠυδόκησα. αὐτὸς ὁ Ἰορδάνης εἶναι ὁ ἐξαίρετος ποταμὸς τῆς Παλαιστίνης, τῆς ὁποίας αἱ πηγαὶ ἀναβλύζουσιν ἐκ τῆς ὑπωρείας τῆς Λιβάνου, καὶ ἡ μία ὀνομάζεται Ἰόρ, ἡ δὲ ἑτέρα, Δάν· αὗται αἱ δύο πηγαὶ κατερχόμεναι εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Παναιάδος, καὶ σμιγόμεναι κατὰ τὴν Καισάρεια· τῆς Φιλίππου, ἀποτελεῖσι τὸν Ἰορδάνην, ὅστις ἀρχίζει ἀπὸ βορρᾶν, καὶ τρέχει πρὸς ἀνατολὴν καὶ μεσημβρίαν, καὶ πρῶτον μὲν διέρχεται μίαν λίμνην ὅπερ λέγεται Μερωνία, καὶ Σαμαχωνίτις, καὶ εἰς τὸ ἰα. κεφ. Ἰησοῦ τῆς Ναυῆ ὀνομάζεται Μεσερεφήτ, ἐκείθεν κάμνωντας πολλὰς κομπὰς, καὶ γυρίσματα, εἰσέρχεται εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἐκείθεν πάλιν ἐξερχόμενος δέχεται τὸν Ἰωβάκ, καὶ ἄλλας διαφόρας ῥύακας χειμερινῶν, ἐκ τῶν ὁποίων λαμβάνωντας αὐξησιν καὶ μεγαλειότητα, τέλος πάντων τελευτᾷ, εἰς τὴν νεκρὰν θάλασσαν· αὐτὸς ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς εἶναι περιβόητος διὰ τὰς πολλὰς θαυματουργίας ὅπερ εἰς αὐτὸν ἐγέναν.

Ἐκράτησε τὰ ρεύματά τε, καὶ ἔδωκε σράταν, καὶ ἐπέρασαν οἱ Ἑβραῖοι μὲ τὴν κιβωτὸν ἀβρόχως.

Ἐδωκεν ἐπάνω εἰς τὰς ὄμους τε θαυμασίαν διάβασιν τῆς προφήτου Ἡλίου, καὶ τῆς Ἐλισσαιῆ διὰ τῆς μηλωτῆς αὐτῶν.

Ἐκαθάρισε τὴν λέπρεν τῆς Νεεμᾶν, διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ἐλισσαιῆς.

Πλέον δὲ ἐνδοξότερος ἐχρημάτισε διὰ τῆς κηρύγματος τῆς Ἰωάννου, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐβάπτισε πολλὰς, βάπτισμα μετανοίας.

Τέλος ἔγινεν ἅγιος καὶ προσκυνητὸς, διότι εἰς αὐτὸν ὁ ἀναμάρ-
τιτος Κύριος ἡμῶν ἐβαπτίσθη, καὶ τὸν μὲν σκολιὸν δράκοντα κατέπι-
ξε, τὴν δὲ κτίσιν ὅλην ἠγίασε, φανερωθεῖσης ἐκεῖ τῆς ἁγίας Τριάδος
λαμπρότερον, ὡς καὶ πρότερον εἶπομεν· αὐτὸς ἐχρημάτισε καὶ σύνορον ἀ-
νατολικὸν τῆς γῆς τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ἐχώριζε τὰς δύο ἡμιτι Φυλάς,
ἐκ τῶν λοιπῶν δέκα φυλῶν, ὅπως ἐκληρώθησαν τὸ ἐντεῦθεν τοῦ Ἰορ-
δάνου.

Πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτῆ εἶναι τὸ μοναστήριον τῆ Ἀββᾶ Γερασίου, μόνις σῶζον ἴχνη τινὰ, καὶ διὰ τὸ ἀκατοίκητον καὶ ἐρίπειον· κατωτέρω ὀλίγον, εἶναι τὸ ἁγίασμα, ὅπως διὰ τῶν εὐχῶν τῆ μαθητῆ αὐτῆ Σαββατίου ἐξῆλθε.

Ἀπὸ τὰ ἀριστερὰ πάλιν, εἶναι τὸ μοναστήριον τῆ Προδρόμου, καὶ τῆτο παρόμοιον τῶν ἄλλων.

Πέραν δὲ τῆ Ἰορδάνου εἶναι σπήλαιον, ἐν ᾧ ἐφισύχαζεν ὁ αὐ-
τὸς Πρόδρομος, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν πολλάκις εἰσῆλθεν.

Πρὸς τὴν ἐσωτέραν ἔρημον τῆ Ἰορδάνου, εἶναι καὶ ὁ τάφος τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, ὅπως τὴν ἐνταφίασεν ὁ λέων μετὰ τὸν Ἀβ-
βᾶ Ζωσιμᾶ.

Ἡ δὲ νεκρὰ θάλασσα, λέγεται νεκρὰ διότι μήτε γεννᾷ, μή-
τε τρέφει, μήτε εὐρίσκεται εἰς αὐτὴν κανένα ζωντανόν, ἢτε ὄψαριον, ἢτε ἄλλον ζῶον, καὶ ἂν ὁ Ἰορδάνης ἤθελε κατεβάσῃ εἰς αὐτὴν ὄψαρια, ἢ ἐπαναστρέφονται ὀπίσω, ἢ παρευθεῖς ἀποθνήσκουσιν· αὐτὴ ἢ ἰδία, ὀ-
νυμάζεται θάλασσα ἄλος, καὶ ἄλικη, διότι τὸ νερὸν αὐτῆς εἶναι ἄλ-
μυρότερον ἀπὸ τὰς ἄλλας θαλάσσας. λέγεται καὶ θάλασσα Ἀραβία, καὶ θάλασσα τῆς Ἐρήμου, διότι πλησιάζει καὶ εἰς τὴν Ἀραβίαν, καὶ εἰς τὴν ἔρημον Σιν, καὶ διότι παράκεινται εἰς αὐτὴν τόσοι ἔρημοι· λέγεται καὶ Ἀνατολική· Γεζεκιήλ κφλ. δ'. διότι εἶναι κατὰ ἀνατολὰς τῆς Γερε-
λήμ· λέγεται καὶ Σοδομική ἀπὸ τῶν Σοδόμων μητροπόλεως τῶν Πεν-
ταπολέων· λέγεται λίμνη Ἀσφαλτίδης, διότι διέρχεται ἐκ τῶν πυθ-
μένων αὐτῆς ἄσφαλτος, καὶ πίσσα, καὶ θειάφι· αὐτὴ ἢ θάλασσα εὐ-
ρίσκεται εἰς τὴν κοιλάδα ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποῖαν ἦσαν αἱ περίφημοι

καὶ Σουμασαὶ πέντε πόλεις, τὰ Σόδομα, τὰ Γόμορρα, ἡ Σεβήν, ἡ Σηγών, καὶ τὰ Ἀδάμα, τὰς ὁποίας ὁ βδελυσσόμενος τὰς ἀσεβεῖς καὶ ἀσώτους, ὁ δίκαιος κριτὴς καὶ Θεός, ἔβρεξε πῦρ, καὶ Θεῖον ἔξ ἔρανθ, καὶ κατέκαυσε, καὶ κατεπόνησεν αὐτάς, ὅμῃ καὶ τὰς κατοικοῦντας, διὰ τὰ ἀκέωσιν οἰμετέπειτα, τοιαύτην φοβερὰν καταδίηνην, καὶ τὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τοιαύτας μισαρὰς πράξεις.

Εἰς αὐτὴν εἰς ἂν ῥίψῃ τινὰς πρᾶγμα βαρὺ, δὲν βυθίζεται, ἀλλὰ πλέει ἀπάνω ὡς τὸν φελλόν· αὕτη ἀυξάνει ἀπὸ τὰ νερὰ ὅπου καταβαίνουσιν ἀπὸ τὸν Λίβανον, καὶ ἀπὸ τὰ ὄρη τῆ Γαλαὰδ, τὰ ὁποία δεχόμενος ὁ Ἰουρδάνης, τὰ κατεβάσει εἰς αὐτὴν.

Εἰς αὐτὴν εἰσέρχεται καὶ ὁ χεῖμαρρος Ἀρνῶν, καὶ ἄλλοι πολλοὶ χεῖμαρροι.

Μέσα εἰς αὐτὴν, καθὼς εἰς τὰ περίξ αὐτὴν μακρὰν περίωσεν τῶν τριακοσίων βημάτων, εὐρίσκονται πέτραι κεκαυμέναι, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνάπτουσι πῦρ, ὡσὰν ἀπὸ ξύλα, καὶ ἔταν καίωνται, εὐγάλευσιν ὄσμην πίσεως καὶ θειοφίε κατὰ τὸν Ἰώσηπον.

Καὶ τὸ μὲν μήκος αὐτῆς εἶναι εἰς ἄδια πεντακόσια ὀγδοήκοντα, τὸ δὲ πλάτος αὐτῆς ἑκατὸν πενήκοντα, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν Ἰώσηπον, τρεῖς φοραῖς τὴν ἡμέραν μεταβάλλει τὸ χρῶμα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ πρὸς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἀνταυγεί ποικίλως· εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν, καὶ δένδρη διαφόρων εἰδῶν μὲ καρπὸς, ὅπῃ ἔχει τὸ μὲν ἔξω χρῶμα ἐυαυθές, ὁμοιοὶ μὲ τὰς ἐδωδίμους καρπὸς, τριβόμενοι δὲ ἐκλύονται εἰς καπνὸν καὶ τέφραν.

Πέραν ταύτης τῆς θαλάσσης εἶναι καὶ ἡ γυνὴ τῆ Λώτ, ἡ ὁποία μετασραφεῖσα τὰ ἰδῆ τὴν πυρπόλησιν, καὶ καταπόνησεν τῆς Πενταπόλεως, καὶ ἐπειδὴ παρέβη τὸ Θεῖον πρόσαγμα, γέγονε σύλη ἄλός.

Θεωρήσαντες λοιπὸν καὶ τέτρες τὰς ἁγίας τόπους, καὶ μετὰ τῆς προσκλήσεως εὐλαβείας προσκυνήσαντες ἐπιστρέφομεν πάλιν εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ.

Ἐξῶθεν δὲ τῆς βορρεινῆς πόρτας τῆ Ἱερουσαλήμ, τὴν λεγομένην τῆς Δαμασκῆ, ἀντικρὺ τῆ κάσρου κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος, εἶναι ὁ ἀγρὸς τῆ Ἀγρίππα, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν ὁ προφῆτης Ἱερουσίας τὸν μαθητὴν Ἀβιμέλεχ, διὰ νὰ φέρῃ σῦκα εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἀδενάντων ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀλώσεως τῆς Ἱερουσαλήμ, ὁ δὲ Ἀβιμέλεχ ἐλθὼν, καὶ συνάξας μερικὰ σῦκα, ἐπήγε καὶ ἐκοιμήθη μέσα εἰς ἓνα σπήλαιον χρόνας ἑβδομήκοντα δύο, καὶ ἀφ' ἧ ἐξύπνησεν, εὔρε πάλιν τὰ σῦκα ἰωπὰ, ὅτε ἀκόμι ἔσαζον γάλα, τῆτο δὲ ἔγινεν κατὰ θεῖαν κέλευσιν, διὰ νὰ μὴν ἰδῆ τὴν ἀλωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ.

Τὸ σπήλαιον τῆτο εἶναι μέγαλον, καὶ κατὰ πλάτος, καὶ κατὰ μῆκος, ἔχον ἐν αὐτῷ καὶ τινὰς κατοικίας, καὶ φέρναν μεγάλην μὲ νερὸν γλυκύτατον, τὴν σήμερον ὀνομάζεται τῆ Βαρέχ.

Ἐντεῦθεν εἰς τὰς ἐξήκοντα εἶναι ἡ κώμη Ἐμμαῆς, εἰς τὴν ὁποῖαν πορευόμενοι οἱ Ἀπόστολοι Λευκᾶς καὶ Κλεώπας, συνεπορεύετο αὐτοῖς καὶ ὁ Κύριος, καθ' ἣν ἡμέραν ἀνέστη, αὐτοὶ δὲ ἀγνοῶντες αὐτὸν, συνωμίλεον τὰ περὶ αὐτῆ, φθάσαντες εἰς τὴν οἰκίαν, ἀπὸ τὴν εὐλόγησιν, καὶ τὸ κόψιμον τῆ ἄρτης, τὴν ἐγνώρισαν, θεῖα βελήσει, καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν· ἐδῶ φαίνεται μία τοποθεσία Ἐκκλησίας, καὶ λέγουσιν νὰ εἶναι τὸ ὄσπῆτιον τῆ Κλεώπα· πλησίον τῆτο εἶναι καὶ βρύσις-ιαματικὴ πάσης νόσου καὶ μαλακίας.

Ἀπὸ αὐτῆ ἕξ ὥρας μακρὰν, εἶναι ἡ κωμόπολις Λύδδα, εἰς τὴν ὁποῖαν ἦτον, ἐκεῖνος ὁ πανθαύματος καὶ θαυματουργὸς ναὸς τῆ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ὅτε ἔγινεν ἡ κατάθεσις τῆ τιμῆ σώματος αὐτῆ, τὴν ὁποῖαν ἑορτάζει ἡ ἁγία ἐκκλησία εἰς τὰς τρεῖς τῆ Νοεμβρίου μηνός· τὴν σημερινὴν δὲ εἶναι κρημνισμένη, σώζεται δὲ μόνον τὸ ἅγιον βῆμα, καὶ ὁ τάφος τῆ ἁγίου, καὶ λειτουργοῦσιν οἱ χριστιανοί.

Αὐτῆ εἰς τὴν Λύδδα ὁ Ἀπόστολος Πέτρος διερχόμενος, ἐθεράπευσε μὲ λόγον μόνον τὸν παραλυτικὸν Αἰνέαν ὡς εἰς τὰς πράξεις φαίνεται.

Πλησίον τῆς Λύδδης ἐπὶ τὰ ἀρισερὰ, εἶναι τὰ Ράμπλι, καὶ εἶναι καὶ αὐτὸ ἄλλος ναὸς τῷ ἁγίῳ Γεωργίῳ, ὁστις ἔχει εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, ἐκεῖνην τὴν κολώναν, ὅπῃ ἐκίνη ἡ χίρα μετὰ πίσεως καὶ εὐλαβείας ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μετὰ τὴν ὁδηγίαν τῷ ἁγίῳ ἦλθεν αὐτὸ, καὶ ἐτέθη εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς ναῦ· αὐτὸ ἔχει καὶ ἠγόμενον τῷ μοναστηρίῳ, ἥπῃ εἰς τὴν διάβασιντες οἱ προσκυνῆται καὶ κατὰβασίντες, νὰ ἀπολαμβάνωσιν τὴν προσήκουσαν περιποίησιν.

Ἀπὸ αὐτῆ ὡς τρεισήμισι ὥρας, καταβαίνομεν εἰς Γόπην, τὸ κοινῶς λεγόμενον Γάφφα, κωμόπολις μὲ νεόκτιστον ὀχυρὸν κάστρον, καὶ μετὰ οἰκοδομὰς ἱκανὰς, αὐτὸ ἔχει καὶ μοναστήριον μέγαλον καὶ θαυμαστὸν τῶν ὀρθοδόξων, μὲ ὡραίας οἰκοδομὰς εἰς ἀνάπαυσιν τῶν προσκυνητῶν τῷ παναγίῳ καὶ ζωοδόχῳ Τάφῳ, τῶν ἐρχομένων διὰ θαλάσσης ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς οἰκουμένης· αὐτὸ εὐρίσκονται καὶ οἱ ἠγόμενοι τῶν ἄλλων φυλῶν εἰς τὰ μοναστήρια αὐτῶν.

Ἀπὸ αὐτῆ ἐζήτησε νὰ φύγῃ ἀπὸ προσώπου τῷ Θεῷ ὁ Προφήτης Γωνᾶς, ἐμβαίνοντας εἰς ἄλλο καράβι, ὅθεν αὐτὸ πλησίον τρικυμίας γενομένης, οἱ ἐν τῷ πλοίῳ εὐρισκόμενοι, τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ διὰ θείας προσαγῆς, τὸν κατέπιε τὸ μέγαλον ἐκεῖνο κῆτος, καὶ τὸν ἔφερεν, εἰς τὴν πόλιν Νινευί.

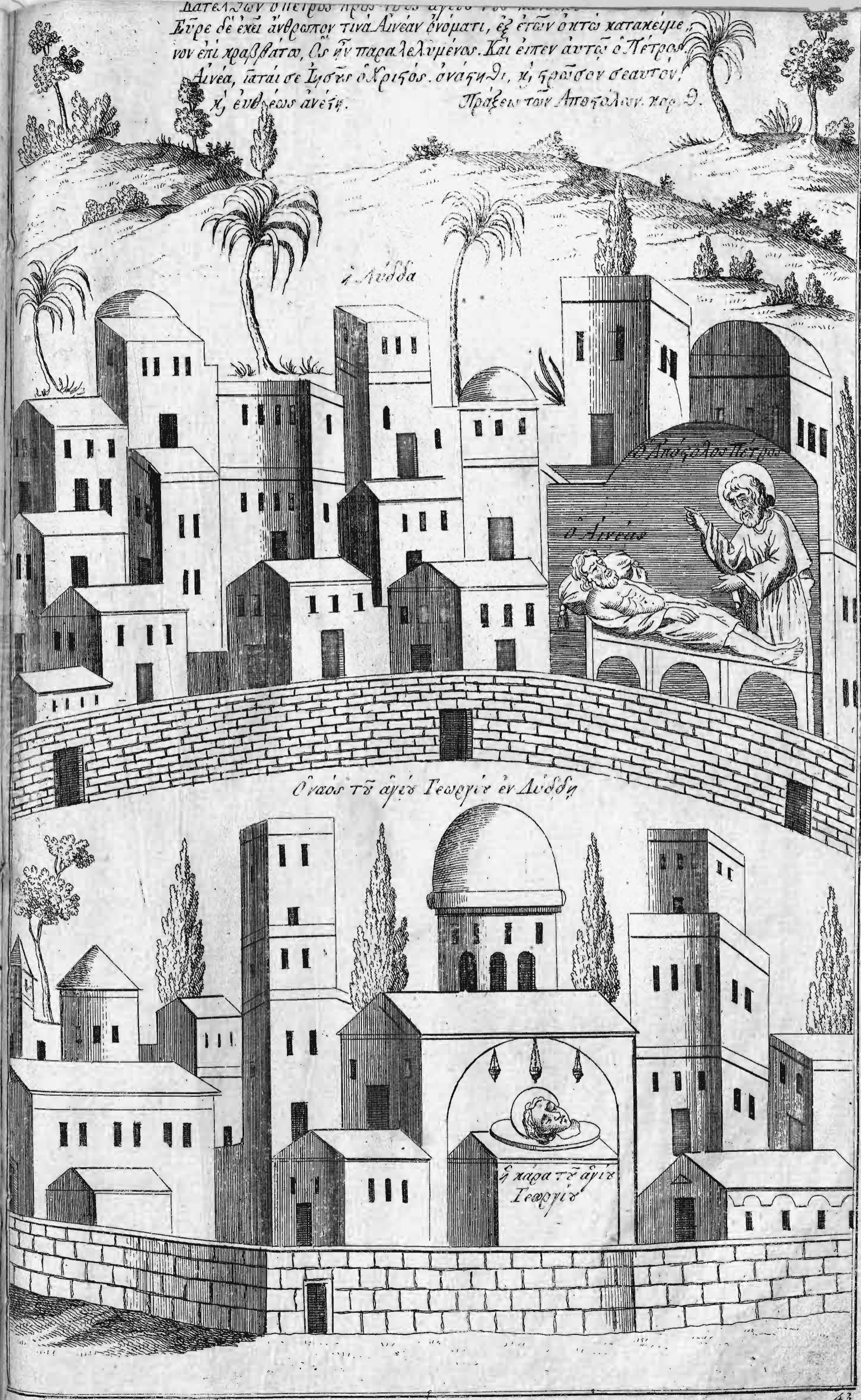
Αὐτὸ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, ἀνέστησε τὴν παῖδα, λεγομένην Δορκάδα νεκρὰν ἔσαν.

Αὐτὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τῷ Βηρσέως εἶδεν ἐν ὄραματι τὴν ὀφθῶνιν, ἐκ τῆς ἐρανῆ καταβαίνουσαν, καὶ ἤκουσε φωνῆς τῆς λεγούσης, ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοῖνῶς.

Ἐντεῦθεν ἀπὸ Γόπης κατὰ τὸ ἀρισερὸν μέρος εἶναι ἡ Γάζα, ἥτις ἀπέχει τῆς Γερουσαλήμ ἡμέρας δύο, εἶναι δὲ καὶ αὐτὴ μία ἀπὸ τὰς λαμπρὰς καὶ περιφόμεναι πόλεις τῆς Παλαιστίνης, μάλιστα εὐτυχεστέρα ἀπὸ ὅλας, οἱ κάτοικοι ταύτης, ἦλθον εἰς Θεοσέβειαν εἰς τὸν καιρὸν τῷ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ· εἰς αὐτὴν ἦτον ὁ οἶκος τῷ Σαμφῶν· ἐξ αὐτῆς ἦνθησαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀξιοὶ τιμῆς ἄνδρες, τὴν σήμερον εἰς αὐτὴν εὐρίσκονται ἕλιγοι χριστιανοὶ, ἔχουσι ὅμως ἐκκλησίαν ὡραιότατην, ἐπὶ ὀνόματι τῆς Θεοτόκου.

Ἀπὸ

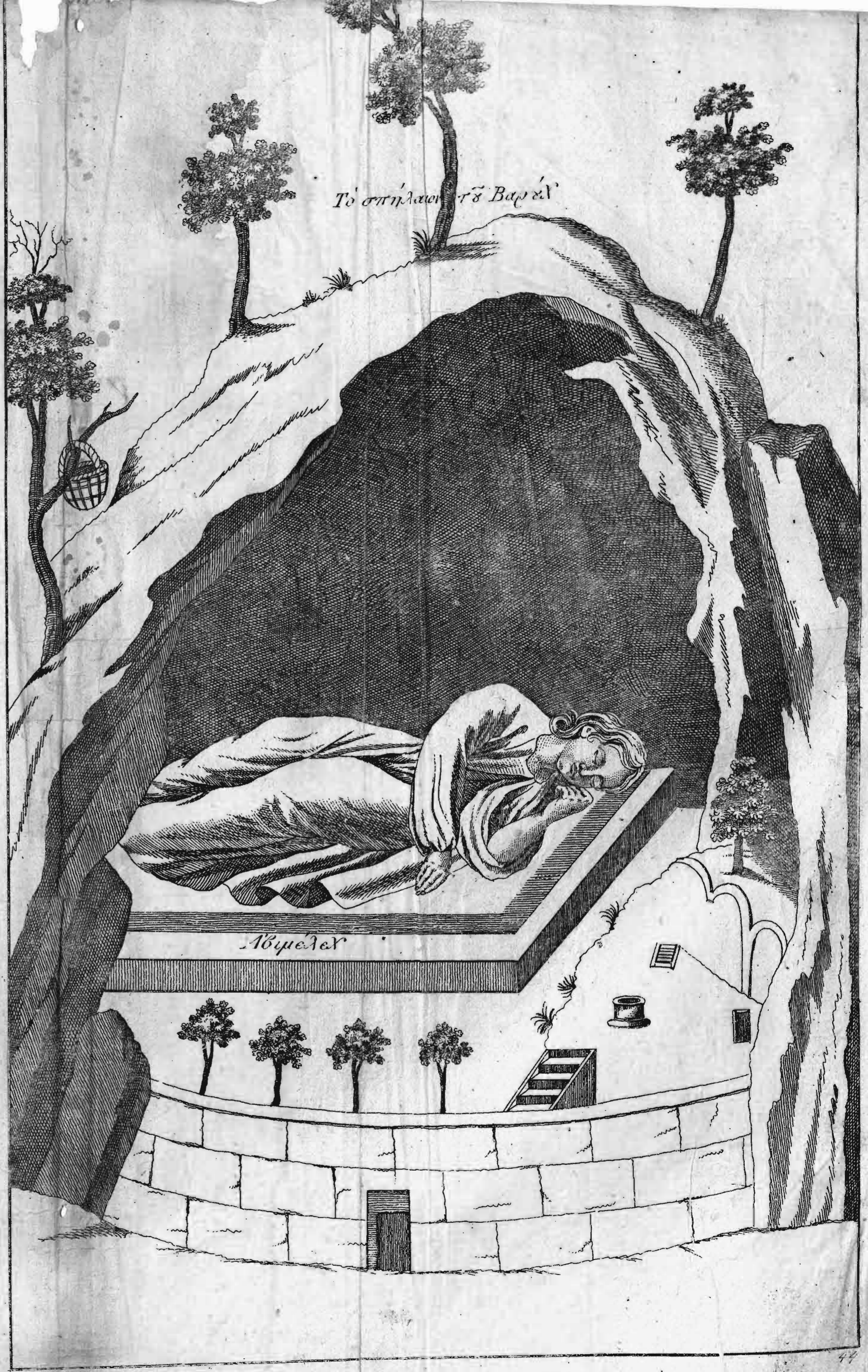
Ἐντεῦθεν ἀπὸ Γόπης κατὰ τὸ ἀρισερὸν μέρος εἶναι ἡ Γάζα, ἥτις ἀπέχει τῆς Γερουσαλήμ ἡμέρας δύο, εἶναι δὲ καὶ αὐτὴ μία ἀπὸ τὰς λαμπρὰς καὶ περιφόμεναι πόλεις τῆς Παλαιστίνης, μάλιστα εὐτυχεστέρα ἀπὸ ὅλας, οἱ κάτοικοι ταύτης, ἦλθον εἰς Θεοσέβειαν εἰς τὸν καιρὸν τῷ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ· εἰς αὐτὴν ἦτον ὁ οἶκος τῷ Σαμφῶν· ἐξ αὐτῆς ἦνθησαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀξιοὶ τιμῆς ἄνδρες, τὴν σήμερον εἰς αὐτὴν εὐρίσκονται ἕλιγοι χριστιανοὶ, ἔχουσι ὅμως ἐκκλησίαν ὡραιότατην, ἐπὶ ὀνόματι τῆς Θεοτόκου.

Η Εμμαός

Τὸ σηλαῖον τῶν Βαρθολομαίου

SISMANGIOLIO

Ο Ιου ηπλαγη Οαλοφθαλος Φιλίππος προς τον ευναχον του Ιωαννου Κανδακας της βασιλισσης Αιθιοπιας

η Τσιβα

Ναος της Παι

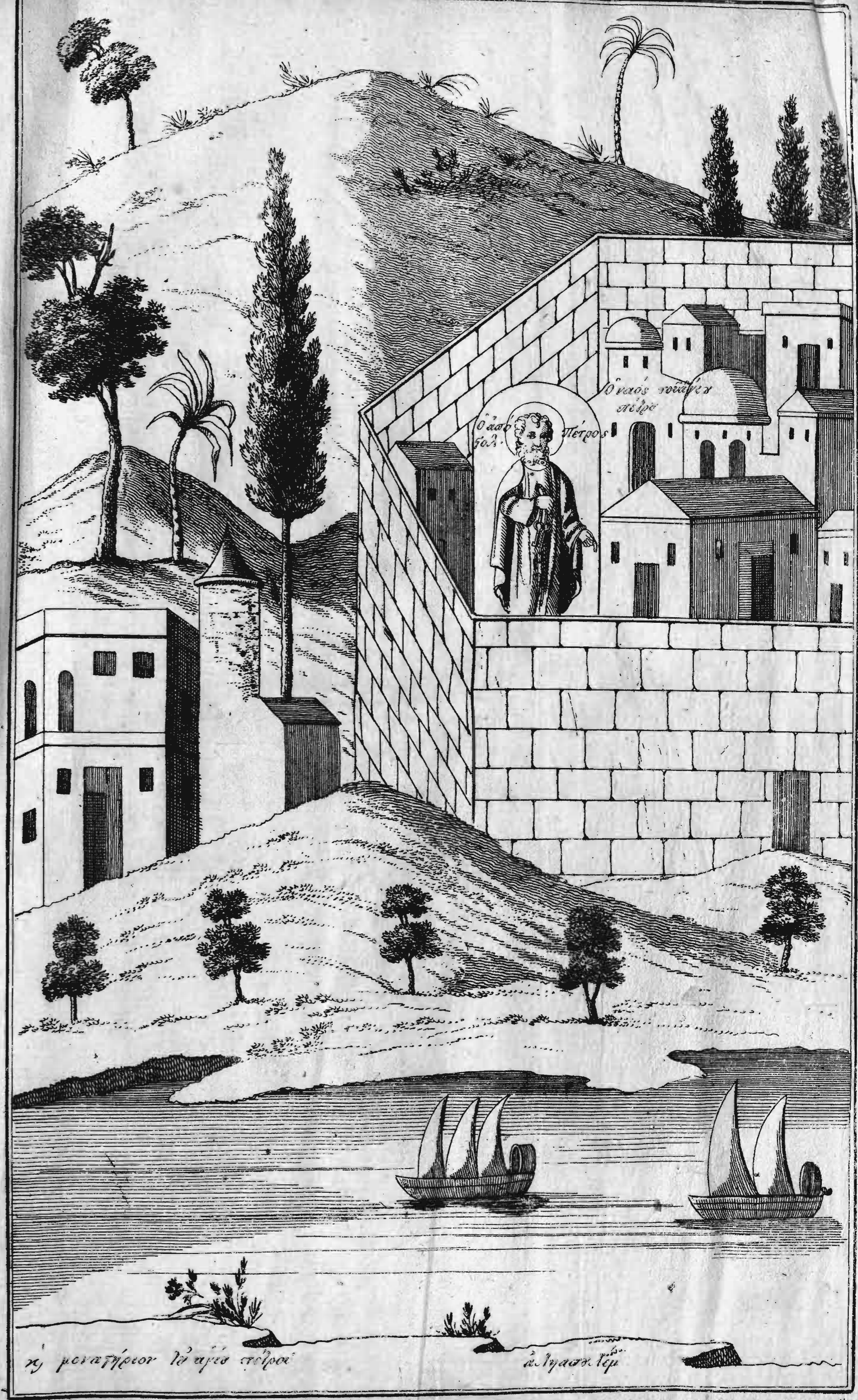
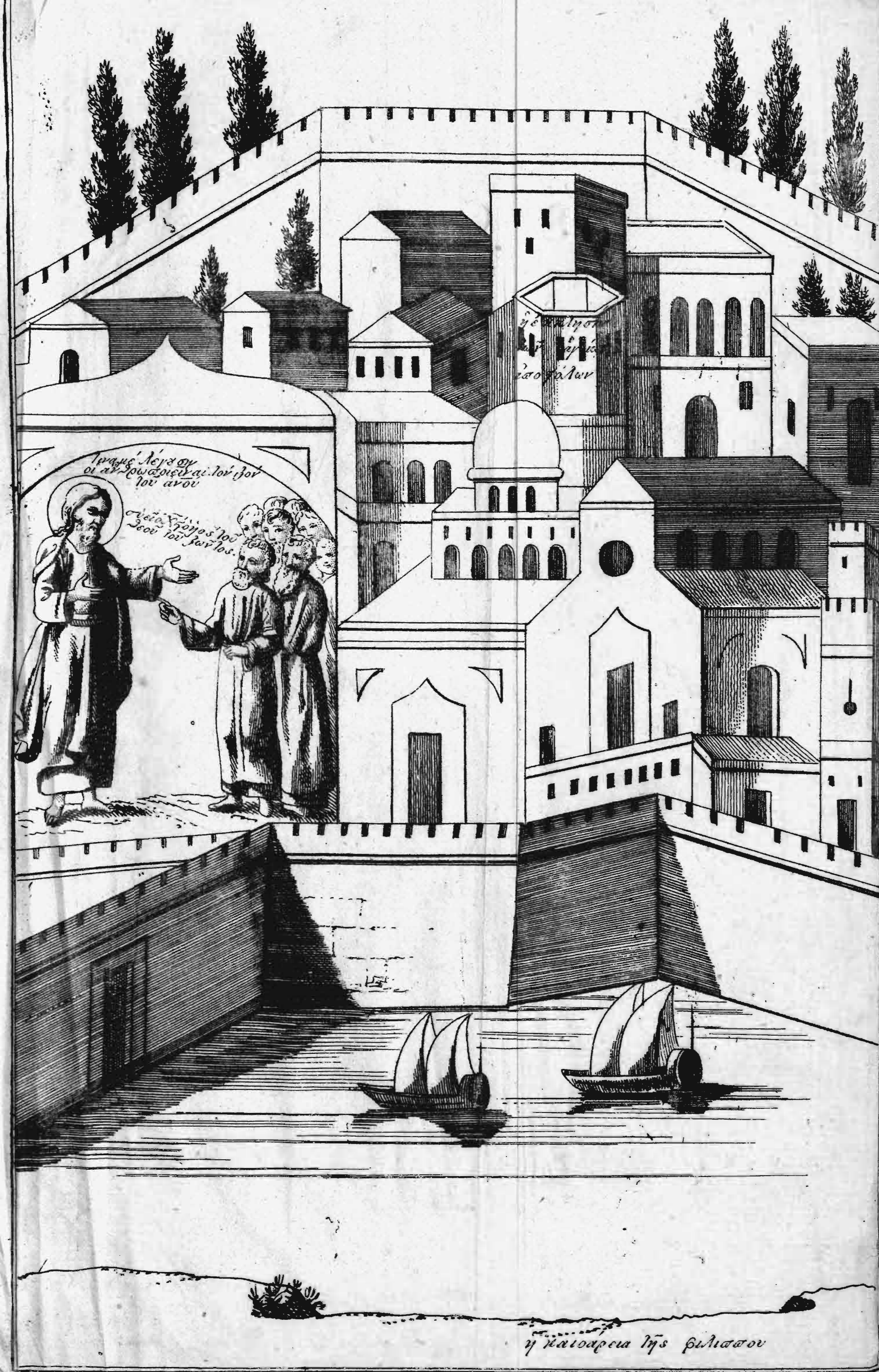
Οαλοφθαλος Φιλίππος βασιλευς των ευναχων

Ο ευναχος

Ευναχος βασιλευς των ευναχων

Ἀπὸ αὐτῆ ὁ Αἰθίοψ Ἐυνῆχος ὁ τυρανὸς Κανδακῆς, τῆς βασιλείας Αἰθιοπῶν ἐπῆγεν εἰς Γερουσαλήμ διὰ νὰ προσκυνήσῃ, καὶ ἐπιστρέφων εὐέτυχεν τὸν Ἀπόστολον Φίλιππον, καὶ φθάσαντες εἰς τὰ ὕδατα τῆς ὄρεινῆς, ἐβαπτίσθη ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον Φίλιππον.

Αὐτῆ πλησίον εἶναι καὶ τὰ Μάγδαλα, ἐξ ὧν ἡ Μαγδαλινὴ Μαρία.

Κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν μέρος τῆς Γόππης, εἶναι τὸ Ἀλὴ Ἀπυαλέμ, ἐνθα ἦτον Ἐκκλησία ὠραιότατη τῆς Ἀποστόλου Πέτρου, τὴν σήμερον ὅμως ἄτε ἵχνος δὲν γύζεται.

Ἐκεῖθεν ἕως τριακοντα πέντε μίλια, κεῖται ἡ Καισάρεια τῆς Φιλίππου παραθαλάσσιος· λέγεται δὲ τῆς Φιλίππου πρὸς διασολὴν τῶν λοιπῶν Καισαρειῶν, πόλις ποτὲ περίφημος καὶ κεκοσμημένη μὲ ἀσύγκριτον μεγαλοπρέπειαν, κοσμηθεῖσα ὑπὸ Ἡρώδου τῆ βασιλέως, εἰς τιμὴν τῆ Καίσαρος, νῦν δὲ ἔρημος καὶ ἀκατοίκητος· εἰς αὐτὴν ἐπάταξεν ὁ Ἄγγελος, Ἡρώδην Ἀγρίππαν τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέθανεν· „εἰς αὐτὴν ἐρώτησεν ὁ Σωτὴρ τὰς Μαθητὰς αὐτῆ, τίνα μὲ λέγεσιν „οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος ἔκαμε τὴν ὁμολογίαν, λέγων· „τας, σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

Ἐν αὐτῇ ὁ Ἄγαθος προεῖπε τὰς δεσμὰς τῆς Ἀποστόλου Παύλου, καὶ ἀφ' ἧ ἐσάλθη δύο χρόνους δέσμιος ἐν τῇ φυλακῇ, ἐσάλθη εἰς τὴν Ρώμην, εἰς τὸν βασιλέα Νέρωνα.

Εἰς αὐτὴν ἐθεράπευσεν ὁ Κύριος τὴν αἰμορροῦσαν γυναῖκα, πάσχουσαν ἔτι δώδεκα, ἡ ὁποῖα εἰς τιμὴν τοῦ Σωτῆρος ἔζησε χαλκῶν ἀνδριάντα.

Πλησίον τῆτος εἶναι τὸ Καρμήλιον ὄρος, τὸ ὁποῖον εἶναι διπλὸν, καὶ τὸ μὲν κεῖται ἐν μέσῃ τῇ Γαδαία, πρὸς τὴν ἔρημον Ζιφαίαν, κατὰ τὴν πόλιν Χεβρών, τὸ δὲ ἄλλο, τὸ καὶ περιβόητον, κεῖται πρὸς ἄρκτον τῆτος, καὶ πρὸς δυσμᾶς παραθαλάσσιον, μεταξὺ Καισαρείας, καὶ Πτωλεμαίδος, εἶναι δὲ πολλὰ ὑψηλόν, τὸ ὁποῖον πάλαι μὲν ἦτον πολύκαρπον, σολισμένον μὲ ἀμπελώνας, καὶ ἐλαιώνας, ἐκ τῶν ὁποίων ἀγίνετο οἶνος ἄριστος, καὶ μὲ ἄλλα δένδρα ἐνθαλῆ καὶ κάρσιμα, ἔχον

καὶ πολλὰ σπήλαια, ὅθεν ἐξάθη ἐπιτίθειον εἰς ἀναχωτητάς· αὐτὸς δὲ Προφήτης Ἡλίας, νικήσας θουμασίως τὰς ἱερεῖς τῆ Βάαλ, τὰς κατήσχυνε, καὶ ἀπέκτεινε αὐτὰς πλησίον τῆ χειμάρρου Κισσῶν, ἐνταῦθα τὴν σήμερον δαίκνυται, καὶ τὸ σπήλιον τῆ Ἡλιᾶ, ὅπερ καὶ εὐκτίριος οἶκος, καὶ κατ' ἔτος, κατὰ τὴν ἐτήσιον μνήμην τῆ Προφήτη, γίνεται μεγάλη πανήγυρις, παρὰ τῶν περιόικων Ἀράβων.

Αὐτὸς δὲ χειμάρρος Κισσῶν, λέγεται καὶ Μεγιδῶν, εἶναι μὲν μικρὸς κατὰ τὸ μέγεθος, διὰ δὲ τὰ πολλὰ κατορθώματα ὅπερ εἰς αὐτὸν ἔγιναν, εἶναι περίφημος· ὁ ὁποῖος συναγεται ἀπὸ τὰς βροχὰς ὅπερ γίνονται εἰς τὰ δύο ὄρη, Θαβῶρ καὶ Ἐρμών, καὶ διαπερνᾷ πλησίον εἰς τὰς ρίζας τῆ ὄρεσ Θαβῶρ, ἀπὸ τὸ μέρος τὸ ἀνατολικόν· ἐκεῖ δὲ Βαράκ, ἐνίκησε τὸν Σισάρα. Διαμοίραζεται δὲ εἰς δύο ρύακας, ἀπὸ τὰς ὁποῖας, ὁ ἓνας διατρέχει πρὸς τὸ ἀνατολικόν μέρος τῆς Γαλιλαίας, καὶ καταντᾷ εἰς τὴν θάλασσαν αὐτῆς. ὁ δὲ ἄλλος προχωρεῖ εἰς τὴν δύσιν, καὶ προσλαμβάνοντας καὶ ἄλλας πολλὰς ρύακας ὅπερ καταβαίνουσιν ἀπὸ τὸ ὄρος Ἐφραῖμ, καὶ ἀπὸ τὰ πλησιόχωρα μέρη τῆς Σαμαρείας, καὶ τὰς κάμπες καλεμένους Ἐσδρελών, καὶ τρέχοντας καὶ αὐτὸς τὸ πρὸς δυσμὰς ἄλλο μέρος τῆς Γαλιλαίας, καὶ φθάνοντας ἕως εἰς τὰς πρόποδας τῆ Καρμηλίτις ὄρεσ, ἐνθα ὁ Προφήτης Ἡλίας ἀπέκτεινε τὰς ἱερεῖς τῆ Βάαλ, ἕως τέσσαρα μῖλια μακρὰν ἀπὸ τὴν Πτωλεμαΐδα, τελευταῖον εἰσέρχεται ἐκεῖ πλησίον εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν.

Αὐτὸς πλησίον ἦτον καὶ ἡ πόλις Καμφῶρα, ἡ πατρίς τῆ δικαίου Γωακείμ τῆ Θεοπάτοτος.

Περὶ τῆς Πτωλεμαΐδος.

Οὐ μακρὰ τέττα ἔστιν καὶ ἡ Πτωλεμαΐς, τὸ νῦν λεγόμενον Ἀκρι, πόλις διάσημος μὲ οἰκοδομὰς λαμπροτάτας, μὲ κάστρον ὀχυρὸν, καὶ μὲ λιμένα καλὸν καὶ χωρητικόν, ἐνθα καὶ θαμίζουσι πραγματευταὶ πανταχόθεν, μὲ θρόνον μητροπολίτη ὑπὸ τὸν Ἱεροσολύμων, καὶ μὲ ἐκκλησίαν, ἐπ' ὀνόματι τῆ μεγαλομάρτυρος, Γεωργίου, καὶ μὲ μοναστήριον ὁ-

ωε κονεύουσιν οἱ ἀπερχόμενοι διὰ τὴν ἁγίαν Ναζαρέτ ὀρθόδοξοι προσκυνηταί.

Εἵντεῦθεν ἕως τέσσαρας ὥρας εἶναι ἡ ἁγία Ναζαρέτ, πόλις τὸ πάλαι εὐμορφωτάτη καὶ περίφημος καὶ διὰ ἄλλα περισσὰ προτερήματα· περιφανεσάτη ὅμως ἐξάθη διὰ τὴν κατοικίαν τῆ Κυρίουμας· νῦν δὲ κωμόπολις, ἔχουσα ὀλίγους τὰς ἐνοικέοντας ὀρθοδόξους· αὐτὸς ἔχει καὶ ἐκκλησίαν νεωστὶ ἀνακαινισθεῖσαι, ὡραιότατην κατὰ πάντα· ἐν αὐτῇ εἶναι ὁ θάλαμος τῆς πανενδόξε ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς δεσπόινης ἡμῶν, ἐν ᾧ καθεζομένη, ἔλαβεν τὸ ὑπερφύες καὶ παράδοξον μῆνυμα, ὅπερ ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ τῆς ἤφερε, λήγωντάς πρὸς αὐτήν, χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, καὶ ὅτι θέλει γεννήσει τὸν ποιητὴν τῆς κτίσεως, καὶ τὸ γεννηθὲν υἱὸς θεοῦ ἐστὶ, τῇ εὐδοκίᾳ τῆ ἀνάρχου Πατρὸς, καὶ ἐπισκιάσει τῆ παναγίᾳ Πνεύματος, καὶ ὅτι θέλει μείνει παρθένος ὡς πρὸ τέκε, καὶ ἐν τόκῳ, καὶ μετὰ τόκον.

ὑποκάτω τῆς Ἐκκλησίας εἶναι σπήλιον, καὶ ἔχει ἁγίαν τράπεζαν, καὶ λειτεργεῖσιν οἱ ὀρθόδοξοι· καὶ ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης, ἀναβλύζει ὕδωρ ἁγιάσματος, ἱαματικὸν πάσης καὶ παντοίας ἀθενείας.

Αὐτὸς εἰς τὴν ἁγίαν Ναζαρέτ ἔχουσι καὶ οἱ Φράγγοι μοναστήριον, ἔμην δὲ καὶ οἱ Ἀρμένιοι.

Περὶ τῆ Θαβορίας ὄρεσ.

Ἀπὸ αὐτῆ κατὰ ἀνατολὰς μῖλια τέσσαρα, εἶναι τὸ Θαβώριον ὄρος, κείμενον εἰς τὴν μέσσην τῆς πεδιάδος τῆς Γαλιλαίας, ἔχον θαυμαστὴν εὐρηγυλότητα, μὲ πεδιάδα καὶ ἐξάπλωσιν εἰς τὴν κορυφὴν, αὐτὸ ὄρωνται καὶ μεγαλοπρεπῆ θεμέλια, καὶ χαλάσματα ἐπισήμως μοναστηρία, τιμωμένους εἰς ὄνομα τῆς τῆ Κυρίου θείας Μεταμορφώσεως· εἶναι πετυκνωμένον ἀπὸ διάφορα ἄνθη αὐτοφυῆ καὶ εὐωδέστατα, καὶ δὲν λείπει ποτὲ ἀπὸ αὐτὸ ἡ ταχινὴ δρόσος καὶ ζωογόνος· τελευταῖον εἶναι περιφανέστατον καὶ περίδοξον περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα ὄρη, διὰ τὴν τῆ Κυρίου ἡμῶν φρικτὴν καὶ ἀνερμήνευτον Μεταμόρφωσιν· τὸ ὁποῖον ἀγκαλὰ καὶ οἱ

Εὐαγγελισαὶ δὲν τὸ ὀνομάζουσιν, ὅμως ἐξ ἀρχαίας ἐκκλησιαστικῆς κοι-
νῆς παραδόσεως, καὶ ἐκ προφητικῆς τινὸς φωνῆς εἰς αὐτὸ πιστεύεται νὰ
ἔγινεν ἡ θεία Μεταμόρφωσις, καὶ λαμπροφωτεινόμορφος νεφέλη, ἐσκέ-
πασε καὶ τὸ ὄρος, καὶ τὰς μαθητὰς, καὶ ἀπὸ αὐτῆν ἐξῆλθεν ἡ πατρικὴ
„θεία φωνή, μαρτυρῶσα τὸν μεταμορφόμενον, καὶ λέγουσα, ἔτος ἐστὶν ὁ
„υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα, αὐτῷ ἀκούετε.

Ἐγγύς τῆς Θαβωρίας τέσσα ὄρες, εἶναι καὶ ἄλλο ὄρος πρὸς δυσ-
μὰς, καὶ ὀνομάζεται Ἐρμών· δι' ᾧν λέγει καὶ ὁ προφητάναξ, Θαβὼρ καὶ
„Ἐρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαθιάσονται.

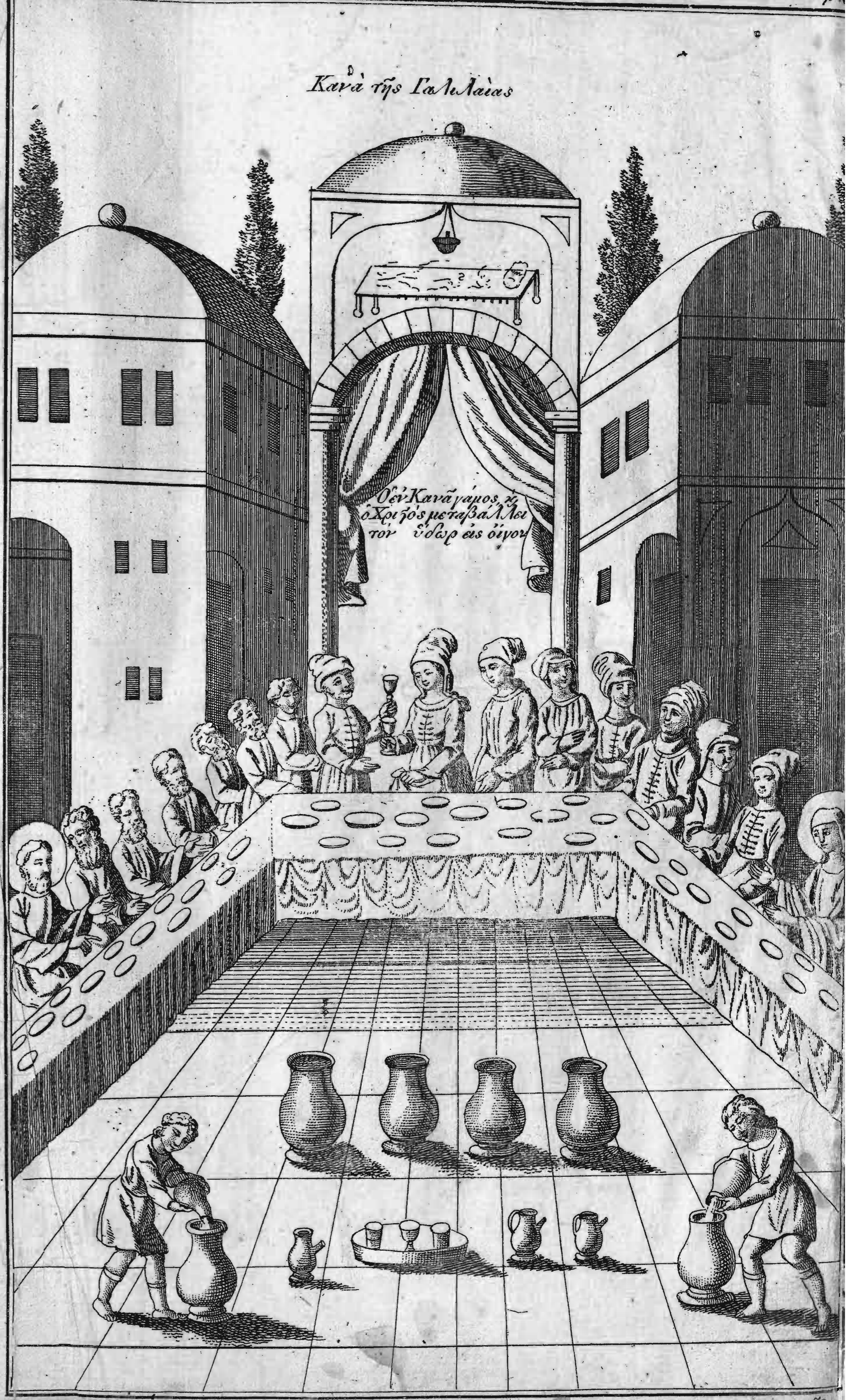
Πλησίον τέσσα κεῖται καὶ ἡ πόλις τῆς Γαλιλαίας Ναϊν, ἐνθα ὁ
φιλόανθρωπος δεσπότης, ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν τὸν μονογενῆ τῆς Χήρας
υἱόν.

Μακρὰν ἀπὸ αὐτῆς εἶναι καὶ ἡ Τιβεριὰς θάλασσα, ἡ ὁποία κα-
λεῖται κοινῶς Ταβαρία, λέγεται καὶ Γενησαρέτ, καὶ θάλασσα Γαλι-
λαίας.

Λέγεται δὲ Τιβεριὰς διὰ τὴν πλησίον χώραν, τὴν ὁποίαν ἐκ-
τίσεν Ἡρώδης ὁ Τετράρχης, εἰς τιμὴν τῆς αυτοκράτορος Τιβερίας· εἰς
τὴν νέαν διαθήκην αὐτὴ ἡ Τιβεριὰς θάλασσα εἶναι πολυθρύλιτος,
τόσον διὰ τὴν τῆς Κυρίας ἡμῶν συχνὴν διάπλευσιν, ὅσον καὶ διὰ τὴν τῶν
Μαθητῶν αὐτῆς ἄγραν, καὶ ἄλλα διάφορα θαύματα· εἰς αὐτὴν τὴν
θάλασσαν, ῥίπτοντες οἱ μαθηταὶ τὰ δίκτυα εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, ἤλ-
κυσαν ἑκατὸν πεντήκοντα τρία μεγάλα ὄψαρια, χωρὶς νὰ σχισθῶσι
τὰ δίκτυα, εἰς τὸν ὁποῖον ἀριθμὸν περιλαμβάνονται ὅλα τὰ διάφορα εἶδη
τῶν ὄψαριων, καθὼς λέγουσιν οἱ περὶ ζῶων ἱστορίας ἀκριβεῖς συγγρα-
φεῖς, τὸ ὁποῖον προεσήμαινον, ὅτι διὰ τῆς κηρύξεως τῶν θείων Ἀπο-
στόλων ἠθέλην νὰ ἐλκυθῶσιν ἀπὸ τὰ ἀλμυρὰ ὕδατα τῆς εἰδωλολα-
τρείας, εἰς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας, καὶ οἱ εὐγενεῖς, καὶ οἱ ἀγενεῖς, καὶ
οἱ πλέσιοι, καὶ οἱ πένητες, καὶ κάθε γένος ἀνθρώπων.

Διὰ ταύτης τῆς θαλάσσης διέρχεται καὶ ὁ ἰορδάνης· διαφωνεῖσι
δὲ εἰς τε τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅλοι οἱ συγγραφεῖς· ὁ Γώσι-
πος ὅμως τῆς δίδῃ πλάτος μὲν σταδία τεσσαράκοντα, καὶ μῆκος ἑκατὸν,
γρά-

γράφων περὶ τῆ Ἰουδαϊκῆ πολέμου ἐν βιβλίῳ γ'. κεφ. 9. ὁ δὲ Νίγερ λέγει, ὅτι ἡ περίμετρος αὐτῆς περιέχει μίλια εἴκοσι.

Εἰς τὰ πέριξ αὐτῆς εἶναι κωμόπολις, καλεσμένη Γάδερα, ἐνθα ὁ Ἰησοῦς ἐπέτρεψε τὰς δαίμονας εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων, καὶ ἐλευθέρωσε τὸν βασανιζόμενον ἄνθρωπον· αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ πόλις Καπερναῖμ, προτεύουσα τῆς Δεκαπόλεως, μὲ οἰκοδομὰς ὡραίας, μὲ πλέτη, καὶ μὲ μεγαλοπρέπειαν· εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν κατοίκησεν ὁ Κύριος ἀφίσας τὴν Ναζαρέτ· διὰ τῆτο καὶ ἐν αὐτῇ ἀπετέλεσε τὰ περισσότερα τῶν ἑαυτῆ θαυμάτων· εἰς αὐτὴν ὡς πολίτης ἐπλήρωσε τὸ Δίδραχμα· αὐτὴ ἰάτρευσε τὸν δῆλον τῆ Κεντηρίωνος, καὶ τὸν υἱὸν Βασιλίσκου· αὐτὴ καὶ τὸν Ματθαῖον ἀπὸ τὸ τελώνιον ἐλευθέρωσε, εὐαγγελιστὴν ἀπέδειξεν.

Αὗται αἱ πόλεις τὴν σήμερον εἶναι παντελῶς ἐρημωμέναι.

Αὐτὴ πλησίον εἶναι καὶ τὸ κυριακὸν ὄρος, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Κύριος ἡμῶν, ἀνέβη πολλάκις.

Ἐν αὐτῷ εὐλόγησε τὰς πέντε ἄρτες, καὶ τὰς δύο ἰχθεῖς, καὶ ἔθρεψε πεινῶντας πέντε χιλιάδας λαὸν, χρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων, καὶ ἔμειναν τὰ περισσεύματα δώδεκα κοφίνες πλήρεις· εἰς αὐτὸ ἐδίδαξε τὰς Μαθητὰς αὐτῆ, πῶς νὰ προσεύχωνται· εἰς αὐτὸ τὸν υἱὸν τοῦ ἑκατοντάρχου παράλυτον ὄντα, μὲ λόγον μόνον παραδόξως ἰάτρευσεν· εἰς αὐτὸ καὶ τὸν λεπρὸν, μόνῃ τῇ προσάψει τῆς ἁγίας χειρὸς, ὅλου ὑγιᾶ ἀπέδειξεν.

Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην ἦτον καὶ ἡ Βηθσαῖδά, ἡ πόλις τῶν Ἀποσόλων, Ἀνδρέα, Πέτρου, καὶ Φιλίππου.

Καὶ πλησίον τῆτων ἦτον καὶ ἡ Κανά τῆς Γαλιλαίας, εἰς τὴν ὁποίαν προσκληθεῖς εἰς τὸν γάμον μετὰ τῆς Μητρὸς αὐτῆ, ἐποίησε τὸ πρῶτον θαῦμα, μεταβαλὼν τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον.

Ἀπὸ αὐτῆ διὰ τῆς ἄλλης ὁδῆ ἐπιστρέφοντες πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ, εὐρίσκομεν τὴν Σεβάσειαν, ἡ ὁποία οἰκοδομήθη ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ βρεφοκτόνου, χάριν τῆ Σεβαστῆ Καίσαρος, διὰ τῆτο εἰς αὐτὴν κατόικεν τότε καὶ οἱ βασιλεῖς τῆ Ἰσραὴλ· αὐτὴ ἔχει μίαν ἐκκλησίαν μεγαλο-

πρεπεσάτην, με μίαν άγιαν τράπεζαν όκεί βασάζεται από τέσσαρας κολώνας, κ' υποκάτω αυτής έχει πέτραν μαρμαρένιαν, κ' εις τó μέσου τρυπημένη, αυτό ήτον τó φρέριον εις τó όποιον έσάθη εις τά δεσμιά Γωάννης ό Βαπτισής, κ' τελευταίον άπεκεφαλίδη, δια ζητήσεως τής Ηρωδιάδος, ένθα, κ' ό ένδοξος αυτέ τάφος μαρμαρένιος, ώσαν κασέλα, αυτέ έχει κ' μίαν κολυμβήθραν, κ' λέγουσιν ότι να είναι εκείνη, ό- πεί ό Θεός Γωάννης έβάπτισε τές άνθρώπους βάπτισμα μετανοίας.

Εκείθεν έρχόμενοι πάλιν ευρίσκομεν, τήν κώμην Νεάπολιν, και τήν Σαμάρειαν, κ' έχουσι τήν Γερσαλήμ προς μεσημβριαν, κ' αυτέ είναι τó φρέαρ τή Γακώβ εις τó όποιον έρχόμενος ό Γισές, κεκοπι- κώς εκ τής όδοπορίας, εκάθισε, κ' έντυχών τήν φωτεινήν Σαμαρίτιδα, εις τήν όρθόδοξον πίστιν έσαγήνευσεν.

Εγγύς τάτα είναι κ' τó εξαίρετον χωρίον, τó όποιον ή Γα- κώβ, έχάρησεν Γωσήφ τώ υψώ αυτέ. αυτέ ό Γισές τή Ναυή έσησεν ύψηλός, λίθης, εις δόξαν Θεε, όταν ένίκησαν τήν Γερικώ, αυτέ έση- σε κ' ό Γακώβ σήλην αυτέ, διότι ήξιώθη να κατοικήσῃ εις αυτήν, με όλον τó γένος αυτέ. αυτέ έδόθησαν κ' αι εύλογίαι τών πατριαρχών, κ' αυτέ έθαφαν κ' τά όσα Γωσήφ τή Παγκάλη. τέτες τές άγιες τό- πης μετ' εύλαβείας διελθόντες έπισρέφομεν.

Ταυτα από πολλών διηγήσεων τής τε παλαιάς κ' νέας άγίας Γραφής συλλέξαντες έγράψαμεν εις τó παρόν προσκυνητάριον, σοχαζόμενοι να ώφελίσωμεν τές έπιμελώς αναγινώσκοντας, κ' κατá τήν εΐδησιν τών Θείων κ' ιερών ισόριών έμπείρες γενομένως, κ' εις περισσότερη εύλά- βειαν κ' Θεοφιλίαν να παρακινήσωμεν τές ευσεβείς χριστιανές διδαχθέν- τας καθέκασα τής Θείας περι ήμάς οικονομίας, κ' τές τόπης εκείνης έν οίς έγέμετο ή σωτηρια τών ανθρώπων. διότι περι τών σαρκικών γονέων τών γενησάντων ήμάς εις ζωήν φθαρτήν, κ' εις κόσμιον πρόσκαιρον κ' πολύπονον, τό να εξαιτάζωμεν κ' με πολύν πόθον να μανθάνωμεν μερι αυτών, κ' να φροντίζωμεν προς ευεργεσίαν αυτών κ' έπιμελεσάτην έπίσκεψιν, τέτο είναι χρεωσικόν έργον. πολυ πρισσότερον χρεωσέμεν

άδνλ-

ἀδελφοὶ νὰ ἐξαιτάζωμεν καὶ νὰ ἐπιμελέμεθα πρὸς ἐπίσκεψιν καὶ εὐαργε-
σίαν τῶν ἁγίων τέτων καὶ Θεοβαδίστων προσκυνημάτων τῆς ἁγίας πόλεως
Γερουσαλήμ, ἔνθα ἐλάβομεν ἀναγέννησιν ὑπερφυῖ εἰς ζωὴν ἀφθαρτον
καὶ ἀνώλεθρον, ὅπως αὐτοὶ οἱ τόποι εἶναι μία κλίμαξ ἣτις ἀναβιβάζει
τὸν νῆν καὶ τὴν ψυχὴν τῆ ἐπιμελῶς διερευνῶντος χριστιανῆ εἰς τὴν ἐρά-
νιον Γερουσαλήμ. ὅθεν ἡμεῖς μὲν ὅσον ἐδυνήθημεν ἐπληρώσαμεν τὸ
χρέοςμας, ἔμειτε δὲ τῶρα εἰς τὴν ὑμετέραν Θεοσέβειαν, νὰ πληρώση-
τε τὸ ἐδικόνσας χρέος μὲ τὴν ἀπόκτισιν τῆ παρόντος προσκυνηταρίαι,
μὲ τὴν ἐπιμελιτικὴν καὶ εὐλαβεσάτην ἀνάγνωσιν, τὴν ἐρετισικὴν καὶ
διεγερτικὴν πρὸς ἐπίσκεψιν καὶ εὐεργεσίαν τῆς πνευματικῆς μητρὸς, ὅ-
λων τῶν εὐσεβῶν, τῆς θρεψαμένης ὑμᾶς μὲ τὸ γάλα τῆς πίσεως,
καὶ φωτισάσης ἡμᾶς μὲ τὸ φῶς τῆ ἁγίας Εὐαγγελίας, καὶ διακυβερνώσης
τὰς ψυχὰς ὑμῶν μὲ τὰ Θεοπαράδοτα μυστήρια· ἵνα καὶ τὸν μισθὸν πλέ-
σιον λάβετε παρὰ τῆ ἐνταῦθα παθόντος, ταφέντος, καὶ ἀναστάντος Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ
ἀνάρχῳ αὐτῆ Πατρὶ καὶ παναγίῳ Πνεύματι

ἀμήν.

Π Ι Ν Α Ξ

τῶν Περιεχομένων.

Περὶ τῶν Διαφόρων ὀνομασιῶν τῆς Ἁγίας Γῆς	-	-	-
Εἰς ποῖας πρῶτον ἐδόθη αὐτῇ ἡ Ἁγία Γῆ, καὶ ποῖοι τὴν ἐκυριεύσαν	-	-	-
νομίμως καὶ δικαίως	-	-	-
Περὶ τῶν ὁρίων τῆς γῆς τῆς ἐπαγγελίας	-	-	-
Διατὶ λέγεται ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας μέση τῷ κόσμῳ	-	-	-
Περὶ διαφορῶν τῆς Ἁγίας Γῆς	-	-	1
Περὶ τῶν πέριξ τῆς ἁγίας Γῆς διαμεμερισμένων ἐπαρχιῶν	-	-	1
Περὶ ἐνκρασίας καὶ ἐνφορίας τῆς ἁγίας Γῆς	-	-	1
Περὶ τῆς ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ	-	-	19
Ποῖος πρῶτος ἐδεμελίωσε τὸν Ἱερουσαλήμ	-	-	23
Περὶ τὰ Παλάτια τῷ Δαβὶδ	-	-	28
Περὶ τῷ Ναῶ τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως	-	-	29
Περὶ τῆς ἁγίας Πόρτας τῷ Ναῶ	-	-	38
Περὶ τῆς ἁγίας Ἀποκαθηλώσεως	-	-	39
Περὶ τῷ ἁγίῳ καὶ ἱερῷ Κεβεκλίᾳ	-	-	40
Περὶ τῷ ἁγίῳ Κεβεκλίᾳ	-	-	44
Περὶ τῶν ἔνδων τῷ Ναῶ προσκνημάτων	-	-	53
Περὶ τῷ ἁγίῳ καὶ προσκνητῷ Γολγοθᾶ	-	-	59
Περὶ τῷ Μοναστηρίῳ τῷ Ἀβραάμ	-	-	60
Περὶ τῷ ἁγίου Γακώβε	-	-	61
Περὶ τῷ Πατριαρχείῳ	-	-	62
Περὶ τῶν ἔνδων τῆς Ἱερουσαλήμ ἱερῶν μοναστηρίων	-	-	63
Περὶ τῷ μοναστηρίῳ τῶν Ἀρμενίων	-	-	64
Περὶ τῷ Ναῶ τῷ Σολομῶντος	-	-	65
Περὶ τῶν ὀσπιτίων τῷ Ἰωακείμ καὶ Ἀννης	-	-	71
Περὶ τῆς ἁγίας Σιών	-	-	73
Περὶ τῆς Ἱερᾶς Λαύρας τῷ ἁγίῳ Σάββα	-	-	74
Περὶ τῷ Μοναστηρίῳ τῷ τιμίῳ Σταυρῷ	-	-	76
Περὶ τῆς Ὀρεινῆς	-	-	77
Περὶ τῷ μοναστηρίῳ τῷ Προφῆτῃ Ἡλίῳ	-	-	80
Περὶ τῆς ἁγίας Βηθλεέμ	-	-	81
Περὶ τῆς ἁγίας Γεθσιμανῆς	-	-	81
Περὶ τῷ ὄρει τῶν Ἐλαιῶν	-	-	82
Περὶ τῷ Ἰορδάνου Ποταμῷ	-	-	91
Περὶ τῆς Πτωλεμαίδος	-	-	91
Περὶ τῷ Θαβωρίῳ ὄρει	-	-	91

SIEMANOGLIO

